

Rakentamisen Ruusu Byggrosen The Rose for Building

1995
2006

Helsingin kaupungin rakennuslautakunta
Helsingfors stads byggnadsnämnd
Helsinki City Building Control Commission

Huvilateltta Fredrikinkatu 42 Miina Sillanpään Säätiön rakennus Pikku-Huopalahdessa Shellin pääkonttorin muutos asunnoiksi Virve Amnell Shell-huoltamoiden uudistus Pihlajiston asuinympäristön kehittämisprojekti Lasten Töölönlahti-projekti Vuosaaren sisääntuloväylä, ympäristösuunnitelma Ruoholahden kanava Suomenlinnan hoitokunta Paikalla rakentaminen Käpylän kolmio Keskikorokkeelliset raitiovaunupysäkit Myllytie 6 Kivikonkaari 37 Varjele modernia -kirja Pohjoisranta 2, asuinkerrostalot Kellosaarenranta 1, asuinkerrostalot Kivikonkaari 7, asuinkerrostalot Juhana Herttuan tie 7, peruskorjaus Taivaskalliontie 2, peruskorjaus Mannerheimintie 9, lisärakentaminen ja peruskorjaus Aleksanterinkatu 17, WTC Helsinki, lisärakentaminen ja peruskorjaus Runeberginkatu 10, Svenska Handelshögskolan, päärakennuksen korjaus- ja muutostyö Pysäkkikatos, tyyppisuunnitelma Pohjoisesplanadi 29, Kämp-hotellin toteutuspäätös Tuomiokirkon peruskorjaus Ulrika Eleonora -lumikirkko Kiasma, nykytaiteen museo Rautatieasemankattaminen Sanomatalon pohjarakennustyö Kaisaniemen metroasema Stockmann-Forum-pysäköintiluola-jalankulkutunneli Forum-Sokos-jalankulkutunneli Kampintori Toinen Helsinki, kuvateos Karhupuisto, asukasyhdistys-viherosasto-yhteistyö Mäkelänkadun graffitiprojekti Korkeasaaren sisäänkäyntirakennus Mustikkamaalla Korkeasaaren viirupöllötarha Villa Hannula, Kulosaari Huvilan suojele, Ramsinniemi Valon voimat, taidetapahtuma Asunto Oy Meritähti, Lauttasaari Lauttasaaren kesämaja-alueet, asemakaava Arabianranta, asemakaava McDonald's, Paciuksenkatu Vuokratalojen peruskorjaus, Maunula Vuokratalojen peruskorjaus, Jakomäki Soinisen koulu, Malmi Lasipalatsin peruskorjaus Kallion kirkon tornin peruskorjaus McDonald'sin toimitalo Allergiatalo Kiasma Arabianrannan kevyen liikenteen silta Merihiekka-huvilan peruskorjaus Ramsinniementiellä Yliopiston kasvitieteellisen puutarhan peruskorjaus Esplanadin puiston peruskorjaus Tuomiokirkon peruskorjaus Tullisaaren ja Kellomäen puistot, historialliset selvitykset ja restaurointiperiaatteet Talotohtori-kirja, kirjoittaja prof. Panu Kaila Viikin Infokeskus-kirjastorakennus Merikannonrannan asuintalot Taideteollisen korkeakoulun LUME-keskus, Arabianranta Biomedicum Lottahovi Allergiatalo Sanomatalo Tennispalatsi Helsingin Energia: Pitkäsillan ja Esplanadin valaistus Annalan puiston vihersuunnitelma Uusi maankäyttö- ja rakennuslaki Tekes: Rakentamisen ympäristöohjelma Rakennusneuvos Olli Lehtovuori Vanhankaupunginlahden kunnostustyö kokonaisuudessaan Yliopiston rakennuttaminen kokonaisuutena Nokia rakennuttajana Pro Paulig Partnership rakennuttajana Rakennustaiteen museon arkkitehtuurisuunnistus Archtours Oy:n arkkitehtuuriekskursiot High Tech Center, HTC Töölönlahden taidepuutarha Ympäristönhoitosuunnitelma Vuosaaren Hiekkajaalanranta, erityisesti ranta-alueen rakennustyöt sekä Sivénin ja Vormalan rakennukset Peruskoulun lisärakennus Pohjolankatu 45:ssä Timo Vormala Pekka Helin Kirsti Sivén Stefan Ahlman, erityisesti Kokoksen peruskorjauksesta Bruno Erat / Tapanilan Ekotalo Lähiöprojekti Arkkitehtitoimisto Brunow & Maunula Koffin keittämön saneeraus Hietalahdenrannassa Ammattitaitoisen suunnittelijan valinnut pientalorakentaja Kai Wartainen, High Tech Center, HTC Jukka Turtiainen Nurmela-Raimoranta-Tasa Arkkitehtitoimisto Brunow & Maunula Pientalokohde osoitteessa Kōlitiē 2-4 Kirsti Sivén ja Asko Takala Vuotalo Hietalahden hallin saneeraus Viikin Gardenia Viikin kivimelumuurin Laakson ratsastuskentän katsomo Helsingin yliopiston tekninen toimisto rakennuttajana Senaatti-kiinteistöjen ja Stakesin kokonaisuus Sinebrychoffin taidemuseon peruskorjaus ja uusi kahvilarakennus Aurinkolahden koulu, arkkitehti Raimo Teränne henkilökohtaisesti Kansallisteatterin uudistustyö Salmisaaren hiilisiilo AV-oppilaitos, Muotoilijankatu 3 Sato-Yhtymä Oyj:n pääkonttori, Panuntie 4 Madetojankuja 2:n julkisivuremontti Pientalo Korpela-Valkama, Svanströmintie 25 A Eko-Safa, mm. Seurasari-

seminaarista, opintomatkatöiminnasta ja kestävän kehityksen edistämisestä Kerrostalot 1880–1940 -kirja Eliel Saarisen tien joukkoliikennetarkaisu, erityisesti Huopalahden aseman kohdalla Asuinkerrostalo Rörstrandinpiha Neurotalo Suunnitelma Helsingin Energian tyyppimuuntamoksi HKR:n arkkitehtuoriosasto Helsingin Sanomat, mm. purettuja rakennuksia esittelevästä artikkelisarjasta Sinebrychoffin taidemuseon saneeraus TKK:n puustudio Kampin keskuksen rakennusprojektin geo- ym. tekniset innovaatiot ja työt Nordean konttoritalo, Satamaradankatu Uudenlainen asuminen – matala-tiivis-kohteet Aleksanterinkadun peruskorjaus Pakilankirkon laajennushanke Arabianrannan taideprojekti Hämeentie 107–109, asuinkerrostalo As Oy Teema, asuinkerrostalot Tanssin talon uudistushanke, Kaikukatu Kaksi ammatillista uraa: Eric Adlercreutz, Kari Järvinen Helsingin Energian Salmisaaren hiilisiilo Viikinmäki Ullakorakentaminen: Merimiehenkatu 41 ja Pietarinkatu 10 Ruoholahden oikeustalo Tullisaaren puiston parannustyöt Lehtovuoren alue, erityisesti A-konsulttien osuus Eteläinen Hesperiankatu 18:n perusparannushanke Kannelniityn asuntoalue Kannelmäessä ATT, mm. Juha Leiviskän Vallilantielle suunnittelema rivitalosta Eduskunnan lisärakennus Liisanpuistikon kioskki ja sen yrittäjä Svenska Klubben sekä TKK:n puustudio Pienyrittäjä mutteri-, tähti- ja pääpostin vierustan kioskista Isännöintitoimintaa esimerkillisesti harjoittava yhtiö Helsingin Sanomien kaupunkitoimitus pitkäaikaisesta työstä Kuntien Eläkelaitoksen toimitalo Pääkaupungin turvakoti ry:n yksikkö Kilpolantie 2:ssa Seppo Häkli Laadukas jälkiasennushissi Villa Sjöströmin peruskorjaus Sjöströmintiellä Aurinkolahden ja Herttoniemenrannan rantapromenadit Hiidenkiven koulu Arabianrannan taideprojekti Neljä erikoisasumisen kohdetta: Asunto Oy Malmin Ässäkodit, Konalan kehitysvammaisten hoitolaitos, Käpylän Autismitalo sekä Pääkaupungin turvakoti ry:n yksikkö Kilpolantie 2:ssa Lehtovuoren pientaloalue Eric Adlercreutz Tiivistä ja matalaa Pienikin on kaunista/tärkeää/palkittava -teema: Kolmen Sepän kioskki, Pikkuparlamentin puisto, erillismuuntamorakennustyyppi, Kappeliesplanadin kioskki Hämeentie 1, taloyhtiön julkisivuremontti Taiteilija Pauno Pohjolainen, Hesperian sairaalan parvekefasadi Piha ja julkiset tilat, As Oy Meriasteri, Lauttasaari Krogiuksentie 22, paritalon ja kuuden pientalon alue Kampin keskuksen terminaalitalat Katajanokan vierasvenesataman huoltorakennus Viikin kirkko Fregattitie 4, kaksi pientaloa Gustav Pauligin katu 13, paritaloja ja rivitalo Harbonkatu 5–7, yhden perheen taloja Väinämöisenkatu 18, asuinkerrostalon ja pihan peruskorjaus Haahtela-rakennuttaminen Oy Pientalokortteli Puotilassa Helsingin yliopiston käyttäytymistieteiden laitos Fazerin sininen, mainoslaitte Kaisaniemenkadulla Rakennustaiteen seura Talo Toivio, Kuunaritie 7 b Talo Horsmakuja 8 Vuosaaren sataman maisemasuunnittelija Taiteen ja viestinnän oppilaitos Viikin eläinsairaala Viikin kirkko Pikkukosken huoltorakennus ja sen toteuttaja TKK:n puustudio Arkkitehti Seppo Häkli Eläintarhan skeittipuisto, Micropolis Jan-Magnus Janssonin aukio Arabianrannassa ja sen taideteos "Oasen" Stanssi ja Svingi, asuinkerrostalot, Katajanokka Mariankatu 3, Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran toimitilat, korjaus ja käyttötarkoituksen muutos Elintarvikevirasto Evira, Viikki Porthanian-Vuorikatu 3:n peruskorjaus ja yhteyksien rakentaminen yliopiston kiinteistöjen välille Arkkitehtitoimisto Nurmela-Raimoranta-Tasa Oy Kerrostalot 1880–1940 -kirja Kerrostalot 1880–2000 -kirja (arkkitehtuuri, rakennustekniikka, korjaaminen) Väitöskirja, Olli-Paavo Koponen: Täydennysrakentaminen – Arkkitehtuuri, historia ja paikan erityisyys Tuunaa stadi -projekti ja työmaiden haltuunotto Ilmaisjakelulehdet Helsingin Uutiset, Vartti ja kaupunginosalehti Töölöläinen Arkkitehti Erkki Mäkiö Arabianrannan taideprojekti ja -teokset 2002–2005, Tuula Isohannin kokoama luettelo Meilahden sairaala-alueen työmaaparakit

Rakentamisen Ruusu 1995–2006

Byggrosen 1995–2006

The Rose for Building 1995–2006

vastaava toimittaja	ansvarig redaktör	editor-in-chief	Lauri Jääskeläinen
toimituskunta	redaktionskommitté	editorial committee	Marjatta Uusitalo, Ulla Vahtera, Kari Kuosma
toimitussihteeri	redaktionssekreterare	assistant editor	Maarit Huhtanen
käännökset	översättningar	translations	Lars Tollet, Netta Böök
kirjapaino	tryckeri	printing house	WS Bookwell, Porvoo/Borgå
valokuvat ja piirustukset	fotografier och ritningar	photographs and drawings	Arkkitehtitoimistojen kokoelmat, nimetyt kuvaajat, rakennuttajien kokoelmat Arkitektbyråernas samlingar, nämnda fotografer, byggherrarnas samlingar Archives of architectural offices, named photographers, archives of developers
taitto	layout	layout	Kari Kuosma, Marko Myllyluoma
julkaisija	utgivare	publisher	Helsingin kaupungin rakennuslautakunta Helsingfors stads byggnadsnämnd Helsinki City Building Control Commission

ISBN 978-952-223-051-5

SISÄLLYS

Alkusanat	4
Säännöt	10
Arvi Ilonen: Puoli vuosisataa Helsingin arkkitehtuuria	12
1995	40
1996	48
1997	56
1998	64
1999	68
2000	72
2001	78
2002	86
2003	94
2004	106
2005	120
2006	132
Tekniset tiedot	142
Kartta.	145

INNEHÅLL

Förord	6
Regler	10
Arvi Ilonen: Ett halvsekel Helsingforsarkitektur	21
1995	40
1996	48
1997	56
1998	64
1999	68
2000	72
2001	78
2002	86
2003	94
2004	106
2005	120
2006	132
Tekniska fakta	142
Karta	145

CONTENTS

Foreword	8
Rules	11
Arvi Ilonen: Five decades of architecture in Helsinki	31
1995	40
1996	48
1997	56
1998	64
1999	68
2000	72
2001	78
2002	86
2003	94
2004	106
2005	120
2006	132
Technical facts	142
Map	145

ALKUSANAT

Rakentamisen Ruusu, Helsingin rakennuslautakunnan vuotuisen huomionosoitus, jaettiin ensimmäisen kerran 16.1.1996. Ensimmäisen Ruusun sai valistunut rakennuttaja, Suomenlinnan hoitokunta. Hoitokunta valikoitui 17 ehdokkaan joukosta vuoden 1995 rakennusvalvonnan tarkoituseriä esimerkillisesti toteuttaneeksi kohteeksi.

Vuotuisen palkitsemisen ajatus tuotiin julki kaupunkikuva-neuvottelukunnan seminaarissa huhtikuussa 1991. Esitin, että neuvottelukunta ryhtyisi palkitsemaan kaupunkikuvallisesti onnistuneita kohteita. Neuvottelukuntainstituutio edeltäjiineen käynnistyi jo vuosina 1923–24.

Palkitsemisajatus oli esillä useaan otteeseen, ja sen toteuttamismahdollisuuksia selvittäneet henkilöt ehtivät vaihtua. Varteenotettavaksi palkinnon myöntäjäksi arvioitiin kaupunkikuva-neuvottelukunnan ja teknillisen neuvottelukunnan sijaan rakennuslautakunta.

Uudistin esitykseni syksyllä 1994. Rakennusvalvonnan virastopäällikkönä vuonna 1993 aloittanut Kaarin Taipale innostui siitä. Tunnustuksen kohteeksi muotoutui ”rakennusvalvonnan tarkoituseriä esimerkillisesti toteuttava tai edistävä teko”. Tämä valintakriteeri on edelleen käytössä. Palkinnon saajaksi on alusta saakka voitu valita laaja-alaisesti erilaisia Helsingin rakennettuun ympäristöön liittyviä aiheita.

Ehdokkaita Rakentamisen Ruusun ja kunniainintojen saajiksi on kerätty niin rakennuslautakunnan, kaupunkikuva-neuvottelukunnan ja teknillisen neuvottelukunnan jäseniltä, rakennusvalvontaviraston yhteistyötahoilta kuin ennen kaikkea viraston henkilökunnan piiristä. Ehdokkaiden etsimiseksi ei ole olemassa kirjoitettuja periaatteita. Tässä suhteessa on luotettu vapaaseen ja luovaan innostukseen.

Palkinnon kohde on haluttu kytkeä kulloiseenkin vuoteen. Rakentamisen osalta ei ole aina osoittaa yksiselitteistä kalenterivuotta. Rakentaminen – ja muukin siihen liittyvä – on prosessi, jonka ajallinen kesto vaihtelee muutamasta kuukaudesta kym-

meniin vuosiin. Jotkut palkitsemisen arvoiset kohteet on vuosikytken puuttumisen tai epäselvyyden vuoksi jouduttu rajamaan pois. Rakennusten kohdalla valmistumisvuosi on yleensä luontevin ajallinen lähtökohta.

Erinomaisia ja Rakentamisen Ruusun arvoisia mainetekoja on riittänyt jokaiselle kalenterivuodelle vuodesta 1995 lähtien. Epävirallinen keskustelu ja kandidaattien haeskelu käynnistyy tavallisesti jo pääsiäisen jälkeen. Kesä aiheuttaa tauon, kunnes viimeistään loka-marraskuussa keskustelut tiivistyvät. Ruusun saaja julkistetaan ja seremonia järjestetään tammi-helmikuun vaihteessa.

Monena vuonna on palkittujen kohteiden myötä kiteytynyt jokin yleisempi ja ajankohtainen teema, jota erityisesti on haluttu nostaa esiin. Viime vuosina teemaa on lähdetty tietoisemmin etsimään jo ehdokasvaiheessa. Rakentamisen Ruusua ei ole haluttu sitoa miksiäkään Vuoden helsinkiläiseksi rakennukseksi. Erilaisia vuotuisia tai muutaman vuoden välein toistuvia arkkitehtuurin, materiaalien ja työmaiden palkintoja jaetaan rakennusalan toimijoiden toimesta muutoinkin Suomessa riittämiin.

Kun Rakentamisen Ruusun kunniataulukkoa tarkastelee, huomaa kohteiden monipuolisuuden. Joukossa on ansioituneita asuntosuunnittelun arkkitehteja, esimerkillisiä vanhojen rakennusten uudelleenkäyttöprojekteja, rakennuskulttuuria arvostavia rakennuttajia ja uuden luovan arkkitehtuurin taitajia. Ruusun lisäksi on monena vuonna jaettu kunniainintoja. Niitä on myönnetty muun muassa ympäristösuunnittelusta, vapaasta kansalaistoiminnasta rakennustaiteen edistämiseksi sekä merkittävistä kirjallisista ja tutkimuksellisista ansioista.

Rakentamisen Ruusun arvostus suunnittelijoiden ja muiden rakennusalan toimijoiden joukossa on vuosi vuodelta kasvanut. Palkinto noteerataan myös lehdistössä. Hyviä esimerkkejä esiin tuomalla voidaan rakentamisen kulttuuria edistää ja kannustaa laadukkaan rakennetun ympäristön aikaansaamiseen.

Palkinto on ennen kaikkea tunnustus ja kunnianosoitus. Siihen ei ole missään vaiheessa liittynyt rahallista tai muuta vastaavaa taloudellista kannustinta. Ruusujen lisäksi annettiin konkreettisenä muistona niin sanottu Kiasma-taulu, kunnes vedokset siitä loppuivat. Arkkitehti Kari Kuosma kehitti tilalle hopeisen Ruusu-merkin sekä palkittavan kohteen perusteella tehtävän originaalipiirroksen. Vuodesta 2005 lähtien on jokaisesta Ruusun ja kunniamaininnan saajaa ilahdutettu Kuosman tilanteeseen varta vasten räätälöimällä ja taatusti ainutkertaisella piirroksella.

Palkintopuheen on pitänyt jo 10 kertaa rakennuslautakunnan pitkäaikainen puheenjohtaja Kauko Koskinen. Kahdella ensimmäisellä kertaa tämän kunniatehtävän hoiti rakennuslautakunnan vuonna 1996 päättyneen vaalikauden silloinen puheenjohtaja Maija Könkkölä.

Loppuvuodesta 2007 eläkkeelle siirtynyt apulaiskaupunginjohtaja Pekka Korpinen on osallistunut kaikkiin Rakentamisen Ruusu -seremonioihin alusta saakka. Hän on myös aina käyttänyt tilaisuudessa puheenvuoron. Vaikka Ruusu on rakennuslautakunnan tunnustus, Pekka Korpinen on sektorin ylimpänä virkamiehenä tuonut palkitsemisseremoniaan oman värikkään ja usein ajatuksia herättäneen lisänsä.

Vuodelta 2006 myönnetty Ruusu oli järjestyksessään kahdestoista. Ajatus kaikkien tähänastisten kohteiden – niin Ruusun kuin kunniamaininnankin saaneiden – kokoamisesta yhtenäiseen teokseen on elänyt jo parin vuoden ajan. Työ on viivästynyt siinä mukana olleiden jatkuvien muiden työkiireiden vuoksi.

Uskon, että tämä teos puolustaa paikkaansa paitsi Ruusu-instituution myös laajemmin helsinkiläisen rakentamisen parhaiden puolien muistiin merkitsijänä. Arkkitehti Arvi Ilonen kirjoitti teokseen perusteellisen katsauksen Helsingin sotien jälkeiseen rakentamiseen. Artikkelin antaa pohjaa ymmärtää sitä paljon lyhyempää ajanjaksoa, jonka Rakentamisen Ruusu kattaa.

Teosta työryhmässä kootessamme huomasimme, kuinka pian monet arvokkaat tekstidokumentit katoavat hallinnon loputtomaan paperisumaan. Vasta viime hetkillä pystyttiin jäljittämään listaukset kaikista niistä kohteista, joille vuosien varrella on Ruusua tai kunniamainintaa ehdotettu. Jo nämä listat yksinään kuvastavat omaa aikaansa ja niitä teemoja, joita kulloinkin on haluttu muistaa. Kirjassa julkaistavat tekstit ovat pääosin aikalaistekstejä, eikä niitä ole lähdetty laajemmalti muokkaamaan.

Teoksen aikaansaamisessa ovat olleet mukana erityisesti seuraavat Helsingin rakennusvalvonnan työntekijät: toimistosih-teeri Maarit Huhtanen, kaupunkikuva-arkkitehti Marjatta Uusitalo, tarkastusarkkitehti Ulla Vahtera. Taitosta ja teoksen ulkoasusta on vastannut arkkitehti Kari Kuosma. Arkkitehti Lars Tollet vastasi tekstien kääntämisestä englanniksi ja ruotsiksi.

Kiitän lämpimästi kaikkia edellä mainittuja ja myös muita niin Helsingin rakennusvalvonnan työntekijöitä kuin ulkopuolisia-kin, joita teoksen aikaansaamiseksi on vaivattu, suuresta kärsivällisyydestä ja ymmärryksestä. Teos ei olisi ollut mahdollinen ilman eri tahoilta saatua apua aineiston keräämisessä. Joukossa on paljon valokuvia. Kuvaajien nimet, silloin kun ne ovat olleet tiedossa, on ilmoitettu.

Jokapäiväisen työn rasittaessa jo muutoinkin ylen määrin on tällaisen ylimääräisen ponnistuksen vaatiminen suorastaan kohtuutonta. Sitäkin mieluisampaa on ollut havaita se innostus, jota Helsingin rakennusvalvonnalle tärkeän instituution muistiin merkitseminen ja kokoaminen on herättänyt. Rakentamisen Ruusu on osa suomalaisen ja helsinkiläisen rakentamisen historiaa ja tulevaisuutta.

5.2.2008

Lauri Jääskeläinen
virastopäällikkö

FÖRORD

Byggrosen, Helsingfors byggnadsnämnds årliga utmärkelse, delades för första gången ut den 16 januari 1996. Den första Byggrosen gick till en upplyst byggherre, Sveaborgs förvaltningsnämnd. Förvaltningsnämnden valdes bland 17 kandidater till 1995 års föredömligaste förverkligande av byggnadstillsynens syften.

Tanken på ett årligt pris kom upp vid ett seminarium som stadsbildskommissionens höll i april 1991. Där föreslog jag, att kommissionen kunde börja premiера stadsbildsmässigt förtjänsta objekt. Stadsbildskommissionen och dess föregångare har funnits till som institution sedan 1923–24.

Tanken på ett pris hade tagits upp i många repriser och möjligheterna att realisera den hade hunnit utredas av flera olika personer. Slutsatsen var att priset lämpligast delas ut av byggnadsnämnden, inte av stadsbildskommissionen eller den tekniska kommissionen.

Jag förnyade min proposition hösten 1994. Kaarin Taipale, som föregående år hade blivit chef för byggnadstillsynsverket, tänkte på idén. Objektet för utmärkelsen definierades som "en gärning som föredömligt förverkligar eller främjar byggnadstillsynens syften". Urvalskriteriet är i bruk än idag. Priset har från första början kunnat ges till vitt skilda teman som anknyter till den byggda miljön i Helsingfors.

Kandidater för Byggrosen eller hedersomnämningen har nominerats av ledamöter i byggnadsnämnden, stadsbildskommissionen och tekniska kommissionen, av byggnadstillsynsverkets samarbetsparter och framför allt av verkets personal. Det finns inga skriftliga anvisningar för hur kandidaterna nomineras. I detta avseende har vi satt vår tillit till fri och kreativ entusiasm.

Vi har velat att priset har anknytning till året i fråga. Det går inte alltid att påvisa ett entydigt årtal i fråga om byggaktiviteter. Att bygga är en process som kan ta mellan några måna-

der och flera decennier. Ibland har en kandidat varit förtjänt av priset men måst ignoreras i brist på exakt anknytning till ett visst år. I fråga om byggnader är det vanligen det år de står färdiga som faller sig naturligast.

Det har varit gott om utmärkta och förtjänstfulla kandidater för Byggrosen varje år sedan den instiftades år 1995. Vanligen börjar vi leta efter kandidater via informella diskussioner strax efter påsk. Under sommaren brukar det bli paus men diskussionerna intensifieras senast i oktober-november. Pristagaren offentliggörs vid en ceremoni vid månadsskiftet januari-februari.

Flera gånger har Byggrosen haft ett allmännare, aktuellt tema, som vi velat ställa i rampljuset. Under de senaste åren har vi medvetet försökt finna ett tema redan i nomineringsskedet. Avsikten är inte att Byggrosen skall bli något slags Årets hus i Helsingfors. Det finns i alla händelser en mängd utmärkelser i Finland som aktörer i byggbranschen delar ut varje år eller med några års mellanrum för förtjänster i fråga om arkitektur, byggmaterial eller byggplatser.

När man ser på vilka som fått Byggrosen, kan man konstatera att skaran är mångsidig. Där finns renommerade bostadsarkitekter, föredömliga projekt som handlar om nyanvändning av gamla byggnader, byggherrar som lägger värde vid byggnadskulturen och skapare av ny och innovativ arkitektur. Ofta har vi också gett hedersomnämningen. Dessa har gällt bland annat miljöplanering, fri medborgarverksamhet till främjande av byggnadskonsten eller betydande litterära och vetenskapliga meriter.

Byggrosen värderas år för år allt högre bland planerare och andra aktörer i byggbranschen. Priset noteras även i pressen. Genom att framhäva goda exempel kan vi främja byggkulturen och sporra till byggda miljöer av hög kvalitet.

Priset är framför allt ett erkännande och en hedersbetygelse. Det har aldrig innefattat några slag av ekonomiska inci-

tament. Utöver Byggrosen fick vinnarna även den så kallade Kiasmatavlan medan det fanns blad kvar att dela ut. Arkitekt Kari Kuosma designade i dess ställe en Byggros i silver, och dessutom får pristagaren en originalritning av det premierade objektet. Sedan 2005 har varje mottagare av Byggrosen eller hedersomnämmandet haft glädjen att få en garanterat unik teckning signerad av Kuosma.

Talet vid prisutdelningen har redan tio gånger hållits av byggnadsnämndens mångåriga ordförande Kauko Koskinen. De två första gångerna tillföll hedersuppdraget nämndens dåvarande ordförande Maija Könkkölä, men hennes mandattid tog slut 1996.

Biträdande stadsdirektör Pekka Korpinen, som avgår med pension i slutet av 2007, har deltagit i varje utdelning av Byggrosen. Han har också alltid talat vid ceremonin. Även om Rosen är byggnadsnämndens utmärkelse, har Pekka Korpinen i egenskap av den högsta tjänstemannen inom sektorn tillfört ceremonin mycket med sina färgstarka och ofta tankeväckande ord.

Rosen för år 2006 är den tolfte i raden. Tanken att samla alla hittills premierade Byggrosor och hedersomnämnan inom samma pärmar har levat i ett par års tid. Projektet har dragit ut på tiden på grund av de medverkandes många andra arbetsuppdrag.

Jag tror att detta verk försvarar sin plats inte bara som upp-teckning av institutionen Byggrosen utan även i vidare bemärkelse dokumenterar det bästa som byggs i Helsingfors. Arkitekt Arvi Ilonen har bidragit med en ingående överblick över byggverksamheten i Helsingfors efter kriget. Artikeln ger en djupare bakgrund till den relativt korta period under vilken Byggrosen utdelats.

Då vi i vår arbetsgrupp satte samman verket, märkte vi hur snabbt många värdefulla textdokument kan försvinna i för-

valtningens ändlösa pappersmängd. I sista stund lyckades vi hitta listorna över alla de objekt som under årens lopp nominerats för Byggrosen eller hedersomnämning. Redan i sig återspeglar dessa listor sin tid och de teman vi velat lyfta fram de olika åren. Bokens texter är i huvudsak samtida med respektive pris, och vi har valt att inte bearbeta dem i större utsträckning.

Vid Helsingfors byggnadstillsyn har byråsekreterare Maarit Huhtanen, stadsbildsarkitekt Marjatta Uusitalo och tillsynsarkitekt Ulla Vahtera haft en central roll vid sammanställandet av boken.

Arkitekt Kari Kuosma har ansvarat för bokens ombrytning och utseende och arkitekt Lars Tollet för översättningarna till svenska och engelska.

Jag tackar varmt alla de nämnda samt även de övriga, både medarbetare vid Helsingfors byggnadstillsyn och utomstående, vilkas stora tålmodighet och förståelse har behövts för att boken har kunnat komma till. Boken skulle inte ha varit möjlig utan den hjälp många instanser gett oss med att samla in material. I materialet ingår många fotografier. Namnen på fotografierna har angetts, då de framkommit.

När redan vardagsarbetet är ansträngande nog, är det direkt orimligt att kräva detta slag av extra bemödanden. Desto mer glädjande har det varit att se den entusiasm som mött projektet med att uppteckna och insamla denna för Helsingfors byggnadstillsyn så viktiga institution. Byggrosen är en del av byggandets historia och framtid i Finland och i Helsingfors

5.2.2008

Lauri Jääskeläinen
verkschef

FOREWORD

The first Rose for Building, the Helsinki City Building Control Commission's annual prize of honour, was awarded on January 16th, 1996. The first Rose was given to an enlightened building client, the Governing Body of Suomenlinna. The winner of 1995 was selected from 17 candidates that in an exemplary way fulfilled the intentions of the Building Control Department.

The idea of an annual award arose at a seminar that the Architectural Design Sub-Committee held in April 1991. There I proposed that the Sub-Committee would begin to award objects that contribute to the townscape. The Sub-Committee and its predecessors are an institution that dates back to 1923 –24.

Over the following years, the possibilities to realise the award were studied by several people. We concluded that the prize should be awarded by the Building Control Commission rather than by its Architectural Design Sub-Committee or Technical Sub-Committee.

I rephrased my proposal in 1994. Kaarin Taipale, who had become the head of the Building Control Department in the previous year, was enthused by the initiative. The object of the award was defined as "an act that in an exemplary way fulfils or furthers the intentions of the Building Control Department. The selection criterion remains the same today. From the very start we have been able to find winners that link to a wide range of themes related to the built environment of Helsinki.

We have collected nominations for the Rose and for honorary mentions amidst members of the Building Control Commission and its sub-committees, interest groups of the Building Control Department, and especially our employees. There are no written rules for the nomination. We prefer to trust free and creative inspiration.

We want to have a connection between the object and the year of the award. In matters related to construction one cannot, how-

ever, always give an exact year. Construction is a process that can last between a few months and several decades. We have had to rule out some prizeworthy objects because it has not been possible to tie them clearly enough to a specific year. In the case of buildings we have usually chosen the year of completion.

Every year since 1995, there have been excellent and worthy candidates for the Rose for Building. Usually the search for nominees begins with unofficial discussions soon after Easter. Less happens in the summer, but in October or November, at the latest, the discussion gets intense. The Rose is awarded at a ceremony in January or February.

Many years we have had a general or topical theme for the awards. Lately we have tried to select a theme already when looking for nominations. We have not wanted to make the Rose for Building a sort of 'Building of the Year' in Helsinki. There are plenty of prizes that are awarded by actors in the field of construction, annually or at a few years' interval, for merits in architecture, use of building materials, or construction site arrangements.

The Rose for Building has over the years been awarded to a versatile range of acts, objects or people. These include renowned housing architects, exemplary reuse of old buildings, building clients that show respect for building culture, and creative designers of novel architecture. Many years we have awarded honorary mentions, too. These have concerned for example environmental planning, societies for the promotion of architecture, or noteworthy literary and scientific merits.

Year by year the Rose for Building is esteemed higher among designers and other actors in the field of construction. The award is noted in the media, too. Awarding best examples is a way to promote building culture and to incite to a built environment of high quality.

The prize is first of all a recognition and a tribute. It has never in-

cluded any monetary or other economic incentive. In addition to a Rose, the awarded were handed an art poster of the Kiasma Museum, as long as there were copies left. In its place, architect Kari Kuosma designed a silver Rose, and a drawing is made of each awarded object. Since 2005, every winner of the Rose and the honorary mention has received a drawing by Kuosma, guaranteed to be unique.

The chair of the Building Control Commission since many years, Kauko Koskinen, has given the award speech ten times already. At the two first award ceremonies, the speech was given by Maija Könkkölä, but her mandate as chair of the Commission ended in 1996.

Deputy Mayor Pekka Korpinen, who retired at the end of 2007, has participated in every Rose for Building ceremony since the start. He has also always addressed the ceremony. Although the Rose is an award of the Building Control Commission, Pekka Korpinen as the highest City official in the sector has added to the ceremony with his colourful and often thoughtworthy address.

The Rose of 2006 is the twelfth. The idea to collect all awarded objects until now – Roses as well as honorary mentions – into a book has been with us for a couple of years already. The project has taken some time because of other work tasks of the people involved.

I trust that this book will defend its place not only as documentation of the Rose for Building institution, but in a broader sense, too, as a memory of best examples of building in Helsinki. Architect Arvi Ilonen has written a thorough overview of building in Helsinki after the wars. His article gives a background for understanding the far shorter period during which the Rose has been awarded.

When collecting material for the book, we realised in our team how soon valuable documents can vanish in the multitude of ad-

ministrational papers. Only in the last minute did we manage to track down the lists of all the objects that have been nominated for the Rose or for honorary mention over the years. Already these lists alone reflect their times and the themes that we wanted to highlight each particular year. The texts in the book are mostly contemporary with the awards; we chose not to edit them to any greater extent.

Especially the following employees of the Building Control Department have participated in making the book: Office Secretary Maarit Huhtanen, Townscape Architect Marjatta Uusitalo and Supervising Architect Ulla Vahtera. Architect Kari Kuosma was in charge of the lay-out and covers and architect Lars Tollet of the translations into English and Swedish.

I cordially thank all the above-mentioned as well as all the employees of the Building Control Department and other people that have shown great patience and understanding in their contributions to the book. Without external help in gathering the material, this book would never have come out. It also has many photographs. The photographers are mentioned when known.

It is almost unreasonable to ask for an extra effort of this extent from people that already have quite enough work. Therefore it has been ever the more inspiring to see the enthusiasm with which people have responded to the idea of documenting this institution of such importance to the Building Control Department. The Rose for Building is part of both the history and the future of building in Finland and in Helsinki.

February 5, 2008

Lauri Jääskeläinen
Head of the Building Control Department

SÄÄNNÖT

Rakentamisen Ruusu: palkinto, jonka rakennuslautakunta ja-
kaa vuosittain rakennusvalvonnan tarkoituksena esimerkiksi
toteuttavalle tai edistävälle teolle.

Palkinnon kohteeksi voidaan valita laaja-alaisesti erilaisia Hel-
singin rakennettuun ympäristöön liittyviä aiheita, esimerkiksi
kuluneen vuoden aikana valmistunut tai julkistettu:

- uudisrakennus
- peruskorjaus
- toteutumaton suunnitelma
- aluekokonaisuus tai asemakaava
- julkinen ulkotila
- toistuva tai yksittäinen yksityiskohta
- tekninen kehitystyö
- kirjallinen tuote
- henkilön tai yhteisön työpanos.

Ehdotuksia palkittavista kohteista toivotaan lautakunnan, neu-
vottelukuntien ja viraston piiristä. Ehdotuksia otetaan mielel-
lään vastaan myös viraston yhteistyötahoilta ja kaupunkilaisil-
ta.

Kaupunkikuvaneuvottelukunta ja teknillinen neuvottelukunta
antavat palkintoehdokkaista lausuntonsa. Rakennusvalvonta-
viraston esitys viedään joulukuun ensimmäiseen lautakunnan
kokoukseen.

Rakennuslautakunta tekee päätöksen palkitsemisesta.

Palkinto jaetaan tammi-helmikuun aikana juhlavassa tilaisuu-
dessa, joka pidetään esimerkiksi kaupungintalolla tai kohtees-
sa. Tilaisuuteen kutsutaan tiedotusvälineiden edustajat sekä
rakennusvalvonnan sidosryhmiä kulloistakin palkinnon aihepii-
riä painottaen.

REGLER

Byggrosen: ett pris, som byggnadsnämnden utdelar
årligen för en gärning som föredömligt förverkligar eller främ-
jar byggnadstillsynens syften.

Objektet för priset kan vara vitt skilda teman som anknyter till
den byggda miljön i Helsingfors, till exempel något som blivit
färdigt under föregående år, såsom:

- en nybyggnad
- en renovering
- en orealiserad plan
- en områdeshelhet eller en detaljplan
- ett offentligt uterum
- en mångfaldigad eller enstaka detalj
- ett tekniskt utvecklingsarbete
- en litterär produkt
- en persons eller en gemenskaps arbetsinsats.

Ledamöter vid nämnden och kommissionerna samt ämbets-
verkets personal önskas komma med nomineringar till priset.
Vi tar också gärna emot förslag av verkets samarbetsparter
och av stadsborna.

Stadsbildskommissionen och tekniska kommissionen ger ut-
låtanden om kandidaterna för priset. Byggnadstillsynsverkets
förslag tillställs byggnadsnämndens första möte i december.

Byggnadsnämnden beslutar om utdelningen av priset.

Priset delas ut vid en festceremoni i januari-februari. Denna
hålls till exempel i stadshuset eller i objektet för utmärkelsen.
Till ceremonin inbjuds massmediernas representanter samt
byggnadstillsynens intressegrupper med tonvikt på temat för
respektive pris.

RULES

The Rose for Building: a prize that the Building Control Commission awards annually for an act that in an exemplary way fulfils or furthers the intentions of the Building Control Department.

The prize can be awarded to a wide range of themes related to the built environment in Helsinki, for example to a recent, within one year completed or published

- new building
- renovation
- non-realised plan or design
- area or town plan
- public outdoor space
- repeated or single detail
- technical development work
- literary product
- activity of an individual or a community.

Commission and Sub-Committee members and Department personnel are asked for nominations for objects to be awarded. The public and interest groups of the department, too, are welcome to submit nominations.

The Architectural Design Sub-Committee and the Technical Sub-Committee give their statements about the nominations. The Building Control Department presents a proposition at the Building Control Commission's first December meeting.

The Building Control Commission decides on the award.

The prize will be awarded at a ceremony to be held in January or February at for example the City Hall or the object for the prize. The media will be invited to the ceremony, as well as the Building Control Department's interest groups with a focus on the theme of the prize of the year.

LAURI JÄÄSKELÄINEN

Vuoden 2001 Rakentamisen Ruusun jakotilaisuus pidettiin kaupungintalolla 30.1.2002. Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Korpinen pitämässä Ruusun maljapuhetta. Takana rakennuslautakunnan puheenjohtaja Kauko Koskinen ja varapuheenjohtaja Merja Eskola.

Byggrosen för år 2001 delades ut på stadshuset 30.1. 2002. Biträdande stadsdirektör Pekka Korpinen håller skåltalet till Rosen. I bakgrunden byggnadsnämndens ordförande Kauko Koskinen och viceordförande Merja Eskola.

The 2001 Rose for Building was awarded at an event at City Hall on January 31st, 2002. Deputy Mayor Pekka Korpinen is giving the toast for the Rose. In the background the Building Control Commission's Chair Kauko Koskinen and Vice-Chair Merja Eskola.

PUOLI VUOSISATAA HELSINGIN ARKKITEHTUURIA

ARVI ILONEN

Helsingillä on monesta muusta eurooppalaisesta pääkaupungista poikkeava ominaisleimansa. Siihen vaikuttavat meren ja muun luonnon läheisyys ja toisaalta rakennettu ympäristö. Urbaani kaupunkirakenne sisäisine väljyyksineen on kehittynyt parin sadan vuoden aikana. Eri tyylikaudet, kuten empire, uusrenessanssi, jugend, 20-luvun klassismi ja funktionalismi, kaupunkia jäsentävinä tiloina, erottuvina saarekkeina tai rakennusrintamina ovat antaneet kaupungille tunnistettavat kasvot. Viimeiset viisi vuosikymmentä ovat osaltaan täydentäneet ja muokanneet kaupunkikuvaa niin kantakaupungissa kuin lähialueillakin.

Arjen arvokkuudesta arkkitehtuurin maailmankartalle

Sodanjälkeinen voimakas muuttoliike maaseudulta pääkaupunkiin ja Aravalain käynnistämä asuntotuotanto siirsivät Helsingin rakentamisen painopisteen esikaupunkialueille 1950-luvulla. Helsinkiin 1946 liitetyille alueille rakennettiin asuntoalueita anglosaksisperäisen, Suomen oloihin sovitettun lähiöteorian suuntaviivoja noudattaen. Lähiöt oli tarkoitettu palvelujen ja työpaikkojen osalta omavaraisiksi, luonnon ympäröimiksi kaupunginosiksi. Alueilla noudatettiin avointa ja väljää kaupunkirakennetta, jossa rakennusten ja katuverkoston sijoittelua ohjasi paikan topografia ja ympäröivä luonto. Näitä melko lyhyen ajanjakson kuluessa rakentuneita ja rakennuskannaltaan yhtenäisiä lähiöitä ovat muun muassa Maunula, Haaga, Munkki vuori, Lauttasaari sekä Länsi-Herttoniemi ja Roihuvuori. Vaikka mikään näistä ei kokonaisuutena yllä ajankohdan paraati-esimerkin, Tapiolan itäisen asumalähiön tasolle, löytyy niistä kaikista osakokonaisuuksia, jotka edustavat aikansa parhaita pyrkimyksiä. Niukkojen resurssien vuosikymmenen laadukasta asuntoarkkitehtuuria toteutettiin lähiöissä ja myös niiden ulkopuolisilla alueilla. Erillisiä ehjiä rakennusryhmiä tältä kaudelta ovat muun muassa As Oy Ekonomitalo Lauttasaareissa, Kelan henkilökunnan asuntoalue Munkkiniemessä ja Kiinteistö Oy Käärmetalo Käpylässä.

Akuutin jälleenrakentamisvaiheen jälkeen voitiin siirtyä laajempiin julkisiin rakennustehtäviin, kuten kouluihin, yliopistoihin ja liikerakennuksiin. Uusiin lähiöihin rakennettiin omakustutun teorian sääntöjen mukaisesti koulu ja usein kirkkokin. Ajankohdan parasta, vanhoista kaavioista irtautunutta koulusuunnittelua Helsingissä edustavat lähiöiden ulkopuoliset Meilahden ja Kulosaaren koulut, molemmat vuosikymmenen alkupuolelta. Helsingin kauppakorkeakoulu on 40-luvun lopun romanttista kautta edustava myöhäsyntyinen päätyö. 50-luvulle tultaessa parhaalle suomalaiselle arkkitehtuurille leimallisia ominaisuuksia olivat selkeä rakenteellisuus, yksinkertainen muoto, punnitut suhteet, inhimillinen mittakaava ja materiaalien oivaltava käyttö. Tästä suomalaisen arkkitehtuurin kansainvälisen maineen perustan luoneen kauden helsinkiläisistä edustajista mainittakoon Kansallisteatterin pieni näyttämö Kaisaniemen puiston tuntumassa, kaupungin parhaaksi konserttitaloksi osoittautunut Helsingin Kulttuuritalo Alppiharjussa ja Helsingin kaupungin suomenkielisen työväenopiston laajennus Kalliossa, yksi onnistuneimmista esimerkeistä uuden ja vanhan rakennuksen rinnakkainelosta.

Helsingin uutta keskustaa oli alettu suunnitella jo 40-luvun lopulla, ja se nousi jälleen ajankohtaiseksi 50-luvun alussa. Vuosikymmenen lopulla Alvar Aalto käynnisti keskustasuunni-

ARVI ILONEN

telmansa laadinnan, joka valmistui seuraavan vuosikymmenen alussa. Vanhaa liikekeskustaa täydennettiin 50-luvulla muutamilla, kaupunkikuvan kannalta tärkeillä rakennuksilla. Toista vuosikymmentä rakenteilla ollut Sokoksen tavaratalo valmistui Mannerheimintien ja Asema-aukion väliin Helsingin olympiaki-soihin 1952. Samana vuonna Teollisuuskeskuksen toimisto- ja hotellirakennus toi uuden, suurpiirteisen lisän Eteläsataman satamamiljööseen. Rautatalo marmoripihoinen asettui täydentämään Keskuskadun vaativaa miljööttä, Porthania puolestaan liitettiin hienovaraisesti viereiseen empirekaupungin-osaan ja Kelan toimitalon suuri rakennusvolyymi sijoittui taitavasti Taka-Töölön asuinkortteleiden keskelle ja suuntautui myös Mannerheimintien näkyymiin.

Asuntorakentamisesta asuntotuotantoon

Suomessa koettiin 1960–70-luvuilla voimakas rakennemuutos, jonka seurauksena oli nopea kaupungistuminen. Tämä antoi lähtökohdan mittavan aluerakentamisen käynnistymiselle pääkaupunkiseudulla. Pihlajamäki oli 1960-luvun aluerakentamisen ensinäytös. Alueella sovellettiin ensimmäisen kerran Suomessa betonielementtimenetelmää suurta asuinrakennusryhmää toteutettaessa. Pihlajamäen kokonaisuus muodostaa maisemakuvassa hallitun siluetin. Alueen sisällä mittakaava on aiempaa suurpiirteisempää ja teolliseen toteutukseen suhteutettua.

1960-luvulla alettiin arvostella edellisen vuosikymmenen avoimeen kaupunkirakenteeseen perustuvia lähiöitä, koska niistä puuttui perinteinen kaupunkitila ja niiden fyysinen kokonaisu-hahmo oli epämääräinen. Tilalle haluttiin systemaattista kaupunkirakennetta, jossa rakennukset sijoittuvat täsmälliseen, suorakulmaiseen koordinaatistoon. Rakennetun ympäristön ja ympäröivän luonnon vastakohtaisuutta korostettiin aikaisemman vuoropuhelun sijasta. Ratkaisuksi löytyi uusi tulkinta vanhojen suomalaisten puukaupunkien ruutuasemakaavasta pihapiireineen. Varhaisia helsinkiläisiä esimerkkejä ruutukaavaan perustuvista asuntoalueista ovat 50-luvun alun Kisakylä ja Puotila saman vuosikymmenen lopulta. Eräät Kannelmäen asuinkorttelit 70-luvulta edustavat vielä hyvää asuinympäristöä, mutta useissa nopean kasvun aluerakentamiskohteissa voimavarat oli ensisijaisesti suunnattu määrällisten tavoittei-

den saavuttamiseen. Kehitys huipentui Itä-Pasilassa. Ylisuuri tehokkuus johti raskaaseen mittakaavaan, ja elementtijärjestelmien sanelema heikko arkkitehtoninen taso tuotti ankeata ympäristöä. Tämä sai aikaan vireän keskustelun laadun merkityksestä ja keinoista sen parantamiseksi.

Monista ulko- ja kotimaisista ilmiöistä johdettua, 60–70-luvuilla vaikuttanutta suomalaista konstruktivismia voi pitää rinnakkaisilmionä kaupunkisuunnittelun ruutukaavaideologialle. Dialektiseksi vastakohtaksi veistokselliselle arkkitehtuurille syntyneessä konstruktivismissa oleellista oli sen sosiaalinen rooli. Haluttiin luoda yleistä, anonymiä ja joustavaa arkkitehtuuria. Abstraktista kuvataiteesta estetiikkansa johtaneen, kevyttä ja eleganttia rakenteellisuutta korostavan suuntauksen tavoitteet toteutuivat puhtaimmillaan joissakin puu- tai teräsrakenteisissa pientalo- ja lomarakennusprojekteissa, joista esimerkiksi tarjoaa rakenne- ja materiaaliratkaisuja kokeileva paritalo Tammisalosta 70-luvun alusta. Suuremmissa kohteissa konstruktivismiin pyrkimykset osoittautuivat riittämättömiksi, osin virheellisiksi. Helsingistä voi konstruktivismiin piiriin ainakin joltain osin lukea Vartiokylän ruotsinkielisen koulun ja Vuosaa-ren tilapäiskirkon, molemmat 60-luvun lopulta, sekä Marimekon tehdasrakennuksen Herttoniemessä ja Valion pääkonttorin Pitäjänmäellä 70-luvulta. Tämän rationalistisen koulukunnan ilmiöihin kuuluneen betoniminimalismin parhaita esimerkkejä on Roihuvuoren asuntoalueen koulu 60-luvun lopusta. Suunnittelumetodiksi tulkittuna rakenteellista kurinalaisuutta ja tekniikkaa korostava konstruktivismi ja sen rinnakkaisilmiö, joustavuuteen, muunneltavuuteen ja avoimeen muotoon pyrkivä strukturalismi, ovat yleisiä ja aikaan sitoutumattomia suunnittelutapoja.

Veistoksellisemmän linjan edustajia ovat Kannelmäen kirkko ja Temppeliaukion kirkko Etu-Töölössä sekä Helsingin kaupungintalokirkko Kalliossa, kaikki 60-luvun lopusta. Viimeksi mainitut kaksi kohdetta ovat esimerkkejä suurehkon volyymin taitavasta sovittamisesta maastoon ja lähiympäristöönsä. Suuntauksen tärkein edustaja, Finlandia-talo, on ainoa toteutunut osa Alvar Aallon keskustasuunnitelmasta vuosilta 1961–72. Veistoksellisesti polveileva rakennus hallitsee Hesperian puistoa ja Töölönlahden näkymää.

Helsinki purkaa ja säilyttää

1960-luvun kasvukaudella uhrattiin monia arvorakennuksia ja kaupunkiympäristöjä uudisrakennusten tieltä. City-kortteli ja Mannerheimintien alkupään länsipuolen uusrenessanssirakennusten menetykset olivat mittavimpia purkamisia. Katajanokalla purettiin Katajanokan porttina ja satamakuvan tärkeänä symbolina toiminut Norrménin talo. Paikalle rakennettu Stora Enson pääkonttori on vähitellen lunastamassa asemansa kaupunkikuvassa. Viereen 90-luvulla rakennettu valtion virastotalo myötävaikuttaa tässä tehtävässä. Taistelu Pohjoisesplanadin läntisen päänsäilyttämiseksi päättyi purkamiseen, jolloin menetettiin myös arvokas 1910-luvun sisätila, Kinopalatsin elokuvateatteri. Puretun rakennuksen tilalle 60-luvun lopulla tehty Kirjapalatsi täydensi Pohjoisesplanadin 1800-luvun rakennusten rivistöä vaikka poikkesi tummalla kuparijulkisivullaan vaa-leista uusrenessanssinaapureistaan.

Rakennussuojelu- ja restaurointikysymykset nousivat 60-luvulla voimakkaasti esille. Hotelli Kämp Pohjoisesplanadilla jouduttiin purkamaan perustusten pettäessä. Uusi Kämp tehtiin pääjulkisivujensa ja tärkeimpien sisätilojensa osalta rekonstruktiksi vanhasta hotellista. Eräissä kohteissa vanhasta rakennuksesta säilytettiin vain julkisivu ja sen taakse tehtiin täysin nykyaikaiset tilat. Kaupungintalokorttelin Kauppatorin puoleisessa osassa, vanhassa Seurahuoneessa, noudatettiin tätä paljon keskustelua herättänyttä periaatetta. Kluuvin virastotalo rakennettiin Uschakoffin talon eli apteekin talon säilytettyjen julkisivujen sisäpuolelle Jugendsalin entistämisen yhteydessä. Hallituskadulla säilytettiin satavuotiaan kirjapainon tiilijulkisivu asemakaavan määräysten mukaisesti Kluuvin Galleriaa rakennettaessa. Ajan aktiivisen suojelupolitiikan piiriin on luettava Puu-Käpylän ja Puu-Vallilan pelastamiset suojelukaavan avulla sekä Suomenlinnan ja Katajanokan kokonaissuunnitelmien laatimiset.

Ympäristöreaktioita, koerakentamista, monitoimitiloja

70-luvulla voimistunut kritiikki asuin ympäristön heikkoa laatua kohtaan alkoi tuottaa tuloksia vuosikymmenen vaihteeseen tultaessa. Helsingin keskustan tuntumaan, Katajanokan itäkärkeen entiselle telakka-alueelle rakennettiin uusi asuinalue täydentämään Katajanokan länsiosan jugendkortteleita. Asuin-

korttelit kehystävät restauroitua ja uudisrakennuksin täydennettyä Merikasarmin rakennusryhmää. Arkadein reunustetuilla kaupunkitiloilla, katujen päätenäkymillä ja muilla perinteisillä kaupunkielementeillä tavoiteltiin yhtenäistä kaupunkikuvaa käyttäen verraten sitovaa asemakaavaa ja sitä täydentäviä lähiympäristön suunnitteluohjeita. Ehkä parhaiten näille periaatteille rakentuu asuinkortteleita täydentävä, vanhojen makkasiinirakennusten jatkeeksi tuleva, valmistumaisillaan oleva kortteli.

Melko tiukkaa suunnittelun ohjausta käytettiin myös Länsi-Pasilassa pyrittäessä kaupunkirakenteeltaan aiempaa inhimillisempään kerrostalo ympäristöön. Itä-Pasilassa omaksutusta katuverkon kaksitasaisuudesta luovuttiin samoin kuin siellä käytetystä ankarasta suorakulmaisesta ruutukaavajärjestelmästä. Länsi-Pasilan itäpuoli, toimistorakennusten rintama heijastelee vielä tiukkaa ruutukaavaa, mutta Keskuspuistoon rajautuva länsipuoli on geometrialtaan vapautuneempaa. Siellä huomio kiinnitettiin vaihtelevan kantakaupunkimaisen kaupunkikuvan luomiseen. Alueen pohjoisosa toteutettiin Helsingin kaupungin kerrostalorakentamisen ja -asumisen kehittämissuunnitelmaan kuuluvana koerakentamisalueena. Saman projektin toinen koerakentamiskohde toteutui Malminkartanossa, johon rakennettiin myös pienteollisuus-, liike-, toimisto- ja virastotyöpaikkoja. Työpaikat ja asuminen nivellettiin toisiinsa siten, että kummatkin osallistuvat ympäristön muodostamiseen ja lankulkuväylien varrella. Malminkartanon korttelirakenne noudattelee Länsi-Pasilassa omaksuttua tyyppiä.

Helsingin kaupungin aloitteesta toteutetussa pientalojen koerakentamisprojektissa Torpparinmäen pientaloalueella tutkittiin yksilöllisen asumisen muotoja ja energiataloudellisia ratkaisuja. Ryhmä muodosti myös esittelykohteen kesän 1981 asuntomessuilla, joiden teemana oli asuminen kaupungissa.

Ehkä eniten yksi-ilmeisestä ruutukaavasta pyrittiin eroon Mannerheimintien loppupään ja Pikku-Huopalahden väliin tehdysssä asuntoalueessa. 80- ja 90-luvuilla rakentuneen Pikku-Huopalahden kaupunkirakenne on jäsentelyltään orgaaninen, sen kadut ja aukiot eivät toistu samanlaisina. Tavoitteena olleissa rehevydessä, rikkaudessa ja värikkyudessa on selvä yliviirittyneisyyden leima, joka kulminoituu kaupunginosan dominan-

tissa, 12-kerroksisessa terassitalossa. Eteläpäässä toimistorakennusten rivistö suojaa asuinrakennuksia Paciuksenkadun liikenteen häiriöiltä.

1980-luvulla julkisen rakentamisen kenttä monipuolistui. Rakennettiin kouluja uusine ratkaisuihin, pienimittakaavaisia päiväkoteja, monipuolisia kulttuurikeskuksia, monitoimitaloja, korttelitaloja sekä vanhusten palvelukeskuksia. Mainitun Pikku-Huopalahden Asumispalvelukeskus Wilhelmiina valmistui 90-luvun puolivälissä. Näiden palvelurakennusten joukossa on monia arkkitehtonisesti laadukkaita toteutuksia, jotka rikastuttivat asuntoalueiden ilmettä.

Helsingin Itäkeskus oli ensimmäinen 80-luvulla rakennettu aluekeskuksista, joilla haluttiin kohentaa asuntoalueiden palveluita. Niissä kehitettiin asumista, kulttuuripalveluita ja kaupallista toimintaa tasapainoiseksi kokonaisuudeksi ja huolehdittiin toimivien liikenneyhteyksien aikaansaamisesta. Itäkeskuksen metroaseman ympärille rakentuneet kaupalliset palvelut ovat sittemmin kasvaneet laajaksi kauppakeskukseksi Itäväylän molemmille puolille. Eteläpuolta hallitsee 16-kerroksinen Itäkeskuksen maamerkki, verraten hoikka ja vertikaalikorosteinen toimistotorni. Pohjoispuolelle ovat sijoittuneet Stoa – Itä-Helsingin kulttuurikeskus ja Matteuksen kirkko. Monitoimitalotyypin ensimmäisestä suomalaisesta toteutuksesta, Stosta, muodostui sittemmin esikuva monille eri puolille maan nousseille vastaaville rakennuksille. Aluekeskuksen virkistyspalveluihin toi lisänsä 90-luvulla rakennettu, kallion sisään louhittu uimahalli, joka toimii myös väestönsuojana lähes 4000 ihmiselle.

Kirkollisten rakennusten suunnittelu on aina koettu niin vaativaksi, että ratkaisuja on etsitty lähes poikkeuksetta yleisten tai kutsukilpailujen avulla. Näin tehtiin myös Helsingissä 80-luvulla, jolloin rakennettiin mainitun Matteuksen kirkon lisäksi kirkot Malmille ja Vuosaaren sekä Mikaelinkirkko Kontulaan.

Vanhojen rakennusten arvostus ja ympäristön eheyty

1980- ja 90-lukujen kuva oli monessa mielessä täydellinen vastakohta edeltäville vuosikymmenille. 80-lukua leimasi iluusio yltäkylläisyydestä. Varsinkin vuosikymmenen lopussa rakentamisen volyyymi kasvoi poikkeuksellisen suureksi. Talou-

dellinen korkeasuhdanne kaatui pankkikriisiin sekä Suomen ja silloisen Neuvostoliiton välisen kaupan romahduksen ja 90-luvun alun maailmanlaajuisen laman myötä. Talouslamalla oli vaikutuksensa suunnittelijoiden työtilanteeseen. Työttömyyden vastapainona luovaa energiaa vapautui tavoitteiden uudelleen asetteluun ja uusien ideoiden kehittelyyn. Nuoret suunnittelijat perustivat studioita entisiin tehdasrakennuksiin. 1930–40-lukujen Kaapelitehtaan muotoutuminen nykyiseksi sykkiväksi kulttuurikeskukseksi sai alkunsa laman aikana.

Kaapelitehdasta varhaisempi tuotantolaitoksen uusiokäyttö oli Toukolassa sijaitsevan Arabian posliinitehtaan muutos Taide-teollista korkeakoulua varten 80-luvun lopulla. Kaapelitehtaan kanssa samanikäistä rakennuskompleksia on sittemmin laajennettu Lume-mediakeskuksella. Myös Pop & Jazz Konservatorio sijoittui tehtaan vanhimpiin osiin ja niihin liittyvään uudisosaan.

Helsingin ydinkeskustan kaksi funktionalismin kultakauden rakennusta kokivat onnellisen uudistumisen 90-luvulla. Pitkän aikaa alennustilassa ollut, alun perin väliaikaiseksi basaarirakennukseksi vuoden 1940 pitämättä jääneitä Helsingin olympiakisoja varten rakennettu Lasipalatsi peruskorjattiin eläväksi kulttuurikeskukseksi alkuperäisen hengen mukaisine ravintoloinen ja elokuvateattereineen. Samoien olympiakisojen huoltorakennukseksi tehty Autopalatsi, sittemmin Tennispalatsi, vältti purkutuomion ja muutettiin kulttuuri- ja vapaa-ajan keskukseksi. Rakennuksessa toimii 14 salin elokuvakeskus, Helsingin kaupungin taidemuseo ja Kulttuurien museo. Kolmas Helsingin 1930-luvun funktionalismin symbolirakennus Olympiastadion sai rakennuksen alkuperäistä henkeä kunnioittavan itäkatsomon katoksen, ja Helsingin rautatieasema alkuperäisiin suunnitelmiin kuuluneen, mutta toteuttamatta jääneen asemapihan katoksen 2000-luvun tulkintana. Helsingin koimeimpiin kuuluva, 1930- ja 40-luvun vaihteen tiilifunktionalismin edustaja Alkon Salmisaaren tehdas peruskorjattiin Helsingin oikeustaloksi.

Yliopiston Helsinki on kantanut vastuutaan vanhan rakennuskannan kunnossapidosta ja korjauksesta sekä uuden rakentamisen liittämistä vanhaan ympäristöön. Monumentaalikeskusta on aikaa myöten laajentunut moniin läheisiin rakennuk-

siin, jotka on peruskorjattu laitosrakennuksiksi. C. L. Engelin suunnittelemat kantonistikoulu ja Vanha klinikka muuttivat käyttötarkoitustaan 90-luvulla. 2000-luvulla valmistui käyttäytymistieteiden laitosrakennus Minerva korkealle Siltavuorenmäelle, Helsingin Akropolikselle. Se täydentää alueen 1910-, 20- ja 60-lukujen laitosrakennusten muodostamaa kokonaisuutta. Meilahden sairaala-alueelle valmistuivat vuosituhanen vaihteessa terveystieteiden keskuskirjasto Terkko ja lääketieteen tutkimus- ja opetuslaitos Biomedicum. Yliopiston matemaattis-luonnontieteellisen tiedekunnan laitoksia on 90-luvulta lähtien toteutettu Kumpulan kampukselle korkealle mäelle, josta rakennukset tulevat voimakkaasti esiin kaupunkikuvassa.

Vuosikymmeniä sijoituspaikkaansa etsinyt Suomen kansallisooppera sai oman talonsa 90-luvun alussa Mannerheimintien ja Hesperian puiston välistä. Sisäänkäyntitilat ja lämpiö muodostavat Töölönlahdelle suunnatun tilasarjan. Samana vuonna 1993 valmistui Tasavallan presidentin virka-asunto Mäntyniemi Meilahden kaupunginosaan, Seurasaarenselälle työntyvälle niemelle. Ajanjaksolle on ollut luonteenomaista myös kulttuurin ja julkisen hallinnon keskeisten kansallisten monumenttien restaurointi ja peruskorjaus. Muun muassa Ateneum, yliopisto, Valtioneuvoston linna, Tuomiokirkko, Presidentinlinna, Säätytalo ja kaupungintalokorttelin Senaatintorin puoleinen osuus on kunnostettu vuosituhanen loppuun mennessä.

Kaupungin uusi merijulkisivu

Helsingin uusien merellisten asuntoalueiden rakentaminen alkoi 1990-luvulla. Satama-, telakka-, teollisuus- ja varastoalueiden muokkaamisesta asumiskäyttöön saatiin kokemusta jo 70- ja 80-luvuilla muun muassa Katajanokan kärjestä. Vastavia projekteja on vuosituhanen loppuun tultaessa jo rakennettu, useita on rakenteilla ja monia vasta suunnitteilla.

Helsinkiin 1966 liitetty Vuosaari on kaupungin itäisin ja pinta-alaltaan suurin kaupunginosa. Vuosaaren uusi keskusta yhdistää uudet osa-alueet Meri-Rastilan, Kallahden, Aurinkolahden ja Ylä-Vuosaaren vanhaan, 1960-luvulla rakennettuun asuntoalueeseen. Kallahti ja Aurinkolahti muodostavat Vuosaaren merijulkisivun. Kallahti perustuu umpikorttelirakenteeseen, ja

sen merijulkisivu on yhtenäinen rakennusrintama. Aurinkolahden kaupunkirakenne on Kallahtea avoimempi. Merenpuoleiset erilliset lamellitalot ovat poikittain rantaviivaan nähden, ja merijulkisivu on vaihtelevampi. Samaa periaatetta on jatkettu alueen itäosassa, Uutelan kanavan laidalla. Vuosaaren keskustaa hallitsee metroradan ja Vuotien päälle poikittain rakennettu kauppakeskus. Sen pohjoispuolella sijaitsee monia toimintoja palveleva Vuotalo. Keskuksen eteläpään suunnitellusta maamerkistä saatiin laadukas, tanskalaisarkkitehtien laatima ehdotus kansainvälisen kutsukilpailun avulla, mutta 2000-luvulla toteutunut 26-kerroksinen kömpelö asuintorni ei täytä hyvälle maamerkille asetettuja vaatimuksia. Laaksomaisen Mustakivenpuiston länsireunalle rakennettu, kampamainen Mustakiven korttelitalo tuo korkeiden asuinkerrostalojen hallitsemaan ympäristöön lapsen mittakaavaan sopivia osia. Aurinkolahden koulun mittakaava on toisenlainen. Se rakentuu keskustilan ympärille ryhmittyneistä soluista. Kanjonissa kulkevan Vuosaaren sisääntulotien liikenneympäristö soihdumaisine valopylväineen edustaa laadukasta maisemasuunnittelua. Asuntoalueen itäpuolelle on rakenteilla satama.

Ruoholahden asunto- ja toimitila-alue on rakennettu entisen Länsisataman osaan, paikkaan, jossa kantakaupunki yhtyy länteen. Paikalla oli vuosikymmenet ollut pienyritysten tiloja, varastoja ja satamatoimintoja. Asuinrakennukset on ratkaistu kantakaupunkimaisina umpikortteleina. Meri ulottuu alueen sydämeen Ruoholahdentorin laidalle ja jatkuu alueelle leimaa antavana kanavana Hietalahteen saakka. Toimistokorttelit sijoittuvat puskurivyöhykkeeksi Länsiväylän melua vastaan Porkkalankadun ja Itämerenkadun väliin. Itämerentorin korkea toimistotorni toimii alueen maamerkinä. Toimistoja on lisäksi Kaapelitehtaan eteläpuolelle rakennetussa Helsingin High Tech Centerin rakennusryhmässä, ja uusin toimistokeskittymä on nousemassa Salmisaaren voimalan entiselle hiilivarastoalueelle Länsiväylän kupeeseen. Merellinen kantakaupunki tulee laajenemaan, kun Ruoholahden viereinen, nykyisin konttisatamana toimiva Jätkäsaari ja sen läheisyydessä oleva Hernesaari muuttuvat asuin- ja työpaikka-alueiksi. Länsisataman tuntumaan, entiseen Sinebrychoffin panimokortteliin on rakennettu laajahko asuinkortteli. Säilytetyt 1800-luvun lopun panimorakennukset on muokattu toimisto- ja palvelutiloiksi, ja vuodelta 1970 oleva keittorakennus on muutettu vakuu-

tusyhtiön toimistotiloiksi. Niin ikään Länsisatamaan kuuluvan Munkkisaaren viereen on rakenteilla asuinkerrostalojen ryhmä Eiranranta. Se rakentuu erillistaloista naapurinsa, 1910-luvun Jugend-Eiran tapaan. Helsingin niemen eteläistä rantaa kiertävä rantareitti Hernesaarenrannasta Kaivopuistoon säilyy kivikaupungin tärkeänä virkistysalueena. Näin myös kantakaupunki säilyttää osan alkuperäisestä merijulkisivustaan. Kantakaupunki tulee laajenemaan asuinalueeksi myös itäpuolella, kun laaja alue Sörnäisten satama-alueesta Hermanninrantaan aikanaan muuttuu Kalasataman asuin- ja työpaikka-alueeksi.

Helsingin itäisiä rantoja pitkään hallinneista öljyvarastoalueista ensimmäisenä asuntoalueeksi rakentui Herttoniemenranta Itäväylän ja Herttoniemen kartanon laajan puiston väliin. Herttoniemen kaavallinen ratkaisu perustuu suurkorttelirakenteeseen, jossa korttelipuistoja yhdistää kevyen liikenteen raitti. Sen varteen sijoittuu pääosa julkisista palveluista, kuten päiväkodit ja koulut. Vanhojen ja uusien toimistotalojen ryhmä suojaa asuntoaluetta Itäväylän liikennemelulta. Myös Helsingin merellisessä maisemakuvassa näkyvä öljysatama-alue on muuttumassa asuinalueeksi: Laajasaloon liittyvästä Kruunuvuorenrannasta on laadittu osayleiskaava.

Vanhankaupunginlahden länsirannalle, Helsingin synnyinsijojen tuntumaan rakennettu Arabianrannan asuntoalue koostuu kahdesta korttelikokonaisuudesta. Näiden välissä sijaitsevat koulut, liikuntapuisto, päiväkodit ja muut palvelut. Kolmelta sivulta suljetut asuinkorttelit avautuvat yhdeltä sivultaan kohti suojaisaa sisäsaaristomaisemaa. Arabianrannan kokonaisuuteen kuuluvat, muotoilun ja visuaalisen kulttuurin pohjalle rakentuvat tutkimus- ja opetustilat ovat saaneet uusia, samaan aihepiiriin osittain kuuluvia tiloja Taideteollisen korkeakoulun rinnalle. Taideteollisuuskeskusta laajentavat AV-koulu sen välittömässä läheisyydessä, asuntoalueen eteläosassa sijaitsevat ammattikorkeakoulu Arcada ja ammattikoulu Prakticum sekä pohjoiskärjessä, entisessä verkatehtaassa ja sen laajennuksessa toimiva Taiteen ja viestinnän talo.

Viikin tiede- ja yliopistokaupunginosa lähellä Vanhankaupunginlahden pohjukkaa sijoittuu Lahdentien, Kehä I:n ja Viikintien rajaamalle alueelle. Alue on Latokartanon tilan vanhaa viljely- ja kulttuurimaisemaa. Biotieteisiin ja bioteknologiaan erikois-

tuneen tiedepuiston opetus- ja tutkimustiloja sisältävät rakennukset ja infokeskus sijoittuvat kartanon vanhan päärakennuksen ja 1960–70-luvuilla rakennettujen Viikin laitosrakennusten ja ylioppilaskylän väliin. Samassa tuntumassa sijaitsevat Viher- ja ympäristökeskus Gardenia sekä Helsingin yliopiston Viikin eläinsairaala. Asuntoalueet sijaitsevat tiedepuiston koillispuolella ja liittyvät laajaan keskuspuistoon. Asuinalueiden suunnittelussa on painotettu kestävä kehityksen periaatteita ja alueella on kokeiltu ekologista rakentamista. Kerrostalokortteleiden lomaan on rakennettu ekologinen päiväkotit ja värikäs Helsingin yliopiston Viikin normaalikoulu. Puukerrostalojen koealue toteutettiin Viikintien eteläpuolelle. Viikin kirkko jatkaa Helsingin 2000-luvun puurakenteisten kirkkojen teemaa. Kun hieman aikaisemmin valmistunut Laajasalon kirkko on rakenteiltaan ja sisäpinnoiltaan puuta, on Viikin kirkossa käytetty puuta eri muodoissaan myös julkisivuissa.

Kaupungin sisäosaan valmistuneista uusista asuntoalueista laajin on Kivikko. Pasilan konepajan alue on rakenteilla, Keski-Pasila ja Malmin lentokentän alue ovat vielä suunnitteluvaiheessa.

Kaupungin uusi sydän

Helsingin uuden keskustan rakentaminen Töölönlahden rannoille on esiintynyt lukuisissa suunnitelmissa, joita on tehty 1910-luvulta alkaen. Vuosisadan puolivälistä lähtien Kampin on otettu mukaan suunnitelmiin liikekeskustan laajennusalueeksi. Molemmat paraatipaikoilla olevat alueet ovat olleet vuosikymmeniä tavara- ja bussiliikenteen käytössä. Päärautatieaseman ratapihatoimintojen siirryttyä Pasilaan 80-luvulla Eduskuntatalon edustaa on päästy tarkemmin suunnittelemaan ja rakentamaan. Vuosituhannen vaihteen aikoihin valmistunut nykytaiteen museo Kiasma asettui ensimmäisenä alueelle Postitalon ja Mannerheimintien väliin. Yhdessä naapurinsa, samana vuonna valmistuneen Sanomatalon ja muutama vuotta aiemmin peruskorjatun Lasipalatsin kanssa se toi alueelle eloa uusien kohtaamispaikkojen, julkisten ulko- ja sisätilojen muodossa. Yhteistä kolmelle rakennukselle on myös se, että ne kaikki hehkuvat valoa öisessä kaupunkikuvassa. Lehtitalon toiminnan luonteesta johtuen sen valaistu lasinen kuutio näyttää lehtityön sykkeen 24 tuntia vuorokaudessa. Sa-

nomatalo on myönteinen myös siksi, että sen diagonaaliset sisäkadut ja korkea lasiseinäinen Mediatori ovat kaupunkilaisille avoimia julkisia sisätiloja. Läpikuljettavuus ja avoimuus pääsevät paremmin oikeuksiinsa, kun rakenteilla oleva Musiikkitalo ja kaavailut puistosuunnitelmat ovat toteutuneet.

Kiasmaa vastapäätä, Mannerheimintien toiselle puolelle 2004 valmistunut Eduskunnan lisärakennus ratkaisi omalta osaltaan Helsingin keskustan kaupunkikuvallisen solmukohdan ongelmia. Lisärakennus toimii Kiasman tavoin koordinaatiston kääntörakennuksena Mannerheimintien puoleisilla osillaan. Arkadiankadun viereisen julkisivun Mannerheimintielle kääntyvä osuus asettuu Hankkijan talon julkisivulinjaan ja sitoutuu julkisivumateriaalillaan sen tummaan tiileen. Toinen puoli, lasiseinäisen maljamaisen osan pääty, jatkaa Eduskunnan päärakennuksen julkisivurintamaa ja sen julkisivumateriaalia, Kalvolan graniittia. Parlamentin 1930-luvun olemukseltaan sulkeutunut päärakennus ja 2000-luvun paljon avoimempi lisärakennus edustavat rakennuksina kumpikin omaa aikaansa ja sen yhteiskunnallisia suuntauksia. Lisärakennus ei kainostele omaa itsenäistä asemaansa, mutta antaa viitteitä ympäristön tarkemmasta huomioon ottamisesta toisin kuin moni edellisen vuosituhatlupun itseään korostava rakennus. Rakennuksen materiaalien muutos kilpailuvaiheen täyslasisuudesta toteutusvaiheen rikkaampaan materiaalipalettiin kertoo myös lasisen rakennusihanteen hiipumisesta ja paluusta vanhoihin, juureviin materiaaleihin, kuten tiileen.

Sotaväen harjoituspaikasta nimensä saanut Kampin avoin kenttä sai ratkaisunsa, kun toiminnallisesti vilkas kaupunkikeskus liike- ja työtiloineen, keskusta-asuntoineen ja bussiterminaaleineen valmistui 2006. Koska kaukoliikenteen linja-autoasema, Espoon bussiterminaali sekä pysäköinnin ja huoltoliikenteen tilat sijoitettiin maan alle, paranivat jalankulkuympäristön laatu ja mittakaava ratkaisevasti. Kampin keskuksen alueella on kaksi uutta, keskenään eriluonteista toria, aukiomainen Narinkka kauppakeskuksen edessä ja Tennispalatsin kaakkoispäätyyn liittyvä puistoaukio asuin- ja toimistorakennusten edustalla. Entisen linja-autoaseman ja Lasipalatsin välinen tori liittyy osaltaan tilasarjaan. Asuintaloilla on pienet pihaterassit kolmannen kerroksen tasolla. Asuntojen parvekkeet ovat tavanomaista tilavammat. Kampin keskusta on hel-

posti saavutettavissa julkisilla kulkuvälineillä. Ydinkeskustassa sijaitsevaan pienoiskaupunkiin pääsee jalan, metrolla ja busseilla. Vaikka joukkoliikenne on ratkaistu maan alle, terminaalit on integroitu osaksi kokonaisuutta ja maanalaistunnelmaa on häivytetty alueen korkeuseroja hyödyntämällä. Muun muassa Espoon suunnan bussit lähtevät liiketilojen pohjakerroksen tasolta, lasiseinän ja käyntiporttien takaa. Kauppakeskuksessa on helppo orientoitua. Katkaistun Annankadun kohdalle rakennetun sisäkadun ja sitä vastaan kohtisuorassa olevan, liikenneterminaaliin johtavan väylän leikkauskohdassa on rakennuksen korkuinen, kattovalaistu keskustila. Kauppakeskuksen kuusikerroksiseen päämassaan liittyy pitkulainen, liike- ja toimistotilaa sekä asuntoja käsittävä osa. Se muodostaa tiiviin rintaman, joka yhdessä Urho Kekkosen kadun vanhojen rakennusten ja vuosituhatlupien vaihteessa valmistuneen Scandic Hotellin kanssa muodostaa kantakaupunkimaista katutilaa. Vanhojen rakennusten tiili julkisivumateriaalina toistuu kadun toisellakin puolella. Kokonaisuus on jaettu kolmeen osaan kantakaupungin tonttijaon antaman mittakaavan mukaisesti. Muihin suuntiin kauppakeskuksen julkisivut ovat luonnonkiveä ja lasia.

Töölönlahden järjestelyjen valmistuttua Helsingin uuden keskustan komponentit ovat asettumassa paikoilleen. Eri aikakausien rakennukset kehystävät uutta sydäntä ja tarjoavat laajoine ulkotiloineen mahdollisuuksia monenlaisiin arjen ja juhlan toimintoihin. Uusi keskusta voisi tarjota myös puitteita monille niistä tapahtumista, joita tähän asti on järjestetty melko harkitsemattomasti Senaatintorilla. Näin kirkon, valtion, kaupungin ja yliopiston vartioima monumentaalikeskus palautuisi arvolensa sopivaan käyttöön.

Arjen arvokkuudesta arkkitehtuurin maailmankartalle

Ahti Korhonen, Esko Korhonen: As Oy Ekonomitalo 1952

Alvar Aalto: Kansaneläkelaitoksen henkilökunnan asuntoalue 1954

Yrjö Lindegren: Kiinteistö Oy Käärmetalo 1951

Viljo Revell, Osmo Sipari: Meilahden koulu 1953

Jorma Järvi: Kulosaaren yhteiskoulu 1955

Hugo Harmia, Woldemar Baeckman: Helsingin kaupparakennuskoulu 1950

Kaija ja Heikki Siren: Kansallisteatterin pieni näyttämö 1954

Alvar Aalto: Helsingin kulttuuritalo 1958

Aulis Blomstedt: Työväenopiston laajennus 1959

Erkki Huttunen: Sokoksen tavaratalo 1952

Viljo Revell, Keijo Petäjä: Oy Teollisuuskeskus Ab 1952

Alvar Aalto: Rautatalo 1954

Aarne Ervi: Porthania 1957

Alvar Aalto: Kansaneläkelaitos 1956

Asuntorakentamisesta asuntotuotantoon

Olli Kivinen (asemakaava), Lauri Silvennoinen, Esko Korhonen: Pihlajamäen asuntoalue 1961

Juhani Pallasmaa: Paritalo Enarvi (Tammisalo) 1973

Erik Kråkström ym.: Vartiokylän ruotsalainen yhteiskoulu 1967

Ola Laiho, Bengt-Vilhelm Levón: Vuosaaren tilapäiskirkko 1969

Erkki Kairamo, Reijo Lahtinen: Marimekon tehdasrakennus 1974

Matti K. Mäkinen, Kaarina Löfström: Valion pääkonttori 1978

Aarno Ruusuvaari: Roihuvuoren koulu 1967

Marjatta ja Martti Jaatinen: Kannelmäen kirkko 1968

Timo Suomalainen, Tuomo Suomalainen: Temppeliaukion kirkko 1969

Timo Penttilä: Helsingin kaupunginteatteri 1967

Alvar Aalto, Elissa Aalto: Finlandia-talo 1971–1975

Helsinki purkaa ja säilyttää

Alvar Aalto: Stora Enson pääkonttori 1962

Olli Pekka Jokela: Virastotalo 1993

Alvar Aalto, Elissa Aalto: Kirjapalatsi 1969

Aarno Ruusuvaari: Kaupungintalon uudet sisätilat 1970

Aarno Ruusuvaari: Kluuvin virastotalo 1968

Ympäristöreaktioita, koerakentamista, monitoimitiloja

Vilhelm Helander, Pekka Pakkala, Mikael Sundman / KSV (asemakaava): Katajanokan uusi asuntoalue 1977–1986

Jyrki Tasa ym. (NRT): Stanssi, Svingi ja Mastokoukku 2007

Jan Söderlund: Länsi-Pasilan koerakentamisalue 1983

Eric Adlercreutz, Esko Kahri, Kai Lohman, Raili ja Reima Pietilä: Malminkartanon koerakentamisalue 1984

Pekka Helin, Tuomo Siitonen: Torpparinmäen koerakentamisalue 1981

KSV (asemakaava): Pikku-Huopalahti 1986–2000

Reijo Jallinoja: Terassitalo (Pikku-Huopalahti) 1994

Tuomo Siitonen, Esko Valkama: Asumispalvelukeskus Wilhelmiina 1995

Erkki Kairamo, Heikki Mäkinen: Itäkeskuksen kauppakeskus 1984

Juhani Pallasmaa, Pekka Helin ym.: Itäkeskuksen kauppakeskuksen laajennus 1992

Jukka Karhunen, Seppo Häkli ym.: Itäkeskuksen kauppakeskuksen laajennus 2001

Erkki Kairamo: Itäkeskuksen maamerkki 1987

Björn Krogius, Veli-Pekka Tuominen: Stoa ja Matteuksen kirkko 1979–1984

Jukka Karhunen, Seppo Häkli: Itäkeskuksen uimahalli 1993

Kristian Gullichsen: Malmin kirkko 1980

Pirkko ja Arvi Ilonen: Vuosaaren kirkko 1980–2006

Käpy ja Simo Paavilainen: Mikaelinkirkko (Kontula) 1988

Vanhoiden rakennusten arvostus ja ympäristön eheyty

Pirkko ja Arvi Ilonen: Taideteollinen korkeakoulu 1986–

Mikko Heikkinen, Markku Komonen: Mediakeskus Lume 1999

Mauri Tommila: Pop & Jazz Konservatorio 1995

Pia Ilonen, Minna Lukander: Lasipalatsin muutos 1998

Kari Raimoranta, Antti Luutonen: Tennispalatsin muutos 1999

Kimmo Lintula ym. (K2S): Olympiastadionin itäkatos 2005

Esa Piironen: Asemapihan katos 2001

Tuomo Siitonen: Helsingin oikeustalo 2004

Jyri Haukkavaara ym. (A6): Laitosrakennus Minerva 2005

Olli Pekka Jokela: Terveystieteiden keskuskirjasto 1997

Timo Vormala, Matti Lummaa: Biomedicum 1999

Kari Virta, Rainer Mahlamäki ym.: Kumpulan laitosrakennuksia 1995–2004

Eero Hyvämäki ym. (HKP): Suomen kansallisooppera 1993

Raili ja Reima Pietilä: Tasavallan presidentin virka-asunto 1993

Kaupungin uusi merijulkisivu

KSV (asemakaava): Vuosaari 1990–2010

Mauri Tommila, Peter Ögård: Vuosaaren kauppakeskus 1996

Mikko Heikkinen, Markku Komonen: Vuotalo 2001

Jukka Tikkanen: Vuosaaren maamerkki Cirrus 2006

Markku Erholtz, Pentti Kareoja: Mustakiven korttelitalo 1998

Timo Jeskanen, Tuomo Repo, Raimo Teränne, Leena Yli-Lonttinen: Aurinkolahden koulu 2002

Mikko Heikkinen, Markku Komonen, Eeva Byman, Gretel Hemgård, Ria Ruokonen: Vuosaaren sisääntulovyöly 2000

Pauliina Vihinen, Juha Kronlöf / KSV (asemakaava): Ruoholahti 1991–2001

Pekka Helin: Itämerentorin toimistotorni 2000

Kai Wartainen: High Tech Center 2001

Lahdelma-Mahlamäki, A6, Hirvonen-

Huttunen, Sarc: Sinebrychoffin asuinrakennukset 1997–2003

KSV (asemakaava): Herttoniemenranta 1993–2003

KSV (asemakaava): Arabianranta 1999

Pentti Kareoja ym. (Ark-House): AV-oppilaitos 2002

Stefan Ahlman: Arcada 2003

Stefan Ahlman: Practicum 2005

Antti-Matti Siikala ym. (Sarc): Taiteen ja viestinnän oppilaitos 2005

Petri Laaksonen / KSV (asemakaava): Viikki 1995–2010

Kaarina Löfström, Juhani Katainen, Olli Pekka Jokela: Biokeskukset 1-3 1996–2001

Timo Jeskanen, Tuomo Repo: Eläinlääketieteen ym. talo 2004

Raimo Teränne, Leena Yli-Lonttinen, Kari Virta, Eino Leinonen ym.: Yrityshautomoita 1999–

Pentti Kareoja ym. (Ark-House): Info-keskus Korona 1999

Hannu Tikka ym. (APRT): Gardenia 2000

Pekka Leskelä ym. (HKP): Viikin eläinsairaala 2006

Markku Erholtz ym. (Ark-House): Viikin normaalkoulu 2003

Samuli Miettinen ym. (JKMM): Viikin kirkko 2005

Kaupungin uusi sydän

Steven Holl: Kiasma 1999

Antti-Matti Siikala, Jan Söderlund: Sanomatalo 1999

Marko Kivistö ym. (LPR): Musiikkitalo 2006–

Pekka Helin ym.: Eduskunnan lisärakennus 2004

Jukka Karhunen ym. (HKP): Scandic Hotelli 2000

Aki Davidsson: Kampin liikenneterminaali 2005

Juhani Pallasmaa: Kampin kauppakeskus ja Narinkkatori 2005

Pekka Helin: Kampin keskuksen toimistorakennukset 2005

Marja-Riitta Norri: Kampin keskuksen asuinrakennukset 2005

Kirsi Gullichsen: Tennispalatsin aukio 2005

ETT HALVSEKEL HELSINGFORSARKITEKTUR

ARVI ILONEN

Helsingfors har en prägel som skiljer sig från många andra europeiska huvudstäder, dels genom närheten till hav och natur, dels genom den byggda miljön. Den urbana strukturen med sin inbyggda öppenhet har blivit till under två sekel. Olika stilperioder såsom empiren, nyrenässansen, jugendstilen, 20-talets klassicism och funktionalismen har gett staden ett unikt ansikte med sina stadsrum, "öar" av byggnader och gatufasader. De senaste femtio åren har stadsbilden kompletterats och omvandlats inte bara i stadskärnan utan också i närområdena.

Från värdig vardag till världsarkitektur

I och med efterkrigstidens kraftiga inflyttning från landsbygden till huvudstaden och den statsbelånade bostadsproduktion som Aravalagen möjliggjorde flyttade tyngdpunkten för byggnadsverksamheten i Helsingfors på 1950-talet till förorterna. I de områden som annekterats till Helsingfors år 1946 byggdes bostadsområden, där de teorier om förstäder som uppkommit på anglosachsiskt håll tillämpades på finländska förhållanden. Förstäderna omgavs av natur och var avsedda att bli självförsörjande i fråga om service och arbetsplatser. I förstäderna tillämpades en öppen och luftig stadsstruktur, där byggnader och gatunät utplacerades enligt topografin och den omgivande naturen. Inom en relativt kort tidsrymd byggdes flera förstäder med ett enhetligt byggnadsbestånd, bland dessa Månsas, Haga, Munkshöjden, Drumsö, västra Hertonäs och Kasberget. Även om ingen av dessa förstäder i sin helhet når upp till samma nivå som paradexemplet från denna tid, bostadsområdet i den östra delen av Hagalund i Esbo, innehåller var och en av dem delar som representerar sin tids bästa strävanden. Resurserna var små under 50-talet men detta hindrade inte att bostadsarkitektur av hög kvalitet uppfördes i förstäder och även i områdena ytterom dessa. Bland separata enhetliga byggnadsgrupper från denna tid kan nämnas bland andra bostadsbolaget Ekonomitalo på Drumsö, Folkpensionsanstaltens personalbostäder i Munksnäs och Ormhuset i Kottby.

Efter den akuta återbyggnadsfasen kunde man åter i större skala ta itu med offentliga bygguppgifter såsom skolor, universitet och affärsbyggnader. I enlighet med den valda teorin försågs förstäder med skola och ofta även med kyrka. Periodens bästa exempel på skolplanering tar avstånd från gamla schematiska idéer. För Helsingfors del bör skolorna i Mejlans och på Brändö nämnas, båda från decenniets början. Den romantiska perioden i slutet av 40-talet fick en senkommen huvudrepresentant i Helsingfors finska handelshögskola. Vid ingången av 50-talet präglades den bästa finländska arkitekturen av en klar strukturalitet, enkla former, avvägda proportioner, mänsklig skala och innovativ materialanvändning. Helsingforsrepresentanter för denna period, som lade grunden till den finländska arkitekturens internationella berömmelse, är till exempel Kansallisteatteris lilla scen vid Kajsaniemiparken, stadens bästa konsertsal Helsingfors Kulturhus i Alphyddan och stadens finskspråkiga arbetarinstutts tillbyggnad i Berghäll, ett av de mest lyckade exemplen på samlevnad mellan en ny och en gammal byggnad.

Ett nytt centrum för Helsingfors hade börjat planeras redan i slutet av 40-talet och frågan blev åter aktuell i början av 50-talet. Alvar Aalto började arbeta på sin centrumplan i slutet av 50-talet och fick den färdig i början av 60-talet. Det gamla affärscentrumet kompletterades på 50-talet med några bygg-

nader av betydelse för stadsbilden. Varuhuset Sokos mellan Mannerheimvägen och Stationsplatsen blev färdigt till Olympiska spelen i Helsingfors 1952 efter att ha varit under byggnad i över ett decennium. Samma år fick hamnmiljön i Södra hamnen ett storslaget tillskott genom kontors- och hotellfastigheten Industricentralen. Järnhuset med sin marmorgård kompletterar den krävande miljön vid Centralgatan, Porthania i sin tur anknyter med små medel till empirestadsdelen bredvid och Folkpensionsanstaltens huvudkontors stora byggnadsvolym har lagts in skickligt bland bostadskvarteren i Bortre Tölö samtidigt som den är riktad mot Mannerheimvägen.

Från bostadsbygge till bostadsproduktion

I Finland omvandlades samhällsstrukturer kraftigt under 1960–70-talen med en snabb urbanisering som följd. Detta var utgångsläget för det omfattande områdesbyggande som kom igång i huvudstadsregionen. Rönnebacka var starten för 1960-talets områdesbyggande. För första gången i Finland tillämpades där betongelementteknik för byggande av en större mängd bostadshus. Rönnebackas silhuett i landskapet är som helhet behärskad. Inne på området är skalan anpassad till industriell produktion och större än tidigare.

På 1960-talet började kritik höjas mot den öppna stadsstrukturen i 50-talets förorter. Man tyckte att dessa saknade det traditionella urbana rummet och att deras fysiska helhetsgestalt var vag. I stället ville man ha en systematisk stadsstruktur med byggnaderna i ett exakt, rätvinkligt koordinatsystem. Där man tidigare betonat dialogen mellan byggd miljö och omgivande natur, underströks nu motsatsförhållandet mellan dessa. Lösningen blev en nytolkning av de gamla finska rutplanerade trästäderna och deras gårdsmiljöer. Tidiga exempel på rutplansbaserade bostadsområden i Helsingfors är Olympiabyn från början av 50-talet och Botby från slutet av årtiondet. En del 70-talsbostadskvarter i Gamlas är ännu god bomiljö, men under denna era av snabb tillväxt riktades resurserna i många områdesbyggen i första hand mot att fylla kvantitativa mål. Utvecklingen kulminerade i Östra Böle. Överdimensioneringen och den av elementsystemen dikterade låga arkitektoniska kvaliteten skapade en tung och beklämmande miljö. Detta ledde till en livlig diskussion om betydelsen av kvalitet och om hur denna kan höjas.

Den konstruktivistiska riktning, som verkade i Finland under 60–70-talet och som bottnade i en mångfald inhemska och utländska fenomen, kan ses som en parallellföreteelse till rutplaneideologin. Det väsentliga i konstruktivismen, som uppstod som en dialektisk motpol till den skulpturala arkitekturen, var dess sociala roll. Målet var en generell, anonym och flexibel arkitektur. Riktningen hade sina estetiska förebilder i den abstrakta bildkonsten och framhävde gärna lätta och eleganta konstruktioner. Denna målsättning uppfylldes renlärigast i vissa småhus- och fritidshusprojekt med trä- eller metallstomme, till exempel i ett parhus i Tammelund från början av 70-talet där man experimenterade med konstruktioner och material. I större sammanhang visade sig de konstruktivistiska strävandena vara otillräckliga och delvis rentav felaktiga. Helsingforsbyggnader som åtminstone i någon mån kan anses konstruktivistiska är Botby samskola och den provisoriska kyrkan i Nordsjö, båda från slutet av 60-talet, samt Marimekkofabriken i Hertonäs och Valios huvudkontor i Sockenbacka från 70-talet. Ett av de bästa exempel på betongminimalismen, som även den kan inräknas i rationalismen, är Kasbergets finska folkskola från slutet av 60-talet. I och för sig är konstruktivismen, som strävar efter disciplin och understryker tekniken, och dess parallellföreteelse strukturalismen, som strävar efter flexibilitet och öppen form, allmänna planeringsmetoder som inte är bundna till en viss tidsera.

Företrädare för en mer skulptural linje är Gamlas kyrka och Tempelplatsens kyrka i Främre Tölö samt Helsingfors stadsteater i Berghäll, alla från slutet av 60-talet. De två sistnämnda är exempel på hur man skickligt kan passa in en relativt stor byggnadsvolym i terrängen och närmiljön. Riktningens viktigaste representant, Finlandiahuset, är den enda förverkligade delen av Alvar Aaltos centrumplan från 1961–72. Det skulpturalt böljande huset dominerar Hesperiaparken och Töloviken.

Helsingfors river och bevarar

Under 1960-talets tillväxtperiod fick många värdefulla byggnader och stadsmiljöer stå offer för nybyggnation. Citykvarteret och nyrenässansbyggnaderna på västra sidan av Mannerheimvägens början var de största rivningsprojekten. På Skatudden revs Norrménska huset som fungerat som port till Skatudden

ARVI ILOINEN

ARVI ILOINEN

och som en viktig symbol för hamnområdet. Enso-Gutzeits (numera Stora Ensos) huvudkontor, som byggdes i stället, håller långsamt på att inlösa sin plats i stadsbilden. Statens ämbetshus, som byggdes invid på 90-talet, har hjälpt till. Kampen om bevarandet av den västra ändan av Norra Esplanaden slutade i rivning, varmed även en värdefull interiör från 10-talet, biografen Kinopalats, gick förlorad. Bokpalatset som i slutet av 60-talet ersatte det rivna huset kompletterar Norra Esplanadens rad av 1800-talsbyggnader, även om det med sin mörka kopparfasad avviker från sina ljusa nyrenässansgrannar.

Byggnadsskydd och restaurering blev mycket aktuella frågor på 60-talet. Hotell Kämp på Norra Esplanaden måste rivas då grunden gav vika. Huvudfasaderna och de viktigaste interiörerna i det nya Kämp blev rekonstruktioner av det gamla hotellet. Ibland bevarades inget annat av det gamla huset än fasaden, bakom vilken man byggde helt moderna utrymmen. Denna princip, som väckte mycket diskussion, tillämpades i det gamla Societetshuset i stadshus kvarteret vid Salutorget. Gloets ämbetshus byggdes innanför de bevarade fasaderna till Uschakoffska huset (Apotekshuset), i samband med restaureringen av Jugendsalen. När Gloets butikscener byggdes, bevarades i enlighet med stadsplanen tegelfasaderna till ett sekelgammalt boktryckeri vid Regeringsgatan. Att Trä-Kottby och Trä-Vallgård räddades med hjälp av skyddande stadsplan och att helhetsplaner uppgjordes för Sveaborg och Skatudden kan tillskrivas tidens aktiva byggnadsvårdspolitik.

Miljöreaktioner, experimentbyggen, allaktivitetsrum

Alldeles mot slutet av 1970-talet började ett decennium av allt starkare kritik mot dålig bomiljö kvalitet ge resultat. Invid Helsingfors centrum på ett före detta varvsområde på Skatudens östra spets byggdes ett nytt bostadsområde som komplement till ungdomområdet på västra Skatudden. Bostadskvarteren inramar Sjöekipaget, som restaurerades och kompletterades med nybyggnation. Målet var en enhetlig stadsbild med hjälp av traditionella urbana element såsom arkader och fondvyer. Stadsplanen var relativt bindande och den kompletterades av planeringsinstruktioner för närmiljön. Det kvarter som kanske bäst följer dessa principer håller nu på att färdigställas som fortsättning på de gamla magasinerna.

Även i Västra Böle styrdes planeringen med relativt fast hand för att skapa en våningshusmiljö med en mänskligare stadsstruktur. Man frångick den flerplanslösning för gatunätet som tillämpats i Östra Böle, likaså den rigoröst rätvinkliga rutplanen. Fronten av kontorshus i östra halvan av Västra Böle följer ännu en strikt rutplan, men den västra halvan mot Centralparken har fått en friare geometri. Där satsade man på att skapa en omväxlande stadsbild med karaktär av innerstad. Den norra delen var ett område för experimentbyggnation som ingick i ett utvecklingsprojekt för våningshusbyggnad och -boende i Helsingfors stads regi. Ett annat experimentområde inom samma projekt fanns i Malmgård, där man även byggde arbetsplatser för småindustri, affärer, kontor och ämbetsverk. Arbetsplatserna och boendet sammanlänkades så att vardera hade sin roll i att skapa miljön längs gångstråken. Kvarterstrukturen i Malmgård följer samma principer som i Västra Böle.

I ett projekt för experimentbyggnation med småhus, som utfördes på stadens initiativ i småhusområdet Torparbacken, utforskades individuella boendeformer och energisparande lösningar. Husgruppen ingick också i bostadsmässan sommaren 1981 med temat urbant boende.

Allra mest strävade man väl bort från en monoton rutplan i bostadsområdet mellan Mannerheimvägens norra ända och Lillhoplax. Lillhoplax, som byggdes på 80-90-talet, har en organisk struktur där gator och torg inte är upprepningar av varandra. Den avsedda formriktigheten och färggrannheten svämmade över bräddarna – i synnerhet i stadsdelens dominant, terrasshuset i 12 våningar. En rad av kontorsbyggnader avgränsar stadsdelen i söder mot Paciusgatans buller.

På 1980-talet tillkom nya typer av offentliga byggnader. Man byggde skolor med nya lösningar, daghem med liten skala, mångsidiga kulturcentra, allaktivitetshus, kvartershus och servicehus för äldre. Boendeservicecentret Wilhelmiina i Lillhoplax blev färdigt i mitten av 90-talet. Bland dessa servicebyggnader finns många som berikar den omgivande bomiljön med sin höga arkitektoniska kvalitet.

Östra Centrum i Helsingfors var det första av de på 80-talet byggda områdescentrumen, med vilkas hjälp man ville

höja servicenivån i bostadsområdena. I områdescentrumen utvecklades boendet, kulturell service och kommersiell verksamhet till en balanserad helhet och man såg till att de fick fungerande trafikförbindelser. Det kommersiella utbudet kring metrostationen i Östra Centrum har sedermera vuxit till ett omfattande affärscentrum på båda sidorna om Österleden. Södra sidan domineras av Östra Centrums landmärke, ett rätt smäckert kontorstorn i 16 våningar med framhävda vertikala linjer. Norr om affärscentret står östra Helsingfors kulturcentrum Stoa och Matteus kyrka. Stoa var den första realiseringen i Finland av sin typ av allaktivitetshus och har blivit en förebild för motsvarande byggnader landet runt. Rekreativt utbudet i områdescentrumet utökades av simhallen som sprängdes in i berget på 90-talet och som även fungerar som befolkningskydd för nästan 4000 personer.

Planering av kyrkliga byggnader har alltid uppfattats som så krävande, att lösningar nästan utan undantag tas fram via en allmän eller inbjuden arkitekttävling. Så gjorde man även i Helsingfors på 80-talet då inte bara Matteuskyrkan utan även kyrkorna i Malm och Nordsjö samt Mikaelsskyrkan i Gårdsbacka byggdes.

Gamla hus röner uppskattning och miljöer görs helare

I många avseenden blev 1980- och 90-talet en total motsats till årtiondena innan. 80-talet präglades av en illusion om överflöd. Särskilt mot slutet av decenniet nådde byggandet aldrig skådade proportioner. Den ekonomiska högkonjunkturen rasade samman till följd av krisen i bankväsendet, kollapsen i handeln med dåvarande Sovjetunionen och den världsomfattande recessionen. Lågkonjunkturen återverkade på arbetsläget i planeringsbranschen. Som motvikt till arbetslösheten frigjordes skapande energi till att omdefiniera målsättningar och utveckla nya idéer. Unga designers startade ateljéer i forna industrifastigheter. Att kabel fabriken från 1930–40-talet blev ett modernt och pulserande kulturcentrum fick sin början i lågkonjunkturen.

Ett tidigare exempel än Kabel fabriken på återanvändning av en gammal produktionsanläggning är ombyggnaden av Arabias porslinsfabrik i Majstad till Konstindustriella högskolan i slutet

av 80-talet. Industrikomplexet av samma ålder som Kabel fabriken har senare utvidgats med medicencentret Lume. Även Pop & Jazz Konservatoriet verkar där, dels i fabriken äldsta delar, dels i en nybyggnad i anslutning till dessa.

I Helsingfors absoluta centrum fick två byggnader från funktionalismens guldålder en lycklig renässans på 90-talet. Glaspalatset, ursprungligen en provisorisk basarbyggnad för de sedermera inberade Olympiska spelen i Helsingfors år 1940, hade länge befunnit sig i ett tillstånd av förnedring. Nu upprustades det till ett levande kulturcenter med restauranger och biograf i husets ursprungliga anda. Bilpalatset (sedermera Tennispalatset), en servicebyggnad för samma olympiad, undgick rivning och byggdes om till kultur- och fritidscenter. I Tennispalatset verkar ett biografcenter med 14 salar, Helsingfors stads konstmuseum och Kulturernas museum. En tredje symbolbyggnad för 30-talets funktionalism i Helsingfors, Olympiastadion, försågs med ett tak över östra läktaren som högtaktar byggnadens ursprungliga anda, och Helsingfors järnvägsstation fick – i en 2000-talstolkning – det tak över perrongerna som fanns i originalritningarna men inte hade uppförts. En av de ståtligaste representanterna för 1930- och 40-talets tegelfunktionalism i Helsingfors, Alkos fabrik på Sundholmen, grundrenoverades till Helsingfors tingshus.

Helsingfors universitet har burit sitt ansvar i fråga om att underhålla och reparera sina gamla byggnader samt passa in nybyggena i gammal miljö. Monumentalcentrumet har med tiden utvidgat sig till många närbelägna byggnader, som har grundrenoverats till institutionsbyggnader. Kantonistskolan och Gamla kliniken, båda ritade av C. L. Engel, kom till ny användning på 90-talet. Minerva, en institutionsbyggnad för beteendevetenskaperna, är ett 2000-tals nybygge uppe på Broberget, Helsingfors Akropolis. Huset kompletterar ensemblen av institutionsbyggnader från 1910-, 20- och 60-talet. På sjukhusområdet i Mejlans stod hälsovetenskapernas centralbibliotek Terkko och den medicinska undervisnings- och forskningsinstitutionen Biomedicum färdiga vid millennieskiftet. Universitetets matematisk-naturvetenskapiga fakultets institutioner har sedan 90-talet flyttats till Gumtåktscampusets höga kulle. Byggnaderna har en framträdande roll i landskapet.

Finlands nationalopera, som i decennier letat efter ett nytt hem, fick i början av 90-talet ett eget hus mellan Mannerheimvägen och Hesperiaparken. Entrén och foajén bildar en rumssvit som öppnas sig mot Tölöviken. Samma år som operan, 1993, färdigställdes Republikens presidents residens Talludden i stadsdelen Mejlans på en udde vid Fölisöfjärden. Det har också legat i tiden att restaurera och grundrenovera viktiga nationella monument för kultur och offentlig förvaltning. Bland andra Ateneum, universitetet, statsrådsborgen, domkyrkan, Presidentens slott, Ständerhuset och stadshuskvarterets sida mot Senatstorget iståndsattes under det senare 90-talet.

Stadens nya fasad mot havet

Helsingfors började på 1990-talet bygga nya bostadsområden vid havet. Redan på 70- och 80-talet hade bland annat Skatudden gett erfarenheter i att omvandla hamn-, varvs-, industri- och lagerområden för bostadsbruk. Mot slutet av millenniet hade en del motsvarande projekt redan realiserats medan andra är under byggnad och flera till planeras.

Nordsjö, som hade inkorporerats med Helsingfors 1966, är stadens östligaste och till ytan största stadsdel. Nordsjös nya centrum förenar de nya delområdena Havsrastböle, Kallvik, Solvik och Övre Nordsjö med det gamla bostadsområdet från 1960-talet. Kallvik och Solvik utgör Nordsjös havsfasad. Kallvik bygger på slutna kvarter och har en enhetlig byggnadsfront mot havet. I jämförelse med Kallvik har Solvik en öppnare struktur. De separata lamellhusen står med gaveln mot havet och havsfasaden är mer varierad. Samma princip har följts i områdets östra del vid Nybondaskanal. Nordsjös centrum domineras av affärscentret som byggts tvärs över metrobanan och Norvägen. Norr om centret finns allaktivitetshuset Nordhuset. En internationell arkitekttävling för inbjudna anordnades för landmärket i centrumets södra ända. Det vinnande danska förslaget höll hög kvalitet, men det klumpiga bostadstornet i 26 våningar som byggdes på 2000-talet kan inte sägas vara något bra landmärke. På västra randen av den dalliknande Svartstensparken finns Svartstens kvartershus, en kamlik byggnad som tillför den av höga bostadshus dominerade omgivningen en skala som beaktar barnen. I Solviks skola är skalan en annan. Klasserna är i grupper kring en

central aula. Infartsvägen till Nordsjö går i en kanjon och är med sina fackelliknande lyktstolpar en representant för högklassig landskapsplanering. Öster om bostadsområdet byggs en hamn.

Gräsvikens bostads- och arbetsplatsområde har byggts vid innerstadens västra rand i vad som varit en del av Västra hamnen. I årtionden fanns där småföretag, lager och hamnfunktioner. Bostadsbyggnaderna har byggts i slutna kvarter av innerstadskaraktär. Havet är närvarande vid Gräsvikstorget i områdets hjärta och fortsätter ända fram till Sandviken i form av en kanal som ger området sin prägel. Kontorskvarteren mellan Östersjögatan och Porkalagatan bildar en buffert mot bullret från Västerleden. Ett högt tornhus vid Östersjörtorget utgör landmärke för stadsdelen. Kontorslokaler finns dessutom i byggnadskomplexet High Tech Center söder om Kabelfabriken, och en ny koncentring av kontor är under byggnad på platsen för Sundholmens kraftverks förra kollager vid Västerleden. Havsstadsdelen utvidgas ytterligare när kontainerhamnen på Busholmen invid Gräsviken samt den närliggande Ärtholmen omvandlas till bostads- och arbetsplatsområden. Ett stort bostadskvarter har byggts i kvarteret för Sinebrychoffs forna bryggeri nära Västra hamnen. De bevarade bryggeribyggnaderna från slutet av 1800-talet har byggts om till kontor och servicelokaler. Kokeriet från år 1970 har blivit försäkringsbyrå. Vid Eirastranden bredvid Munkholmen, likaså en del av Västra hamnen, byggs en grupp av bostadshus. Denna består av separata hus i stil med sin granne, Jugend-Eira från 1910-talet. Strandstråket längs stadsuddens sydstrand från Ärtholmsstranden till Brunns-parken förblir rekreationsområde för stenstaden. En del av den gamla havsfasaden kommer därför att kvarstå. Också i öster kommer innerstaden att utvidgas med ett bostadsområde, när ett omfattande område som sträcker sig från Sörnäshamnen till Hermanstrand i framtiden blir bostads- och arbetsplatsområdet Fiskhamnen.

Det första bostadsområde som byggts i de delar av Helsingfors östra stränder, där oljecisternerna länge dominerade, är Hertonäs strand mellan Österleden och Hertonäs gårds vidsträckt park. Stadsplanen i Hertonäs strand är baserad på storkvarter med kvartersparker sammanlänkade av fotgäng-

arstråk. Längs stråket finns huvudparten av den offentliga servicen såsom daghemmen och skolorna. Nya och gamla kontorshus skyddar bostadsområdet mot Österledens buller. Också oljehamnen som syns ut mot havet håller på att bli bostadsområde. Kronbergsstranden, en del av Degerö, har fått delgeneralplan.

Vid Gammelstadsviken västra strand, nära platsen där Helsingfors grundades år 1550, finns nu bostadsområdet Arabiastranden som består av två kvartershelheter. Mellan dessa finns skolor, en idrottspark, daghem och annan service. Bostadskvarteren är slutna från tre sidor medan den fjärde öppnar sig mot ett skyddat inre skärgårdslandskap. Det är inte längre bara Konstindustriella högskolan som verkar i Arabiastranden utan där finns numera flera andra institutioner med forskning och undervisning kring formgivning och visuell kultur. Konstindustricentret har utökats med ett audiovisuellt institut i dess omedelbara närhet, yrkeshögskolan Arcada och yrkesskolan Prakticum i bostadsområdets södra ända samt ett institut för konst och kommunikation i en gammal klädesfabrik med tillbyggnad.

Universitets- och forskningsstadsdelen Vik ligger innanför Gammelstadsviken mellan Lahtisvägen, Ring I och Viksvägen. Detta gamla odlings- och kulturlandskap har tillhört herrgården Viks Ladugård. Vetenskapsparken i Vik specialiserar sig på biovetenskaper och bioteknologi. Undervisnings- och forskningslokaler och ett infocenter finns mellan herrgårdens gamla huvudbyggnad, de på 1960- och 70-talen byggda universitetsbyggnaderna och studentbyn. I samma område finns också ett informationscenter för grön- och miljösektorn, Gardenia, samt Helsingfors universitets veterinärsjukhus i Vik. Bostadsområdena är nordost om vetenskapsparken invid en vidsträckt centralpark. Vid planeringen av dessa har stor vikt fästs vid principerna för bärkraftig utveckling och man har experimenterat med ekologiska hus. Inne bland bostadskvarteren finns ett ekologiskt daghem och den färggranna Viks normalskola, som tillhör Helsingfors universitet. Ett provbyggnadsområde med våningshus i trä har byggts söder om Viksvägen. Viks kyrka ingår i en rad av 2000-tals träkyrkor i Helsingfors. Medan trä i den något tidigare byggda Degerö kyrka har använts i stommen och interiörerna,

förekommer materialet i Viks kyrka även i olika former i exteriören.

Det största nya bostadsområdet i stadens inre delar är Stensböle. Fredriksbergs maskinverkstadsområde byggs som bäst, och Mellersta Böle och Malms flygfält planeras.

Stadens nya hjärta

Ett nytt centrum för Helsingfors vid Tölövikens stränder har förekommit i ett stort antal planer ända från 1910-talet. Sedan mitten av 1900-talet har Kampen ingått i planerna som utvidgningsområde för affärscentrumet. Båda dessa paradplatser har i decennier använts för buss- och godstrafik. Efter att huvudjärnvägsstationens bangårdsfunktioner flyttats till Böle på 80-talet har området framför Riksdagshuset kunnat skärskådas närmare och börja byggas. Det första nya huset i området, Museet för nutidskonst Kiasma, byggdes kring millennieskiftet mellan posthuset och Mannerheimvägen. Tillsammans med sin samtida granne Sanomahuset och det några år tidigare renoverade Glaspalatset har Kiasma aktiverat området genom nya offentliga inne- och uterum. Gemensamt för de tre byggnaderna är också att de alla lyser upp staden om natten. Sanomahusets illuminerade glaskub visar hur arbetet på en tidning pulserar dygnet runt. Mediatorget med sina diagonala inomhusgator och höga glasväggar är ett offentligt medborgarrum inne i Sanomahuset. Att man kan gå tvärsigenom det öppna Sanomahuset kommer till sin fulla rätt när Musikhuset, nu under byggnad, och planerade parker står färdiga.

På andra sidan Mannerheimvägen mitt emot Kiasma står Riksdagshusets tillbyggnad från år 2004. Huset bidrar till att lösa de stadsbildmässiga problemen i denna knutpunkt i Helsingfors centrum. I likhet med Kiasma beaktar tillbyggnadens delar mot Mannerheimvägen gatans vändning i koordinatsystemet. Den del av fasaden mot Arkadiagatan som vänder mot Mannerheimvägen är i linje med det s.k. Hankkijahuset och har samma fasadmaterial, mörkt tegel. På andra sidan huset följer gaveln till den skålförmade glasade delen Riksdagshusets fasadlinje och -material, Kalvolagranit. Parlamentets till sin karaktär slutna huvudbyggnad från 1930-talet och den

mycket öppnare tillbyggnaden från 2000-talet återspeglar olika epoker med olika samhällsliga strävanden. Tillbyggnaden blygs inte sin självständiga ställning men ger samtidigt vinkar om att den beaktar sin omgivning till skillnad från många självframhävande byggnader från det sena 1900-talet. I tävlingskedet hade byggnaden moderiktiga glasfasader runt om, men i byggskedet fick den en rikare materialpalett med mera jordnära material såsom tegel.

Kampen fick en lösning när ett urbant mångaktivitetscenter med affärs- och arbetslokaler, centrumbostäder och buss-terminaler blev färdigt år 2006. Genom att fjärrbusstationen, terminalen för Esbobussarna och utrymmena för parkering och servicetrafik förlagts under jord, förbättrades fotgängarmiljöns kvalitet och skala avsevärt. Invid Kampencentret står två nya torg av olika karaktär: det öppna torget Narinken framför affärscentret och en liten park mellan bostads- och kontorshusen och Tennispalatsets gavel. Torget mellan den förra busstationen och Glaspalatset ingår i samma rums-serie. Bostadshusen har små takterrasser i höjd med tredje våningen. Bostädernas balkonger är rymligare än normalt. Kampen är en miniatyrstad inne i stadskärnan och centret nås lätt till fots och med metro eller buss. Trots att kollektivtrafiken förlagts under jord, är terminalerna integrerade i helheten. Känslan av underjord har minskats med hjälp av

höjdskillnaderna i området. Terminalen för Esbobussarna är till exempel på samma plan som de nedersta affärslokalerna, bakom en glasvägg och entréportar. Det är lätt att orientera i affärscentret. En innergata förenar Annegatans södra och norra sträckning; i tvärriktningen går innergatan till terminalen. Korsningen är en uppifrån belyst centralhall lika hög som huset. Centrets huvudvolym är affärscentret i sex våningar. I en anslutande länga finns butiker, kontor och bostäder. Denna utgör en front mot Urho Kekkonens gata och skapar tillsammans med gatans gamla hus och Scandic Hotell från millennieskiftet ett gaturum av innerstadskaraktär. De gamla husens tegel går igen på den nya sidan av gatan. Helheten har uppdelats i tre delar för att följa innerstadens tomtindelning. I övriga riktningar är affärscentret fasader av natursten och glas.

När arrangemangen vid Tölöviken står färdiga, börjar komponenterna för Helsingfors nya centrum ha funnit sina platser. Byggnader från olika tidsperioder inramar stadens nya hjärta och möjliggör med sina omfattande uterum många slags aktiviteter till vardag och fest. Det nya centrumet kunde gärna stå värd för många av de evenemang som hittills ganska omtiverat har gått av stapeln på Senatstorget. Då kunde monumentalcentrumet som flankeras av kyrkan, staten, staden och universitetet återfå sin värdighet.

Från värdig vardag till världsarkitektur

Ahti Korhonen, Esko Korhonen: Bostads Ab Ekonomitalo 1952

Alvar Aalto: Folkpensionsanstaltens personalbostäder 1954

Yrjö Lindegren: Ormhuset 1951

Viljo Revell, Osmo Sipari: Mejlans folkskola 1953

Jorma Järvi: Brändö finska samskola 1955

Hugo Harmia, Woldemar Baeckman: Finska handelshögskolan 1950

Kaija och Heikki Siren: Kansallisteatteris lilla scen 1954

Alvar Aalto: Helsingfors kulturhus 1958

Aulis Blomstedt: Finska arbetarinstitutionen, tillbyggnad 1959

Erkki Huttunen: Sokos, varuhus 1952

Viljo Revell, Keijo Petäjä: Industricenter (Hotell Palace) 1952

Alvar Aalto: Järnhuset 1954

Aarne Ervi: Porthania 1957

Alvar Aalto: Folkpensionsanstalten 1956

Från bostadsbygge till bostadsproduktion

Olli Kivinen (stadsplan), Lauri Silvennoinen, Esko Korhonen: Rönnebacka, bostadsområde 1961

Juhani Pallasmaa: Parhus Enarvi (Tammelund) 1973

Erik Kråkström m.fl.: Botby samskola 1967

Ola Laiho, Bengt-Vilhelm Levón: Nordsjös provisoriska kyrka 1969

Erkki Kairamo, Reijo Lahtinen: Marimekkos fabrik 1974

Matti K. Mäkinen, Kaarina Löfström: Valios huvudkontor 1978

Aarno Ruusuvaari: Kasbergets folkskola 1967

Marjatta och Martti Jaatinen: Gamlas kyrka 1968

Timo Suomalainen, Tuomo Suomalainen: Tempelplatsens kyrka 1969

Timo Penttilä: Helsingfors stadsteater 1967

Alvar Aalto, Elissa Aalto: Finlandiahuset 1971–1975

Helsingfors river och bevarar

Alvar Aalto: Enso-Gutzeits (Stora Ensos) huvudkontor 1962

Olli Pekka Jokela: Ämbetshus 1993

Alvar Aalto, Elissa Aalto: Bokpalatset (Akademiska Bokhandeln) 1969

Aarno Ruusuvaari: Stadshusets nya interiörer 1970

Aarno Ruusuvaari: Gloets ämbetshus 1968

Miljöreaktioner, experimentbygge, allaktivitetsrum

Vilhelm Helander, Pekka Pakkala, Mikael Sundman/ Stadsplaneringskontoret (stadsplan): Skatuddens nya bostadsområde 1977–1986

Jyrki Tasa m.fl. (NRT): Stanssi, Svingi och Mastokoukku 2007

Jan Söderlund: Västra Böle, provbyggnationsområde 1983

Eric Adlercreutz, Esko Kahri, Kai Lohman, Raili och Reima Pietilä: Malmgård, provbyggnationsområde 1984

Pekka Helin, Tuomo Siitonen: Torparbacken, provbyggnationsområde 1981 Stadsplaneringskontoret (stadsplan) Lillhoplax: 1986–2000

Reijo Jallinoja: Terrasshus (Lillhoplax) 1994

Tuomo Siitonen, Esko Valkama: Boendeservicecentret Wilhelmiina 1995

Erkki Kairamo, Heikki Mäkinen: Östra Centrums köpcentrum 1984

Juhani Pallasmaa, Pekka Helin m.fl.: Östra Centrums köpcentrums tillbyggnad 1992

Jukka Karhunen, Seppo Häkli m.fl.: Östra Centrums köpcentrums tillbyggnad 2001

Erkki Kairamo: Östra Centrums landmärke 1987

Björn Krogius, Veli-Pekka Tuominen: Stoa och Matteuskyrkan 1979–1984

Jukka Karhunen Seppo Häkli: Östra Centrums simhall 1993

Kristian Gullichsen: Malms kyrka 1980

Pirkko och Arvi Ilonen: Nordsjö kyrka 1980–2006

Käpy och Simo Paavilainen: Mikaelskyrkan (Gårdsbacka) 1988

Gamla hus röner uppskattning och miljöer görs helare

Pirkko och Arvi Ilonen: Konstindustriella högskolan 1986–

Mikko Heikkinen, Markku Komonen: Medicencentret Lume 1999

Mauri Tommila: Pop & Jazz: Konservatoriet 1995

Pia Ilonen, Minna Lukander: Glaspalatset, ombyggnad 1998

Kari Raimoranta, Antti Luutonen: Tennispalatset, ombyggnad 1999

Kimmo Lintula m.fl. (K2S): Olympiastadion, östra läktartaket 2005

Esa Piironen: Järnvägsstationens perrongtak 2001

Tuomo Siitonen: Helsingfors tingsrätt: 2004

Jyri Haukkavaara m.fl. (A6): Minerva, institutionsbyggnad 2005

Olli Pekka Jokela: Centralbibliotek för hälsovetenskaperna 1997

Timo Vormala, Matti Lummaa: Biomedicum 1999

Kari Virta, Rainer Mahlamäki m.fl.: Gumtåkt, institutionsbyggnader 1995–2004

Eero Hyvämäki m.fl. (HKP): Finlands nationalopera 1993

Raili och Reima Pietilä: Republikens presidents residens 1993

Stadens nya fasad mot havet

Stadsplaneringskontoret (stadsplan): Nordsjö 1990–2010

Mauri Tommila, Peter Ögård: Nordsjös affärscentrum 1996

Mikko Heikkinen, Markku Komonen: Nordhuset 2001

Jukka Tikkanen: Nordsjös landmärke CIRRUS 2006

Markku Erholtz, Pentti Kareoja: Kvartershuset Svartstenen 1998

Timo Jeskanen, Tuomo Repo, Raimo Teränne, Leena Yli-Lonttinen: Solviks finska lågstadieskola 2002

Mikko Heikkinen, Markku Komonen, Eeva Byman, Gretel Hemgård, Ria Ruokonen: Infartsvägen till Nordsjö 2000

Pauliina Vihinen, Juha Kronlöf/ Stadsplaneringskontoret (stadsplan): Gräsviken 1991–2001

Pekka Helin: Östersjötorgets kontorstorn 2000

Kai Wartiainen: High Tech Center 2001
Lahdelma- Mahlamäki, A6, Hirvonen-Huttunen, Sarc: Sinebrychoffs bostadsvåringshus 1997–2003

Stadsplaneringskontoret (stadsplan): Hertonäs strand 1993–2003

Stadsplaneringskontoret (stadsplan): Arabiastranden 1999–2013

Pentti Kareoja m.fl. (Ark-House): Audiovisuellt institut 2002

Stefan Ahlman: Arcada: 2003

Stefan Ahlman: Practicum: 2005

Antti-Matti Siikala m.fl. (Sarc): Institut för konst och kommunikation 2005

Petri Laaksonen/Stadsplaneringskontoret (stadsplan): Vik 1995–2010

Kaarina Löfström, Juhani Katainen, Olli Pekka Jokela: Biocentrum 1–3 1996–2001

Timo Jeskanen, Tuomo Repo, Raimo Teränne, Leena Yli-Lonttinen: Hus för veterinärvetenskap m.m. 2004

Kari Virta, Eino Leinonen m.fl. Företagsinkubatorer 1999–

Pentti Kareoja m.fl. (Ark-House): Infocentret Korona 1999

Hannu Tikka m.fl. (APRT): Gardenia 2000

Pekka Leskelä m.fl. (HKP): Veterinärjukhuset i Vik 2006

Markku Erholtz m.fl. (Ark-House): Normalskolan i Vik 2003

Samuli Miettinen m.fl. (JKMM): Viks kyrka 2005

Stadens nya hjärta

Steven Holl: Kiasma 1999

Antti-Matti Siikala, Jan Söderlund m.fl.: Sanomahuset 1999

Marko Kivistö m.fl. (LPR): Musikhuset 2006–

Pekka Helin m.fl.: Riksdagshusets tillbyggnad 2004

Jukka Karhunen m.fl. (HKP): Scandic Hotell 2000

Aki Davidsson: Kampens trafikterminal 2005

Juhani Pallasmaa: Kampens affärscentrum, torget Narinken 2005

Pekka Helin: Kampencentrets kontorsbyggnader 2005

Marja-Riitta Norri: Kampencentrets bostadsbyggnader 2005

Kirsi Gullichsen: Torg vid Tennispalatset 2005

FIVE DECADES OF ARCHITECTURE IN HELSINKI

ARVI ILONEN

Helsinki differs in character from many other European cities. This difference owes partly to the presence of the sea and of nature, partly to the built environment. The urban structure of Helsinki, which has developed in the course of two centuries, has an inbuilt spaciousness. Several styles, such as the Empire Style, Neo-Renaissance, Jugendstil, 1920s' Classicism and Functionalism, have moulded the city; together they create its unique character in urban spaces, islands of buildings and street fronts. The past half a century, too, has contributed to the townscape both downtown and in the suburbs.

From everyday dignity to world architecture

In the 1950s, the rapid post-war wave of rural migration into the capital and the launch of the Arava state loans for housing shifted the focus of construction in Helsinki to the suburbs. In the new areas that had been incorporated into Helsinki in 1946, Anglo-Saxon New Town theories were adapted to Finnish circumstances. The suburbs were intended to be self-sufficient in terms of services and workplaces and surrounded by nature. An open and spacious urban structure was applied in the areas, and buildings and streets were adjusted to the topography and surrounding nature. Many suburbs were built in a short period of time and in a uniform way of building. Good examples are Maunula, Haaga, Munkkivuori, Lauttasaari, Roihuvuori and the western part of Herttoniemi. Although none of them display the overall quality of the finest example of the period – the east part of Tapiola in the adjacent City of Espoo – they all have parts that represent the best of their time. The 50s was a decade of scant resources, still the residential architecture in the suburbs and elsewhere held high quality. Examples of coherent building groups from this period are the Ekonomitalo housing estate in Lauttasaari, the staff residential area of Kela (the Social Insurance Institution) in Munkkiniemi and the Käärmetalo ('Serpent House') housing estate in Käpylä.

After a period of acute post-war reconstruction, it was time to build schools, universities and commercial buildings. In accordance with the theories, the suburbs were equipped

with a school and often a church. In Helsinki, the schools of Meilahti and Kulosaari are fine examples of the contemporary school design that strived to free itself from old paradigms. The Helsinki School of Economics is the main work of the Romantic Functionalism of the late 40s. The characteristics of Finnish architecture in the early 50s were clear structures, simple forms, balanced proportions, human scale and innovative use of material. This period launched the world fame of Finnish architecture. Helsinki examples are the small stage of the Finnish National Theatre (by the Kaisaniemi park), the House of Culture in Helsinki (in Alppiharju) which has turned out to be the best concert hall in town, and the extension of the Helsingin työväenopisto, the Finnish Adult Education Centre of the City of Helsinki (in Kallio), one of the finest examples of coexistence of an old and a new building.

The planning of a new centre for Helsinki had begun already in the 40s and the issue was brought up again in the early 50s. Alvar Aalto worked on his plan for the centre from the late 50 into the early 60s. In the 50s the old commercial downtown was complemented by some buildings important for the townscape. The construction of the Sokos department store, which had begun just before the war, was completed in time for the Helsinki Olympics in 1952. In the same year, the Teollisuuskeskus office and hotel complex (the Palace Hotel) made a grandiose addition to the milieu of the South Harbour (Eteläsatama). Some other buildings that also represent the

best of the period are Rautatalo at Keskuskatu with its marble atrium, Porthania that connects subtly with the adjacent Empire Style district. The quite big headquarters of Kela were skilfully fitted amongst the residential blocks of Taka-Töölö, at the same time displaying a main façade towards Mannerheimintie.

From home building to housing production

In the 1960s and 70s, Finland underwent a profound structural change with rapid urbanisation as a result. To meet the demand for housing, area development based on land use agreements was launched in the Helsinki area. The Pihlajamäki suburb of the 1960s was the first target for this type of area development. For the first time in Finland concrete element techniques were employed for a large volume of housing. Pihlajamäki has a balanced silhouette in the landscape. Inside the area the scale was conformed to industrial production and therefore grander than in the residential areas of the 50s.

In the 1960s, critical voices arose against the open-structured suburbs of the previous decade because of their diffuse overall physical structure and lack of traditional urban space. There was a quest for a systemised urban structure where buildings were inserted into a precise perpendicular grid. The built environment was to contrast the surrounding nature, replacing the dialogue of the previous era. The solution was a new interpretation of the grid plans of the old Finnish wooden towns and their courtyards. Some older residential areas in Helsinki with this type of grid plan are for example the Olympic village (Kisakylä) in Käpylä from the early 1950s and Puotila from the end of the decade. Some parts of Kannelmäki from the 70s still display a good residential environment, but in most area development areas from this period of rapid growth, the focus was mainly on quantitative targets. The trend culminated in Itä-Pasila, where the scale is heavy due to over-dimensioning, and the poor architectural quality of the concrete element systems produces a grim milieu. Consequently a vivid public debate began about the importance of quality and about the means for improving it.

The Constructivist Style of the 60s and 70s had its roots in many different domestic and foreign phenomena. It can be considered a parallel to the grid plan ideology of the town planners. The style was the dialectical opposite of sculptural architecture and its essence was in the social role of architecture. The purpose was to create generic, anonymous and flexible architecture. The Constructivists derived their aesthetics from abstract art and put light and elegant structural elements in focus. These aims were fulfilled at the purest in small houses and leisure homes with wood or steel frames, such as in an experimental two-family house in Tammissalo from the early 70s. For vaster tasks the Constructivist goals proved to be insufficient, partly even false. Constructivist buildings in Helsinki – at least to some degree – are the Swedish-language Botby secondary school in Vartiokylä, the temporary church of Vuosaari, both from the 60s, as well as the Marimekko factory in Herttoniemi and the Valio headquarters in Pitäjänmäki from the 70s. One of the best examples of Concrete Minimalism, a phenomenon within Rationalism, is the school in the suburb of Roihuvuori from the late 70s. Constructivism emphasised structural discipline and technology, whereas Structuralism – a parallel phenomenon – strived for flexibility and open form. The planning methods are common and timeless as such.

A more sculptural approach was displayed in the Kannelmäki Church, the Temppeliaukio Church in Etu-Töölö and the Helsinki City Theatre in Kallio, all from the late 60s. The latter two show how a quite large volume can be fitted skillfully into the topography and the surroundings. The foremost representative of this sculptural approach, the Finlandia Hall, is the only part of Alvar Aalto's 1961–72 plan for the centre of Helsinki that was implemented. The sculpturally meandering building dominates the Hesperia Park and the Töölönlahti Bay panorama.

Demolishing and preserving

During the period of growth in the 1960s, many valuable buildings and urban milieus were sacrificed for new construction. The most extensive of the demolition projects were the so-called City quarter and the row or Neo-Renaissance buildings in the beginning of Mannerheimintie.

Also the Norrmén building at the shore of Katajanokka, very prominently overlooking the harbour and the Market Square, was demolished. The replacing Enso-Gutzeit (today Stora Enso) building is only slowly earning its place in the streetscape. The adjacent state administration building from the 1990s helps to mellow the contrast between the Stora Enso building and its surroundings. Efforts to preserve the west end of Pohjoisesplanadi were in vain, and in the demolition a valuable interior from the 1910s, the Kinopalatsi cinema theatre was destroyed. The Akateeminen Kirjakauppa bookshop that was built on the lot in the 60s complements the row of 19th century buildings along Pohjoisesplanadi although its dark copper façade contrasts against the pale Neo-Renaissance neighbours.

A serious debate about preserving and restoring buildings began in the 1960s. The Kämp Hotel at Pohjoisesplanadi needed to be torn down because the foundations gave in. The new Kämp was a reconstruction of the old hotel for the part of the exterior and the principal interiors. Sometimes nothing else was preserved of old buildings than the street façade. At the Market Square side of the City Hall quarter this much argued principle was heeded. The Kluuvi administration building was built behind the preserved façades of the Uschakoff house in connection with the restoration of the Jugendsali hall. At Hallituskatu street the brick exterior of a century-old printing factory was preserved by the means of the town plan when the Kluuvi shopping gallery was built. It can be attributed to the active preservation policy of the period that the wooden house parts of the residential areas Käpylä and Vallila were rescued by means of the town plan and that overall plans were made for Suomenlinna and Katajanokka.

Environmental reactions, experimental construction, multipurpose buildings

The increasing criticism against the poor quality of residential environments began to produce results by the end of the 70s. Practically downtown Helsinki, in a former dockyard area at the east tip of Katajanokka, a new residential area was built that complemented the Jugendstil west part of Katajanokka. The residential quarters provide a setting for the restored and

complemented Empire style Merikasarmi ensemble. The aim was to create a uniform townscape using traditional urban elements such as arcades and street endings. The town plan was relatively binding and it was complemented with milieu planning instructions. These principles are perhaps best implemented in the quarter that soon will be finished adjacent to the old harbour storehouses.

In Länsi-Pasila, too, construction was guided quite strictly in order to achieve a more humane urban structure in the housing area. The separated traffic solution that had been employed in Itä-Pasila was abandoned as was the rigid grid of the town plan. The office blocks of the east edge of Länsi-Pasila still remind of a strict grid plan, but freer geometry is applied in the residential part next to Central Park (Keskuspuisto), in order to create a varying streetscape with a downtown character. The north quarters of the residential area were a pilot project in which the City of Helsinki experimented with new forms of living in blocks of flats. In the new suburb of Malminkartano, the pilot project concerned an area with workplaces in small industries, shops and offices. Workplaces and dwellings were intertwined in such a way that both contributed to the milieu along the pedestrian routes of the area. In Malminkartano the quarter structure is similar to that in Länsi-Pasila.

In a pilot for experimental low-rise housing in Torpparinmäki, initiated by the City of Helsinki, individual forms of living and energy-saving solutions were studied. The buildings were exhibited at the 1981 Housing Fair where the theme was urban living.

In the area between Mannerheimintie and Pikku-Huopalahti, the ambition to abandon the monotonous grid plan was perhaps taken the farthest. The Pikku-Huopalahti area, built in the 1980s and 90s, has a town plan with an organic structure where streets and piazzas never repeat themselves. The attempt to create a lush, rich and colourful environment clearly goes over the top, especially in the dominant building of the area, a 12-storey-high terraced block of flats. To the south, a row of office buildings protect the area against the noise from the street Paciuksenkatu.

The scope of public building tasks broadened in the 1980s. They included schools with innovative solutions, small-scale day-care centres, versatile cultural centres, multipurpose buildings, neighbourhood houses and service centres for elderly. In Pikku-Huopalahti, the service centre for elderly Wilhelmiina was built in the mid-90s. Many of these service buildings hold a high architectural standard and enrich their residential surroundings.

Itäkeskus was the first of the area centres of the 80s that aimed at improving the services in the residential areas in Helsinki. In these centres, housing was integrated with cultural and commercial activities to make a balanced whole, and good public transport connections were provided. The commercial services around the Itäkeskus metro station have now developed into a vast shopping mall that extends to both sides of the Itäväylä highway. The south side is dominated by the landmark of the area, a relatively slim and vertically accentuated 16-storey office tower. North of the mall are Stoa – the cultural centre of East Helsinki – and the Matteus church. Stoa was the first multipurpose house of its type to be built in Finland and it became a model for many corresponding buildings all over Finland. The swimming hall that was built into the rock in the 90s added to the recreational services of the area centre; it also serves as a population shelter for nearly 4000 people.

The design of ecclesiastic buildings has always been perceived a task demanding enough to require an architectural competition, either open or by invitation. That was the case in Helsinki in the 80s, too, in the Matteus church as well as in the church of Malmi and Kontula and in the Mikael church in Kontula.

Esteem for old buildings and repair of milieus

The 1980s and 90s were, in many respects, a total contrast to the preceding decades. Characteristic for the 1980s was an illusion of abundance. The volume of building was exceptional, especially towards the end of the decade. The economic boom stopped drastically with a bank crisis, the collapse of the trade with the then Soviet Union and the world-wide recession of

the early 90s. The resulting depression hit the work situation in the field of design and planning. To counterweight the unemployment, creative energy was put into redefining goals and developing new ideas. Young designers started studios in former factory buildings. The transformation of the Cable Factory, built in the 1930s and 40s, into the bustling cultural centre that it is today began during the depression.

An earlier example of reuse of an industrial complex is the Arabia ceramics factory in Toukola. It was refurbished for the University of Industrial Arts at the end of the 80s. This complex, of the same age that the Cable Factory, has now been complemented through the Lume Media Centre. A Pop & Jazz Conservatory, too, functions in the oldest parts of the factory and in a new extension.

Two downtown buildings from the Golden Era of Functionalism had a fortunate revival in the 90s. Lasipalatsi, originally intended to be a temporary bazaar building for the cancelled 1940 Helsinki Olympics, had long been in a state of negligence but was now refurbished into a vivid cultural centre. The original spirit of the restaurants and the cinema theatre was restored. The Tennis Palace, also built for the same Olympics, escaped demolition and was transformed into a leisure centre. The building now hosts a 14 theatre cinema centre, the Helsinki City Art Museum and the Museum of Cultures.

A third symbol of the Functionalism of the 30s, the Olympic Stadium, was equipped with a canopy over the east stand that pays tribute to the original spirit of the building. The Helsinki Railroad Station finally got a 21st century interpretation of the platform roof of the original design which was never built. The Alko liquor factory in Salmisaari, one of the most handsome representatives of the brick functionalism of the turn of the 1930s and 40s, was refurbished into the Helsinki Courthouse.

The University of Helsinki has carried its responsibility in maintaining its old properties and in blending new buildings with old milieus. The monumental centre of Helsinki has expanded with time and many close-by buildings have been refurbished for institutions. The Cantonist school and the so-called Old Clinic were transformed in the 1990s. Both

are original designs by C. L. Engel, the chief architect of monumental Helsinki between 1812 and 1840. In the 2000s, a faculty building for behavioural sciences, Minerva, was built on the Siltavuori hill, the Acropolis of Helsinki. The building complements an ensemble of institutions from the 1910s, 20s and 60s. In the Meilahti hospital area, two new buildings were completed at the turn of the millennium: the National Library of Health Sciences Terkko and the Centre for Medical Research and Training Biomedicum. The Mathematics and Science Faculty of the University of Helsinki has moved to the new Kumpula campus, starting in the 1990s. The campus is on a high hill and very visible in the townscape.

After decades of waiting, the Finnish National Opera finally got a new house in the early 90s. It is located between Mannerheimintie and Hesperia park. The entrance and lobby form a spatial series that overlooks Töölönlahti bay. In the same year, 1993, the Presidential Residence Mäntyniemi was completed in Meilahti on a cape thrusting into the Seurasaarenselkä bay. During this period many administrative and cultural national monuments were restored or renovated. The Ateneum Art Museum, the University Main Building, the Government Palace, the Lutheran Cathedral, the President's Castle, the House of Estates as well as the Senate Square side of the City Hall quarter had been refurbished by the end of the 20th century.

Helsinki's new waterfront

The construction of new residential areas along the seafront began in the 1990s. Harbours, shipyards and industry or warehouse areas had been converted into residential use already in the 1970s and 80s, most notably the tip of Katajanokka. At the turn of the millennium several such projects had been completed or were under construction or on the drawing table.

Vuosaari, Helsinki's easternmost and biggest district, had been incorporated into the city in 1966. The new centre of Vuosaari connects the new subdistricts – Meri-Rastila, Kallahti, Aurinkolahti and Ylä-Vuosaari – with the old residential area of the 1960s. Kallahti and Aurinkolahti constitute the seafront

of Vuosaari. Kallahti is based on closed quarters and has a uniform front of building façades towards the sea. The urban structure in Aurinkolahti is more open. The lamella-type blocks of flats stand with their gables to the shoreline and the waterfront façade has more variation. The same principle continues in the east part of the area along the Uutela canal. The centre of Vuosaari is dominated by a shopping mall that overbridges the metro and the main entrance road, Vuotie. North of the mall is Vuotalo, a multipurpose building.

For the landmark of the centre, a residential 26-storey tower, an international architectural competition by invitation was held. The winning Danish entry was of high quality, but unfortunately the disproportioned tower that was built in the 2000s can not be considered a good landmark.

Mustakivi park is built in an old sandpit. On its west edge is the Mustakivi Community Centre, a comb-like building that creates spaces on a scale for children amongst the surrounding high-rise dwelling houses. In the Aurinkolahti Comprehensive School, the scale is different. The central hall is surrounded by smaller units, organised as classrooms. The entrance road to Vuosaari has been landscaped into a canyon-like space. The street lamps resemble torches. East of the residential area, a harbour is under construction.

The Ruoholahti residential and office area is at the west edge of downtown in what used to be part of the West Harbour (Länsisatama). For decades the area housed small enterprises, warehouses and harbour functions. The dwelling houses make perimeter blocks of a downtown character. The waterfront stretches past the Ruoholahdentori piazza at the heart of the area and continues as a canal all the way to Hietalahti. The office blocks between Itämerenkatu and Porkkalankatu function as a buffer against the noise from the Länsiväylä motorway. The landmark of Ruoholahti is a huge office tower at Itämerentori piazza. There are offices in the High Tech Center complex south of the Cable Factory, too, and another concentration of offices is being built by the motorway at the place of the former coal heaps of the Salmisaari power plant. This waterfront district will expand once the Vuosaari harbour is taken into use and the adjacent Jätkäsaari, now a

container harbour, and Hernesaari farther east are converted into residential and office areas. Next to the West Harbour, in the former Sinebrychoff brewery area, a fairly big residential quarter has been built. The preserved 19th century brewery buildings have been converted into office and service facilities, for instance the boiler room now houses the offices of an insurance company. At Eiranranta beside Munkkisaari, also a part of the West Harbour, a group of blocks of flats is being built. The houses stand separately in a way that echoes the neighbouring Jugendstil area from the 1910s. Along the south shore of the isthmus of downtown Helsinki the pedestrian route from Hernesaarenranta to Kaivopuisto will remain an important recreation area. Part of the old downtown waterfront will therefore be left intact. The downtown area will expand with a housing district in the east, too, when a vast area from the Sörnäinen harbour to Hermanninranta is eventually converted into the Kalasatama residential and workplace area.

The eastern shores of Helsinki were for a long time dominated by oil storage. The first housing area to be built in the area was Herttoniemenranta between the Itäväylä highway and the vast park of the Herttoniemi mansion. The town plan of Herttoniemenranta relies on large quarters with internal parks that are connected via a pedestrian path. Most of the public services, such as the day-care centres and the schools, are located along the pedestrian route. A group of old and new office buildings protect the residential area against the noise from Itäväylä. The oil harbour, too, will become a residential area. A partial master plan has been drawn for the Kruunuvuorenranta area in Laajasalo.

At the west shore of the Vanhankaupunginlahti bay, close to where Helsinki was originally founded in 1550, there is the new Arabianranta residential area. It is composed of two groups of quarters. Between these are the schools and day-care centres, a sports park and other services. The residential quarters are closed on three sides, while the fourth side opens onto a sheltered bay of the sea. Beside the University of Arts and Design other research and educational institutions have settled in Arabianranta. Some of these, too, focus on design and visual arts. The industrial arts cluster includes the Audiovisual Communications unit of the Helsinki

City College of Technology, the Arcada Polytechnic and the Prakticum Vocational Institute, and the School of Art and Communications.

The Viikki science park and university campus are near the innermost part of the Vanhankaupunginlahti bay surrounded by the roads Lahdentie, Ring I and Viikintie. There is still farming in this old agricultural area. The science park specialises in biosciences and biotechnology. The educational and science buildings and an information centre (Korona) are located between the old main building of the farm and the university institutions and student dormitories of the 70s. The area also houses the Gardenia tropical garden and the veterinary hospital of the University of Helsinki. The housing is located to the northeast of the science park and connects to a vast central park. In planning and designing the housing areas, the emphasis has been on sustainable development and there have been experiments with ecological construction. The area has an ecological day-care centre and a colourful school, Viikki Teacher Training School of the Helsinki University. There is an experimental area for wooden blocks of flats south of Viikintie. The Viikki Church continues the 21st century theme of wooden churches in Helsinki. The slightly older church of Laajasalo has a wooden frame and a wooden interior, but in the Viikki Church, wood is used in many forms in the façades, too.

The biggest finished new residential area in the inner parts of Helsinki is Kivikko. The Pasila machine workshop area is being built; Mid-Pasila and the Malmi airport are still under planning.

The new heart of the city

Ever since the 1910s, many plans have proposed a new centre for Helsinki at the shores of the Töölönlahti bay. These plans have included the Kamppi area as an expansion area for commerce since the mid-20th century. Both these prime locations have for decades been used as bus and cargo terminals. The railyard of the main railroad station was moved to Pasila in the 80s, releasing the area in front of Parliament House for other use. The first new building in the area was the Museum of Contemporary Art Kiasma between the Main Post

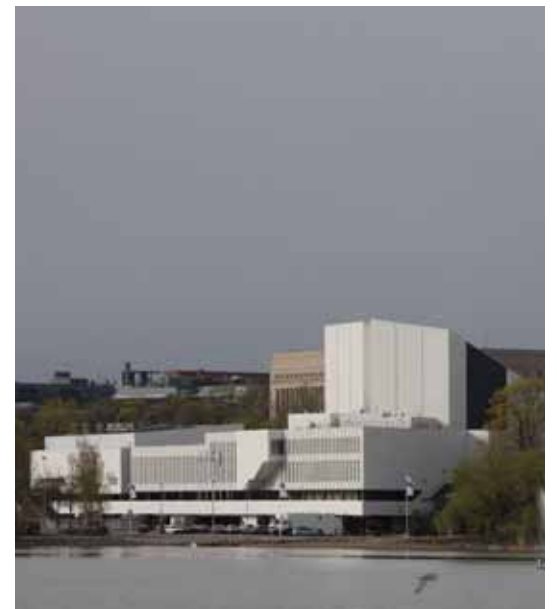
ARVI ILOENEN

ARVI ILOENEN

ARVI ILOENEN

ARVI ILOENEN

Office and Mannerheimintie. Together with Sanoma House, a contemporary neighbour, and Lasipalatsi, refurbished a few years earlier, Kiasma brings new life to the area in the form of new meeting points and public spaces both indoors and outdoors. The three buildings are all illuminated through the night. The illuminated glass cube of Sanoma House shows the 24 hour rhythm of its editorial offices. It has diagonal interior streets and an indoor piazza Mediatori with/surrounded by high glass walls, that are open to the public. The openness and the passages through the building will come better to their rights when the Music Hall, now under construction, and the planned parks to the north of Sanoma House have been built.

Opposite Kiasma, on the other side of Mannerheimintie, an extension to Parliament House was completed in 2004. This solved many townscape problems in this interface between coordinate systems. The extension responds to the shift of coordinates at Mannerheimintie, just as Kiasma does. The extension not only aligns with the Hankkija building on the other side of the corner of Arkadiankatu and Mannerheimintie, it also echoes the dark brick façades. At the other side of the extension, the gable of the glass-walled bowl-like part continues both the façade line of the Parliament main building and its façade material, Kalvola granite. The introverted nature of the main building of the 1930s and the much more open character of the extension both reflect the societal ambitions of their times. The extension stands proudly by itself, at the same time giving hints of paying attention to its surrounding, contrarily to many overly self-conscious buildings from the late 20th century. The fact that the façade materials were altered from the all-glass competition entry into a richer palette also tells of the decline of the glass façade and a return to more earthy materials such as brick.

After decades of planning, the open Kamppi grounds, once a military training area, has finally in 2006 become a busy urban centre with shops, offices, city dwellings and bus terminals. Because the bus terminals and the facilities for parking and service transport were located underground, the quality and scale of the pedestrian environment improved

considerably. In the Kamppi area there are two new squares, different in character: Narinkkatori square in front of the shopping centre and a small park between the residential and office buildings and the gable of Tennispalatsi. The suite of outdoor spaces continues with a square between the former bus station and Lasipalatsi. The dwelling houses have small terraces on the third floor level, and the balconies of the flats are above average size. The Kamppi Centre is a centrally located minitown that can be accessed by foot, metro or bus. Although the public transport goes underground, the terminals have been integrated with the whole and the feeling of being underground has been overcome by utilising the topography of the area. For example the terminal for the buses to Espoo is on the bottom floor of the shopping centre, behind entrance gates and a glass wall. It is easy to orientate oneself in the complex. An interior street unites the north and south halves of Annankatu; and a perpendicular one leads to the bus terminals. The skylighted central hall in the intersection is the full height of the building. Beside the six-storey main volume of the mall, the Kamppi Centre includes a stretched building with shops, offices and flats, that forms a front towards Urho Kekkosen katu and creates a streetscape of downtown character together with the recently built Scandic Hotel and the old buildings on the opposite side of the street. The brick of the façades at the old side of the street is echoed in the new building. The façade has been structured into three parts in order to blend with the scale of downtown Helsinki. The other façades of the complex are of stone and glass.

Once the Töölönlahti area is finished, the components of the new centre of Helsinki begin to be in place. Buildings of different ages surround the new heart of the city, and with the spacious outdoor areas they can inspire many kinds of everyday or festive activities. The new centre could also be the stage for many of the events that quite inconsiderately have been held at the Senate Square. In this way the historical and monumental centre of Helsinki, as it stands flanked by the Church, the State, the City and the University, could be reserved for appropriate use.

From everyday dignity to world architecture

Ahti Korhonen, Esko Korhonen: Ekonomitalo Housing Company 1952
Alvar Aalto Staff residential area for the Social Insurance Institution 1954
Yrjö Lindegren: Käärmetalo Housing Estate 1951
Viljo Revell, Osmo Sipari: Meilahti school 1953
Jorma Järvi: Kulosaari secondary school 1955
Hugo Harmia, Woldemar Baeckman: Helsinki School of Economics 1950
Kaija and Heikki Siren: Small stage of the National Theatre 1954
Alvar Aalto: House of Culture 1958
Aulis Blomstedt: Extension to Adult Education Centre 1959
Erkki Huttunen: Sokos department store 1952
Viljo Revell, Keijo Petäjä: Palace Hotel building 1952
Alvar Aalto: Rautatalo 1954
Aarne Ervi: Porthania 1957
Alvar Aalto: Social Insurance Institution headquarters 1956

From building homes to housing production

Olli Kivinen (town plan), Lauri Silvennoinen, Esko Korhonen: Pihlajamäki suburb 1961
Juhani Pallasmaa: Enarvi two-family house (Tammisalo) 1973
Erik Kråkström et al.: Botby secondary school (Vartiokylä) 1967
Ola Laiho, Bengt-Vilhelm Levón: Vuosaari temporary church 1969
Erkki Kairamo, Reijo Lahtinen: Marimekko factory 1974
Matti K. Mäkinen, Kaarina Löfström: Valio headquarters 1978
Aarno Ruusuvuori: Roihuvuori school 1967
Marjatta and Martti Jaatinen: Kannelmäki church 1968
Timo Suomalainen, Tuomo Suomalainen: Temppeleaukio church 1969
Timo Penttilä: Helsinki City Theatre 1967
Alvar Aalto, Elissa Aalto: Finlandia Hall 1971–1975

Helsinki demolishes and preserves

Alvar Aalto: Enso-Gutzeit (Stora Enso) headquarters 1962
Olli Pekka Jokela: Administration building 1993
Alvar Aalto, Elissa Aalto: Akateeminen kirjakauppa bookstore 1969
Aarno Ruusuvuori: New interior of the City Hall 1970
Aarno Ruusuvuori: Administration building in Kluuvi 1968

Environmental reactions, experimental construction, multipurpose buildings

Vilhelm Helander, Pekka Pakkala, Mikael Sundman / City Planning Department (town plan): Katajanokka new residential area 1977–1986
Jyrki Tasa et al. (NRT): Stanssi, Svingi and Mastokoukku 2007
Jan Söderlund: Länsi-Pasila experimental area 1983
Eric Adlercreutz, Esko Kahri, Kai Lohman, Raili and Reima Pietilä: Malminkartano experimental area 1984
Pekka Helin, Tuomo Siitonen: Torpparinmäki experimental area 1981
City Planning Department (town plan) Pikku-Huopalahti 1986–2000
Reijo Jallinoja Terraced block of flats (Pikku-Huopalahti) 1994
Tuomo Siitonen, Esko Valkama: Wilhelmiina service centre for elderly 1995
Erkki Kairamo, Heikki Mäkinen: Itäkeskus shopping mall 1984
Juhani Pallasmaa, Pekka Helin et al.: Itäkeskus shopping mall expansion 1992
Jukka Karhunen, Seppo Häkli et al.: Itäkeskus shopping mall expansion 2001
Erkki Kairamo: Itäkeskus landmark 1987
Björn Krogius, Veli-Pekka Tuominen: Stoa and Matteus Church 1979–1984
Jukka Karhunen, Seppo Häkli et al.: Itäkeskus Swimming Hall 1993
Kristian Gullichsen: Malmi Church 1980
Pirkko and Arvi Ilonen: Vuosaari Church 1980–2006
Käpy ja Simo Paavilainen: Mikael church (Kontula) 1988

Esteem for old buildings and repair of milieus

Pirkko and Arvi Ilonen: University of Industrial Arts 1986–
Mikko Heikkinen, Markku Komonen: Lume Media Centre 1999
Mauri Tommila: Pop & Jazz Conservatory 1995
Pia Ilonen, Minna Lukander: Restoration of Lasipalatsi 1998
Kari Raimoranta, Antti Luutonen: Alteration of Tennispalatsi 1999
Kimmo Lintula et al. (K2S): East canopy of the Olympic Stadium 2005
Esa Piironen: Platform roof for the main railroad station 2001
Tuomo Siitonen: Helsinki Courthouse 2004
Jyri Haukkavaara et al. (A6): Minerva university institution 2005
Olli Pekka Jokela: National Library for Health Sciences 1997
Timo Vormala, Matti Lummaa: Biomedicum 1999
Kari Virta, Rainer Mahlamäki et al.: Kumpula university institutions 1995–2004
Eero Hyvämäki et al. (HKP): Finnish National Opera 1993
Raili and Reima Pietilä: Residence of the President of the Republic 1993

Helsinki's new waterfront

City Planning Department (town plan): Vuosaari: 1990–2010
Mauri Tommila, Peter Ögård: Vuosaari new shopping centre 1996
Mikko Heikkinen, Markku Komonen: Vuotalo 2001
Jukka Tikkanen: Vuosaari landmark Cirrus 2006
Markku Erholtz, Pentti Kareoja: Mustakivi Community Centre 1998
Timo Jeskanen, Tuomo Repo, Raimo Teränne, Leena Yli-Lonttinen: Aurinkolahti Comprehensive School 2002
Mikko Heikkinen, Markku Komonen, Eeva Byman, Gretel Hemgård, Ria Ruokonen: Vuosaari entrance road 2000
Pauliina Vihinen, Juha Kronlöf / City Planning Department (town plan): Ruoholahti 1991–2001
Pekka Helin: Itämerentori office building 2000

Kai Wartiainen: High Tech Center 2001
Lahdelma & Mahlamäki, A6, Hirvonen-Huttunen, Sarc: Sinebrychoff blocks of flats 1997–2003

City Planning Department (town plan): Herttoniemenranta 1993–2003
City Planning Department (town plan): Arabianranta: 1999–2013
Pentti Kareoja et al. (ARK-House): Audiovisual Communications unit of the Helsinki City College of Technology 2002
Stefan Ahlman: Arcada 2003
Stefan Ahlman: Prakticum 2005
Antti-Matti Siikala et al. (SARC): Institute for Arts and Communication 2005
Petri Laaksonen / Town Planning Department (town plan): Viikki 1995–2010
Kaarina Löfström, Juhani Katainen, Olli Pekka Jokela: Biocentres 1–3 1996–2001
Timo Jeskanen, Tuomo Repo, Raimo Teränne, Leena Yli-Lonttinen: Veterinary Science building 2004
Kari Virta, Eino Leinonen et al.: Enterprise incubators 1999–
Pentti Kareoja et al. (ARK-House): Korona info centre 1999
Hannu Tikka et al. (APRT): Gardenia 2000
Pekka Leskelä et al. (HKP): Viikki veterinary hospital 2006
Markku Erholtz et al. (ARK-House): Viikki Teacher Training School 2003
Samuli Miettinen et al. (JKMM): Viikki Church 2005

The new heart of the city

Steven Holl: Kiasma 1999
Antti-Matti Siikala, Jan Söderlund: Sanoma House 1999
Marko Kivistö et al. (LPR): Music Hall 2006–
Pekka Helin et al.: Extension of Parliament House 2004
Jukka Karhunen et al. (HKP): Scandic Hotel 2000
Aki Davidsson: Kamppi Transport Terminal 2005
Juhani Pallasmaa: Kamppi Shopping Centre and Narinkkatori square 2005
Pekka Helin: Kamppi Centre office buildings 2005
Marja-Riitta Norri: Kamppi Centre residential buildings 2005
Kirsi Gullichsen: Tennispalatsi square 2005

1995

Valistunut rakennuttaja: Rakennusvalvonnan näkökulmasta ihanneasiakkaana voidaan pitää ”valistunutta rakennuttajaa”, kiinteistön omistajaa, joka itse ratkaisee rakennetun ympäristön suunnittelun, toteutuksen ja käytön ongelmat vähintään yhtä hyvin kuin mihin rakennusvalvonnan ohjaus ja muut keinovarot parhaimmillaan johtaisivat. Huolehtiessaan Pohjoismaiden oloissa ainutlaatuisen rakennusmuistomerkin kunnostuksesta ja ylläpidosta Suomenlinnan hoitokunta on toiminut tämän ihanteen mukaisesti.

Den upplyste byggherren: Byggnadstillsynens idealklient kunde vara ”den upplyste byggherren”, en fastighetsägare som själv löser knutarna i fråga om att planera, bygga och använda den byggda miljön minst lika bra som styrning och övriga byggnadstillsynsresurser i bästa fall kunde få till stånd. Sveaborgs förvaltningsnämnd sköter upprustningen och underhållet av ett för nordiska förhållanden unikt byggnadsmonument i linje med detta ideal.

The enlightened building client: The ideal customers of the Building Control Department are the ‘enlightened building clients’; property owners who themselves solve their problems and challenges related to planning, implementing and using the built environment better than they ever could with the guidance of the Building Control Department. In administering the repairs and maintenance of Suomenlinna, an imposing building monument, the Governing Body of Suomenlinna has acted in accordance with this ideal.

Suomenlinnan hoitokunta

JAAKKO ANTTI-POIKA

Helsingin edustalle rakennettu Suomenlinna on historiallinen monumentti, yksi maailman suurista merilinnoituksista. Sen historia on osa koko Suomen ja Itämeren historiaa. Linnoitus rakennettiin 1700-luvulla Ruotsin valtakunnan itäisen puolustuksen kulmakiveksi. Kun linnoitus siirtyi Venäjän haltuun 1800-luvun alussa, sen tehtäväksi tuli vartioida Pietariin johtavia laivaväyliä yhdessä Tallinnan ja Kronstadtin laivastotukikohtien kanssa.

Suomenlinna on merkittävä sotilasarkkitehtuurin muistomerkki. Sotilaskäytön ansiosta eheänä kokonaisuutena säilynyt 250-vuotias linnoitus on tänä päivänä osa maailmanperintöä. Se liitettiin Unescon maailmanperintöluetteloon vuonna 1991.

Myös Helsingin kasvu ja kukoistus ovat pitkälle Suomenlinnan ansiota: Ruotsin merilinnoitus kasvatti mantereella sijaitsevan Helsingin taloutta ja kohotti sen merkittävien kaupunkien joukkoon sekä autonomisen Suomen pääkaupungiksi vuonna 1812.

Suomenlinna on Suomen suosituimpia nähtävyyksiä. Se on myös Helsingin kaupunginosa, jonka puolustusmuuriin ja kasarmeihin kunnostetuissa asunnoissa asuu noin 850 suomenlinalaista.

Sveaborgs förvaltningsnämnd

JAAKKO ANTTI-POIKA

Sveaborg vid inloppet till Helsingfors är ett historiskt monument, en av världens största sjöfästningar. Dess historia är en del av hela Finlands och Östersjöns historia. Fästningen byggdes på 1700-talet för att bli hörnstenen i det svenska rikets östra försvar. När Sveaborg kom i rysk ägo i början av 1800-talet, blev dess uppgift att tillsammans med marinbaserna i Reval och Kronstadt bevaka farlederna till St. Petersburg.

Sveaborg är ett viktigt militärarkitektoniskt minnesmärke. Tack vare sitt militära bruk har den 250-åriga fästningen bevarats som en enhetlig helhet. Den infördes 1991 i Unescos lista över världskulturarvet.

Även Helsingfors tillväxt och blomstring är i hög grad Sveaborgs förtjänst. Den svenska sjöfästningen berikade ekonomin på fastlands-sidan i Helsingfors som 1812 blev huvudstad för det autonoma furstendömet Finland.

Sveaborg hör till landets mest populära sevärdheter. Samtidigt är öarna en av Helsingfors stadsdelar med cirka 850 invånare i bostäder som upprustats i försvarsmuren och kasernerna.

The Governing Body of Suomenlinna

JAAKKO ANTTI-POIKA

The historical monument of Suomenlinna in front of Helsinki is one of the biggest sea fortresses in the world. It has had an important role in the history of Finland and of the Baltic Sea. The fortress was built in the 18th century to become the cornerstone of the Swedish Empire's eastern defence. When Finland was incorporated into the Russian Empire in the early 19th century, its role became to guard the waterway to St. Petersburg together with the naval bases in Tallinn and Kronstadt.

Suomenlinna is an important monument of military architecture. The fortress has remained a homogeneous entity due to 250 years of military use. In 1991 it was included in UNESCO's World Heritage List.

Also Helsinki's growth and success is largely due to Suomenlinna: the sea fortress furthered the economy and the weight of its mainland twin town that eventually in 1812 became the capital of the autonomous Grand Duchy of Finland.

Suomenlinna is not only one of Finland's prime tourist attractions but also a district of Helsinki. Some 850 people live in its refurbished defence walls and barracks.

YRJÖ TUUNANEN

KAJ HOLMBERG

JUHA KÄMÄRÄINEN

Perustelut: Opetusministeriön alainen Suomenlinnan hoitokunta on tehnyt perustamisestaan vuodesta 1973 saakka ajoittain hyvinkin kireässä taloudellisessa tilanteessa erinomaista työtä pääkaupunkiseudun merkittävimmän rakennusmonumentin kunnostamiseksi ja entistämiseksi. Tämä määrätietoinen ja pitkäjänteinen toiminta on saanut Unescon maailmanperintöluetteloon merkityn kohteen rakennukset säilymään jälkipolville. Alueesta on muodostunut elävä historiallinen ympäristö. Linnostuslaitteisiin ja varuskunnan rakennuksiin on kunnostettu asuntoja, työtiloja, kokous- ja juhlatiloja sekä museoita.

Kanssakäyminen rakennusvalvonnan kanssa on ollut tarkoituksenmukaista ja tuloksellista. Historiallisesti arvokkaan ympäristön muutoksissa rakentamissäännösten soveltaminen ja joskus perusteltu poikkeaminen niistä ovat keskeisiä yhdessä selvitettäviä asioita. Valitessaan konsultteja korjaus- ja uudisrakentamisen tai restauroinnin suunnittelutehtäviin hoitokunta on aina päättänyt parhaaseen saatavissa olevaan asiantuntemukseen. Vastaavasti hoitokunnan oma henkilökunta on valikoitunut ja erikoistunut kohteen arvon mukaisella tavalla huolehtimaan suunnittelusta ja rakennuttamisesta.

Motiveringar: Sveaborgs förvaltningsnämnd, som lyder under undervisningsministeriet, har ända sedan den grundades år 1973 tidvis under mycket svåra ekonomiska omständigheter gjort ett utomordentligt arbete med att upprusta och restaurera det viktigaste byggnadsmonumentet i huvudstadsregionen. Tack vare denna målmedvetna och långsiktiga verksamhet har byggnaderna på Sveaborg, som tagits med i Unescos lista över världsarvet, bevarats för eftervärlden. Området har blivit en levande historisk miljö. I befästningsanläggningarna och garnisonsbyggnaderna har man rustat upp bostäder, arbetsutrymmen, mötes- och festlokaler samt museer.

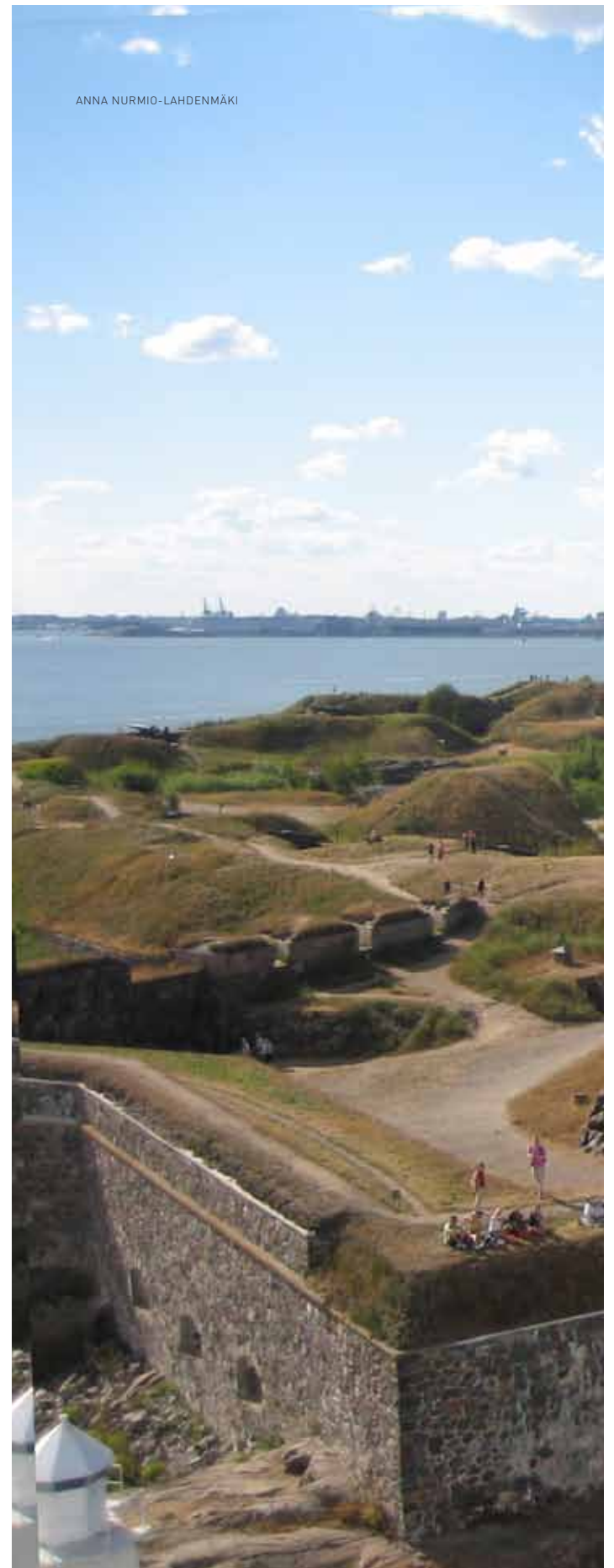
Samarbetet med byggnadstillsynen har varit ändamålsenligt och fruktsamt, och när man till exempel i den historiskt värdefulla miljön har behövt tillämpa eller ibland avvika från byggbestämmelserna, har frågorna behandlats tillsammans. Förvaltningsnämnden har alltid anlitat bästa tillgängliga expertis när den valt konsulter för att planera reparationer, nybyggnation eller restaurering. Även dess egen personal har den specialkunskap som behövs för att sköta om att Sveaborg planeras och byggs på ett värdigt sätt.

Grounds: The Governing Body of Suomenlinna sorts under the Ministry of Education. It was founded in 1973 and has since – at times with very little economical resources – done a remarkable job in repairing and restoring the most important building monument in the Helsinki area. Its determined long-term activity has preserved the buildings of this Unesco World Heritage List object for future generations. The fortress has become a living historical milieu. Fortifications and garrison buildings have been refurbished into dwellings, workspaces, facilities for meetings and festivities, and museums.

The dialogue with the Building Control Department has been purposeful and resultful. In changes affecting a milieu of historical value it is essential to collaborate on how to apply – and sometimes divert from – building codes. The Governing Body of Suomenlinna has always consulted the best available expertise for planning and designing repairs, new buildings or restorations. The highly competent staff of the Governing Body administers planning and building in Suomenlinna in a way that pays respect to the value of the area.

ARNO DE LA CHAPELLE

ANNA NURMIO-LAHDENMÄKI

Vuosaaren sisääntuloväylän ympäristösuunnitelma

ARKKITEHTUURITOIMISTO HEIKKINEN-KOMONEN OY
TYÖRYHMINEEN

Vuotie yhdessä maan pinnalla kulkevan metro-radon kanssa leikkaa lähes 100 metrin levyisen kanjonin maisemaan ja muodostaa pääsisäänkäynnin Helsingin voimakkaimmin kasvavaan kaupunginosaan, Vuosaareen. Vuosaaren sisääntuloväylän kunnianhimoinen ympäristösuunnitelma halusi näyttää, miten Vuosaaren portista – tehokkaasta liikenneympäristöstä – saisi omannäköisensä.

Vuosaaren kokot pelastivat Helsingin 50 vuotta sitten. Niiden ansiosta vihollisen pommittajat pudottivat lastinsa Vuosaaren korpiin. Kunnianosoituksena tuolle oivallukselle loistaa molemmin puolin Vuotietä 132 reititetystä teräslevystä tehtyä valosoihtua.

Matkantekoa jaksottaa myös Lauri Anttilan aurinkokello. Neljässä eri kohdassa peili heittää auringon kuvan tien vastakkaiselle puolelle pystytetyille lasilevyille. Kukin levy vuorollaan kertoo keskipäivän hetken Moskovan, Pietarin, Berliinin ja Greenwichin horisontissa.

ARKKITEHTUURITOIMISTO HEIKKINEN-KOMONEN OY

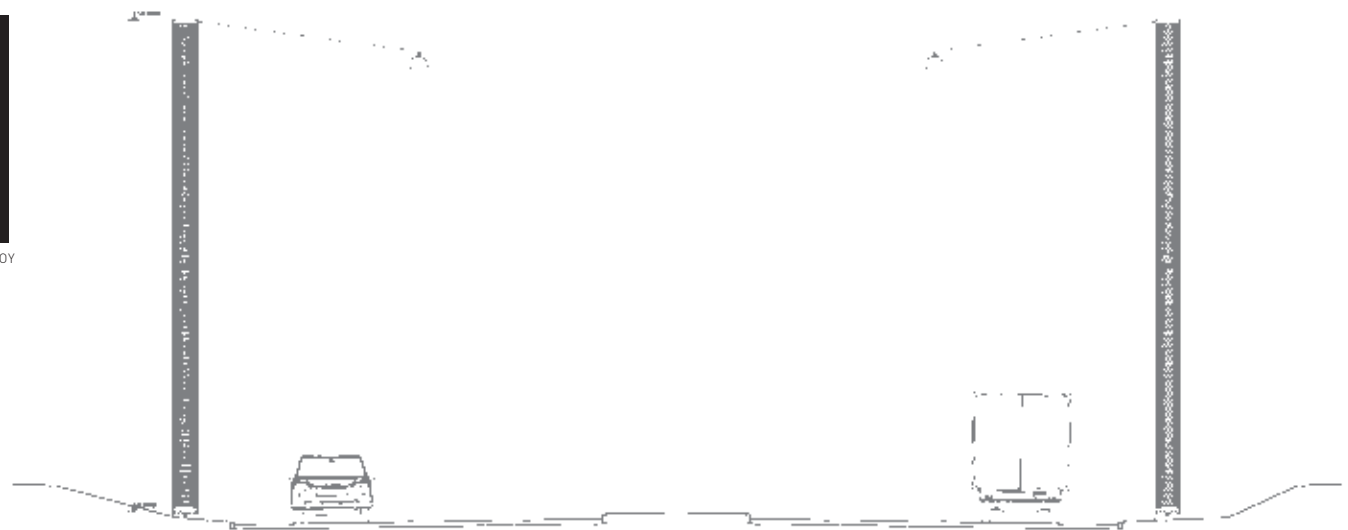
Miljöplanen för infartsvägen till Nordsjö

ARKKITEHTUURITOIMISTO HEIKKINEN-KOMONEN OY
MED ARBETSGRUPP

Norvägen bildar tillsammans med överjordsmetrobanan en nästan 100 meter bred kanjon i landskapet som utgör huvudentrén till Nordsjö, den snabbast växande stadsdelen i Helsingfors. Den ambitiösa miljöplanen för infartsleden till Nordsjö visar hur porten till stadsdelen – en effektiv trafikmiljö – kan ges en egenart.

För 50 år sedan räddades Helsingfors av eldarna i Nordsjö. Dessa vilseledde fienden att fälla sina bomber i skogarna i Nordsjö. Som en hyllning till detta geniala påhitt belyses Norvägen på bägge sidor av 132 facklor av perforerat stål.

Längs vägen finns även ett solur av Lauri Anttila. På fyra olika ställen reflekteras solen i en glasskiva på andra sidan vägen. Skivorna visar middagsögonblicket på horisonten i Moskva, S:t Petersburg, Berlin respektive Greenwich.

ARKKITEHTUURITOIMISTO HEIKKINEN-KOMONEN OY

Milieu plan for the entrance road to Vuosaari

HEIKKINEN-KOMONEN ARCHITECTS AND WORKGROUP

Vuotie is together with the overground Metro line the main entry route to Vuosaari, the fastest growing district in Helsinki. The traffic environment creates an almost 100 metres wide canyon in the landscape. The purpose with the ambitious milieu plan for the gate to Vuosaari was to make a unique milieu of this busy traffic environment.

Fifty years ago Helsinki was rescued by bonfires in Vuosaari. Thanks to the fires, the enemy bombs were dropped in the Vuosaari forest. As a tribute to this genial idea, Vuotie is illuminated on two sides by 132 torch-like lamps of perforated steel.

Along the route is also a sundial by Lauri Anttila. In four different spots there is a mirror that reflects an image of the sun onto a glass plate on the opposite side of the road. The plates show the moment of noon at the horizon of Moscow, St. Petersburg, Berlin and Greenwich respectively.

JUSSI TIAINEN

Perustelut: Vaihtelevaan maastoon leikatut moottorikatu ja metrorata jättivät ympärilleen silvotun ongelma- maiseman. Tehtävänä oli jälkikäiteissuunnitelman keino in liittää tämä kaupunginosan pääsisäänkäynti ympärille rakentuvaan kaupunkiin.

Vuosaaren sisään tuloväylän ympäristösuunnitelma esitti yksinkertaisen ja toteuttamiskelpoisen ehdotuksen keskeisen väylän parantamiseksi. Toteutuessaan se johti maisemavaurion vaihtumiseen vuoden- ja vuorokauden- ajat huomioon ottavaksi kokonaistaideteokseksi, jolla on harkittuja yhtymäkohtia alueen historiaan ja maantieteeseen. Rohkeat arkkitehtoniset aiheet niin päivä- kuin yönäkymässä ovat vaikuttavia. Koko mittava hanke on huoliteltu yksityiskohtiinsa saakka. Suunnitelma perustuu kutsukilpailun voittaneeseen ehdotukseen.

Motiveringar: Motorgatan och metrobanan skars in i en varierande terräng med ett skövat problemlandskap som resultat. Uppgiften var att efteråt knyta stadsdelens huvudentré till staden som byggs runtom den.

Miljöplanen för infartsleden till Nordsjö kom med ett enkelt och realiserbart förslag till förbättring av denna viktiga led. Såret i landskapet har omvandlats till ett helhetskonstverk som beaktar dygns- och årstidsväxlingarna och som har genomtänkta hänvisningar till områdets historia och geografi. Dess djärva arkitektoniska teman är verkningsfulla både dag och natt. Hela detta omfattande projekt har gjorts med omsorg ända in i minsta detalj. Planen bygger på det vinnande förslaget i en tävling för inbjudna.

Grounds: The motorway and metro line were cut into the varying topography, leaving a slashed landscape around them. The task was to link the main entrance to Vuosaari with the town emerging around it.

The milieu plan consisted of a simple and implementable proposal for improving this important route. Now built, it has transformed the damaged landscape into a Gesamtkunstwerk that connects with the history and the geography of the area. Changing with the times of the day and the year, the bold architectural themes are impressive both day and night. The vast project is carefully detailed all the way. The plan was based on the winning entry in a competition by invitation.

1996

Huolella tehty peruskorjaushanke: Vuonna 1953 valmistunut rakennus edustaa aikakautta, jolloin täytettiin sodan ja pulan aiheuttamaa vuosikymmenen vajetta julkisessa rakentamisessa. Ajan ominaispiirteitä olivat tulevaisuudenusko, suunnittelun laadun painottaminen ja motivaatio työhön. Nyt kunnostettu rakennus on syntyaikansa arkkitehtuurin, taideteollisuuden ja rakennustaidon edustava näyte. Useimmat 1950-luvun rakennukset ovat erityisesti sisätilojen osalta menettäneet alkuperäiset piirteensä huonejakomuutosten sekä teknisten järjestelmien, pintaverhousten ja kalusteiden uusimisen yhteydessä. Rakennuksia on pidetty historiattomina, eikä aikakauden tyyliä ole nähty säilyttämisen arvoisena. Palkitun korjaustyön keskeisenä tavoitteena oli alkuperäisten arvojen vaaliminen.

En omsorgsfullt utförd renovering: Byggnaden från 1953 är från den tid då man efter kriget och påföljande materialbrist igen kunde satsa på offentliga byggnader. Tiden karakteriserades av framtidstro, kvalitetsdesign och motivation i arbetet. Den nu renoverade byggnaden är ett representativt exempel på sin tids arkitektur, konstindustri och byggskicklighet. De flesta byggnaderna från 50-talet har särskilt för interiörens del förlorat sina ursprungliga drag genom ändringar i rumsordningen samt förnyande av tekniska system, ytmaterial och möblering. Byggnaderna har ansetts historielösa, och deras stil har inte uppfattats värd att bevara. Ett centralt syfte vid den prisbelönta renoveringen har varit att värna om byggnadens originalvärden.

A carefully implemented refurbishment: This building from 1953 represents the period of extensive public construction that followed when the post-war shortage of resources eased. Characteristic of this period were a trust in the future, an emphasis on quality design and a high motivation for work. The refurbished building well represents the architecture, industrial arts and building skills of its times. Most buildings of the 1950s have, especially in the interior, lost their original character due to room redistribution and renewal of technical systems, surface materials, fixtures and furniture. The buildings have been held void of history, and the period has not been considered worth preserving. A key goal in the awarded refurbishment has been to preserve the original values.

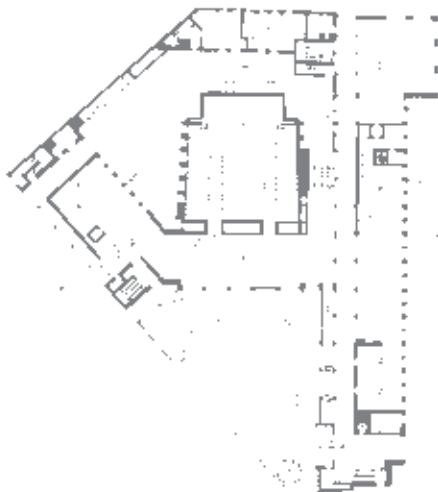

Svenska Handelshögskolanin päärakennuksen korjaus- ja muutostyö

A-KONSULTIT / ERIC ADLERCREUTZ JA JOHANNES VON MARTENS

Valmistuessaan vuonna 1953 Helsingin Töölön arkkitehti Kurt Simbergin suunnittelema Svenska Handelshögskolanin (Hankenin) päärakennus edusti ajalle tyypillistä funktionalismia ja modernismia kombinaatiota. Neljä vuosikymmentä kovassa käytössä ollut rakennus oli säästynyt radikaaleilta muutoksilta. Korjaustyön keskeiseksi tavoitteeksi otettiin rakennuksen alkuperäisten arvojen vaaliminen.

Entisöivä käsittelytapa on julkisimpien tilojen – juhlasalin ja aulojen – lisäksi ulotettu kaikkialle, missä luova ammattitaito on suinkin löytänyt mahdollisuuksia. Ilmanvaihto on uusittu siten, ettei muutos näy sisätiloissa. Valaistusta on lisätty nykynormien mukaiseksi, mutta aikansa teollisen muotoilun huippua edustavat Lisa Johanson-Papen suunnittelemat valaisimet on silti voitu jättää pääasiallisiksi valonlähteiksi. Värityksen palautettu uudisrakennuksen aikaiseen asuun. Merkittävä määrä 1950-luvun kalusteita on kunnostettu ja verhoiltu uudelleen.

A-KONSULTIT

Reparation och ombyggnad av Svenska Handelshögskolans huvudbyggnad

A-KONSULT / ERIC ADLERCREUTZ OCH JOHANNES VON MARTENS

Då huvudbyggnaden till Svenska Handelshögskolan, ritad av arkitekt Kurt Simberg, år 1953 stod färdig i Tölö representerade den en tidstypisk syntes av funktionalism och modernism. Trots fyra decennier i hårt bruk har huset undgått radikala ändringar. Ett central mål vid reparationsarbetet var att värna om husets ursprungliga värden.

Det restaurerande arbetsgreppet utsträcktes inte bara till de mest offentliga utrymmena – festsalen och aulan – utan överallt där det getts utlopp för kreativ yrkesfärdighet. Ventilationen har förnyats så att det inte märks i interiören. Belysningen har höjts till modern normnivå men armaturerna av sin tids toppdesigner Lisa Johanson-Pape är fortfarande den huvudsakliga ljuskällan. Den ursprungliga färgsättningen har återställts. Ett stort antal 50-talsmöbler har reparerats och klätts om.

A-KONSULTIT

Refurbishment and alteration of the Swedish School of Economics and Business Administration

A-KONSULTIT ARCHITECTS / ERIC ADLERCREUTZ AND JOHANNES VON MARTENS

When completed in 1953, architect Kurt Simberg's design for the main building of the Swedish School of Economics and Business Administration ('Hanken') in the Töölö district of Helsinki represented a combination of Functionalism and Modernism that was typical of its time. Four decades later, the building had been spared of radical changes in spite of heavy use. Preserving the building's original values therefore became a key aim in the repairs.

The approach of restoration has been applied not only to the festive hall and the aulais, but everywhere where creative craftsmanship has made it possible. The renewal of the air conditioning is invisible to the eye. The illumination now fulfils modern norms, but the lamps by Lisa Johanson-Pape that represent the utmost industrial design of their time still remain the main source of light. The original interior colours have been restored. A considerable amount of 1950s' furniture has been repaired and reupholstered.

A-KONSULTIT

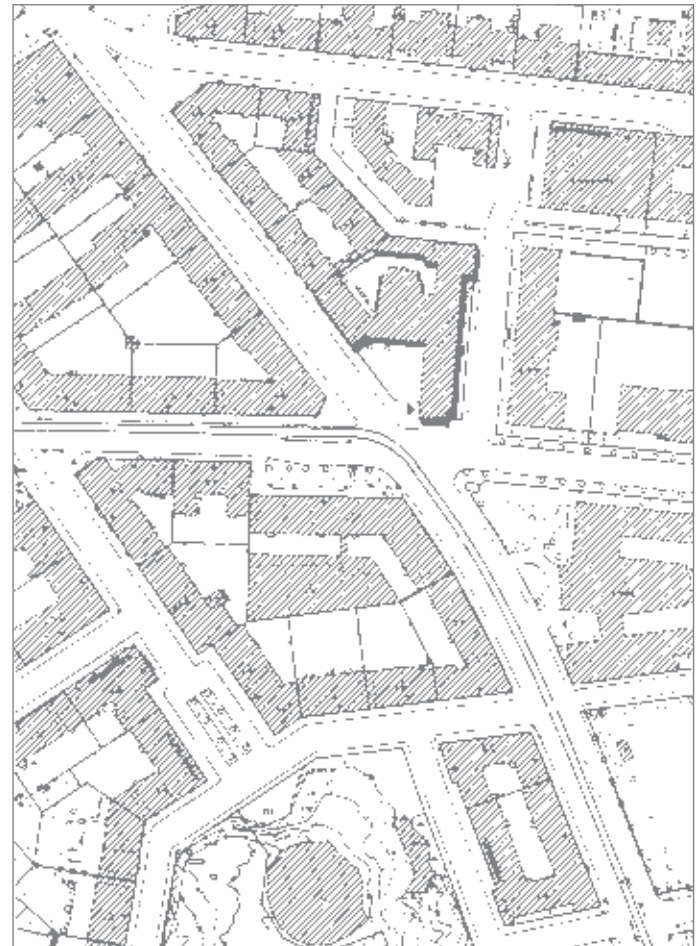
Perustelut: On paljon epäkiitollisempää ja vaikeampaa tehdä suuri korjaustyö niin, ettei muutos heti huuda läsnäolostaan, vaikka rakennus onkin teknisesti käynyt läpi huomattavan uudistumisen. Svenska Handelshögskolanin päärakennuksen korjaus- ja muutostöissä uusi on taidokkaasti sovitettu yhteen alkuperäisen kanssa.

Motiveringar: Det är mycket otacksammare och svårare att utföra en omfattande reparation så att ändringarna inte genast pockar på uppmärksamhet, även om byggnaden i tekniskt hänseende genomgått en betydande förnyelse. Vid reparationen och ombyggnaden av Svenska Handelshögskolans huvudbyggnad har nytt anpassats skickligt till originalet.

Grounds: It is less gratifying and more difficult to do a comprehensive refurbishment in a way that will not immediately shout about itself even though the building is renewed technically to quite an extent. In this project, refurbishment and renewal has been skillfully adapted to the original building.

A-KONSULTIT

A-KONSULTIT

World Trade Center

ARKKITEHTITOIMISTO JAN SÖDERLUND & CO /
JAN SÖDERLUND

P. E. Blomstedtin suunnittelema Liittopankin rakennus valmistui vuonna 1929. Talouskriisin aikana Liittopankista tuli Helsingin Osakepankin pääkonttori, ja myöhemmin rakennus siirtyi Pohjoismaiden Yhdyspankin omistukseen.

1990-luvulla arvokas kiinteistö oli peruskorjauksen tarpeessa, ja samalla syntyi ajatus muuttaa se Helsingin World Trade Centeriksi. Rakennuksen julkisivu ja pankkihalli ovat asemakaavassa suojeltuja.

Muutostöiden aikana rakennusta laajennettiin jossain määrin pihan puolelle ja pohjakerros yhdistettiin naapurirakennuksen myymälöihin ja ravintoloihin. Samalla toimistokerrokset modernisoitiin.

World Trade Center

ARKITEKTBYRÅ JAN SÖDERLUND & CO /
JAN SÖDERLUND

Unionsbankens hus, ritat av P. E. Blomstedt, stod färdigt år 1929. Under den ekonomiska krisen blev huset först huvudkontor för Helsingfors Aktiebank och kom senare i Nordiska Föreningsbankens ägo.

På 1990-talet stod den värdefulla fastigheten i behov av renovering och samtidigt föddes idén att bygga om den till Helsingfors World Trade Center. Fasaden och bankhallen är skyddade i stadsplanen.

I samband med ändringarna utvidgades huset något på gårdssidan och bottenvåningen förändrades med grannhusens butiker och restauranger. Även kontorsvåningarna moderniserades.

World Trade Center

JAN SÖDERLUND & CO / JAN SÖDERLUND

The Union Bank building of 1929 was designed by architect P. E. Blomstedt. During the recession, it became the headquarters of another bank, and eventually property of a third one.

In the 1990s this valuable property was in the need of repair coinciding with the decision to alter it for the Helsinki World Trade Center. The façades and the bank hall are protected in the town plan.

In the alteration, a small addition was built in the courtyard and the ground floor was connected with shops and restaurants in neighbouring buildings. The office floors were modernised too.

ARKKITEHTITOIMISTO JAN SÖDERLUND & CO

54

ARKKITEHTITOIMISTO JAN SÖDERLUND & CO

ARKKITEHTITOIMISTO JAN SÖDERLUND & CO

ARKKITEHTITOIMISTO JAN SÖDERLUND & CO

Perustelut: Rakennustaiteellisesti arvokas pankkikiinteistö osoitteessa Aleksanterinkatu 17 on hienovaraisien muutosten ansiosta saanut uuden elämän Helsingin World Trade Centerinä. Rakennukselle on löydetty sen arvon ja suojelutavoitteiden mukainen käyttö. Rakennuksen sijainti on keskeinen, ja se elävöittää keskustaa aktiivisella toiminnallaan.

Motiveringar: Den arkitektoniskt värdefulla bankfastigheten på Alexandersgatan har genom diskreta ändringar fått ett nytt liv som Helsingfors World Trade Center. Huset har funnit en användning som harmoniserar med dess värde och skyddsmålsättning. Byggnaden står centralt och berikar centrum med sina aktiviteter.

Grounds: This architecturally valuable bank property at Aleksanterinkatu 17 has through discrete alterations been reborn as the Helsinki World Trade Center. The building is used in a way that harmonizes with its value and aims for protection. It is centrally located and its activities enliven downtown.

1997

Soinisen koulu esimerkillisenä julkisena rakennuksena ja suunnitteluprosessina: Yksi kaupungin keskeisistä tehtävistä on segregaaation ja syrjäytymisen torjuminen, ja sen keinona positiivinen diskriminointi, myönteinen lisäpanostus uusiutuville alueille. Julkisten tilojen rakentaminen on aina selvä viesti, että jostakin paikasta kannetaan yhteisvastuuta. Koulurakennuksilla on perinteisesti ollut niiden omaa tehtävää laajempi merkitys paikan identiteettiä vahvistavana toiminnallisena ja symbolisena keskuksena. Soinisen koulua on suunniteltu ja rakennettu tietoisena tästä mahdollisuudesta.

Soinisen koulu – en exemplarisk offentlig byggnad och planeringsprocess: En av stadens viktigaste uppgifter är att motarbeta segregation och utslagning. Ett sätt att göra detta är positiv diskriminering, att aktivt ge tilläggsresurser till områden i förnyelse. Offentliga byggen är alltid ett klart budskap om gemensamt ansvar för en plats. Skolhus har traditionellt haft en uppgift utöver den primära genom att de är aktiva och symboliska centra som stärker platsens identitet. Vid planeringen och byggandet av Soinisen koulu har man varit medvetna om denna möjlighet.

Soininen School, an exemplary public building and design process: One of the most important tasks of the City of Helsinki is to prevent segregation and exclusion. One means is positive discrimination, allocation of extra resources to areas in renewal. The construction of public space has always been a clear signal of shared responsibility for a place. The importance of school buildings traditionally goes beyond their specific task. Schools strengthen the local identity both through activities and in a symbolical way. The Soininen School was designed and built with this potential in mind.

Soinisen koulu

ARKKITEHTITOIMISTO KAIRA-LAHDELMA-MAHLAMÄKI KY, KOULUVIRASTO / KAISA NUIKKINEN, SOINISEN KOULUN JOHTAJA KAISU KÄRKKÄINEN

Ylivertaiseksi palkintoehdokkaaksi nousi perinteinen mutta silti poikkeuksellinen uudisrakennus, Ylä-Malmille valmistunut Soinisen koulu. Nimensä se on saanut Pukinmäessä asuneen opettajankouluttajan, kasvatustieteilijän ja valtiomiehen Mikael Soinisen (1860–1924) mukaan.

Soinisen koulu on ympäristössään miniatyyri-kaupunki, maisemakokonaisuuden itsenäinen osa. Koulun muurimainen, vapaasti polveileva ulkoseinälinja kokoaa rakennuksen yhdeksi kokonaisuudeksi ja luo samalla lapsen ympäristöltä vaadittavaa pienimittakaavaisuutta. Koulu on joka suunnalta helposti saavutettavissa, ja sisäänkäynnit jakautuvat tasaisesti rakennuksen kehälle.

Soinisen koulussa on ala-asteen tiloja sekä normaali- että erityisopetusta varten. Kouluun on sijoitettu 12 perusopetusryhmää ja 3 erityisopetusryhmää. Koulun tiloja mitoittava enimmäisoppilasmäärä on 414 oppilasta. Tilat soveltuvat myös paikallisten järjestöjen ja yhteisöjen käyttöön kouluajan ulkopuolella.

Rakennuksen sisä- ja ulkotilat muodostavat moniin käyttöihin muuntuvan rikkaan kokonaisuuden. Huoneiden väliset näköyhteydet palvelevat eri tarkoituksia. Koulussa käytetyt rakennusmateriaalit ovat kestäviä ja konstailemattomia. Paikalla muurattu tiilijulkisivu synnyttää myönteisiä mielikuvia.

Perustelut: Koulun suunnittelua ei jätetty sattuman varaan, vaan vaihtoehdot tutkittiin avoimella arkkitehtuurikilpailulla. Sen voitti Arkkitehtitoimisto Kaira-Lahdelma-Mahlamäki ehdotuksellaan "Lasten kaupunki". Koulun johto on ollut alusta alkaen prosessissa mukana tuomassa esiin koulun monikulttuuriset ja moniarvoiset luottuvuudet.

Soininenskolan

ARKKITEHTITOIMISTO KAIRA-LAHDELMA-MAHLAMÄKI KY, UTBILDNINGSVÄRKET / KAISA NUIKKINEN, SOININENSKOLANS FÖRESTÅNDARE KAISU KÄRKKÄINEN

En traditionell men ändå exceptionell nybyggnad höjde sig över alla andra kandidater för priset: Soininenskolan i Övre Malm. Sitt namn har skolan fått av lärarutbildaren, pedagogen och statsmannen Mikael Soininen (1860–1924), som levde i bredvidliggande Bocksbacka.

Soininenskolan är en miniatyrstad i sin omgivning, en självständig del av landskapshelheten. Den murlika, fritt slingrande ytterväggen gör byggnaden till en helhet och skapar samtidigt den småskalighet som krävs av en miljö för barn. Skolan är lättåtkomlig från alla riktningar, och entréerna är jämnt utspridda runt den.

Soininenskolan är ett lågstadium med tolv grundundervisningsgrupper och tre specialundervisningsgrupper. Det dimensionerande maximieleventalet är 414. Utrymmena lämpar sig också för lokala organisationer och grupper utanför skoltid.

Husets inne- och uteutrymmen utgör en rik helhet som anpassar sig för bruk av många slag. Synkontakten mellan rummen tjänar olika syften. Byggmaterialen är hållbara och okonstlade. Den platsbyggnads tegelfasaden ger positiva associationer.

Motiveringar: Planeringen av skolan lämnades inte åt slumpen, utan alternativ togs fram via en allmän arkitekttävling. Vinnare blev byrån Kaira-Lahdelma-Mahlamäki med sitt förslag "Lasten kaupunki" (Barnens stad). Skolans ledning har från första början deltagit i processen och framhållit skolans mångdimensionella och pluralistiska dimensioner.

Soininen School

ARCHITECTS KAIRA-LAHDELMA-MAHLAMÄKI, EDUCATION DEPARTMENT / KAISA NUIKKINEN AND SOININEN SCHOOL HEADMASTER KAISU KÄRKKÄINEN

The superior candidate for the prize was a traditional, yet exceptional new building, the Soininen School in Ylä-Malmi. It was named after the pedagogue and statesman Mikael Soininen (1860–1924).

The Soininen School is like a miniature town, an independent part of its broader environment. A freely meandering exterior wall brings the building together. At the same time it creates a scale that children can relate to. The school is easy to access from all directions, and the entrances have been distributed evenly along the perimeter.

The Soininen School is an elementary school with 12 basic classes and 3 special classes. It has been dimensioned for a maximum of 414 pupils. The facilities can be used by local associations and communities outside school hours.

The interior and exterior of the school make a rich environment that adapts to many purposes. The eye contact that has been created between the rooms can be utilised in many ways. The building materials are durable and non-pretentious. The brick façade, laid on site, creates positive connotations.

Grounds: The planning of the school was not left to chance. Alternatives were explored via an architectural competition. The winning entry by Architects Kaira-Lahdelma-Mahlamäki bore the pseudonym "Lasten kaupunki" ("Children's town"). The management of the school has from the very start participated in the process and emphasised the multicultural and pluralistic dimensions of the school.

JUSSI TIAINEN

JUSSI TIAINEN

JUSSI TAINEN

ARKKITEHTITOIMISTO KAIRA-LAHDELMA-MAHLAMÄKI KY

ARKKITEHTITOIMISTO KAIRA-LAHDELMA-MAHLAMÄKI KY

Sanomatalon pohjarakennustyöt

Sanoma Osakeyhtiö rakennutti vuosina 1996–1999 Töölönlahdelle Sanomatalo-nimisen toimistotalon. Maaperän ja pohjaveden pilaantuneisuuden takia pohjarakennusurakka oli erittäin vaativa ja edellytti korkeaa ammattitaitoa. Pohjarakennustöiden aikana toteutettiin Suomen suurin leikkaavalla kaivinpaalutekniikalla toteutettu patoseinä.

Kaivannon sisältä poistettu vesi puhdistettiin aktiivihiilisuodattimilla ennen viemäriin johtamista. PAH-yhdisteitä sisältäneiden maiden käsittelytavaksi valittiin kompostointi ja lyijyä sisältäneiden maiden stabilointi ekobetonimallilla. Pilaantuneita maita jouduttiin varastoimaan työmaalla tilapäisesti lähes puoli vuotta peitetynä siten, ettei lyijyä huuhtoutunut sadeveden mukana ympäristöön.

Haastavan hankkeen toteuttamiselle jouduttiin asettamaan tiukkoja vaatimuksia: kaivannon seinämien ja kalliopohjan yhteenlaskettu vuotovesimäärä sai olla korkeintaan viisi litraa minuutissa ja pohjaveden virtaukset pohjoisesta etelään tuli säilyttää.

SANOMA-OSAKEYHTIÖ

Grundläggningen av Sanomahuset

Tidningskoncernen Sanoma byggde 1996–1999 kontorshuset Sanomahuset vid Tölvöken. På grund av föreningen av jordmånen och grundvattnet var grundläggningsarbetet mycket svårt och krävde stor yrkesfärdighet. Grundläggningsarbetet innefattade den största fördämningsväggen som byggts i Finland genom skjivning av grävpålar.

Vattnet från gropen renades med aktivkolfilter innan det släpptes ut i avloppsnätet. Jord med PAH-föreningar komposterades medan blyhaltig jord stabiliserades med ekobetong. Den förorenade jorden förvarades täckt på byggsplatsen i nästan ett halvår för att förhindra bly att spridas i omgivningen med regnvattnet.

Strikta krav uppställdes för det krävande projektet: totalmängden läckagevatten från gropens väggar och berggrund fick vara högst fem liter i minuten och grundvattnets nordsydliga strömning skulle bibehållas.

The foundations of Sanoma House

The Sanoma newspaper corporation built the Sanoma House offices by the Töölönlahti bay in downtown Helsinki in 1996–99. The foundations were very demanding to build because of polluted soil and groundwater. The work included the biggest dam wall that has been built in Finland using shearing in combination with in-situ piles.

The water from the pit was cleaned through active coal filters before it was let into the sewage system. Soil with PAH compounds was composted, and that with lead was stabilised using ecological concrete. The polluted soil was stored temporarily on the building site for almost six months under a cover to prevent rainwater from flushing away the lead.

Rigorous requirements had to be set for the challenging project: The total leakage of water from the walls and the rock bottom of the pit was not to exceed five litres per minute, and also the ground water flow from north to south had to be maintained.

SANOMA-OSAKEYHTIÖ

Perustelut: Rakennuttaja, Sanoma Oy, valitsi hankkeen vaativuuteen ja moniongelmaisuteen nähden riittävästi pohjarakentamiseen ja pilaantuneiden maiden käsittelyyn perehtyneitä asiantuntijoita niin suunnittelutyöhön kuin työnaikaiseen valvontaan. Neljän viikon välein pidetyissä ”pohjavesi- ja pilaantuneiden maiden kokouksissa” vallitsi avoin ja hyvään lopputulokseen tähtäävä ilmapiiri. Myös urakoitsijat ymmärsivät laadun merkityksen.

Motiveringar: Genom att projektet var så krävande och mångfacetterat, anlitate byggherren Sanoma Oy experter på grundläggning och hantering av förorenad jord både vid planeringen och vid byggplatsövervakningen. De ”grundvattens- och föroreningsjordsmöten” som hölls var fjärde vecka hade en öppen atmosfär och strävade efter bästa slutresultat. Också entreprenörerna insåg vikten av kvalitet.

Grounds: Both for planning and construction site supervision, the client Sanoma Oy commissioned specialists with sufficient know-how of foundation engineering and of treating polluted soil. The ”groundwater and polluted soil meetings”, held every four weeks, were open-spirited and result-oriented. Also the contractors understood the importance of quality.

1998

Valistunut rakennuttaja: Seurakuntayhtymää voi pitää niin sanottuna valistuneena rakennuttajana, joka huolehtii rakennuskannastaan pitkäjänteisesti valitsemalla ammattitaitoisia suunnittelijoita, usein myös suunnittelukilpailun kautta, ja hallitsee itse kiitettävästi toteutuksen ja käytön ongelmat.

Den upplyste byggherren: Helsingfors församlingar kan räknas till kategorin upplysta byggherrar, som sköter sina byggnader på lång sikt genom att välja kunniga planerare, ofta via arkitekttävlingar, och som själva på ett berömligt sätt behärskar byggandet och användningen av sina byggnader.

The enlightened building client: The Helsinki Parish Union belongs to the category of enlightened building clients – those that care for their buildings in the long perspective by choosing skilled designers, often using architectural competitions, and that themselves commendably master issues of implementation and use.

Helsingin seurakuntayhtymä / kiinteistöjohtaja Markku Koskinen

Helsingissä on 24 suomenkielistä ja 6 ruotsinkielistä evankelis-luterilaista seurakuntaa. Ne muodostavat seurakuntayhtymän, joka huolehtii lain määrittämistä talouteen liittyvistä tehtävistä. Lakisääteisten tehtävien lisäksi Helsingissä on nähty mielekkääksi hoitaa yhteisesti lukuisia muitakin asioita. Tällaisia ovat muiden muassa henkilöstö-, kiinteistö- ja jäsenrekisteriasiat sekä hautaustoiminta. Helsingin seurakuntayhtymässä kiinteistöjen rakennus- ja kunnostustoimista vastaa kiinteistöjohtaja.

Yhtymän teettämä laaja Tuomiokirkon restaurointi on ollut kaikkein vaativimpia tämän alan tehtäviä maassamme. Kallion kirkon tornin remontti oli etenkin työmaajärjestelyiltään edistyksellinen: aluksi hämmästyttävältä vaikuttanut rakennustelineiden ylhäältä kellotornista aloitettu tukemistapa tuntui tarkemmin pohdittuna luonnolliselta ja jopa ainoalta mahdolliselta ratkaisulta. Ramsinniemessä, Helsingin itäosassa sijaitsevan Merihiekan huvilan kunnostus puolestaan säilytti jo kertaalleen purkutuomion saaneen huvilan, jota käytetään nyt kokoontumisiin lämpimänä vuodenaikana.

Helsingfors kyrkliga samfällighet / fastighetsdirektör Markku Koskinen

Det finns 24 finskspråkiga och 6 svenskspråkiga församlingar i Helsingfors. Tillsammans bildar de Helsingfors kyrkliga samfällighet, som sköter lagstadgade ekonomiska frågor. Utöver dessa har man i Helsingfors funnit det ändamålsenligt att låta samfälligheten ta hand om flera slags frågor. Bland dessa ingår personal-, fastighets- och medlemsregisterärendena och begravningsverksamheten. I Helsingfors kyrkliga samfällighet ansvarar fastighetsdirektören för bygg- och renoveringsfrågor.

Restaureringen av domkyrkan på uppdrag av samfälligheten har varit en av de mest krävande av sitt slag i vårt land. Reparationen av Berghällskyrkans torn var progressiv speciellt i fråga om byggplatsarrangemangen: att staga byggställningarna uppifrån tornet kändes först häpnadsväckande men vid närmare eftertanke var det en naturlig lösning; i själva verket den enda möjliga. På Ramsöudden i östra Helsingfors har den redan rivningsdömda Villa Procopé renoverats och används nu som samlingslokal under årets varma tid.

Parish Union of Helsinki / Real Estate Director Markku Koskinen

There are 24 Finnish language and 6 Swedish language Evangelic-Lutheran parishes in Helsinki. These constitute a Parish Union that takes care of economy-related tasks. In addition to certain legally defined tasks, the Helsinki parishes have delegated additional ones to their Parish Union. These include personnel matters, properties, member registry and burials. At the Parish Union of Helsinki, the Real Estate Director is responsible for construction and repair issues.

The restoration of the Helsinki Cathedral, commissioned by the Parish Union, was one of the most challenging tasks of its kind in Finland. The Kallio church, designed by architect Lars Sonck, was built in 1908–12. At the repairs of the tower, innovative construction site arrangements were introduced: supporting the scaffolds above from the belltower at first astonished, but it really was a natural solution and, after all, the only possible one. The refurbishment of the Merihiekka villa in Ramsinniemi in east Helsinki rescued a house already doomed to demolition – now it is a place for gatherings during the warm season.

MATTI KARJANOJA

MATTI KARJANOJA

MATTI KARJANOJA

MATTI KARJANOJA

Perustelut: Seurakuntayhtymän toimintaperiaatteena on ollut käyttää hyväkseen suunnittelukilpailuja, ammattitaitoisimpia suunnittelijoita, tutkijoita ja rakennuttamiskonsultteja. Tällä tavoin on pystytty hankkimaan ensiluokkaisia suunnitelmia, jolloin hankkeiden lopputulos on ollut kiitettävä. Toisaalta on huolehdittu siitä, että rakennushankkeiden läpivienti on kautta linjan pysynyt tiukasti hallinnassa. Tämä on näkynyt monissa yksityiskohdissa työmaiden turvallisuutta ja siisteyttä myöten.

Motiveringar: Helsingfors kyrkliga samfällighets princip har varit att utnyttja planeringstävlingar och topprofessionella planerare, forskare och byggherrekonsulter. På så sätt har man lyckats få förstklassiga planer som borgar för lyckade resultat. Man har även sört för att byggprojektet genomförs under strikt övervakning. Detta har synts i många detaljer börjande med trygga och prydliga byggplatser.

Grounds: The Parish Union has made it a habit to make use of architectural competitions and of the best designers, researchers and building client consultants. In this way the Union has obtained high-quality designs that provide for excellent results. The Union also has maintained strict control over its building projects. This shows in many details, beginning with the safety and cleanliness of its building sites.

1999

Julkinen rakennus alueen identiteetin luojana: Palkinto annetaan laajaa huomiota saaneelle uudisrakennuskohteelle. Helsingin yliopisto on rakennuttajana tutkinut eri suunnitteluvaihtoehtot kutsukilpailulla. Voittanut ARK-house Arkkitehdit Oy:n suunnitelma on tuonut kaupungin tärkeään nivelkohtaan yliopistokampuksen paikan osoittavan maamerkin, joka toimii koko alueen tunnisteena.

Den offentliga byggnaden som identitetsskapare: Priset ges till en nybyggnad som väckt stor uppmärksamhet. Byggherren, Helsingfors universitet, har studerat olika planeringsalternativ via en tävling för inbjudna. Det vinnande förslaget av ARK-house Arkkitehdit Oy har gett denna viktiga knutpunkt i staden ett landmärke som markerar universitetscampuset och är en symbol för hela området.

The public building as a source of area identity: The prize is awarded to a new public building that has received much publicity. The client, the University of Helsinki had studied alternative solutions through an architectural competition by invitation. The winning entry by ARK-house Architects is a landmark that defines the location of the University in this important urban node and acts as a symbol for the whole area.

Viikin Infokeskus-kirjastorakennus

ARK-HOUSE ARKKITEHDIT OY / MARKKU ERHOLTZ,
HANNU HUTTUNEN JA PENTTI KAREOJA

HELSINGIN YLIOPISTON TEKNINEN OSASTO /
TOIVO VANHATALO JA ANNA-MAIJA LUKKARI

Infokeskus Korona on Helsingin yliopiston Viikin kampuksen päärakennus. Sen keskeisen osan muodostavat suuri tiedekirjasto, johon on sulautettu aiemmin itsenäisinä toimineet maatalous-metsätieteellisen tiedekunnan laitoskirjastot, sekä Pihlajamäestä Viikkiin siirretty Helsingin kaupunginkirjaston sivukirjasto. Lisäksi rakennukseen sijoittuvat tiedekunnan ja kampuksen hallinto sekä alueen tärkeimmät opetus- ja juhlatilat.

Julkisivun elävä kehä syntyy lasin vaihtelevan läpinäkyvyyden ja muuriseinän värissään yltäkylläisen ja karheen taustapinnan vuoropuhelusta. Jatkuvasti muuntuva julkisivu elää eri vuorokauden- ja vuodenaikojen valaistuksissa värittäen lähimiljöötä luonnon- tai keinovalon avulla ja nostaa Infokeskuksen esiin Viikin avainrakennuksena.

Sisätiloja jäsentävät korkeat kuilumaiset, ylävalolla valaistut "kadut", jotka johtavat talon sydämessä sijaitsevasta sisääntuloaulasta kohti puutarhoja. Katukuulut jaksottavat kirjastojen kokoelmatilaa avaten rakennusta halkovia pysty- ja vaakasuuntaisia näkymiä.

Tiedekirjaston ja yleisen kirjaston toiminta samassa rakennuksessa luo mahdollisuuksia yhteistyölle. Kaupunginkirjaston mukanaolo laajentaa talon käyttäjien skaalaa ja luo yhteyden yliopistokampuksen ja ympäröivien asuntoalueiden välille. Infokeskus voi toimia niin opiskelijoiden kuin lähiympäristön asukkaidenkin yhteisenä kohtaamispaikkana.

Perustelut: Helsingin yliopiston Viikkiin rakennuttama Infokeskus-kirjastorakennus on erinomainen esimerkki modernista lasi-teräsarkkitehtuurista. Persoonallisesta paikan haltuunsa ottavasta rakennuksesta on muodostunut koko alueen identiteettitekijä. Voittaneen kilpailuehdotuksen nimimerkki "Korona" on saanut jatkaa elämäänsä myös uudisrakennuksen nimenä.

Infocentret-biblioteket i Vik

ARK-HOUSE ARKKITEHDIT OY / MARKKU ERHOLTZ,
HANNU HUTTUNEN OCH PENTTI KAREOJA

HELSINGFORS UNIVERSITETS TEKNISKA AVDELNING /
TOIVO VANHATALO OCH ANNA-MAIJA LUKKARI

Infocentret Korona är huvudbyggnaden för Helsingfors universitets campus i Vik. Dess centrala del utgörs av ett stort vetenskapligt bibliotek, som skapats genom fusionering av agrikultur-forstvetenskapliga fakultetens tidigare självständiga institutionsbibliotek. I biblioteket ingår även en filial för Helsingfors stadsbibliotek, som flyttats från Rönnebacka till Vik. Dessutom inhyser byggnaden fakultetens och campusets förvaltning samt de viktigaste undervisnings- och festsalarna i området.

Fasaden får liv av dialogen mellan de varierande transparenta glasytorna och den färggranna fonden av sträva väggmurar. Fasaden omvandlas ständigt: den lever med belysningen under olika tiden på dygnet och året och färgar sin närmiljö med naturligt eller artificiellt ljus och framhäver infocentrets centrala roll i Vik.

Interiörerna struktureras med hjälp av höga, ovanifrån belysta "gator" som leder ut mot trädgårdarna från entréaulan i husets hjärta. Gatorna delar in bibliotekssamlingarna och öppnar vertikala och horisontala vyer genom byggnaden.

Att det vetenskapliga och det allmänna biblioteket finns i samma byggnad ger samarbetsmöjligheter. Stadsbibliotekets närvaro utökar skalan av användare och skapar kontakt mellan campuset och omgivande bostadsområden. Infocentret kan fungera som en gemensam träffpunkt för såväl studerande som invånare i grannskapet.

Motiveringar: Infocentret-biblioteket som Helsingfors universitet låtit bygga i Vik är ett utmärkt exempel på modern arkitektur i glas och stål. Byggnaden tar sin plats i besittning på ett personligt sätt och har blivit en identitetsfaktor för hela området. Husets namn, "Korona", är lånat från signaturen på det vinnande tävlingsförslaget.

Viikki Info Centre and Library

ARK-HOUSE ARCHITECTS / MARKKU ERHOLTZ,
HANNU HUTTUNEN AND PENTTI KAREOJA

UNIVERSITY OF HELSINKI, TECHNICAL DEPARTMENT /
TOIVO VANHATALO AND ANNA-MAIJA LUKKARI

The Korona Info Centre is the main building at the Viikki campus of the University of Helsinki. The central part of the building is the big scientific library that had been created by merging the department libraries of the Faculty of Agriculture and Forestry. It also includes a branch of the City Library, transferred from the near-by Pihlajamäki suburb. In addition it houses the main auditoriums and the administration of the campus.

There is a dialogue between the glass surfaces that vary in transparency and the rough, colourful wall that acts as a background. The exterior changes continually with the times of the day and with the seasons, colouring the surroundings with natural or artificial light and highlighting the Info Centre's role as the key building of the Viikki campus.

The interiors are sectored by the means of gorge-like "streets", illuminated from above and leading out to the gardens from the entrance lobby in the heart of the building. The interior streets structure the library collections and open up vertical and horizontal views through the building.

A scientific and a public library in the same building can make new forms of cooperation happen. The presence of the City Library expands the range of users and creates a contact between the university campus and surrounding residential areas. The Info Centre can function as a common meeting place for both students and local residents.

Grounds: The Info Centre and Library built by the University of Helsinki is an excellent example of modern glass-and-steel architecture. This unique building really takes its place and has become a source of identity for the whole area. "Korona", the pseudonym of the winning entry, was adopted as the name of the building.

MIKKO JUNNINEN

MIKKO JUNNINEN

MIKKO JUNNINEN

JUSSI TIAINEN

2000

Teollisuusalueiden uusi tuleminen ja tuotantorakennusten uusi käyttö: Sörnäisten teollisuuskorttelit ovat historiallisesti ja kaupunkikuvallisesti teollisen Helsingin keskeiseen kulttuurimaisemaan kuuluvia. Helsingin Sörnäisten alueen kehitys edustaa tyypillistä suomalaista teollisuushistoriaa. Teollisuus on ollut monen suomalaisen kaupungin synnyn ja kasvun olennainen tekijä. Erityisesti 1980-luvulle tultaessa oltiin tilanteessa, jossa vanhentuneiden teollisuuslaitosten uudistaminen ei enää ollut mielekästä ja rakennukset olivat tyhjillään tai muussa kuin tuotantokäytössä. On ilahduttavaa, että Kokos Oy:n tuotantorakennus on saanut kokonaan uuden käytön osana tätä Helsingin teollisuushistoriallisesti merkittävää Sörnäisten teollisuusmaisemaa.

Industriområdenas renässans och nyanvändningen av produktionsbyggnader: Industrikvarteren i Sörnäs hör historiskt och stadsbildsmässigt till det centrala kulturlandskapet i industrialiseringens Helsingfors. Utvecklingen av Sörnäs är representativ för den finländska industrin historia. Industrin har varit en viktig faktor vid uppkomsten och utvecklingen av många städer i Finland. Särskilt på 1980-talet var det inte längre relevant att modernisera föråldrade industrianläggningar, och byggnader lämnades tomma eller användes för något annat än produktion. Det är glädjande, att Kokos Ab:s fabrik har funnit en helt ny användning i industrilandskapet i Sörnäs, som är en så viktig del av Helsingfors industrihistoria.

Revival of industrial areas and reuse of production buildings: The industrial quarters in Sörnäinen have a central position in the cultural landscape of industrial Helsinki, historically as well as in the townscape. The development of the Sörnäinen area is typical for industrialisation in Finland. Industry has had a key role in the birth and growth of many Finnish towns and cities. In the 1980s in particular, development has come to a situation where it was no longer relevant to modernise outdated factories. Many buildings stood empty or were taken into other use. We note with pleasure that completely new use has been found for the Kokos factory, a part of the Sörnäinen industrial townscape that is so important in the industrial history of Helsinki.

Kokos-kiinteistön peruskorjaus Teatterikorkeakoulun käyttöön

ARKKITEHTITOIMISTO STEFAN AHLMAN
ARKITEKTBYRÅ OY / STEFAN AHLMAN

Haapaniemenkadun ja Sörnäisten rantatien kulmassa sijaitseva arkkitehti Albert Nybergin suunnittelema matala, torniosaltaan nelikerroksinen rakennus valmistui vuonna 1911 saippuaa valmistaneen Kokos Oy:n tuotantorakennukseksi. Vuonna 1926 tontin ja rakennuksen osti Kone Oy. Saippuatehdasta korotettiin yhdellä kerroksella arkkitehti Karl Lindahlin suunnitelmien pohjalta. Rakennuksesta tuli hissitehdas ja Kone Oy:n pääkonttori.

1980-luvun puolivälissä rakennuksen osti Haka aikomuksenaan purkaa se uuden pääkonttorinsa tieltä. Ympäristöministeriö jätti kuitenkin vahvistamatta tätä tarkoittavan asemakaavamuutoksen vuonna 1991. Jo sitä ennen oli entinen tehdasrakennus määrätty Uudenmaan lääninhallituksen toimesta toimenpidekieltoon. Väli aikaista toimenpidekieltoa oli pyytänyt Helsinki-Seura – Helsingfors-Samfundet ry. Hakan konkurssin jälkeen kiinteistön omistajaksi tullut Merita Kiinteistöt Oy teki sopimuksen Kokos-kiinteistön saneeraamisesta Teatterikorkeakoulun käyttöön.

Saneeratussa rakennuksessa sijaitsee nykyisin Teatterikorkeakoulun opetustiloja, iso teatterisali, pienempiä esitystiloja, toimistotiloja, kirjasto ja opiskelijaruokala. Peruskorjatun teollisuusrakennuksen sydän on lasikatteinen tori, joka toimii koulun aulana sekä kokoontumis- ja esiintymistilana, jonne myös yleisöllä on vapaa pääsy.

Perustelut: Kokos-kiinteistön peruskorjaus Teatterikorkeakoulun käyttöön osoittaa poikkeuksellisella tavalla, kuinka purku-uhanalainen rakennus voidaan saattaa kokonaan uudelleen käyttöön ympäristöään elävöittämään. Kiinteistölle on löydetty ihanteellinen uusi käyttäjä.

Renoveringen av Kokosfastigheten för Teaterhögskolan

ARKKITEHTITOIMISTO STEFAN AHLMAN
ARKITEKTBYRÅ OY / STEFAN AHLMAN

I hörnet av Aspnäsgatan och Sörnäs strandväg står före detta Kokos Ab:s fabrik från 1911, en låg såpfabrik med ett torn i fyra våningar, ritad av arkitekt Albert Nyberg. År 1926 köptes huset med tomt av hisstillverkaren Kone. Fabriken fick en våning till efter ritningar av arkitekt Karl Lindahl. Den blev Kones hissfabrik och huvudkontor.

I mitten av 1980-talet köpte byggföretaget Haka den med avsikt att riva och bygga sig ett nytt huvudkontor. Miljöministeriet lät emellertid bli att fastställa den behövliga stadsplaneändringen år 1991. Redan tidigare hade Nylands länsstyrelse utfärdat åtgärdsförbud för den före detta fabriksbyggnaden. Tillfälligt åtgärdsförbud hade ansökts av Helsinki-Seura – Helsingfors-Samfundet ry. Efter Hakas konkurs år 1994 blev Merita Fastigheter Ab ägare till fastigheten och avtalade om att sanera byggnaden för Teaterhögskolans del.

I den renoverade byggnaden finns nu Teaterhögskolans undervisningsutrymmen, en stor teatersal, mindre scener, kontor, ett bibliotek och en studentmatsal. Hjärtat av den renoverade fabriken är ett glastäckt torg, som fungerar som aula och som rum för samlingar och framträdanden med fritt tillträde för allmänheten.

Motiveringar: Renoveringen av Kokosfastigheten för Teaterhögskolans bruk visar på ett exceptionellt sätt hur en rivningshotad byggnad kan ges en helt ny användning som berikar omgivningen. Huset har fått en idealisk ny användare.

Refurbishment of the Kokos factory for the Theatre Academy

ARCHITECTS STEFAN AHLMAN / STEFAN AHLMAN

The Kokos Oy soap factory in the corner of Haapaniemenkatu and Sörnäisten rantatie is a low building with a four-storey tower. Designed by architect Albert Nyberg, it was completed in 1911. In 1926 the lift manufacturer Kone Oy purchased the property for their factory and headquarters. A third storey designed by architect Karl Lindahl was added.

In the mid-1980s the building contractor Haka bought the factory with the intention to substitute it with an office building. However, the Ministry of the Environment did not ratify the necessary town plan amendment in 1991. Already before that the State Provincial Office of Uusimaa had prohibited all actions targeting the old factory after a request by the Helsinki-Seura historical society. After the 1994 bankruptcy of Haka, the new property owner Merita made a deal with the Theatre Academy about refurbishing the building for the academy.

It now houses educational facilities, a big stage and smaller performance spaces, offices, a library and a student dining hall. The heart of the renewed building is a glass-roofed piazza that functions as the school aula and as a meeting and performance space open to the public.

Grounds: The conversion of the Kokos factory for the Theatre Academy demonstrates in an exceptional way how a building doomed to demolition can be altered for a wholly new purpose that enriches its environment. The property now has an ideal user.

KARI ERKKILÄ

KARI ERKKILÄ

STEFAN AHLMAN

Junttakujan ympäristö Pikku-Huopalahdessa

KSV / PROJEKTIPÄÄLLIKKÖ MATTI VISANTI

Koko Pikku-Huopalahden kaupunkirakenteellinen tavoite on ollut luoda siitä Helsingin kanta-kaupungin jatke. Kantakaupunkimaisuus tarkoittaa toiminnallista monipuolisuutta, julkisten tilojen selkeää rajaamista sekä toimintojen näkymistä katukuvassa, eli myymälät ja pien-toimistot ovat asuinkerrostalojen ja toimistotalojen ensimmäisissä kerroksissa.

Pikku-Huopalahdessa sijaitsevan Junttakujan (nyk. Paciuksenkuja) on tarkoitus olla paikka, jossa samoissa omakotitaloissa sekä tehdään työtä että asutaan. Helsingissä on edelleen paljon ihmisiä, muun muassa arkkitehtejä, atk-alalla työskenteleviä ja lääkäreitä, jotka voivat harjoittaa ammattiaan kotona tai siihen liittyvissä tiloissa.

Paciuksenkujan käsityöläiskortteli on kooltaan 0,55 ha. Alueeseen kuuluu 12 pientalotonttia ja kaksi pysäköintitonttia. Omakotitalot ovat pääosin kolmikerroksisia. Puolisuunnikkaan muotoinen alue rajautuu pohjoisessa puistoon, lännessä 4–5-kerroksiseen asuinrakennusten kortteliin sekä etelässä ja kaakossa Paciuksenkaareen. Kujan pituus on noin 80 metriä ja leveys 8 metriä.

MARJATTA UUSITALO

76

Miljön vid Pålningstränden i Lillhoplax

STADSPLANERINGSKONTORET /
PROJEKTCHIEF MATTI VISANTI

Målet med den hela urbana strukturen för Lillhoplax har varit att skapa en fortsättning på Helsingfors innerstad. Innebygdskaraktär innebär funktionell mångfald, en klar avgränsning av det offentliga rummet och att aktiviteter syns i gatubilden, med andra ord att bostadsvåningshus och kontorshus har butiker och små kontor i bottenvåningen.

Pålningstränden (numera Paciustränden) i Lillhoplax är menad att vara en plats där det både arbetas och bos i samma egnahemshus. Det finns fortfarande ett stort antal människor i Helsingfors, bland andra arkitekter, it-folk och läkare, som kan idka sitt yrke i hemmet eller i bredvidliggande utrymmen.

Paciusträndens hantverkarkvarter omfattar 0,55 ha. Där ingår tolv egnahemstomter och två parkeringstomter. Egnahemshuset är mestadels i tre våningar. Området gränsar i norr mot en park, i väster mot ett kvarter med bostadshus i 4–5 våningar samt i söder och sydost mot Paciussvängen. Gränden är cirka 80 meter lång och 8 meter bred.

MARJATTA UUSITALO

The Junttakuja milieu in Pikku-Huopalahti

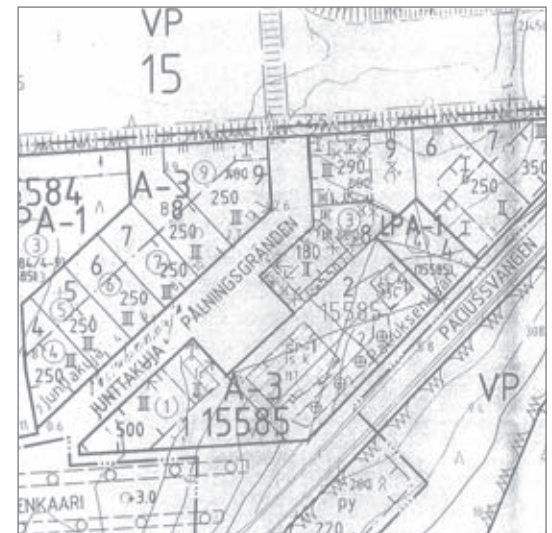
CITY PLANNING DEPARTMENT /
PROJECT CHIEF MATTI VISANTI

The goal with the overall urban structure of Pikku-Huopalahti has been to make it a continuation of downtown Helsinki. Inner-town character translates into versatile activities, a clear demarcation of public spaces and the presence of the activities in the streetscape. The ground floor of the residential and the office buildings have shops and small offices.

The street Paciuksenkuja (originally named Junttakuja) in Pikku-Huopalahti is meant to be a milieu for one-family houses that are used for both living and work. There still are many people in Helsinki – for example architects, IT specialists and doctors – who can practice their profession at home or in an adjacent space.

The Paciuksenkuja artisan quarter of one-family houses covers 0.55 hectares. It includes 12 lots for one-family houses and two parking lots. The houses mostly have three floors. To the north the area borders to a park, to the west to a quarter with 4–5 storey blocks of flats and to the south and southeast to the street Paciuksenkaari. Paciuksenkuja is 80 metres long and 8 metres wide.

MATTI VISANTI

MATTI VISANTI

MATTI VISANTI

MATTI VISANTI

MATTI VISANTI

Perustelut: Paciuksenkujan miljö Pikku-Huopalahdes-
sa on rakentunut sen kaavoittamisesta kaupunkisuun-
nitteluvirastossa vastanneen arkkitehti Matti Visannin
ajatusten pohjalta. Paciuksenkujan käsityöläiskortteli
edustaa Helsinkiin paljon kaivattua tiivistä ja pienimitta-
kaavaista, urbaania miljööä.

Motiveringar: Miljön vid Paciusgränden i Lillhoplax byg-
ger på arkitekt Matti Visantis idéer. Han har ansvarat för
planeringen av området vid stadsplaneringskontoret.
Hantverkarkvarteret vid Paciusgränden representerar
en tätt byggd och småskalig urban miljö med stor ef-
terfrågan i Helsingfors.

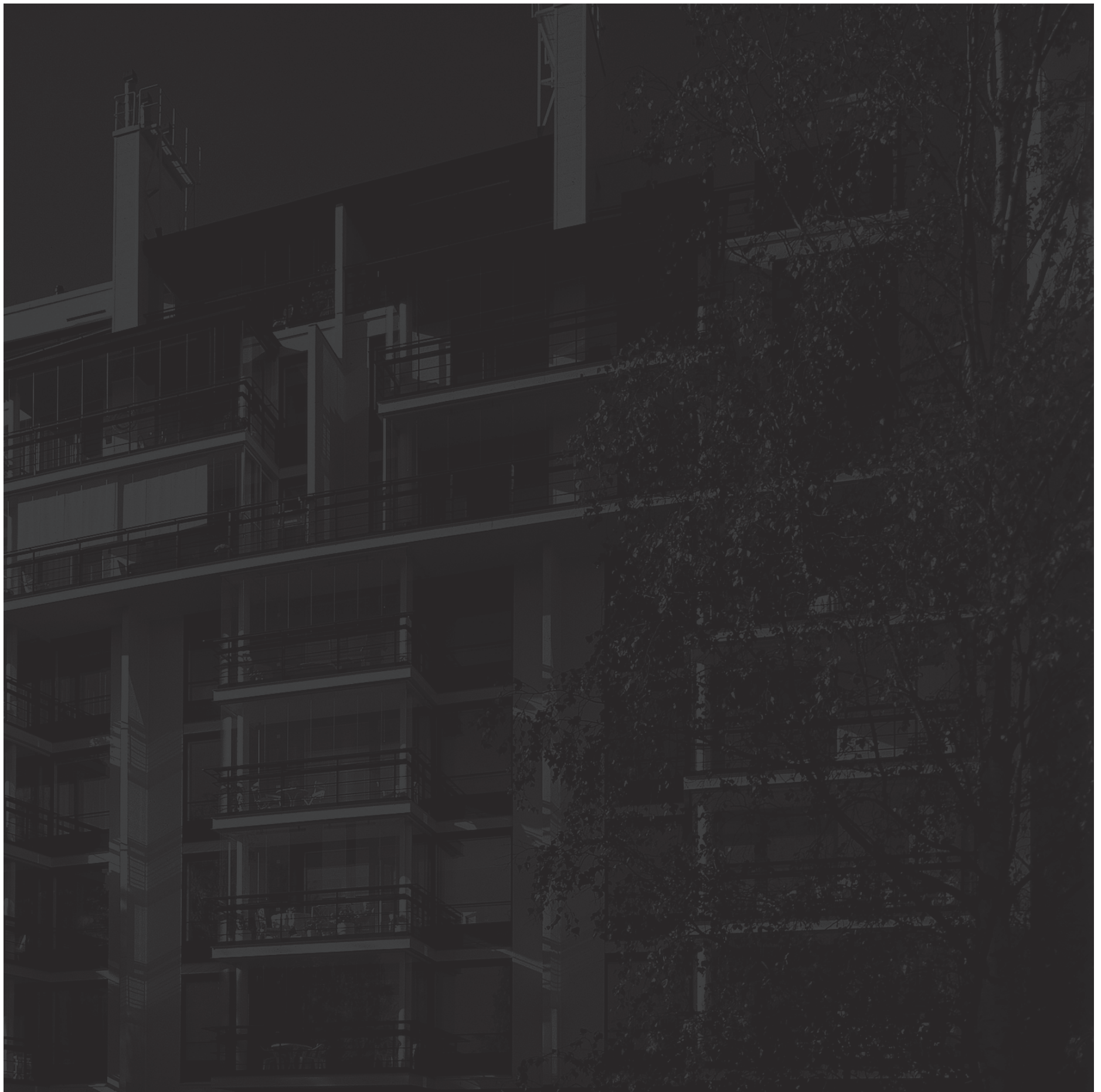
Grounds: The Paciuksenkuja milieu in Pikku-Huopalahti
was based on the ideas of Matti Visanti, the architect in
charge of the town planning of the district. The artisan
quarter at Paciuksenkuja represents a compact and
small-scale urban milieu of a kind that there would be
much demand for in Helsinki.

2001

Asuntosuunnittelu ja -rakentaminen ovat Helsingin olosuhteissa tärkeimpiä rakentamisen osa-alueita. Koska kerrostalorakentamisen osuus on 86 prosenttia kaikista asunnoista ja valtaosa uusista tuotettavista asunnoista sijoittuu Helsingissä kerrostaloihin, on tärkeää, että asuinkerrostalojen niin arkkitehtoninen, toiminnallinen kuin tekninenkin laatu täyttää korkeat vaatimukset. Ilman korkeatasoista suunnittelua jää tavoiteltava laatutaso saavuttamatta. Vuonna 2001 palkitut kolme arkkitehtia ovat vuosien ja vuosikymmenten aikana yltäneet Suomen olosuhteissa poikkeuksellisen korkealle tasolle asuntosuunnittelun saralla. Heillä jokaisella on oma tunnistettava tyylinsä, jolle ominaista on huolellinen tehtävään paneutuminen, ammattitaitoisuus ja myös uutta luova ote.

Bostadsplanering och -produktion hör till de viktigaste byggnadsuppgifterna i Helsingfors. Genom att våningshus står för 86 procent av alla bostäder och de flesta nya bostäder i Helsingfors byggs i våningshus, är det viktigt att dessa fyller höga krav såväl arkitektoniskt, funktionellt som tekniskt. Den eftersträlvade kvalitetsnivån kan inte nås om inte planeringen är av god kvalitet. De tre arkitekter som premieras år 2001 har under årens och årtiondenas lopp inom bostadsplaneringen nått en för finländska förhållanden exceptionellt hög kvalitet. De har var sin kännpaka stil som karakteriseras av att de sätter sig omsorgsfullt in i uppgiften och att de är skickliga i yrket och kreativa.

Housing is one of the primary areas of design and construction in Helsinki. Because blocks of flats constitute 86 percent of all dwellings and the majority of new housing in Helsinki, it is important that they meet high standards architecturally, functionally as well as technically. Without high-quality design the desired quality level could not be attained. The three architects that are awarded in 2001 have over the years and decades accomplished a level of quality in housing design that is exceptional in Finland. They all have their personal styles, characterised by thoroughness, professional mastery and innovative creativity.

Asuntosuunnittelun ansiot Juhani Maunula (s. 1948)

- Arkkitehti SAFA (TKK 1974)
- Arkkitehtitoimisto Brunow & Maunula puolison, arkkitehti Anna Brunowin kanssa vuodesta 1980
- Toiminut asuntosuunnittelun tuntiopettajana ja vs. apulaisprofessorina TKK:n arkkitehtiosastolla 1980–1996 sekä Helsingin kaupunkivaneuvottelukunnan asiantuntijajäsenenä 1996–1999
- Lukuisia voittoja ja muita palkintoja sekä asuinrakennusten että julkisten rakennusten arkkitehtuurikilpailuissa

Tärkeimpiä toteutettuja asuinrakennuskohteita Helsingissä: As Oy Kellosaarenranta 1, Ruoholahti, Vuosaaren Kruunu, Vuosaari, KOy Taimistontie 5, Pitäjänmäki, KOy Rastikulma, Vuosaari, As Oy Helsingin Dreijä, Arabia, KOy Malmin Kauppatie 6, useita kortteleita, HOAS 52, Kumpula, HOAS Cubile, Viikki, HOAS 71, Viikki, HOAS Pohjoinen Rautatiekatu 29, Leppäsuu, Kipparikortteli, Herttoniemi (Paasivaaran alue), Tiedepuiston asunnot Oy (Viikin Aura), Helsingin 450-vuotistaiteilijatalo, Vuosaari

Bostadsplaneringsmeriter Juhani Maunula (f. 1948)

- Arkitekt SAFA (TH 1974)
- Arkitektbyrå Brunow & Maunula tillsammans med makan, arkitekt Anna Brunow, sedan 1980
- Timlärare och vikarierande biträdande professor i bostadsplanering vid Tekniska högskolans arkitektavdelning 1980–1996 samt fackledamot i Helsingfors stadsbildskommision 1996–1999
- Åtskilliga förstapris och andra utmärkelser i arkitekturtävlingar gällande bostadshus eller offentliga byggnader

Viktigaste realiserade bostadsobjekt i Helsingfors: Kellosaarenranta 1, Gräsviken; Vuosaaren Kruunu, Nordsjö; Taimistontie 5, Sockenbacka; KOy Rastikulma, Nordsjö; As Oy Helsingin Dreijä, Arabia; KOy Malmin Kauppatie 6, flera kvarter; HOAS 52, Gumtäkt; HOAS Cubile, Vik; HOAS 71, Vik; HOAS Norra Järnväggsgatan 29, Alkärr; Kipparikortteli, Herttonäs (Paasivaaraområdet), Tiedepuiston asunnot Oy (Viikin Aura), Helsingfors 450-årsateljéer, Nordsjö

Merits in housing design Juhani Maunula (born 1948)

- Architect SAFA (Helsinki University of Technology 1974)
- Architects Brunow & Maunula together with his wife, architect Anna Brunow, since 1980
- Teacher and deputy assistant professor at the Helsinki University of Technology Department of Architecture 1980–1996; expert member of the Helsinki City Architectural Design Subcommittee 1996–1999
- Numerous victories and other prizes in architectural competitions for housing and public buildings

Important residential buildings in Helsinki: Kellosaarenranta 1, Ruoholahti; Vuosaaren Kruunu, Vuosaari; Taimistontie 5, Pitäjänmäki; Rastikulma Real Estate Company, Vuosaari; Helsingin Dreijä Housing Company, Arabia; Malmin Kauppatie 6, several quarters, HOAS 52, Kumpula; HOAS Cubile, Viikki; HOAS 71, Viikki; HOAS Pohjoinen Rautatiekatu 29, Leppäsuu; Kipparikortteli, Herttoniemi (Paasivaara area); Tiedepuiston asunnot Housing Company (Viikin Aura); Helsinki 450th anniversary ateliers, Vuosaari

JUSSI TIAINEN

JUSSI TIAINEN

JUSSI TIAINEN

Perustelut: Juhani Maunula on suunnitellut paljon sosiaalista asuntotuotantoa kovien kustannuspaineiden puristuksessa. Hän on niukoista reunaehdoista huolimatta onnistunut pääsemään arkkitehtonisesti hyvään lopputulokseen, joka on tuottanut kestäväää ja ajatonta asuntorakentamista. Maunula on toiminut myös asuntosuunnittelun opetustehtävissä Teknillisessä korkeakoulussa ja tätä kautta kantanut vastuuta uudenkin arkkitehtisukupolven kasvattamisesta asuntoarkkitehdeiksi.

Motiveringar: Juhani Maunula har planerat en hel del social bostadsproduktion med hårt pressade kostnader. Trots snäva randvillkor har han åstadkommit arkitektoniskt hållbar och tidlös bostadsarkitektur. Maunula har också fungerat som lärare i bostadsplanering vid Tekniska högskolan och på så sätt tagit ansvar för att den även nya generationen fostras till bostadsarkitekter.

Grounds: Juhani Maunula has designed much social housing under heavy cost pressure. In spite of limited resources he has succeeded in creating durable and timeless residential architecture. Maunula also has taught housing design at the Helsinki University of Technology and in this way shared the responsibility for the fostering of a new generation of housing architects.

Asuntosuunnittelun ansiot Kirsti Sivén (s. 1949)

- Arkkitehti SAFA (TKK 1974)
- Arkkitehtitoimisto Kirsti Sivén Ky vuodesta 1983
- Asuntosuunnittelua, julkisia rakennuksia, kaavoitusta, kilpailuja
- Valtion puolivuotinen taiteilija-apuraha 1994

Toteutettuja asuinrakennuskohteita Helsingissä:

Asuinkerrostaloja: Pohjoisranta 2, Eteläinen Rautatiekatu 16 a, As Oy Helsingin Meripoika / Sandkajsvägen 14, de ekologiska våningshusen i Vik Knoppgränden 3 och 4, Herttonäs strand: Andbergsgatan 7, Reginagränden 4 och Killingholmsgränden 5

Pienkerrostaloryhmiä: Sissosenpolku ja Perhekunnantie 24–26

Pientaloryhmiä: Runoilijanpolku 4, Kuusisaarenpolku 1, Lars Sonckin tie 12, Kulosaarentie 19 ja Hopeasalmenranta 9

Bostadsplaneringsmeriter Kirsti Sivén (f. 1949)

- Arkitekt SAFA (TH 1974)
- Arkkitehtitoimisto Kirsti Sivén Ky sedan 1983
- Bostadsplanering, offentliga byggnader, planläggning, tävlingar
- Statens halvåriga konstnärstipendium 1994

Realiserade bostadsobjekt i Helsingfors:

Våningshus: Norra kajen 2, Södra Järnvägs-gatan 16 a, As Oy Helsingin Meripoika / Sandkajsvägen 14, de ekologiska våningshusen i Vik Knoppgränden 3 och 4, Herttonäs strand: Andbergsgatan 7, Reginagränden 4 och Killingholmsgränden 5

Grupper av småvåningshus: Sissonens stig och Husfolksvägen 24–26

Grupper av småhus: Skaldestigen 4, Granöstigen 1, Lars Soncks väg 12, Brändövägen 19 och Silversundsstranden 9

Merits in housing design Kirsti Sivén (born 1949)

- Architect SAFA (Helsinki University of Technology 1974)
- Architects Kirsti Sivén since 1983
- Housing design, public buildings, urban planning, competitions
- Half-year Arts Council Grant 1994

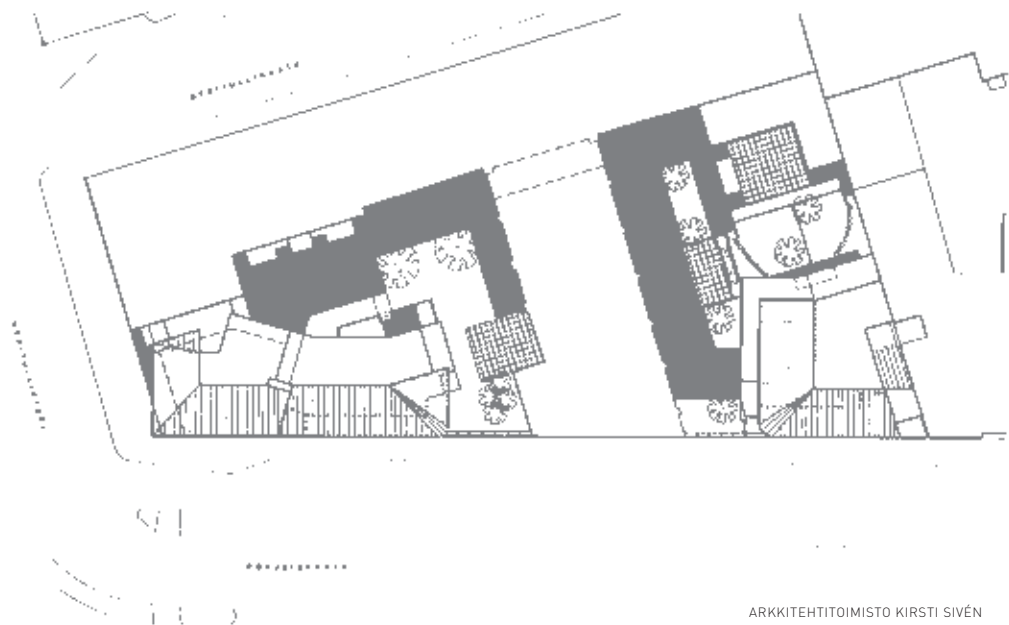
Important residential buildings in Helsinki:

Blocks of flats: Pohjoisranta 2, Eteläinen Rautatiekatu 16 a, Helsingin Meripoika Housing Company / Hiekkalaiturintie 14; Ecological blocks of flats Nuppukuja 3 and 4, in Viikki; Sorsavuorenkatu 7, Reginankuja 4 and Killingholmanukuja 5, in Herttoniemenranta

Groups of town houses: Sissosenpolku and Perhekunnantie 24–26

Groups of low-rise housing: Runoilijanpolku 4, Kuusisaarenpolku 1, Lars Sonckin tie 12, Kulosaarentie 19 and Hopeasalmenranta 9

LIISA NOPONEN

ARKKITEHTITOIMISTO KIRSTI SIVÉN

MIKAEL KLÖPFER

MIKAEL KLÖPFER

Perustelut: Kirsti Sivén on arkkitehtuuriotteeltaan herkkä ja paikan olosuhteet ja sen asettamat vaatimukset aistiva. Sivén on leimallisesti asuntoarkkitehti, mutta hän on osallistunut myös kaavoitustehtäviin. Asuinkerrostalojen lisäksi Sivén on suunnitellut useita korkeatasoisia pientaloja. Sivénin arkkitehtuuri on sekä julkisivuratkaisuiltaan että sisätiloiltaan klassisen selkeää ja harmonista.

Motiveringar: Kirsti Sivén är i sin arkitektur sensibel och har känsla för platsen och de krav denna ställer. Sivén är framför allt bostadsarkitekt men har även medverkat i planläggningsuppdrag. Utöver bostadsvåningshus har hon ritat många småhus av hög kvalitet. Beträffande såväl fasader som interiörer är Sivéns arkitektur klassiskt ren och harmonisk.

Grounds: Kirsti Sivén has a sensitive approach with a fine perception of the place and its requirements. Although she has specialised in housing, she has also participated in urban planning tasks. In addition to blocks of flats, Sivén has designed several objects of high-quality low-rise housing. Both exteriorly and interiorly her architecture bears a classical clarity and harmony.

Asuntosuunnittelun ansiot Timo Vormala (s. 1942)

- arkkitehti SAFA (TKK 1971)
- perusti vuonna 1973 yhteisen toimiston Kristian Gullichsenin ja Erkki Kairamon kanssa

Viimeaikaisia (vuonna 2001) asuinrakennuskohteita Helsingissä: Merikannonkaari, Töölö, Dockside, Vuosaari, Meritähti, Lauttasaari, Köökarinkuja, Laajasalo, Spinnu & Fokka, Ruoholahti

Bostadsplaneringsmeriter Timo Vormala (f. 1942)

- arkitekt SAFA (TH 1971)
- grundade byrå 1973 tillsammans med Kristian Gullichsen och Erkki Kairamo

Bostadsobjekt i Helsingfors (2001–): Merikannonkaari, Töölö; Dockside, Nordsjö; Meritähti, Drumsö; Kökargränden, Degerö; Spinnu & Fokka, Gräsviken

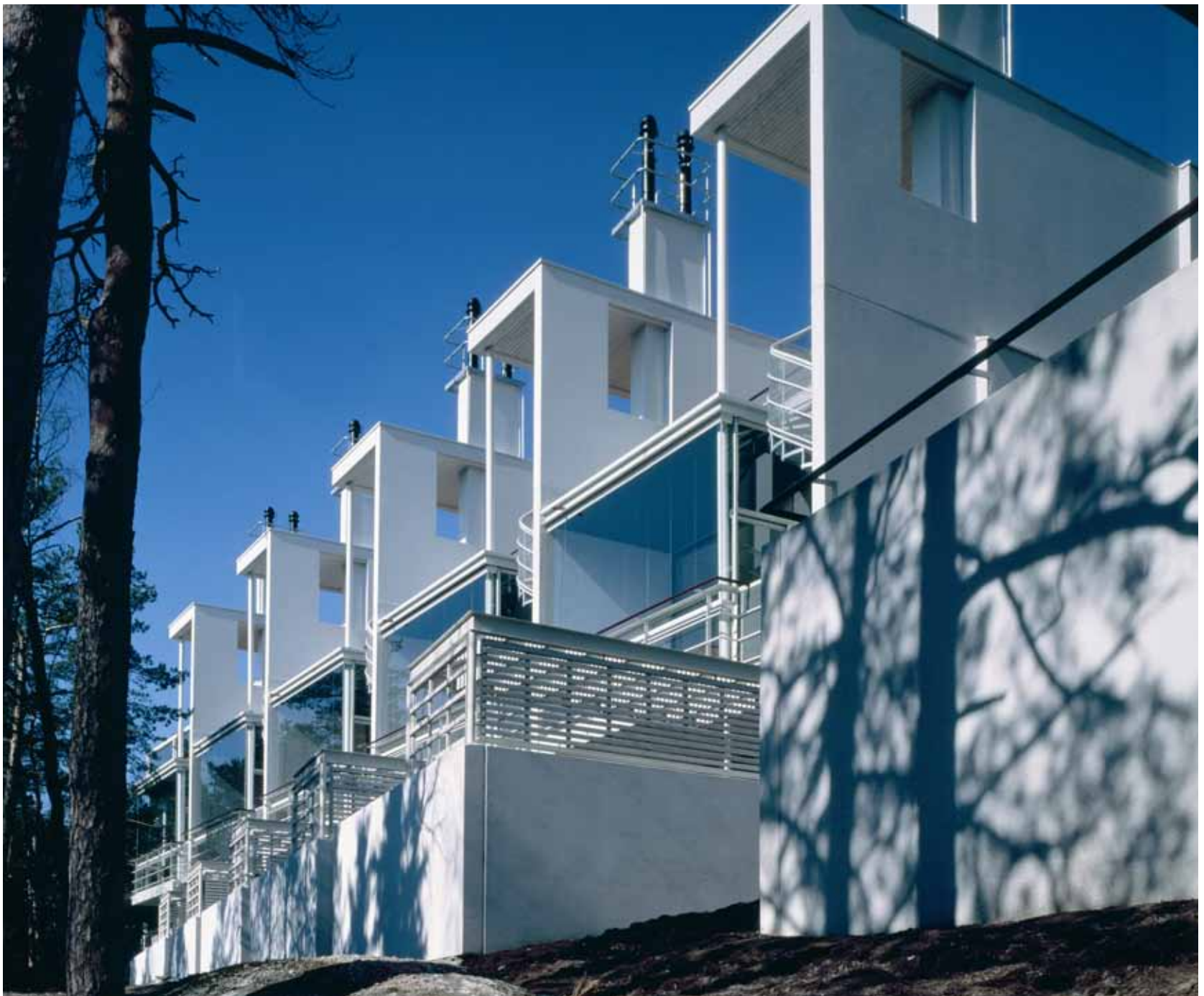
Merits in housing design Timo Vormala (born 1942)

- architect SAFA (Helsinki University of Technology 1971)
- own studio in 1973 together with architects Kristian Gullichsen and Erkki Kairamo

Recent residential buildings (since 2001) in Helsinki: Merikannonkaari, Töölö; Dockside, Vuosaari; Meritähti, Lauttasaari; Köökarinkuja, Laajasalo; Spinnu & Fokka, Ruoholahti

VOITTO NIEMELÄ

RETO HALME

Perustelut: Timo Vormalan tuotanto on laaja käsittäen niin kovan rahan asuntotuotannon suunnittelua kuin Hitas-tuotantoa ulottuen myös kilpailuvoittoihin kaava-suunnittelun alueella. Vormalan arkkitehtuuri on modernia, mutta samalla kertaa ajatonta. Hän on erityisen taitava löytämään uusia toimivia ratkaisuja asuntopohjiin, jotka usein ovat muunneltavissa. Vormalan arkkitehtuuri on kansainvälisesti arvostettua.

Motiveringar: Timo Vormalas produktion är omfattande och inkluderar både kommersiell och social bostadsproduktion; han har även vunnit planläggningstävlingar. Vormalas arkitektur är på samma gång modern och tidlös. Han är särdeles skicklig på att finna nya fungerande bostadslösningar som ofta är flexibla. Vormalas arkitektur är internationellt erkänd.

Grounds: Timo Vormala's vast production comprises housing for the commercial market and for social production. He has won urban planning competitions too. His architecture is modern, yet timeless. He has a particular skill to find innovative floor plans for dwellings that are functional and often flexible. Vormala's architecture is internationally renowned.

2002

Ammattitaitoinen rakennuttaminen, laadukas vanhan teollisuusmiljöön korjaus- ja täydennysrakentaminen:

Maankäyttö- ja rakennuslaki korostaa rakennushankkeeseen ryhtyvän huolehtimisvelvollisuutta. Rakennusalalla tarvitaan vaativia tilaajia, sillä tilaajan tahto viime kädessä määrittää ne reunaehdot, joiden puitteissa rakennushanke voi onnistua. Senaatti-kiinteistöjen pääkonttorikseen korjaama Elannon entinen vilja- ja juuresvarasto sekä kokonaisuuteen liittyvä Stakesin uudisrakennus ovat osaltaan käynnistäneet Sörnäisten historiallisen teollisuusalueen uuden tulemisen. Lopputuloksessa yhdistyvät nykyaikaista avoimuutta ja tiedonkulun tehokkuutta painottava toimistoarkkitehtuuri vanhassa teollisuusrakennuksessa sekä vähillä elementeillä luotu kokonaan uusi, perinteisempää toimistomaailmaa edustava uudisosa.

Professionell byggherreverksamhet, högklassig reparation och komplettering av gammal industrimiljö:

Markanvändnings- och bygglagen betonar ombesörjningsskyldigheten hos den som sätter igång ett byggprojekt. Byggbranschen behöver krävande klienter, för det är i sista hand klientens vilja som ställer randvillkoren för hur projektet lyckas. Senatsfastigheternas sanering av Elantos före detta spannmåls- och rotfruktslager till huvudkontor och Stakes nybygge inom samma helhet bidrar till en renässans för det historiska industriområdet i Sörnäs. Här kombineras modern kontorsarkitektur för öppenhet och effektiv kommunikation i en gammal industribyggnad med en mer traditionell kontorsvärld i en med enkla medel skapad nybyggnadsdel.

Professional clientship, high-quality refurbishment and complementation of an old industrial milieu: The Land Use and Building Act underlines the responsibility of the building client. In the field of construction there is a need for demanding clients because in the end it is the requirements set by the client that define how well a project turns out. The former Elanto grain and root vegetable store, now the head office of Senate Properties, and the adjacent new building for Stakes are part of the revival of the historical industrial area in Sörnäinen. The result is an old industrial building turned into an office that emphasises modern openness and communications, and a wholly new part with more traditional offices, created with a small range of elements.

Senaatti-kiinteistöt sekä Arkkitehtuuritoimisto Heikkinen-Komonen Oy

Elannon teollisuuskorttelissa Helsingin Sörnäissä loppui tuotannollinen toiminta 1990-luvun puolivälissä. Kaupunginmuseo piti erityisen tärkeänä Veikko Leisténin vuonna 1934 suunnitteleman ja Toivo Löyskän vuosina 1941–43 laajentaman vilja- ja juuresvaraston Sörnäisten rantatien puoleisen julkisivun ilmeen ja siilojen veistoksellisen hahmon säilyttämistä kaupunkikuvassa.

Senaatti-kiinteistöt valitsi pääkonttorinsa sijoituspaikaksi korttelin entisen vilja- ja juuresvaraston. Varaston syvä runko rajasi tilaratkaisuksi maisemakonttorin. Järeä, betonipinnalle hiekkapuhallettu sienipilaristo rytmittää avotilaa. Riittävän luonnonvalon saamiseksi kerrosten ikkunoita suurennettiin ja peitettiin ulkopuolelta tiilenvärisillä alumiiniritoililla. Pihanpuolen ulkoseinä purettiin ja korvattiin lasijulkisivulla. Seitsemän siiloa on voitu säilyttää sijoittamalla niihin hissit, porras, talotekniikan pystynousut ja wc:t.

Stakesin toimitilojen arkkitehtuuri on sovitettu vanhan varastorakennuksen tyyliin. Julkisivut on muurattu paikalla. Huonekonttoriperiaatteella toteutettujen työtilojen ikkunat on yhdistetty pareittain ja varustettu samanlaisilla säleikoilla kuin saneerausosassa. Rakennuksen halkaisee pituussuunnassa kahdeksan kerrosta korkea kanjoni. Ainoa maalattu väri on kanjonin seinien kirkas lehtivihreä.

Vanhaan teollisuusmiljööseen sovitettua uudisrakennuksen suunnittelutehtävä yhdistettynä vanhan teollisuusrakennuksen uudelleen käyttöön on vaativaa. Senaatti-kiinteistöissä päävastuun projektista kantoivat pääjohtaja Aulis Kohvakka ja yliarkkitehti Marjatta Erwe. Kohteen pääsuunnittelijoina toimivat arkkitehdit Mikko Heikkinen ja Markku Komonen.

Senatsfastigheterna och Arkkitehtuuritoimisto Heikkinen-Komonen Oy

Produktionsverksamheten i Elantos industri-kvarter i Sörnäs slutade i mitten av 1990-talet. Beträffande sädes- och rotfruktslagret, ritat av Veikko Leistén 1934, tillbyggnaden av Toivo Löyskä 1941–43, ansåg stadsmuseet det särskilt viktigt att karaktären hos fasaden mot Sörnäs strandväg och silornas skulpturala gestalt bevaras i stadsbilden.

Senatsfastigheterna valde att förlägga sitt huvudkontor i det före detta spannmåls- och rotfruktslagret. På grund av den djupa byggnadsstommen var landskapskontor det enda möjliga. Det öppna rummet får sin rytm av de kraftiga svampelarna i sandblästrad betong. För att få tillräckligt med solljus förstörades fönstren och skyddades utvändigt med tegelfärgade aluminiumspjälverk. Väggen mot gården har ersatts av en glasfasad. De sju silorna har bevarats och används för hissar och trapphus, toaletter och tekniska schakt.

Stakes kontor har till sin arkitektur anpassats till den gamla lagerbyggnaden. Fasaderna är murade på platsen. Rumskontorens fönster står parvis och har försetts med likadana spjälverk som i den sanerade delen. En åtta våningar hög kanjon klyver byggnaden. Kanjonens väggar i klart bladgrönt är de enda målade ytorna.

Det är en krävande uppgift att passa in en nybyggnad i en gammal industrimiljö i kombination med att planera ny användning för en gammal produktionsbyggnad. Hos Senatsfastigheterna hade generaldirektör Aulis Kohvakka och överarkitekt Marjatta Erwe huvudansvaret för projektet. Huvudplanerare var arkitekterna Mikko Heikkinen och Markku Komonen.

Senate Properties and Heikkinen-Komonen Architects

In the mid-1990s, production ended in the Elanto industrial block in Sörnäinen. The City Museum wanted to preserve in particular the street façade and the sculptural silos of the grain and root vegetable store, designed by Veikko Leistén in 1934 (the 1941–43 addition by Toivo Löyskä).

Senate Properties chose the former vegetable store for its headquarters. Because of the width of the building, the only possible solution was a landscaped office. The array of sturdy, sandblasted concrete mushroom columns creates a rhythmic system within the open volume of space. To obtain more natural light, the windows were enlarged and covered externally with brick-coloured aluminium screens. The wall to the yard was replaced with a curtain wall. Seven of the former silos were preserved and used for lifts, staircases and lavatories and as vertical shafts.

The architecture of the Stakes premises was adapted to that of the old storehouse. Its brick façades were laid in situ. The windows of the work spaces are paired and shielded with similar screens that were used in the refurbished part. An eight-storey-high 'canyon' transverses the building longitudinally. The only painted colour is the bright green of the canyon walls.

It has been a challenging task both to draw a new building that fits into the old factory milieu and to design the reuse of the old storehouse. At Senate Properties the main responsibility was with General Director Aulis Kohvakka and Senior Architect Marjatta Erwe. Chief designers were architects Mikko Heikkinen and Markku Komonen.

JUSSI TIAINEN

Perustelut: Senaatti-kiinteistöt on Suomen oloissa hyvä esimerkki vaativasta tilaajasta ja valveutuneesta rakennuttajasta. Rakennusvalvontaviranomaiselle Senaatti-kiinteistö on asiakas, joka on tiedostanut rakennuttajan roolinsa ja jonka kanssa yhteistyö on sujuvaa.

Senaatti-kiinteistöjen pääkonttori ja Stakesin uudisrakennus ovat merkittävä askel suomalaisessa toimistorakentamisessa. Tilaajan tahto, suunnittelijan ammattaito ja saumaton yhteistyö ovat kaikki osaltaan luoneet onnistuneen lopputuloksen.

Motiveringar: Senatsfastigheterna visar i ett finländskt perspektiv ett gott exempel på en krävande klient och en upplyst byggherre. Ur byggnadsgranskningens synvinkel är Senatsfastigheterna en klient som är medveten om sin roll som byggherre och samarbetar smidigt.

Senatsfastigheternas huvudkontor och Stakes nybyggnad är ett viktigt steg i finländskt kontorsbyggande. Klientens vilja, planerarens yrkesfärdighet och det friktionsfria samarbetet har alla medverkat till ett lyckat slutresultat.

Grounds: Senate Properties is a good example of a demanding and enlightened client. To the building permit authorities, Senate Properties is a customer who understands the role of a building client and with whom it is easy to cooperate.

The Senate Properties headquarters and the new Stakes offices are a milestone in Finnish office building. The successful result can be attributed to the will of the client, the skill of the designers and the frictionless collaboration.

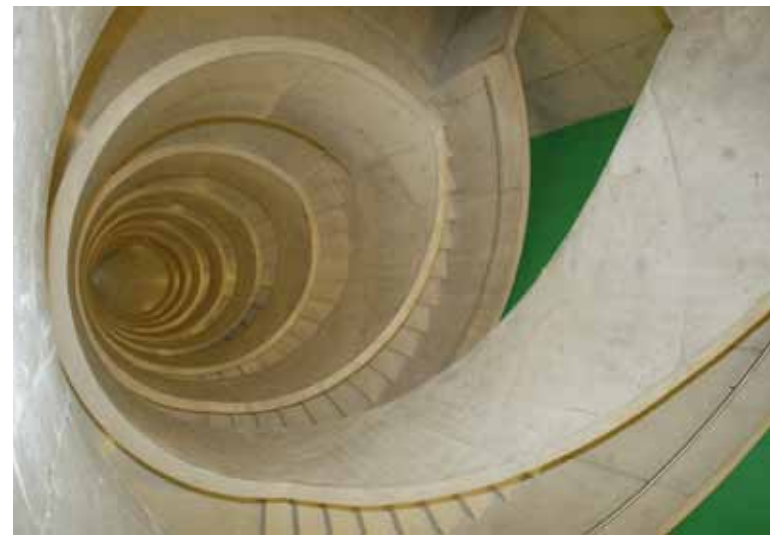

JUSSI TIAINEN

ARKKITEHTUURITOIMISTO HEIKKINEN-KOMONEN OY

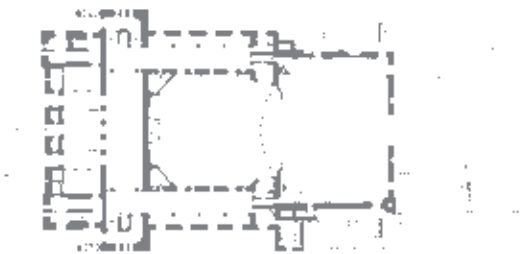
PERTTI KIVINIEMI

Suomen Kansallisteatterin entistäminen

ARKKITEHTITOIMISTO SCHULMAN OY / SARI SCHULMAN

Suomen Kansallisteatterin rakennus valmistui vuonna 1902. Arkkitehti Onni Tarjanteen suunnittelema graniittirakennus on yksi kansallisromanttisen arkkitehtuurimme monumentteja. Julkisivut vuolukiviornamenteineen edustavat kotimaista jugendia.

Teatterin sisätilat ovat vuosikymmenten kuluessa kokeneet useita muutoksia. Rakennuksen alkuperäinen suunnittelija, Tarjanne, oli mukana 1930-luvun muutosvaiheissa. Teatterin sisätilat modernisoitiin 1960-luvulla Kaija ja Heikki Sirenin suunnitelmien mukaan. Teatterin valmistautuessa rakennuksen satavuotisjuhliin oli edessä kolmas suurempi korjausvaihe. Tällä kertaa haluttiin vahvistaa rakennuksen alkuperäistä luonnetta.

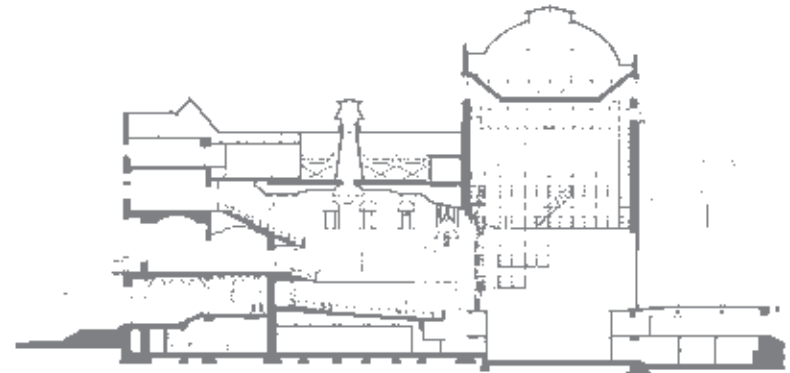
ARKKITEHTITOIMISTO SCHULMAN

Restaureringen av Nationalteatern

ARKKITEHTITOIMISTO SCHULMAN OY / SARI SCHULMAN

Finlands Nationalteaters hus stod färdigt år 1902. Den av arkitekt Onni Tarjanne ritade gränitborgen är ett av monumenten över vår nationalromantiska arkitektur. Fasaderna med sina täljstensornament representerar inhemska jugend.

Teaterns interiörer har under decenniernas lopp varit med om åtskilliga ändringar. Tarjanne deltog ännu i 1930-talets ändringar. På 1960-talet moderniserades teaterns invändigt enligt ritningar av Kaija och Heikki Siren. Inför sitt sekeljubileum genomgick teatern en tredje, större reparation. Denna gång var ett mål att ta fram byggnadens ursprungliga karaktär.

ARKKITEHTITOIMISTO SCHULMAN

Restoration of the Finnish National Theatre

ARCHITECTS SCHULMAN / SARI SCHULMAN

The Finnish National Theatre was built in 1902. The granite-clad building by architect Onni Tarjanne is one of the monuments of Finnish National Romanticism. The façades with their soapstone ornaments represent Finnish Jugendstil.

The interiors of the theatre have been altered several times over the decades. The original architect still participated in the alterations of the 1930s, but the 1960s' modernisation of the interiors was designed by architects Kaija and Heikki Siren. Prior to its centennial anniversary, the building again underwent extensive repairs, this time to regain its original character.

Perustelut: Sisätilojen arkkitehtisuunnittelusta vastannut arkkitehti Sari Schulman on tehnyt perusteellista työtä alkuperäisen arkkitehtuurin palauttamiseksi. Lopputulos, jossa jäljelle on jätetty myös muistumia rakennuksen aiemmista korjausvaiheista, on teatterirakennuksen henkeä ja ominaispiirteitä esiin tuova.

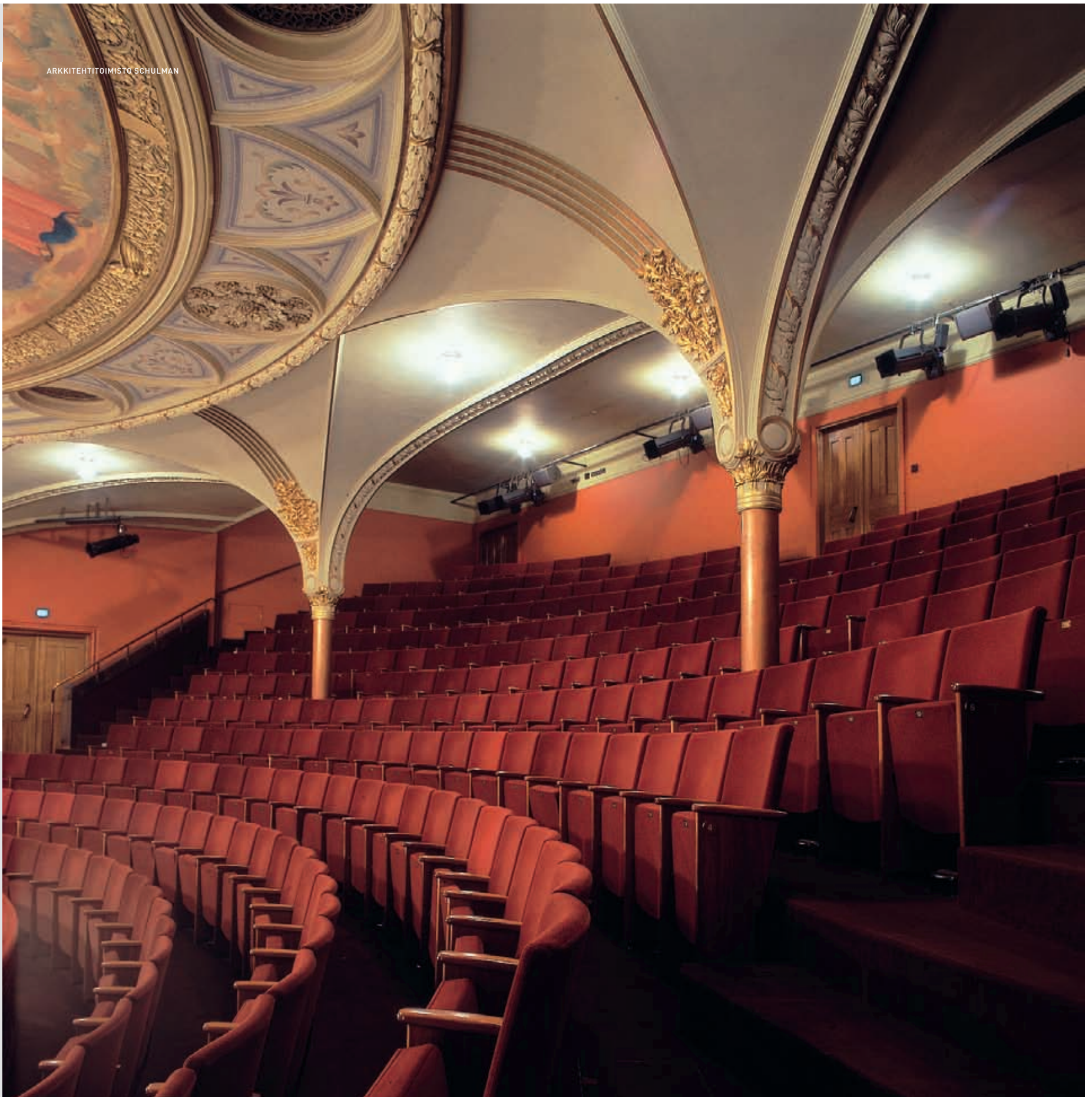
Nykyaikainen tekniikka on sovitettu vanhoihin rakenteisiin huomaamattomasti. Rakennuksen alkuperäisiä teknisiä innovaatioita, kuten kehittyntä painovoimaista ilmanvaihtoa, ei ole purettu, vaan ne on hyödynnetty osana teatterissa kävijöiden ja siellä työskentelevien olosuhteita parantavia uusia järjestelyjä. Arkkitehti Schulmanin panos vaativan suunnittelutyön onnistuneessa lopputuloksessa on ollut ratkaiseva.

Motiveringar: Arkitekt Sari Schulman som ansvarat för arkitektplaneringen av interiörerna har gjort ett utförligt arbete med att återställa originalarkitekturen. Resultatet, där även påminnelser av tidigare reparationer lämnats kvar, framhäver teaterhusets anda och egenkaraktär.

Modern teknik har gömmts omärkligt i gamla konstruktioner. Byggnadens ursprungliga tekniska innovationer, såsom den avancerade självdragsventilationen, har inte rivits, utan de ingår i de förnyade tekniska systemen som gagnar dem som besöker teatern eller arbetar där. Arkitekt Sari Schulmans insats i den krävande planeringen har varit avgörande för det lyckade resultatet.

Grounds: Architect Sari Schulman, who has been responsible for the design of the interiors, has done a thorough job in restoring the original architecture. The result, which also includes some reminiscences of earlier repairs, has the spirit of the theatre building and emphasises its character.

Modern technology has been hidden discretely within old structures. The building's original technical innovations, such as the advanced gravitational ventilation system, have not been dismantled but integrated into the renewed technical systems for the well-being of theatre guests and personnel. Architect Sari Schulman has had a decisive role for the excellent result.

2003

Ammatillinen ura: Vuoden 2003 palkittavaksi yli muiden ehdotusten päätettiin nostaa persoonallinen ja laadukas ammatillinen ura. Palkittavan arkkitehdin Kari Järvisen töitä on Helsingissä runsaasti eri puolilla kaupunkia

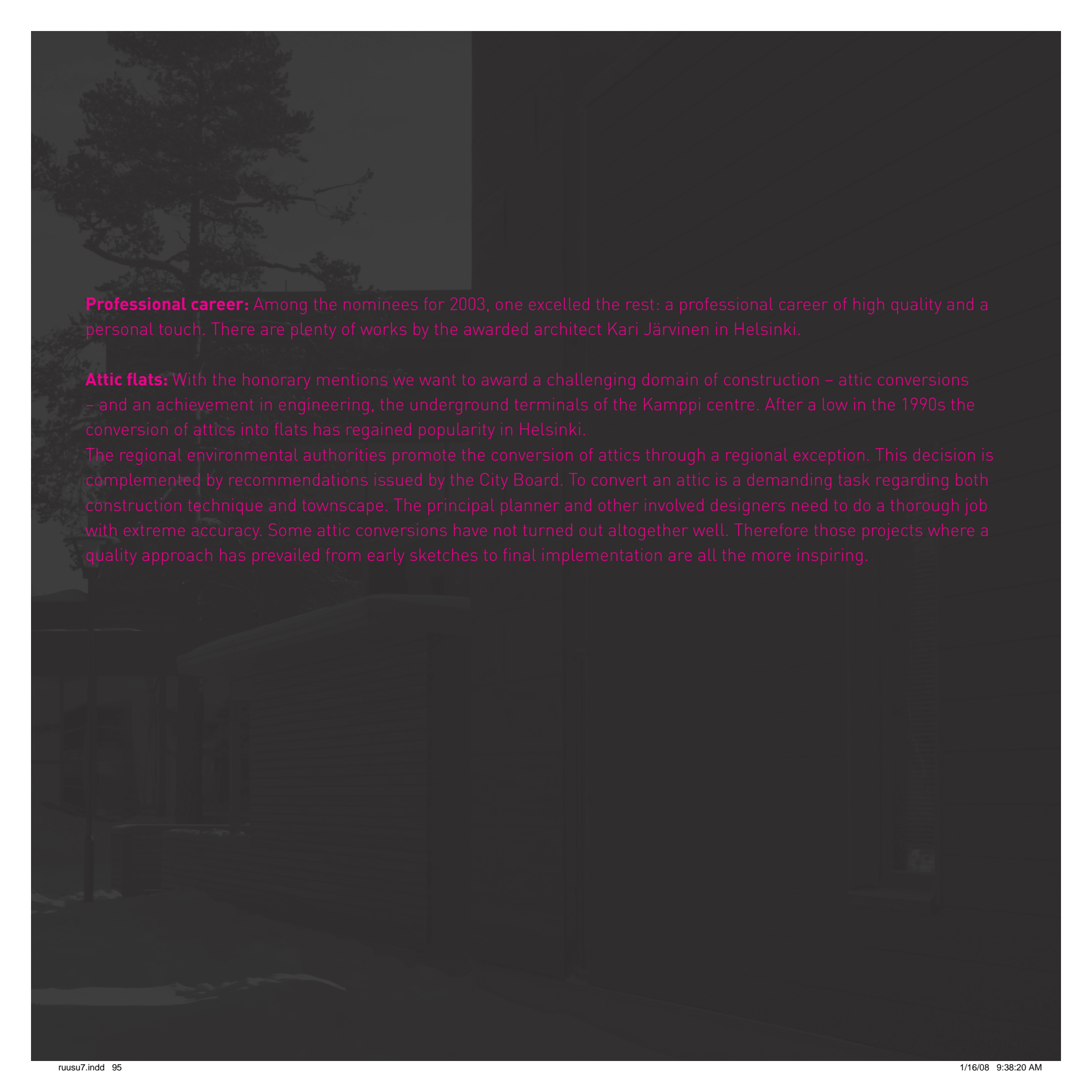
Ullakkorakentaminen: Kunniainnoilla haluttiin kiinnittää huomiota vaativaan rakentamiseen osa-alueeseen, ullakkorakentamiseen, sekä insinööritekniseen saavutukseen, Kampin keskuksen maanalaisiin terminaalitiloihin. Asuinrakennusten ullakkotilojen ottaminen asuinkäyttöön on 1990-luvun hiljaisempien vuosien jälkeen jälleen yleistynyt Helsingissä.

Ullakkorakentaminen on perustunut alueelliseen poikkeuslupaun. Uudenmaan ympäristökeskus teki uuden ullakkorakentamisen alueellisen poikkeamispäätöksen vuonna 2003. Päätös ja sitä täydentävät kaupunginhallituksen ohjeet laajensivat joiltakin osin ullakkorakentamisen mahdollisuuksia. Pääosin periaatteet ovat säilyneet muuttumattomina. Rakennusteknisesti ja kaupunkikuvallisesti ullakkorakentaminen on vaativaa. Pääsuunnittelijalta ja muilta suunnittelijoilta edellytetään huolellista, millimetrin tarkkaa työskentelytapaa. Ullakkorakentamiskohteet eivät ole aina kaikilta osin onnistuneet. Sitäkin ilahduttavampia ovat hankkeet, joissa laadukas ote on säilynyt alustavista suunnitelmista lopulliseen toteutukseen saakka.

Yrkeskarriär: Den kandidat för år 2003 som höjer sig över de andra har en personlig yrkeskarriär av hög kvalitet. Det finns arbeten av den premierade arkitekten Kari Järvinen runtom i Helsingfors.

Vindsvåningar: Med hedersomnämningarna vill vi fästa uppmärksamhet vid ett krävande delområde, ombyggnaden av vindsvåningar, samt en ingenjörskontorsbyggnad, Kampens underjordiska bussterminaler. Efter en stillsammare period under 1990-talet har vindsvåningarna i bostadshus kommit igång igen.

Vindsvåningarna har baserats på ett regionalt undantagslov. År 2003 fattade Nylands miljöcentral ett nytt regionalt undantagsbeslut om vindsvåningarna. Beslutet och stadsstyrelsens kompletterande rekommendationer utvidgade i vissa avseenden möjligheterna att bygga vindar, men principerna är i huvudsak oförändrade. Både byggtekniskt och stadsbildsmässigt är det en krävande uppgift att bygga vindar. Huvudplaneraren och övriga planerare måste arbeta oerhört noggrant. Alla vindsvåningarna har inte utfallit väl i alla avseenden. Desto mer glädjande är de projekt där kvaliteten är genomgående från skisser till realisering.

Professional career: Among the nominees for 2003, one excelled the rest: a professional career of high quality and a personal touch. There are plenty of works by the awarded architect Kari Järvinen in Helsinki.

Attic flats: With the honorary mentions we want to award a challenging domain of construction – attic conversions – and an achievement in engineering, the underground terminals of the Kamppi centre. After a low in the 1990s the conversion of attics into flats has regained popularity in Helsinki.

The regional environmental authorities promote the conversion of attics through a regional exception. This decision is complemented by recommendations issued by the City Board. To convert an attic is a demanding task regarding both construction technique and townscape. The principal planner and other involved designers need to do a thorough job with extreme accuracy. Some attic conversions have not turned out altogether well. Therefore those projects where a quality approach has prevailed from early sketches to final implementation are all the more inspiring.

Ammatillinen ura

ARKKITEHTI KARI JÄRVINEN JA HÄNEN PITKÄAIKAISET YHTEISTYÖKUMPPANINSA ARKKITEHTI TIMO AIRAS JA ARKKITEHTI MERJA NIEMINEN

Kari Järvisen arkkitehdin työ alkoi Bertel Saarnion toimistosta, jossa hän työskenteli yhtäaikaisesti arkkitehti Juha Leiviskän kanssa. Järvisen ja Leiviskän tuotantojen muotokielessä onkin yhteneväisiä piirteitä – rakennuksissa on hoikkia, vertikaalisia linjoja ja rakennusosat kohoavat levymäisinä kohti taivasta. Luonnon- ja keinovalon käsittely on taitavaa. Niin julkisten rakennusten kuin yksityiskotienkin rakennusmateriaalina on usein puu.

Kari Järvisen ja Timo Airaksen yhteistyön tuloksena on syntynyt päiväkoteja, kouluja ja asuntotuotantoa. Koulut ja päiväkodit viestivät suunnittelijoidensa mittakaavan tajuua. Käytetyt materiaalit ovat lämpimiä ja kestäviä. Kaunista asuinympäristöä on syntynyt muiden muassa Helsingin Sofianlehtoon ja Lauttasaareen.

Yhteistyö arkkitehti Merja Niemisen kanssa käynnistyi Jyväskylän maalaiskunnan kunnantalon kilpailuvoitolla. Työtä ei ole toteutettu. Yhteistyön tuloksena on toteutunut muiden muassa Strömbergin freinetpedagoginen erityiskoulu Pitäjänmäkeen, kohteita Suomenlinnaan sekä Laajasalon kirkko.

Adventtina 2003 Helsingissä käyttöön vihitty Laajasalon kirkko on Järvisen arkkitehtuurin laatua hyvin kuvaava esimerkki. Puusta rakennettu kirkko sijoittuu helsinkiläiseen lähiöön kävelyraitin varrelle julkisten rakennusten rintaman jatkeeksi. Korkealle kohoavat kirkkosalin julkisivut on päällystetty patinoidulla kuparilla. Puulla verhoillut sisätilat avautuvat raitille. Rakenteet ja materiaalien hallittu hienostuneisuus ovat vahvasti läsnä sisätiloissa. Taiteilija Pauno Pohjolaisen puinen alttarireliefi on luonteva osa ehyttä kokonaisuutta.

Yrkeskarriär

ARKITEKT KARI JÄRVINEN OCH HANS LÅNGVARIGA SAMARBETSPARTER ARKITEKT TIMO AIRAS OCH ARKITEKT MERJA NIEMINEN

Kari Järvinens arkitektbana började på Bertel Saarnios byrå, där han arbetade samtidigt med arkitekt Juha Leiviskä. Det finns samstämmiga drag i Järvinens och Leiviskäs formspråk: slanka, vertikala linjer och byggnadsdelar som höjer sig som skivor mot skyn. Naturligt och artificiellt ljus används skickligt. I såväl offentliga byggnader som privathem är byggmaterial ofta trä.

Kari Järvinen och Timo Airas har samarbetat med daghem, skolor och bostadsprojekt. Skolorna och daghemmen vittnar om sina upphovsmäns sinne för skala. De använder varma och hållbara material. Deras pennor har skapat vacker bomiljö bland annat i Sofielund och på Drumsö.

Samarbetet med arkitekt Merja Nieminen började i och med det vinnande förslaget i tävlingen om kommundgården för Jyväskylä landskommun. Projektet byggdes inte. Samarbetet har fortsatt med bland annat Freinetskolan på Strömbergområdet i Sockenbacka, objekt på Sveaborg och Degerö kyrka.

Degerö kyrka, som invigdes på adventssöndagen 2003, är mycket representativ för Järvinens produktion. Den är byggd i trä och är belägen vid ett gångstråk i en Helsingforsförort som fortsättning på en rad offentliga byggnader. Fasaderna till den höga kyrksalen är beklädda med patinerad koppar. Interiörerna i trä öppnar sig mot gångstråket. Konstruktioner och material har använts med avvägd finess och är starkt närvarande i interiörerna. Altarreliefen i trä av konstnär Pauno Pohjolainen utgör en naturligt del av en harmonisk helhet.

Professional Career

ARCHITECT KARI JÄRVINEN AND HIS LONG-TIME CO-WORKERS, ARCHITECTS TIMO AIRAS AND MERJA NIEMINEN

Kari Järvinen began his career at the studio of architect Bertel Saarnio where he worked at the same time as Juha Leiviskä. There are indeed similarities in the oeuvres of Järvinen and Leiviskä: slim vertical lines and planes that reach towards the sky. Natural and artificial light is employed skilfully. Wood is often a dominating material in public buildings as well as in private homes.

Kari Järvinen and Timo Airas have collaborated in school, children's day-care centre and housing projects. The schools and day-care centres convey their designers' sense of scale. The materials used are warm and durable. In Sofianlehto and Lauttasaari, among others, they have designed beautiful residential milieus.

The cooperation with architect Merja Nieminen began with winning the competition for the Municipal Hall of the Rural Municipality of Jyväskylä. It was not implemented. Their collaboration has continued in for example the Strömberg Freinet School in Pitäjänmäki, the Laajasalo School and in Suomenlinna.

The Laajasalo church of 2003 is very representative of Järvinen's architecture. This wooden church is located at a pedestrian route of a Helsinki suburb alongside with other public buildings. The high façades of the church hall are clad with patinated copper. The wood-lined interiors open to the pedestrian path. The elegance of the structures and materials is strongly present in the interiors. A timber altar relief by artist Pauno Pohjolainen completes the composition.

JUSSI TIAINEN

Perustelut: Kari Järvisen ja hänen yhteistyökumppaniensa Timo Airaksen ja Merja Niemisen tuotanto on persoonallista, humaania ja ihmisen huomioon ottavaa. Tuotanto on monipuolinen ja laaja – pientaloista kirkkoihin. Tekijöidensä tavoin se on itseään korostamatonta ja helposti lähestyttävää. Se on kuitenkin myös tinkimätöntä, sillä suunnittelu on yksityiskohtia myöten kunnioitetun taidokasta ja huolellista.

Motiveringar: Kari Järvinens och hans samarbeters Timo Airas och Merja Niemins produktion är personlig och human och tar hänsyn till människan. Produktionen är mångsidig och bred från småhus till kyrkor. I likhet med sina arkitekter är den lätt att nalkas och framhäver sig inte. Den är samtidigt fri från eftergifter – planeringen har varit respektingivande skicklig och omsorgsfull in i minsta detalj.

Grounds: The production of Kari Järvinen and his co-workers Timo Airas and Merja Nieminen carries a personal and human touch. Ranging from one-family houses to churches, their production is versatile and wide. As its authors, it is non-pretentious and easy to approach. Yet it is uncompromising, because it has been designed with admirable skill and care into the last detail.

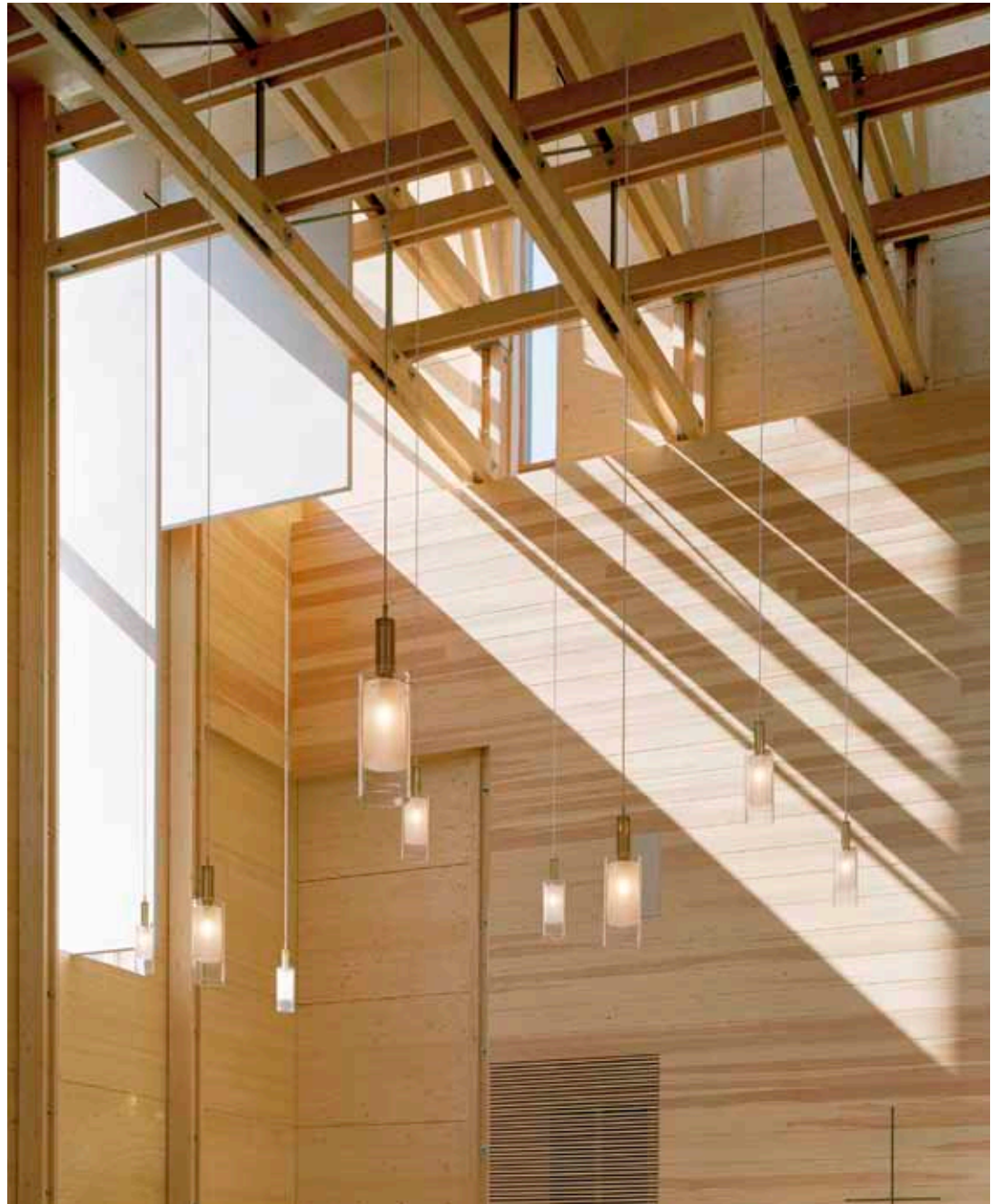

JUSSI TIAINEN

ARKKITEHTITOIMISTO KARI JÄRVINEN

JUSSI TIAINEN

Ullakkoasumissuunnitelmat

ARKKITEHTI JUHA ILONEN

Arkkitehti Juha Ilonen on suunnitellut asunnon laajennuksen ullakolle eteläisessä Helsingissä Pietarinkadulla sijaitsevaan asuinkerrostaloon. Talon on suunnitellut arkkitehti Vilho Penttilä vuosina 1907–08. Asunnon yläpuoliseen ullakkotilaan sijoittuvat sauna- ja oleskelutilat. Varsinainen asunto on yhdistetty kahdesta eri tasossa sijaitsevasta asunnosta. Jatkeeksi rakennettu ullakkotila tuo asuntoon kolmiulotteisuuden tuntua Suomenlahdelle avautuvine huikaisevine näkymineen.

JUHA ILONEN

100

Vindsbostäder

ARKITEKT JUHA ILONEN

Arkitekt Juha Ilonen har planerat en vindsutvidgning av en bostad i ett våningshus vid Petersgatan i södra Helsingfors. Huset ritades 1907–08 av arkitekt Vilho Penttilä. Vinden ovanför bostaden omfattar bastu- och vistelseutrymmen. Den egentliga bostaden utgörs av två sammanbyggda lägenheter på olika plan. Vinden ger bostaden en känsla av tredimensionalitet och hisnande vyer ut mot Finska viken.

Attic flat designs

ARCHITECT JUHA ILONEN

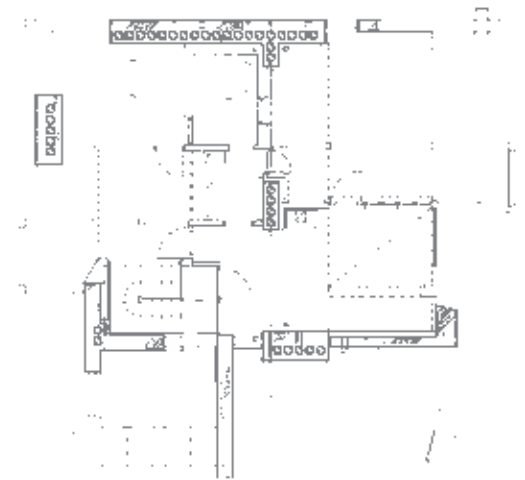
Architect Juha Ilonen has designed the extension of a flat into the attic at Pietarinkatu at the south tip of downtown. The building was designed by architect Vilho Penttilä in 1907–08. The attic above the flat contains the sauna and spaces for cooling off. The actual flat has been carried out by joining two flats on different levels. The attic gives the dwelling a sense of three-dimensionality and an astonishing view over the Finnish Gulf.

ARKKITEHTITOIMISTO JUHA ILONEN

JUHA ILOINEN

JUHA ILOINEN

Perustelut: Kohde on onnistunut esimerkki hyvästä ulakkorakentamisen suunnittelijavalinnasta asemakaavalla suojeltuun 1900-luvun alun arvostetukseen.

Motiveringar: Detta är ett lyckat exempel på bra val av planerare för vindsbyggnad i en värdefull, i stadsplanen skyddad fastighet från tidigt 1900-tal.

Grounds: This is a good example of a competent choice of designer for an attic conversion in a valuable, protected building from the early 20th century.

Ullakkoasumissuunnitelmat

ARKKITEHTI JANNE KUPIAINEN

Arkkitehti Janne Kupiainen on suunnitellut olemassa olevan vesikaton alle kolme pienehköä, asutokadulle avautuvaa ullakko-asuntoa. Nelikerroksinen asuinkerrostalo sijaitsee Punavuorella, ja sen on suunnitellut arkkitehti T. A. Elo vuonna 1936. Käytävissä ollut niukka tila on käytetty innovatiivisilla ratkaisuilla tehokkaasti hyödyksi. Asunnot ovat selkeitä ja valoisia.

Ullakkorakentamisen tärkeänä pelisääntönä on niin sanottu kompensatio. Tällä tarkoitetaan kaikkien talon asukkaiden hyödyksi toteutettavia asuinolojen parannuksia korvauksena ullakkorakentamisen kautta syntyvästä lisäkerrosalasta. Kysymyksessä oleva Merimiehenkadun taloyhtiö on kohdentanut parannustoimet rakennuksen alkuperäisten rakennusosien huoltoon. Piha on kohennettu elegantisti.

JANNE KUPIAINEN

Vindsbostäder

ARKITEKT JANNE KUPIAINEN

Arkitekt Janne Kupiainen har ovanpå ett existerande tak planerat tre mindre vindsbostäder som vetter mot en bostadsgata. Huset i fyra våningar står vid Sjömansgatan i Rödbergen. Det ritades av arkitekt T. A. Elo år 1936. Tack vare innovativa lösningar har det knappa utrymme som stått till förfogande använts effektivt. Bostäderna är ljusa och har klara botenplaner.

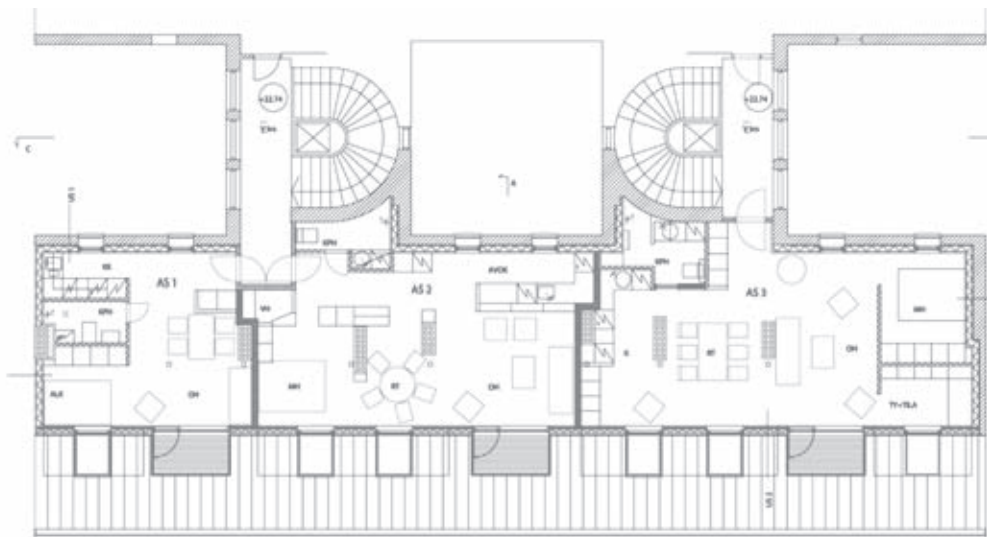
En viktig spelregel vid vindbyggnation kallas kompensatio. Denna innebär att man som ersättning för den extra våningsareal som tillkommer genom vindbyggnationen företar åtgärder som förbättrar boendet för alla invånare i huset. I detta fall har husbolaget fokuserat på underhåll av ursprungliga bygghälsor i huset. Gården har förbättrats på ett elegant sätt.

Attic flat designs

ARCHITECT JANNE KUPIAINEN

Architect Janne Kupiainen has designed three small flats on top of an existing roof. These open onto a residential street. The four-storey block of flats at Merimiehenkatu in Punavuori was designed by architect T. A. Elo in 1936. The little space that has been available is used innovatively and efficiently. The flats are bright and have a clear disposition.

A key rule for attic conversion is called compensation, meaning that the dwelling conditions of all residents in the house are to be improved in compensation for the new floor area in the attic. In this case, original building parts were serviced and the courtyard was improved in an elegant way.

ARKKITEHTITOIMISTO JANNE KUPIAINEN

JANNE KUPIAINEN

Perustelut: Niukkaan tilaan on ennakkoluulottomalla ja taitavalla suunnittelulla syntynyt käyttökelpoista asuin-tilaa. Työn jälki on huoliteltua. Ullakkorakentamisen kompensatiot ovat pohdittuja, ja ne korostavat kauniisti rakennuksen alkuperäistä henkeä.

Motiveringar: Genom fördomsfri och skicklig planering har användbara bostäder åstadkommit på litet utrymme. Detaljarbetet är väl utfört. Kompensationerna för vindsombyggnaden är genomtänkta och framhäver vackert husets ursprungliga anda.

Grounds: With innovative and skilful planning, functional flats have been created in little space. The finish is excellent. The compensations for the attic conversion are well thought and underline the building's original spirit.

Kampin työmaan louhintatyöt

Kampin keskuksen toteuttaminen oli ensimmäinen suuri yksityisen rakentajan ja kaupungin yhteishanke Helsingissä. Yhteistyökumppanin hakeminen perustui ideakilpailuun, jossa urakoitsijoiden ja suunnittelijoiden yhteenliittymät tarjosivat koko Kampin keskuksen toteuttamisen arkkitehtonista, toiminnallista ja rahoituksellista konseptia, jonka tuli sisältää kaupungin vaatimat linja-autojen terminaalitilat, tavaratalo, toimistotilat, asunnot sekä katu- ja torialueet. Kilpailun voitti SRV Viitokset Oy.

Kampin keskusta ei lähdetty toteuttamaan alkuperäisen viitesuunnitelman mukaan vaan kaukoliikenteen bussiterminaali päätettiin sijoittaa maan alle. Kaukoliikenteen ja Espoon liikenteen maanalaisen bussiterminaalin rakentaminen on ollut Helsingin viime vuosien suurin yksittäinen, aivan kaupungin keskeisintä ydintä muokkaava suurhanke. Rakennustyön aikana Kampin keskuksen alueelta louhittiin kalliota noin 220 000 m³.

Sprängningsarbetena för Kampencentret

Förverkligandet av Kampencentret var det första stora samprojektet mellan privatbyggare och kommun i Helsingfors. Samarbetspartnern söktes genom en idéävling, där koalitioner av entreprenörer och planerare erbjöd arkitektoniska, funktionella och finansiella helhetskoncept för hur Kampen förverkligas. Staden stipulerade att dessa skulle innefatta bussterminaler, varuhus, kontorslokaler och bostäder samt gatu- och torgrum. Vinnare blev SRV Viitokset Oy.

Kampencentret realiserades inte enligt ursprungliga riktgivande planer, utan fjärrbussterminalen förlades under jord. Byggandet av de underjordiska bussterminalerna för fjärrtrafik och Esbotrafik har varit det största enstaka storprojekt som under de senaste åren omvandlat Helsingfors absoluta centrum. Under arbetet sprängdes cirka 220 000 m³ berggrund i området för Kampencentret.

Kamppi Centre blasting works

The Kamppi Centre was the first large-scale cooperation project between a private builder and the City of Helsinki. The cooperation partner was screened through a competition for ideas, where coalitions of entrepreneurs and designers produced tenders concerning the architectural, functional and financial concept for implementing the whole Kamppi Centre that was to include the spaces specified by the City: bus terminals, a shopping centre, offices, dwellings, streets and piazzas. The winner was SRV Viitokset Oy.

A change was made to the original outline plan in that the long-distance bus terminal was placed underground. The construction of the underground terminal for long-distance buses and westward buses has during recent years been the biggest single project to mould the very centre of Helsinki. Approximately 220 000 cubic metres of solid rock was excavated from under the Kamppi Centre.

JANNIS MIKKOLA

Perustelut: Toteuttajatahon ratkaisua – kaukoliikenteen bussiterminaalin sijoittamista maan alle – on hyvällä syyllä kutsuttu kalliotekniseksi innovaatioksi. Louhintatyöt on ollut Suomen oloissa poikkeuksellisen vaativa. Haastavuutta ovat lisänneet kallioiperän korkean vaakajännityskentän lisäksi alueelle jo rakennetut kalliotilat, kuten metro ja pysäköintiluola, sekä kallion varaan perustetut rakennukset.

Motiveringar: Byggarens lösning att placera fjärrbussterminalen under jord har med goda skäl ansetts vara en geoteknisk innovation. Sprängarbetet har varit exceptionellt krävande för finländska förhållanden. Arbetet har försvårats av ett horisontellt högspanningsfält i berggrunden, av befintliga berggrum såsom metro och parkeringsrottor och av alla byggnader som vilar på berggrunden.

Grounds: The builder's solution to put the long-distance bus terminal underground deserves to be called a geotechnical innovation. The excavation has been exceptionally demanding in a Finnish perspective. The degree of difficulty has been increased by a field of high horizontal pressure in the rock, such as the metro and a parking garage, and buildings erected earlier on the rock.

2004

Erityisasuminen ja kuntoutus yhdistettynä korkeatasoiseen arkkitehtuuriin: Suomen ja Helsingin väestö ikääntyy. Samaan aikaan julkisen vallan mahdollisuudet tarjota yhteiskunnan toimesta kattavia asumis- ja hoivapalveluja heikentyvät. Perhe- ja sukurakenteet, jotka agraari-Suomessa vielä pystyivät kantamaan huolta vanhuksista ja vaivaisista, ovat murtuneet jo vuosikymmeniä sitten. Väestön ikääntyminen, erilaisten erityisryhmien jääminen laitoshoidon ulkopuolelle sekä huoltosuhteen dramaattinen muutos lähivuosikymmeninä merkitsevät lisääntyvää tarvetta normaaliasumisesta poikkeaviin järjestelyihin. Erityisryhmille tarkoitettujen ratkaisujen suunnittelu vaatii uudenlaista osaamista. Usein taloudelliset reunaehdot ovat tiukat, rakennuspaikat vähemmän houkuttelevia ja naapuruston asenteet torjuvia. Ilahduttavasti on kuitenkin pystytty toteuttamaan erityisasumisen kohteita, joissa vaikeat lähtökohdat ja haasteet on käännetty voitoksi. Vuonna 2004 Helsingin rakennuslautakunta halusi nostaa esiin neljä esimerkillistä erityisasumisen rakennusta sekä uudentyypistä kuntoutusajattelua edustavan rakennuksen. Toisistaan poikkeaville ryhmille suunnattuja kohteita yhdistää innovatiivinen suunnittelu, joka on tuottanut korkeatasoista arkkitehtuuria. Rakennukset istuvat luontevasti lähiympäristöönsä tuomatta liikaa esiin omaa erityisluonnettaan. Tilaratkaisut ovat harkittuja ja ajateltuun tarkoitukseensa hyvin sopivia. Kohteet ansaitsevat yksinäänkin tunnustusta mutta muodostavat yhdessä esimerkillisen kokonaisuuden, joka arvoilmapiirin koventuessa toimii myönteisenä signaalina positiivisista mahdollisuuksista tarjota ihmisarvoisen elämisen puitteet yhteiskunnan valtavirran ulkopuolelle jääneille.

Specialboende och rehabilitering i kombination med högklassig arkitektur: Befolkningen åldras i Finland och i Helsingfors. Samtidigt minskar den offentliga sektorns möjligheter att erbjuda täckande bostads- och omsorgstjänster. Familje- och släktstrukturerna, som i det agrara Finland ännu förmådde ta hand om sina gamla och sjuka, har brustit för årtionden sedan. Att befolkningen åldras, att olika specialgrupper hamnar utan institutionsvård och att försörjningskvoten dramatiskt kommer att ändras under de närmaste decennierna medför ett ökande behov av arrangemang som skiljer sig från normalboendet. Lösningar avsedda för specialgrupper kräver ett nytt slags kunnande. De ekonomiska resurserna är ofta njujga, byggplatserna mindre attraktiva och grannskapets attityder avvisande. Det är glädjande att man ändå kunna realisera projekt för specialboende där svåra utgångspunkter och utmaningar vänts till fördelar. År 2004 vill Helsingfors byggnadsnämnd lyfta fram fyra exemplariska representanter för specialboende och en för nytänkande rehabilitering. De är planerade för sinsemellan olika grupper men förenas av innovativ planering och högklassig arkitektur. Byggnaderna sitter naturligt in sina närmiljöer utan att alltför mycket framhäva sin särkaraktär. Rumlösningarna är genomtänkta och lämpar sig väl för avsett bruk. Dessa byggnader är var för sig värda ett erkännande, men tillsammans bildar de en föredömlig helhet som i våra tider av hårdnande värderingar fungerar som en positiv signal om de möjligheter vi har att erbjuda värdigt boende åt dem som hamnat utanför samhällets huvudströmning.

Special housing and rehabilitation combined with high-quality architecture: The population of Finland and of Helsinki is aging. At the same time the public sector's possibilities to offer full residential and care services are weakened. The family structure that used to support its elderly and disabled in agrarian Finland is long gone. Because certain special groups lack access to institutional care and the support ratio will change dramatically over the next decades, the need for tailored dwelling arrangements increases. A new kind of know-how is needed in designing for special population groups. Economical resources are often modest, building sites unattractive and neighbourhood attitudes defensive. To our delight there, however, are projects of special housing where difficult starting points and challenges have been turned into victories. In 2004 the Building Control Commission of the City of Helsinki wanted to award four exemplary buildings for special housing and one that represents a new rehabilitation concept. Common for these buildings for special groups is their innovative design and high-quality architecture. They fit naturally into their surroundings without emphasising too much their special character. The spatial solutions are well grounded and suited for their intended purposes. Each one of these buildings deserves recognition by itself, but together they form an entity that is a positive signal in a world of hardening attitudes; they show ways of offering a worthy milieu to people outside the mainstream of society.

Autismisäätiön Käpylän toimintakeskus ja ryhmäkoti

ARKKITEHTITOIMISTO TUOMO SIITONEN OY /
FREJA STÅHLBERG-AALTO JA TUOMO SIITONEN

Erityisesti autistisille aikuisille suunniteltu rakennus sijaitsee Helsingin Käpylässä. Kohde koostuu kaksikerroksisesta toimintakeskuksesta sekä nelikerroksisesta ryhmäkoti-osasta. Ryhmäkotiosaan sijoittuu 12 asuinhuonetta yhteistiloineen.

Toimintakeskuksessa tilat on ryhmitelty neljään osaan. Kullakin ryhmällä on oma sisääntulo-reittinsä, eteisaulakko, toiminta- ja taukotila sekä wc-tilat. Tilaryhmät on jäsennetty värien avulla. Yhteisiin tiloihin kuuluvat musiikkitila, ruokasali ja keittiö, pesula ja ullakon saunasasto terasseineen.

Ryhmäkodin suunnittelussa pidettiin tärkeänä sitä, että asunto luo puitteet mahdollisimman itsenäiselle aikuiselämälle. Jokaisella asukkaalla on oma pienasunto, jossa on kylpyhuone ja osalla oma keittokomero. Aistiyliherkyyksiin ja käyttäytymiseen liittyvät vaikeudet on huomioitu rakenteellisesti erikoisen korkealla ääneneristystasolla, riittävän väljällä mitoituksella sekä tilojen sijainnilla ja ryhmittelyllä.

ARKKITEHTITOIMISTO TUOMO SIITONEN OY

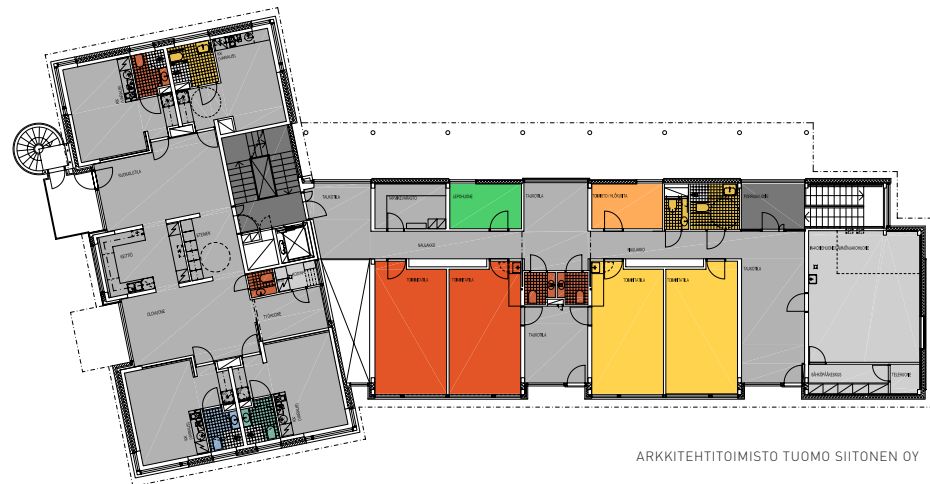
Autismstiftelsens verksamhetscenter och grupphem i Kottby

ARKKITEHTITOIMISTO TUOMO SIITONEN OY /
FREJA STÅHLBERG-AALTO OCH TUOMO SIITONEN

Byggnaden för autistiska vuxna finns i Kottby. Den består av ett verksamhetscenter i två våningar och en grupphem i fyra våningar. Grupphemma består av totalt 12 bostadsrum och gemensamma utrymmen.

Verksamhetscentret är grupperat i fyra delar. Varje del har en egen ingång med tambur, toaletter och verksamhets- och pauserum. Rumsgrupperna har var sin färg. Gemensamma utrymmen är musikrummet, matsalen och köket, tvättstugan och bastuavdelningen med sin terrass uppe i vindsvåningen.

Vid planeringen av grupphemma ansågs det viktigt att bostaden tillåter ett så självständigt vuxenliv som möjligt. Varje invånare har sin egen småbostad med badrum, en del även med kokvrå. Invånarnas svårigheter med relation till beteende eller överkänsliga sinnen har beaktats genom extra bra ljudisolering och tillräckligt tilltagna rum samt genom hur dessa placerats och grupperats.

ARKKITEHTITOIMISTO TUOMO SIITONEN OY

The Käpylä activity centre and group home of the Autism Foundation

TUOMO SIITONEN ARCHITECTS /
FREJA STÅHLBERG-AALTO AND TUOMO SIITONEN

This building designed especially for autistic people is located in the Käpylä district of Helsinki. It consists of an activity centre and a group home with shared facilities.

The activity centre is divided into four sections, each of which has its own entrance path, wardrobe and lavatories, and a room for activities and breaks. The sections have their own colours. They share the music room, the dining room and kitchen, the laundry and the attic sauna with a roof terrace.

An important aspect when designing the group home was that it should allow as independent an adult life as possible. Every resident has his or her own small bedsit with a bathroom, some also with a kitchenette. Because of the residents' sensory and behavioural difficulties, the sound insulation is exceptionally good and the rooms are spacious enough. Special attention has been paid to how they are located and grouped, too.

ARKKITEHTITOIMISTO TUOMO SIITONEN OY

Perustelut: Rakennus on luonteva osa suurympäristö-ään, jonka rakennuskannasta valtaosa on sodanjälkeisiä asuinrakennuksia. Rakennuksen muotokieli ja materiaalivalikoima ilmaisevat tätä päivää. Julkisivumateriaaleissa on runsaasti puuta ja metallia yhdistettynä maanläheiseen kultorappauspintaan. Kokonaisuus on vahva. Rakennuksen kolmiulotteisessa, puhtaista kappaleista rakentuvassa muotokielessä voi nähdä symboliikkaa käyttäjiinsä – rakennuksen kommunikointi ympäristönsä kanssa on vivahteikasta.

Motiveringar: Huset är en naturlig del av sin större omgivning, som mestadels består av efterkrigstida bostadshus. Till formspråket och materialvalet är byggnaden modern. Fasaderna är till en stor del av trä och metall i kombination med jordnära glasyrputs. Helheten är stark. Formspråket med sina tredimensionella, rena volymer kan ses symbolistiskt: i likhet med sina användare kommunicerar huset nyansrikt med sin omgivning.

Grounds: The building blends with its surroundings of mostly post-war housing. Yet it is a modern building in forms and materials. The façade materials include plenty of wood and metal in combination with an earthy transparent rendering. The overall impression is vigorous. The pure, three-dimensional volumes that form the building can be seen to symbolise its users: the building communicates with its surroundings in a nuanced way.

Konalan kehitysvammaisten asuinrakennus ja opetustilat, Lyhty-talo

ARKKITEHTUURI- JA MUOTOILUTOIMISTO TALLI /
MINNA LUKANDER JA EDDA DAVIDSDOTTIR

Lyhty-talo sijaitsee Helsingin Konalassa pohjoiseen viettävällä tontilla. Kaksikerroksisessa rakennuksessa on opetustiloja, kolme ryhmäkotia sekä neljä yksiötä, jotka toimivat itsenäiseen asumiseen totutteleville kehitysvammaisille harjaantumipaikkana.

Kehitysvammaisten talon julkinen puoli avautuu pohjoiseen. Alakerran tilat palvelevat opetusyksiköitä, ja siellä sijaitsevat myös keittiö, ruokasali ja kodinhoitotilat, joissa asukkaiden on mahdollista harjoitella erilaisia käytännön taitoja. Toinen kerros on varattu asumiseen. Kussakin kerroksen kolmesta siivestä on kahdeksan hengen ryhmäkoti. Ylimmässä kerroksessa sijaitsevat yksiöt. Koska talon asukkaisista monilla on äänenhallinnallisia vaikeuksia tai kuulon herkkyyttä, ääneneristys huoneiden välillä on samaa luokkaa kuin kerrostaloissa asuntojen välillä.

JUSSI TIAINEN

Lyhty-huset, hem och skola för utvecklingshämjade i Kånala

ARKITEKTUR- OCH DESIGNBYRÅN TALLI /
MINNA LUKANDER OCH EDDA DAVIDSDOTTIR

Lyhty-huset är i Kånala på en nordsluttande tomt. Det har två våningar och inrymmer undervisningslokaler, tre grupphem och fyra enheter där utvecklingsstörda kan öva och vänja sig inför att bo på egen hand.

Husets offentliga del vetter mot norr. I nedre våningen finns undervisningsenheter samt kök, matsal och hemvårdsutrymmen där invånarna kan träna praktiska färdigheter. Bostäderna finns i andra våningen. I var och en av våningens tre flyglar finns ett grupphem för åtta personer. Överst finns enrummarna. Genom att många av invånarna har känslig hörsel eller svårt att behärska rösten, är ljudisoleringen mellan rummen på samma nivå som normalt mellan bostäder.

Residential and educational facilities for mentally handicapped, the Lyhty House in Konala

ARCHITECTURAL AND DESIGN STUDIO TALLI /
MINNA LUKANDER AND EDDA DAVIDSDOTTIR

The Lyhty ("Lantern") House is located in the Konala suburb on a north-sloping lot. The three-storey building includes educational facilities, three group homes and four flats where people with mental handicaps can practice for independent living.

The public part of the building opens to the north. On the ground floor are the educational units and a kitchen, dining room and domestic facilities where the residents can train a variety of practical skills. On the first floor, each of the three wings has a group home for eight people. The independent flats are on the top floor. Because many of the residents have sensitive hearing or problems with controlling their voice, the sound insulation between the rooms meets high standards.

ARKKITEHTUURI- JA MUOTOILUTOIMISTO TALLI

© SEURAKUNTAYHTYMÄ

JUSSI TIAINEN

Perustelut: Puistomainen tontti ympäröivine viher- ja asuinalueineen on idyllinen. Rakennuksen ulkoisen hahmon tunnusomaisin piirre on julkisivun päämateriaali, pigmentoitu betoniharkko, jonka kirjavuus yhdistettynä kuultokäsiteltyn puuhun synnyttää materiaalien keskinäisen hehkun. Rakennus on tummuudestaan huolimatta lyhty. Sisääntulopihaan betonimuurit korostavat materiaalien rouheutta.

Vahva materiaaalintuntu jatkuu sisätiloissa. Usein ankeaksi mielletyn betonin ominaisuuksia ja ulottuvuuksia on kokeiltu uskaliaasti. Sisätilojen mittakaava, tilallinen rikkaus ja toisaalta yksityiskohtien mallillisuus luovat rauhallisen taustan esineistölle, jota elämä talossa tuo mukanaan ja varioidaan. Limenvihreä seinä sekä kirkkaanpunainen kylpyhuone osoittavat, että suunnittelijan kynästä on irronnut myös ilottelua.

Motiveringar: Den parkartade tomten, omgiven av gröns och bostadsområden, är idyllisk. Det karaktäristiska yttre draget är fasadernas huvudmaterial, pigmenterade betongblock, vilkas färggrannhet i kombination med laserat trä skapar en glöd mellan materialen. Byggnaden är en lykta trots att den är mörk. Entréns betongmurar framhäver materialens grovlek.

Den starka materialkänslan fortsätter inomhus. Betongens egenskaper och möjligheter har utforskats djärvt. Interiörernas proportioner, rumsliga rikedom och å andra sidan återhållsamma detaljering skapar en lugn fond för föremål som livet i huset för med sig och varierar. Den limegröna väggen och det klarröda badrummet visar att designern också kan vara lekfull.

Grounds: The house with its garden, surrounded by green areas and housing, forms an idyllic setting. Externally, most characteristic of the building is the main façade material, a pigmented concrete block. In combination with the timber surfaces with translucent stain, the colourful concrete makes the materials glow. Albeit dark-toned, the building is like a lantern. The concrete walls of the entrance yard emphasise the roughness of the materials.

The strong sense of material continues indoors. The potential of concrete, so often considered a gloomy material, has been stretched boldly. The scale, spatial richness and calm detailing of the interiors create a tranquil background for items that come with life in the house. The lime green wall and bright red bathroom show that the designer can be playful, too.

Näkövammaisten palvelu- ja toimintakeskus liris

ARKKITEHTITOIMISTO LAHDELMA & MAHLAMÄKI OY /
RAINER MAHLAMÄKI, JUHA LEMPINEN JA MIA BUNGERS

Helsingin Itäkeskuksessa Marjaniementien ja Itäväylän risteyksessä sijaitsevassa toimitilarakennuksessa on näkövammaisille kohdennettua monipuolista kuntoutus- ja asuntolatilaa sekä myymälä- ja toimistotiloja. Majoitushuoneita on 40.

Kun kyseessä on erityisryhmien käyttöön suunnattu rakennus, kuten näkövammaisten toiminta- ja palvelukeskus, moninaiset toiminnallisuuteen ja rakenteellisiin yksityiskohtiin liittyvät ratkaisut nousevat korostettuun asemaan: yleinen liikenteellinen selkeys, tilojen hierarkia julkisista yksityisiin, luonnonvalon hallinta, kontrastit, värit, materiaalit, kaiteet, kynnykset, ovien vetimet ja lukuisat muut yksityiskohdat. Suuremmat, kaupunkikuvalliseen ratkaisuun ja rakennuksen yleiseen logistiseen toimintaan liittyvät asiat tahtovat jäädä taka-alalle. Edelle nousevat asiat, joita kosketamme ja jotka ovat aistittavissa lähietäisyydeltä”, kuvaa kohteen suunnittelija professori Rainer Mahlamäki hanketta.

liris – service- och verksamhetscentret för synskadade

ARKKITEHTITOIMISTO LAHDELMA & MAHLAMÄKI OY /
RAINER MAHLAMÄKI, JUHA LEMPINEN OCH MIA BUNGERS

Huset vid korsningen av Maruddsvägen och Österleden i Östra Centrum är ett center för synskadade. Verksamheten omfattar mångsidig rehabilitering och inkvartering samt butiks- och kontorslokaler. Antalet inkvarteringsrum är 40.

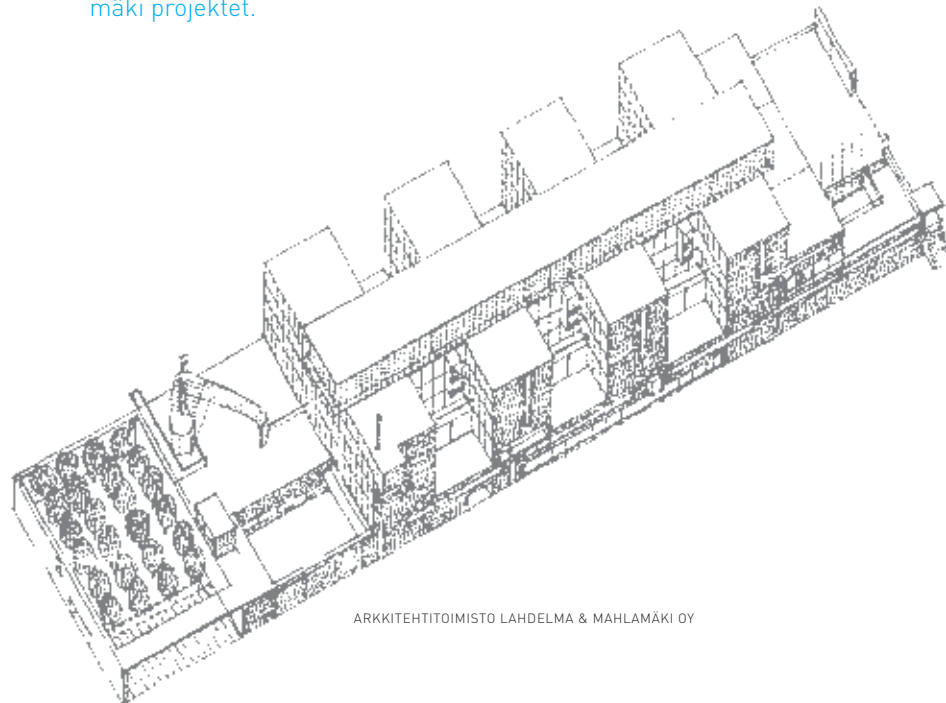
”När det handlar om en byggnad avsedd för specialgrupper, såsom ett service- och verksamhetscenter för synskadade, måste man fästa extra vikt vid många detaljlösningar av funktionell eller strukturell natur: att huset är lätt att orientera i, att det finns en rumshierarki från offentligt till privat, att naturljus används behärskat, kontraster, färger, material, räcken, trösklar, dörrhandtag och åtskilliga andra detaljer. Större frågor som har att göra med stadsbilden och med hur byggnaden i övrigt fungerar logistiskt vill lätt hamna i skymundan. I förgrunden kommer de saker som vi rör vid och som kan förnimmas på nära håll”, beskriver husets planerare, professor Rainer Mahlamäki projektet.

liris service and activity centre for the visually impaired

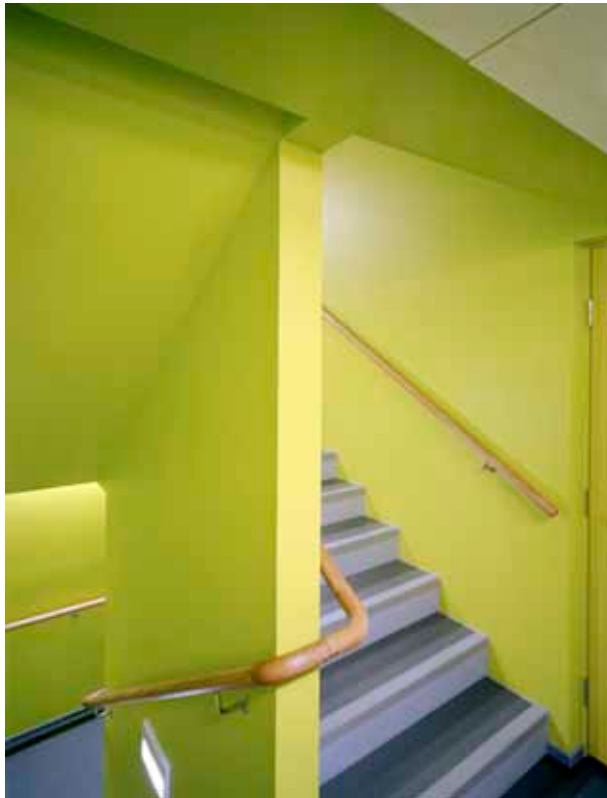
ARCHITECTS LAHDELMA & MAHLAMÄKI LTD / RAINER MAHLAMÄKI, JUHA LEMPINEN AND MIA BUNGERS

This building in a busy intersection in Itäkeskus is a versatile rehabilitation centre and dormitory for the sight-impaired; it also includes shops and offices. There are 40 accommodation rooms.

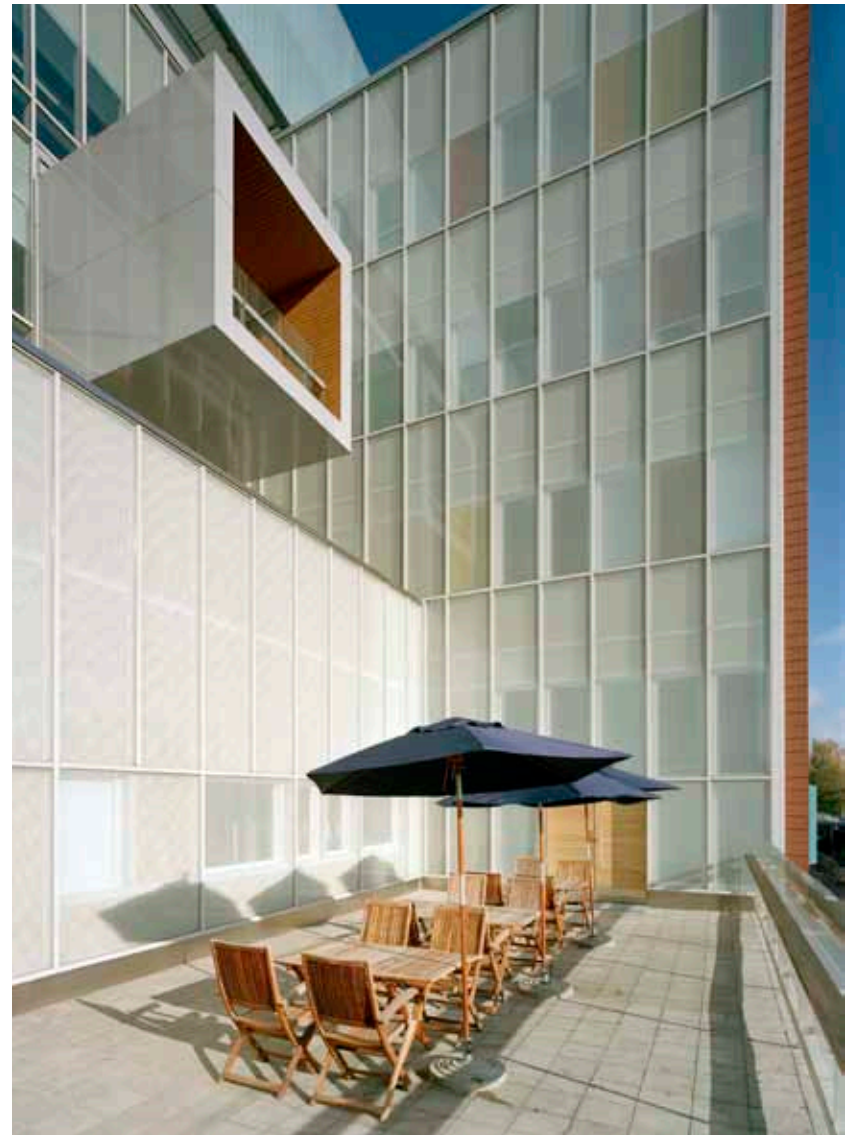
“Talking about a building for groups with special needs, such as a centre for the visually impaired, numerous functional and structural details need particular attention: the general clarity of the traffic solution, the spatial hierarchy from public to private, day-light control, contrasts, colours, materials, railings, thresholds, door handles and numerous other details. Bigger issues related to the townscape and the general logistic functioning of the building are likely to fall into the background. The focus is on what we touch and perceive at a short distance”, tells the architect, Professor Rainer Mahlamäki.

ARKKITEHTITOIMISTO LAHDELMA & MAHLAMÄKI OY

JUSSI TIAINEN

JUSSI TIAINEN

Perustelut: Suuriskaalaisen puhdasmuotoinen rakennus sijoittuu raskaaseen liikenneympäristöön olevaa rakennuskantaa täydentäen. Rohkeat arkkitehtoniset aiheet niin päivä- kuin yönäkymässä ovat vaikuttavia. Koko mittava hanke on huoliteltu yksityiskohtiinsa saakka. Erityisesti sisätilojen toiminnallisuuteen on paneuduttu tavalla, joka on vaatinut perusteellista perehtymistä ja yhteistyötä kaikkien hankkeen osapuolten kesken. Kohteen yksityiskohdat on räätälöity käyttäjilleen, mutta koko rakennus detajliikasta lähiympäristön huollitteluun saakka rikastuttaa opettavaisella tavalla tavallisen ihmisen kokemusmaailmaa. Rakennuksen pedagoginen merkitys on laaja-alainen.

Motiveringar: Den storskaliga byggnaden med sina rena former står i en miljö av tung trafik och kompletterar det befintliga byggbeståndet. Dess djärva arkitektoniska teman är verkningsfulla såväl dag som natt. Det omfattande projektet har i sin helhet ända in i minsta detalj gjorts med omsorg. Den omsorg som lagts ner speciellt på hur byggnaden fungerar invändigt har krävt grundliga insikter och samarbete alla parter emellan. Samtidigt som detaljerna är skraddarsydda för husets användare, berikar hela byggnaden från detaljer till närmiljö på ett uppbyggligt sätt den vanliga människans erfarenhetsvärld. Husets pedagogiska betydelse är vid.

Grounds: This large-scale clean-cut building is located in an environment with heavy traffic, where it complements the existing built environment. Its bold architectural themes are impressive both day and night. The whole vast project is carefully detailed all the way. Special efforts were taken in designing the functioning of the interior. It was carried out with a thoroughness that has required deep familiarisation with the task and cooperation between all parties involved. The details have been tailored for the users, but the whole building – from details to the finish of the surroundings – enriches the great audience's world of sensing in a didactic way. The building has a wide pedagogical significance.

Pääkaupungin turvakoti / Kontulan avo- ja asumisyksikkö

ARCHIVOLTA OY / SIMO HALKOLA JA TOPI TUOMINEN

Kilpolan turvakotirakennus tarjoaa avopalvelua sekä 19 asuntoa lyhytaikaiseen asumiseen ongelmaperheille. Kolmikerroksinen rakennus sijoittuu vilkkaan liikenneväylän tuntumaan valmiin rakennuskannan täydentäjäksi.

Huvudstadens skyddshem / Gårdsbackaenheten för öppenvård och boende

ARCHIVOLTA OY / SIMO HALKOLA OCH TOPI TUOMINEN

Skyddshemmet Kilpola står till buds med öppenservice och med 19 korttidsbostäder för problemfamiljer. Trevåningshuset står invid en livlig trafikled och kompletterar det befintliga byggnadsbeståndet.

Helsinki region shelters / Kontula open care and residential unit

ARCHIVOLTA OY / SIMO HALKOLA AND TOPI TUOMINEN

The Kilpola shelter home offers open services and has 19 short-term dwellings for families with problems. The three-storey building is located near a busy arterial road and complements the existing built environment.

ARCHIVOLTA OY

ARCHIVOLTA OY

ARCHIVOLTA OY

Perustelut: Rakennus edustaa esikaupunkialueen täydennysrakentamista toivottavimmillaan. Se sijoittuu tiiviin pientaloalueen ja raskaan elementtirakenteisen kerrostaloalueen väliyöhykkeelle antaen näin positiivista lisäarvoa ympäristölleen. Vaaleasävyinen rakennus on sovitettu kauniisti puistikkomaiselle tontille vallitsevia maasto-olosuhteita ja puustoa kunnioittaen.

Rajuisissa kustannuspaineissa suunnittelussa on tinkimättömästi huolehdittu rakennuksen olennaisten arkkitehtonisten piirteiden herkkyyden säilymisestä ja onnistumisesta. Se on osoitus humaaniudesta ja välittämisestä, sillä arkkitehtuurin punnituilla kauneusarvoilla on terapeuttinen vaikutus.

Motiveringar: Huset representerar förstadskomplettering i dess mest önskvärda form. Beläget mellan ett tätt småhusområde och ett elementbyggt våningshusområde ger det mervärde åt sin miljö. Den ljustonade byggnaden är vackert inpassad på en parklik tomt med respekt för rådande terräng och trädbestånd.

Trots sträng kostnadspress har byggnaden planerats utan kompromisser visavi väsentliga arkitektoniska karakteristika. Huset vittnar om humanitet och omtanke: avvägda arkitektoniska skönhetsvärden har terapeutisk verkan.

Grounds: The building represents suburban infill development at its best. Located between a dense low-rise area and an area of heavy prefabricated concrete housing it adds positive value to its environment. The pale-coloured building is beautifully fitted on the park-like lot, respecting the existing topography and trees.

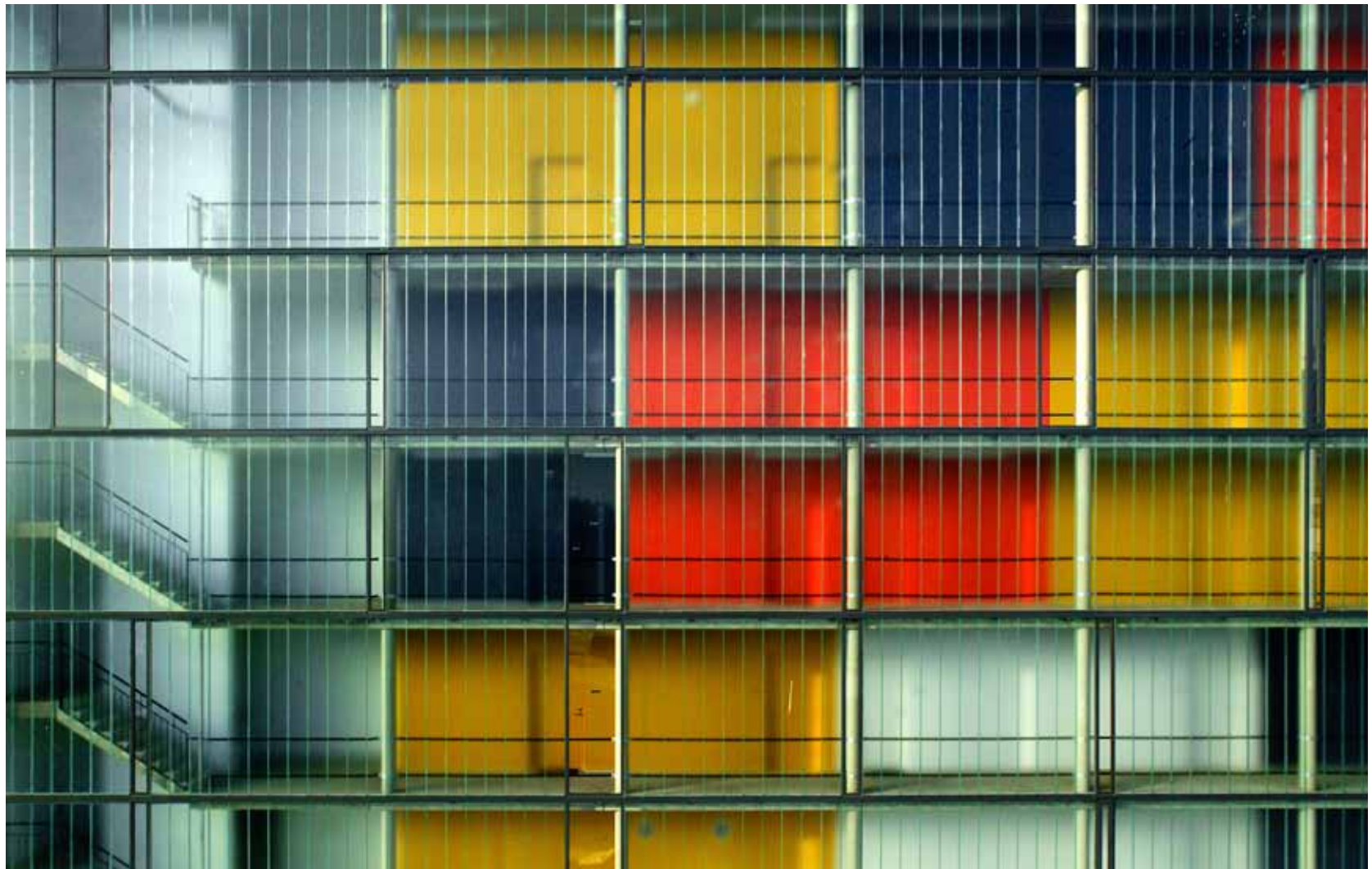
In spite of a very strict budget it has been designed without compromises to ensure that the building's sensitive essential architectural features have come out right. It is a declaration of humanity and caring, since architectural beauty has therapeutic potential.

Settlementtitalo / Asunto Oy Malmin Ässäkodit

ARKKITEHTUURITOIMISTO HIRVONEN-HUTTUNEN /
TIMO HIRVONEN JA VESA HUTTUNEN

Helsingin Malmilla sijaitsevan rakennuksen asuntolatyypisiä tiloja vuokrataan ilman voiton tavoittelua erilaisten elämän ylimenokausien ajaksi. Asuntoja on yhteensä 149. Kohteen sijoituspaikka asumiskäyttöä ajatellen on vaativa. Liikenneväylien rajoittamaan ahtaaseen tilaan on istutettu kaksi asuinrakennusta siten, että sekä sisä- että ulkotilojen kokonaisuus on toimiva.

ARNO DE LA CHAPELLE

116

Settlementshuset / Asunto Oy Malmin Ässäkodit

ARKKITEHTUURITOIMISTO HIRVONEN-HUTTUNEN /
TIMO HIRVONEN OCH VESA HUTTUNEN

I huset i Malm finns bostadsrum som utan vinst hyrs ut åt människor i olika slags övergångar i livet. Det sammanlagda antalet bostäder är 149. Läget är krävande med tanke på bostadsbruk. Trots att de två bostadshusen står på en trång, av trafikleder avgränsad tomt, fungerar både inne- och uteutrymmena i sin helhet.

Ässäkodit Settlement House, Malmi

ARCHITECTS HIRVONEN-HUTTUNEN / TIMO HIRVONEN
AND VESA HUTTUNEN

The 149 dwellings in the tenement blocks in Malmi are rented on a non-profit basis to people in various transitory phases in life. Although the location is challenging for residential use – the two buildings stand on a small lot between the railroad and two roads – the exterior and interior spaces make a functioning whole.

ARNO DE LA CHAPELLE

ARKKITEHTUURITOIMISTO HIRVONEN-HUTTUNEN

Perustelut: Sijoituspaikean vaikeudet on käännetty voitoksi rohkealla ja suurpiirteisellä arkkitehtonisella ratkaisutavalla. Voimakkaiden arkkitehtonisten linjojen viimeistely on suunniteltu huolella. Tiukan budjetin sallima keinovalikoima on käytetty harkitusti ja onnistuneesti. Rakennuksen kauttaaltaan puhdas värivalikoima sekä harkitut perusmateriaalit levollisine yksityiskohtineen synnyttävät kokonaisuuden, joka on mielenkiintoinen ja iloa tuottava. Radan ja teiden muodostamaan dynaamiseen viidakkoon on syntynyt toisaalta suojaista asuinyksikkö, toisaalta alueen identiteettiä kohottava, ylevä taideos – paljon enemmän kuin rakennus.

Motiveringar: De av tomten betingade svårigheterna har tack vare den djärva och storstilade arkitektoniska lösningen vänts till en fördel. De starka arkitektoniska linjerna är omsorgsfullt detaljerade. De medel den strikta budgeten tillåtit har använts med eftertanke och framgång. Byggnadens genomgående rena färgval, genomtänkta basmaterial och vilsamma detaljer skapar en intressant och gjädjespridande helhet. I den dynamiska djungeln av gator och järnväg står dels en skyddad bostadsenhet, dels ett nobelt konstverk som höjer områdets identitet – mycket mer än en byggnad.

Grounds: The difficulties of the location have been turned into assets, thanks to the bold and grandiose architectural solution. The bold architectural lines are carefully detailed. The architectural means available within the strict budget have been utilised well. All through the building, the bright colours, non-pretentious materials and detailing make an interesting and joyous whole. In the dynamic jungle of railroad and traffic routes there is on one hand a tranquil residential unit, on the other hand an elevating piece of art that gives the area an identity – it is much more than just a building.

Kaupunkikerrostalon luonnetta kunnioittava julkisivukorjaus / Asunto Oy Eteläinen Hesperiankatu 18

ARKKITEHTITOIMISTO TIMO JOKINEN OY /
SANTTU MÄKELÄ

Diakonissalaitoksen omistaman funktionalististyyllisen asuinrakennuksen on suunnitellut arkkitehti Helge Lundström vuonna 1935. Rakennuksen ikkunat olivat aiemmin tehtyjen taitamattomien korjausten johdosta ravistumassa. Lisäksi ääneneristys koettiin ongelmalliseksi ja julkisivurappaus oli korjauksen tarpeessa. Talon omistaja tilasi korjaustyön suunnittelijalta myös kuntotutkimuksen, jonka laati projektin pääsuunnittelija arkkitehti Santtu Mäkelä.

Suunnittelutyön alkuvaiheessa yhteistyössä rakennusvalvontaviraston kanssa vahvistui ajatus rakennuksen alkuperäistä luonnetta kunnioittavasta ja sen piirteitä ennallistavasta korjaustavasta. Ikkunanpuitteet ja -karmit peittäneiden pintakäsittelyjen alta paljastuivat alkuperäiset tammiset rakenteet, joista karmit puhdistettiin ja kunnostettiin. Ikkunanpuitteiden ravistuneisuuden vuoksi teetettiin alkuperäisiä detaljeja ja materiaaleja noudattaen uudet ikkunanpuitteet. Sisäpuutteisiin lisättiin kaksinkertaiset umpiolasit, joiden avulla asuntojen ääneneristystä parannettiin huomattavasti. Pahiten vaurioitunut julkisivurappaus poistettiin ja paikattiin.

Fasadreparation med respekt för husets karaktär / Bostads Ab Södra Hesperigatan 18

ARKKITEHTITOIMISTO TIMO JOKINEN OY /
SANTTU MÄKELÄ

Det funktionalistiska bostadshuset, ritat 1935 av arkitekt Helge Lundström, ägs av Diakonissanstalten. Fönstren höll på att vittra på grund av tidigare gjorda, oskickliga reparationer. Dessutom förekom ljudisoleringsproblem och även fasadrapningen behövde repareras. Husets ägare beställde också en konditionsundersökning av planeraren av reparationerna; denna utfördes av projektets huvudplanerare, arkitekt Santtu Mäkelä.

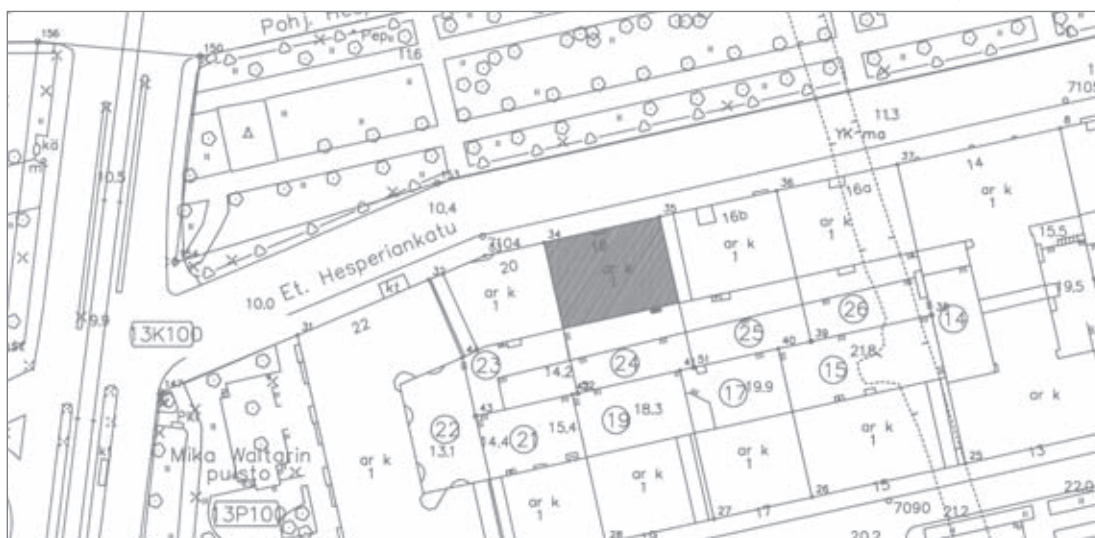
I samråd med byggnadstillsynsverket befästes redan i ett tidigt planeringsskede tanken att reparera huset på ett sätt som respekterar och återställer dess originalkaraktär och -drag. Under lagren av ytbehandling blottades de ursprungliga ekfönstren, som rengjordes och upprustades. Där karmarna vittrat lät man göra nya kopior. Innerfönstren försågs med dubbelglasade element som förbättrade ljudisoleringen avsevärt. Fasadrapningen avlägsnades och lappades där det behövdes.

Façade repairs that respect the character of an urban block of flats / Eteläinen Hesperiankatu 18

TIMO JOKINEN ARCHITECTS /
SANTTU MÄKELÄ

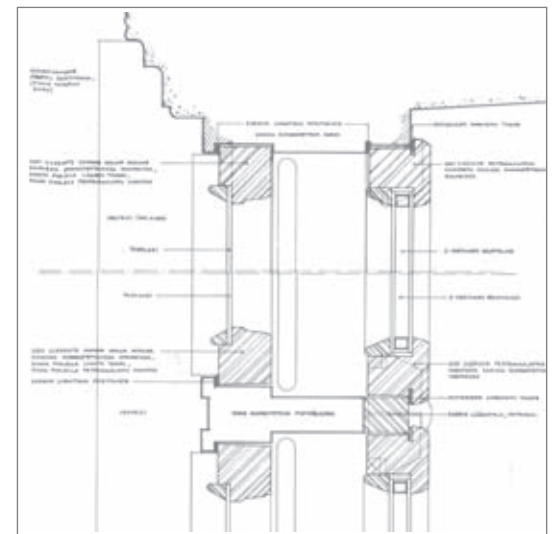
The Functionalist style block of flats, owned by Helsinki Deaconess Institute, was designed by architect Helge Lundström in 1935. The windows were in bad shape because of earlier incompetent repairs. There were sound insulation problems too, and the exterior rendering needed repairing. The owner commissioned an inspection of the technical condition of the house. It was performed by the principal planner, architect Santtu Mäkelä.

To do the repairs in a way that respects and restores the building's original character and features was an idea that strengthened at an early planning stage together with the Building Control Department. The original oak windows were cleansed of all the layers of paint and refurbished. The window sashes were in a poor shape and therefore reproduced. By fitting the inner window sashes with double-glazed elements, the sound insulation of the flats was improved considerably. The façade rendering was patched where needed.

ARKKITEHTITOIMISTO TIMO JOKINEN OY

ARKKITEHTITOIMISTO TIMO JOKINEN OY

SANTTU MÄKELÄ

© SEURAKUNTAYHTYMÄ

Perustelut: Vuonna 2004 kokonaisuudessaan valmistunut korjaustyö voitiin toteuttaa ilman muodollista lupakäsittelyä, koska kysymys oli pääosin rakennuksen julkisivujen kunnostuksesta ilman näkyviä julkisivumuutoksia. Kohde on erinomainen esimerkki siitä, mihin valistunut rakennuttaja ja ammattitaitoinen suunnittelija hyvässä yhteistyössä viranomaisten kanssa voivat parhaimmillaan yltää.

Lupamenettely ei ole itsetarkoitus. Pikemminkin on niin, että silloin kun korjaus toteutetaan vanhaa hyödyntäen ja kunnioittaen, voi viranomainenkin kokea saavutaneensa työnsä perimmäisen tarkoituksen.

Motiveringar: Reparationerna, som färdigställdes 2004, kunde genomföras utan formellt byggnadslov genom att det i huvudsak handlade om att reparera fasaderna utan synliga ändringar. Detta är ett utmärkt exempel på vad en upplyst byggherre och en skicklig planerare i gott samarbete med myndigheterna kan uppnå som allra bäst.

Tillståndsförfarandet är inget självändamål. Snarare är det så att när en reparation utförs så att man utnyttjar och respekterar det som finns, kan även myndigheterna uppleva att deras grunduppgift uppfylls.

Grounds: This exterior repair that was finished in 2004 could be carried through without a formal building permit procedure because it mainly consisted of repairing the façades without doing any visible changes. It is an excellent example of what an enlightened client and a skilled designer can achieve at their best in good collaboration with the authorities.

A building permit is not an end in itself. Rather one could say that when repairs are conducted respecting the old building and utilising its existing parts, the authorities too can feel that their ultimate goal has been reached.

2005

Täydennysrakennusalueelle sijoittuva pientalorakentaminen: Hartiapankkirakentamisperinteen katkeaminen yhdessä valmistaloteollisuuden kanssa on tuonut pientalorakentamiselle uudet haasteet. Lisähaastetta antavat pääkaupunkiseudun pienet tontit ja usein hyvinkin hankalat perustamisolosuhteet. Helsingin parhaat rakennuspaikat on jo rakennettu, ja jäljelle jääneet alueet ovat hajanaisia ja pieniä yksiköitä olemassa olevan rakennuskannan seassa.

Valveutuneen rakennushankkeeseen ryhtyvän kannalta asetelma ei ole ylittämätön. Pätevän suunnittelijan ja työmaan vastaavan työnjohtajan valinnalla on ratkaiseva merkitys. Ongelma on kuitenkin edelleen valitettavasti siinä, ettei kertarakennuttaja ymmärrä ammattitaitoisen avun merkitystä. Lopputulos on usein aavistettavissa: saadaan korkeintaan puolivillainen ratkaisu, joka ei ole omiaan nostamaan ympäristön arvoa ideaalisesta toiminnallisuudesta puhumattakaan. Rakennusvalvonnan rooli on marginaalinen – pahimmat tekniset epäkohdat ovat oiottavissa, mutta kokonaisvaltaisesti laadukkaan lopputuloksen synnyttäminen on mahdotonta. Tehtävä kuuluu pääsuunnittelijalle. Rakennusvalvonta on onnistunut silloin, kun rakennushankkeeseen ryhtyvä on saatu tekemään onnistunut pääsuunnittelijavalinta.

Valmistaloteollisuuden tuotteet ovat teknisesti kokeiltuja ja varmoja. Ongelmana on suunnitelmien räätälöinti, jota valmiiseen ympäristöön sovittaminen ehdottomasti vaatii. Valmistaloteollisuuden suunnitteluratkaisut ovat yleispäteviä, mutta yleispätevää ympäristöä ei ole. Taloteollisuudella on hyvin harvoin tarjota riittävää suunnittelupalvelua. Rakennuspaikoilla tulisi käydä useaan otteeseen. Rakennusvalvontaviranomainen tekee työtään yhdessä pääsuunnittelijan kanssa. Suunnitteluun on varattava aikaa ja suunnitelmia pitää kyetä työstämään. Valmistaloteollisuudella on tässä suhteessa paljon työtä tehtävänä. Kokonaisuudessaan hyvän tuotteen eteen työ kannattaisi tehdä.

Nya småhus i område för kompletteringsbyggnation: Att traditionen att bygga med egna händer brutits har i kombination med färdighusindustrins uppsving lett till nya utmaningar när man bygger småhus. I huvudstadsregionen utgör de små tomterna och de ofta särdeles besvärliga grundläggningsförhållandena ytterligare utmaningar. De bästa byggplatserna i Helsingfors är redan byggda, och de återstående områdena utgörs av splittrade och små enheter bland existerande byggnader.

För en upplyst byggare är situationen inte oöverkomlig. Det är av avgörande betydelse att man väljer en planerare och en ansvarig arbetsledare som är kompetenta. Problemet är dock tyvärr fortfarande, att engångsbyggare sällan inser betydelsen av yrkeskunnig hjälp. Resultatet kan ofta förutspås: i bästa fall får man en halvmesyr som inte är ägnad att höja omgivningens värde, än mindre fungerar den idealiskt. Byggnadsgranskningens roll är marginell – de värsta tekniska misstagen kan åtgärdas, men det är omöjligt att åstadkomma en genomgående högklassig lösning. Denna uppgift faller på huvudplaneraren. Byggnadsgranskningen har lyckats i sin uppgift, då den som står i beråd att börja bygga gör ett lyckat val av huvudplanerare.

Färdighus är tekniskt beprövade och säkra. Problemet är att skraddarsy dem, något som nödvändigtvis behövs då de ska inpassas i en färdig miljö. Färdighusindustrins planeringslösningar är allmängiltiga, men några allmängiltiga miljöer existerar inte. Husindustrin står sällan till buds med tillräcklig planeringsservice. Det behövs flera besök på byggplatsen. Byggnadsgranskningsmyndigheterna arbetar tillsammans med huvudplaneraren. Det behövs tid för planeringen och det ska gå att bearbeta planerna. Färdighusindustrin har härvidlag mycket att göra. En genomgående bra produkt är något som det borde vara värt att arbeta för.

Infill development in an established low-rise residential area: There are new challenges to building one-family homes now that the tradition of building with one's own hands is broken and prefabricated houses dominate the market. Additional challenges are posed by the Helsinki region's small lots with often very difficult soil conditions. The best building sites in Helsinki have been built up long ago and those that remain are mostly scattered, small areas within the built environment.

For an attentive builder, the challenge is not insurmountable. It is decisive that the designer and the site foreman are competent. The problem however is that one-time builders seldom understand the importance of hiring professionals. The result is often predictable: at its best it is mediocre and does not add to the value of its environment, much less will it function ideally. The role of the permit authorities is marginal – the worst technical faults can be remedied but it is impossible to achieve an overall high-quality result. That is a task for the principal designer. The building permit authorities have accomplished something when the builder-to-be has been persuaded to make a good choice of principal designer.

The prefabricated houses are technically tested and safe. The problem is tailoring them to fit in a built environment, which is absolutely necessary. The design solutions of a prefabricated house are universal, but there are no universal environments. The prefabrication industry's design services are seldom sufficient. The designer ought to visit the site several times. The building permit authorities cooperate with the principal designer. Time is needed for planning, and the designs need to be alterable. In this respect the prefabrication industry has a lot to do. An overall good product is worth working for.

Kaksi pientaloa osoitteessa Fregattitie 4

ARKKITEHDIT KIRSI KORHONEN JA MIKA PENTTINEN
RAKENNUTTAJAT LEONA MATTSOFF JA SAMI
PAKARINEN SEKÄ MAIJA JA JUHA PARTANEN

Hankkeen tavoitteena oli käyttää pienehkö rakennusoikeus (118 m²/talo) mahdollisimman tehokkaasti viisihenkisten perheiden tarpeisiin sovittaen rakennukset myös luontevaksi osaksi lähiympäristön rakentamistapaa. Rakennusmateriaaleissa korostettiin kestävyyttä, aitoutta ja kohtuullista hintaa. Kattomateriaalin valinnassa haluttiin kuitenkin painottaa kauneutta enemmän kuin hankintahintaa, joten materiaaliksi valittiin punainen savitiili.

Kohde rakennettiin kokonaan paikalla. Muun muassa betoninen paikalla vanerimuottiin valuttu välipohja muodostaa sellaisenaan kellari-tilojen katon ilman tasoitekäsittelyä.

JUSSI TIAINEN

122

Två småhus, Fregattvägen 4

ARKITEKTER KIRSI KORHONEN OCH MIKA PENTTINEN
BYGGARE LEONA MATTSOFF OCH SAMI PAKARINEN
SAMT MAIJA OCH JUHA PARTANEN

Syftet med projektet var att använda en relativt liten byggnadsrätt (118 m²/hus) så effektivt som möjligt för trebarnsfamiljernas behov och att anpassa byggnaderna på ett naturligt sätt till byggskicket i grannskapet. I valet av byggmaterial låg vikten på hållbarhet, äkthet och rimligt pris. För takmaterialets del var dock skönhetsvärdet viktigare än inköpspriset, och valet blev rött lertegel.

Husen byggdes på platsen. Bland annat göts mellanbotten av betong i fanérform så att underytan utan ytbehandling tjänar som källartak.

Two detached houses, Fregattitie 4

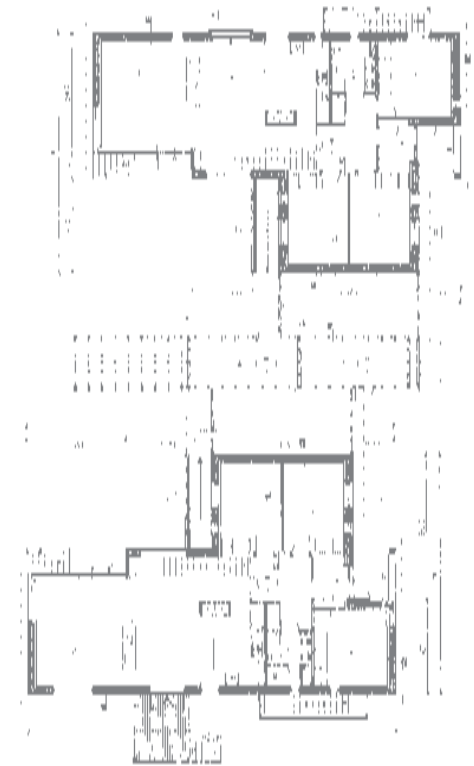
ARCHITECTS KIRSI KORHONEN AND MIKA PENTTINEN
BUILDING CLIENTS LEONA MATTSOFF & SAMI
PAKARINEN AND MAIJA & JUHA PARTANEN

The idea was to use the relatively small building right (118 sq.metres per house) as efficiently as possible for the needs of two families with three children and at the same time adjust the houses to the way of building in the neighbourhood. The building materials were to be durable, genuine and reasonably priced. The red brick roof, though, was selected for aesthetic rather than economic reasons.

The houses were built completely on site. For example the intermediate floor was cast in-situ using veneer forms so that the basement ceiling could be left without surface treatment.

JUSSI TAINEN

ARKKITEHDIT KIRSI KORHONEN JA MIKA PENTTINEN

Perustelut: Kohde Fregattitiellä on huolitellusti ympäristöönsä ahtaahkole tontille istutettu kahden rakennuksen ryhmä. Rakennusten arkkitehtuuri on maltillista edustaen omakotirakentamisen helposti ymmärrettävää arkkitypologiaa.

Onnistuneen lopputuloksen merkittävin osatekijä on ollut vastuuntuntoisen pääsuunnittelijan valinta, minä johdosta koko rakentamisen prosessi oli hallinnassa alusta loppuun. Perheet luottivat pääsuunnittelijan ammattitaitoon, jonka myötävaikutuksella koottiin asiantunteva suunnitteluryhmä. Rakentamisasiakirjat olivat selkeät ja helposti kilpailutettavat. Hankkeen aikataulu piti ammattitaitoisten urakoitsijoiden työsuoritusten ansiosta ja kustannukset pysyivät erittäin kohtuullisina. Hankkeessa yhteistyö ja henki oli erinomainen.

Motiveringar: De två husen på den lilla tomten vid Fregattvägen har inpassats med omsorg i sin omgivning. Deras arkitektur är måttfull och representerar en lättförstådd arketyper för småhus.

En viktig delfaktor för det lyckade resultatet har varit valet av en ansvarsfull huvudplanerare, som borgat för att hela byggprocessen varit under kontroll från början till slut. Familjerna litade på huvudplanerarens yrkeskicklighet, vilket medverkade till att man fick ihop en kunnig planeringsgrupp. Bygghandlingarna var tydliga och lätta att utsätta för konkurrens. Tidtabellen höll tack vare yrkeskunniga entreprenörer och kostnaderna blev mycket måttliga. Samarbetet och andan i projektet var utmärkta.

Grounds: The group of two houses at Fregattitie has been carefully fitted on a small lot. The architecture is archetypal for one-family houses and easy to grasp.

An important factor for the successful result has been the choice of a principal designer with a strong sense of responsibility which has granted that the whole building process has been in control from beginning to end. The families trusted in the professional skills of the principal designer who aided in gathering an expert group of designers. The contracting documents were clear and easy to put out to bid. The process stayed in schedule, thanks to the skilled contractors, and the costs were very moderate. The project had a very good spirit of cooperation.

Yhden perheen pientalo osoitteessa Kuunaritie 7 b

ARKKITEHTI TEEMU TOIVIO

Kohde suunniteltiin oman perheen tarpeisiin ja edustaa kertarakentamista. Rakennushankkeeseen ryhtyvä on rakennusalan ammattilainen, joten oman työn osuus on ollut merkittävä.

Rakennus sijoittuu pienen tontin reuna-alueille jättäen mahdollisimman suuren piha-alueen ideaaliin ilmansuuntaan. Rapatun rakennuksen mittasuhteet ja muotokieli asettuvat luontevaksi osaksi ympäristöä. Seinät on muurattu paksuista kevytsoraharkoista – näin on saatu aikaan varaava sekä hengittävä kiviaineinen seinärakenne. Sisällä vallitsevina materiaaleina ovat puu sekä rapattu seinäpinta. Väli- ja yläpohjien puurakenteet on jätetty näkyviin. Ulkopuoliset kattopinnat on pääosin hyödynnetty kattoterasseina tai istutettuna piha-alueena.

Enfamiljshus, Skonertvägen 7 b

ARKITEKT TEEMU TOIVIO

Huset planerades för eget bruk och representerar engångsbyggnation. Genom att byggherrens själv är i byggbranschen, var andelen eget arbete betydande.

Husets placering på den lilla tomten tillåter en så stor gård som möjligt mot solen. Det rapade husets proportioner och formspråk passar naturligt in i omgivningen. Väggarna har murats av tjocka lättbetongblock, vilket gör att de magasinerar värme samtidigt som de andas. Inomhus förhållningar trä och putsade väggar. Bjälklagen har lämnats synliga. De yttre takytorna utnyttjas till största delen som takterrasser eller planterade gårdsområden.

Private house Kuunaritie 7 b

ARCHITECT TEEMU TOIVIO

This one-time project is a house designed for own use. Since the builder is a professional in the field of building, the share of own labour has been considerable.

The house is placed along the edges of a small lot, leaving as big a garden as possible on the sunny side. The proportions and forms of the rendered house blend with the surroundings. The walls were built of thick light-weight concrete blocks in order to achieve a wall structure that at the same time stores heat and "breathes". Indoors wood and plastered walls dominate. The structural timbers of the ceilings have been left exposed. Most roof surfaces are utilised as terraces.

TEEMU TOIVIO

TEEMU TOIVIO

TEEMU TOIVIO

Perustelut: Yhden perheen talo Kuunaritiellä on yksilösuoritus. Rakennushankkeen aikaiset vaikeudet on ilmeisellä sinnikkyydellä voitettu. Asuinkerrosalaltaan 120 m²:n kokoisessa rakennuksessa on hyvin herkällä ja elämyksellisellä tavalla läsnä materiaalisuus ja käsityön leima. Persoonallinen rakennus on sympaattinen, meteolöimätön helmi ympäristössään.

Motiveringar: Enfamiljshuset vid Skonertvägen är en enmansbedrift. Svårigheterna under projektet har övervunnits med uppenbar okuvlighet. I huset, som har en bostadsyta om 120 m², är stämpeln av material och hantverk närvarande på ett mycket sensibelt och upplevelserikt sätt. I sin miljö är denna personliga och sympatiska byggnad en pärla som inte gör väsen om sig.

Grounds: The house at Kuunaritie is an individual feat. The building problems were obviously conquered through perseverance. The house has a dwelling floor area of 120 sq.metres. The materials and the feeling of craftsmanship are present in a very tangible and fine way. This is a sympathetic house with a personal touch, a pearl that makes no noise about itself.

Neljä paritaloa ja rivitalo, Asunto Oy Puotilan Pehtoori

ARKKITEHTI PEKKA HEIKKINEN
TYÖMAAN VASTAAVA TYÖNJOHTAJA:
RAKENNUMESTARI ARI-PEKKA RAJALA

Kohde edustaa tuottajamuotoista rakentamista ja on säänneltyä Hitas-tuotantoa. Neljän kaksikerroksisen paritalon ja yhden kaksikerroksisen rivitalon ryhmä sijoittuu kulttuuriympäristöön Puotilan kartanon tuntumaan. Rakennuksissa on yhteensä 12 asuntoa.

Rakennusmassojen muotokieli on ulkokehällä yksinkertaista, sisäpihalla ilme on vapaampi. Rakennusten väriytyks on poimittu kartanorakennuksista, ja kattomuodot puolestaan viittaavat ympäröivään 1950-luvun rakennuskantaan. Suunnittelija on tunnettu puurakentamisen edistäjänä, ja myös tässä kohteessa puutavaran laatuun, pintakäsittelyihin sekä rakenteelliseen kestävyYTEEN kiinnitettiin erityishuomiota.

KIMMO RÄISÄNEN

126

Fyra parhus och ett radhus, Bostads Ab Puotilan Pehtoori

ARKITEKT PEKKA HEIKKINEN, ANSVARIG
ARBETSLEDARE: BYGGMÄSTARE ARI-PEKKA RAJALA

Objektet representerar producentbyggnation och reglerad Hitas-produktion. Gruppen av fyra parhus och ett radhus har byggts invid kulturmiljön kring Botby gård. Den består av totalt 12 lägenheter.

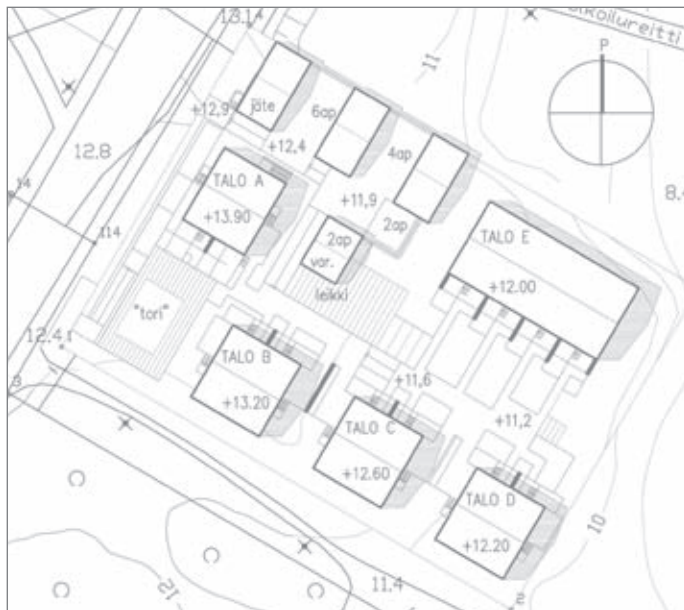
Mot periferin har byggnaderna ett enkelt formspråk, medan innergården har ett friare uttryck. Färgskalan är hämtad från herrgårdsmiljön; takformerna återspeglar i sin tur de omgivande 50-talshusen. Planeraren är känd förespråkare för träarkitektur, och även här har särskild uppmärksamhet fästs vid trävarans kvalitet, ytbehandling och konstruktiva hållfasthet.

Four semi-detached houses and a rowhouse in Puotila

ARCHITECT PEKKA HEIKKINEN
SITE FOREMAN ARI-PEKKA RAJALA

This object represents producer-centred construction and public housing subsidised by the municipality. The group of four two-family houses and a rowhouse, all in two storeys, is located in a manor milieu in the suburb of Puotila. There are 12 dwellings.

The architecture is strict at the perimeter, and less so in the courtyard. The colours echo those of the manor buildings, while the roof forms are a reference to the surrounding 1950's suburb. The designer is a well-known promoter of timber construction, and here, too, special attention has been given to the quality, surface treatment and structural durability of the wood.

ARKKITEHTITOIMISTO 6 B

PEKKA HEIKKINEN

KIMMO RÄISÄNEN

Perustelut: Kohteessa korostuu hyvän rakennuttamisen ja suunnittelun merkitys. Arkkitehdille osoitettiin selkeä pääsuunnittelijan rooli, ja suunnittelun eri vaiheisiin annettiin kerrankin riittävästi aikaa. Ilahduttavalla tavalla prosessi on tuottanut paikan tunnistavan, persoonallisen ympäristön.

Ilahduttavaa on myös se, että kohteen urakoitsijalla oli valmiutta kokeilla uusia työmaatekniikoita. Muun muassa yläpohjat kokonaisuudessaan sekä seinät rakennettiin maassa elementeiksi, jotka taitavan ja kekseliään kirvesmiesryhmän avustamana nostettiin paikoilleen. Erityishuomion ansaitseekin työmaan vastaava työnjohtaja.

Motiveringar: I detta objekt accentueras vikten av bra byggherreskap och planering. Arkitekten har klart haft rollen som huvudplanerare, och för ovanlighetens skull har det funnits tillräckligt med tid i alla planeringsskeden. På ett glädjande sätt har processen lett till en personlig miljö som beaktar platsen.

Det är också glädjande att entreprenören varit färdig att prova på nya bygghetoder. Bland annat har väggarna och de övre bjälklagen i sin helhet byggts på marken i form av element som det skickliga och uppfinningsrika timmermanslaget sedan lyft på plats. Byggplatsens ansvarige förman förtjänar ett särskilt omnämnande.

Grounds: In this project it was essential to have a good building client and good designers. The architect was the undisputed principal designer, and for once there was enough time at each stage of planning. The result of the process is a milieu that has a personal touch and acknowledges its surroundings.

The contractor was ready to experiment with new techniques. For example the roof and the walls were built on the ground as elements that the skilled and inventive carpenter team mounted in place. The site foreman deserves a special mention.

Rakennetun perinnön puolesta tehty valistustyö

RAKENNUSTAITEEN SEURA RY

Rakennustaiteen seura edistää toiminnallaan ihmisten kiinnostusta rakentamisen kulttuuriin ja historiallisiin ulottuvuuksiin. Seuran jokavuotiset retket, osin ulkomaille ja osin Helsinkiin ja pääkaupunkiseudulle, valottavat yhtä hyvin uusinta arkkitehtuuria kuin vanhempia merkkirakennuksia. Seura järjestää myös korkeatasoisia ammatillisia seminaareja. Vuoden 2005 osalta mainittakoon kansainvälinen Raili ja Reima Pietilä -konferenssi.

Seuran eräänä jo vuosia jatkuneena toimintamuotona on merkittävien suomalaisten arkkitehtien haastatteleminen. Haastattelusarjassa on tällä hetkellä yli 60 haastattelua. Seura jaa myös puurakentamisen palkintoa.

Fostringsarbete till förmån för byggarvet

SAMFUNDET FÖR BYGGNADSKONST R.F.

Samfundet för byggnadskonst främjar i sin verksamhet intresset för byggandets kulturella och historiska dimensioner. Sällskapetets årliga exkursioner, ibland utomlands, ibland kring Helsingfors och huvudstadsregionen, belyser lika väl den nyaste arkitekturen som äldre märkesbyggnader. Sällskapet anordnar även högklassiga fackseminarier. Beträffande år 2005 bör den internationella Raili och Reima Pietilä-konferensen nämnas.

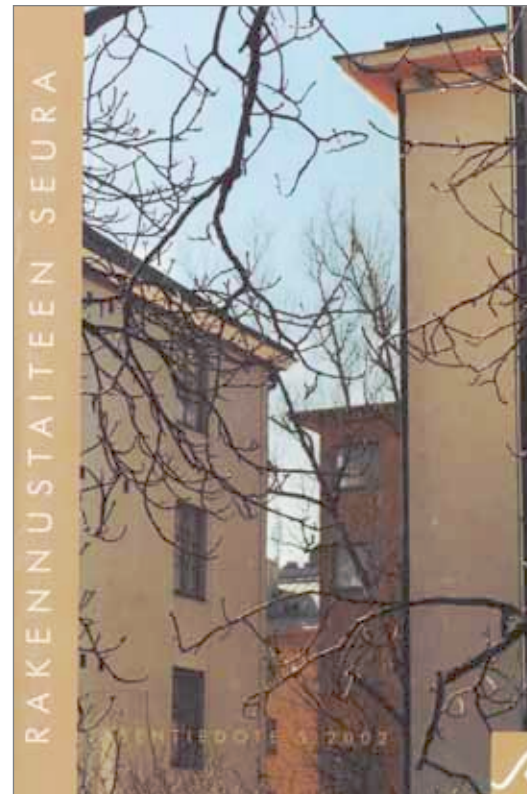
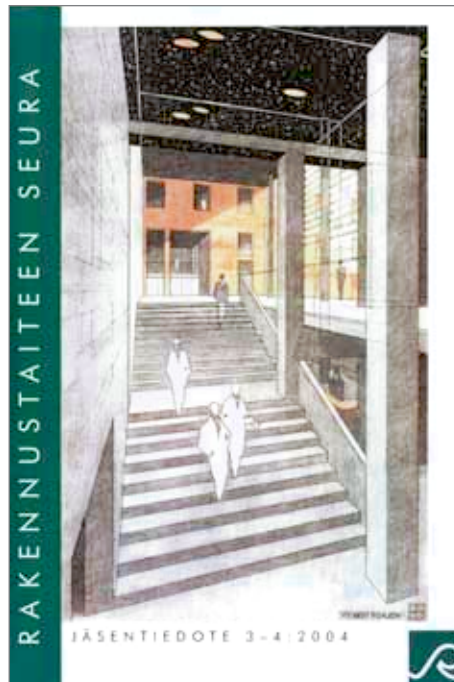
En verksamhetsform som samfundet idkat i många år är att intervjua betydande finländska arkitekter. I skrivande stund uppgår antalet intervjuer till 60. Sällskapet delar också ut ett träbyggnadspris.

Promoting the built heritage

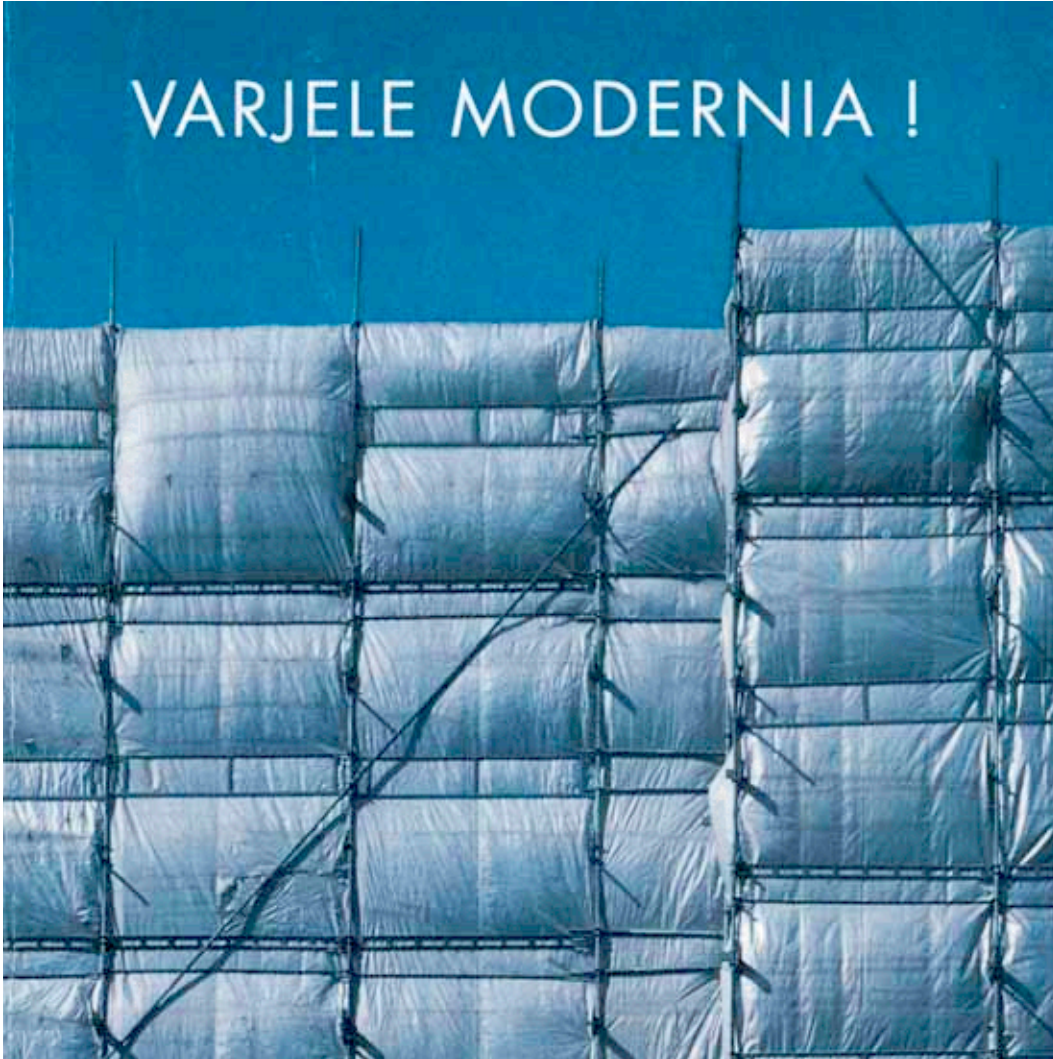
THE ARCHITECTURAL SOCIETY

The Architectural Society promotes public interest in the cultural and historical dimensions of building. The Society's annual excursions – some abroad, some in Helsinki and its surroundings – highlight the latest in architecture as well as older heritage. The Society also organises professional seminars of high quality, such as the international conference on Raili and Reima Pietilä in 2005.

Over the years, the Architectural Society has interviewed more than 60 prominent Finnish architects. Furthermore, the Society grants a wood building award.

VARJELE MODERNIA !

Perustelut: Rakennustaiteen seura ry ansaitsee hyvin kunniamainintansa. Seura, jonka jäsenmäärä lienee ilahduttavassa kasvussa, on määrätietoisesti tehnyt valistus- ja vaikutustyötä rakennetun perinnön puolesta. Erityisen arvokasta tämä työ on aikana, jolloin monet arvovaltaisetkin tahot suhtautuvat rakentamiseen lähtökohtaisen kielteisesti.

Motiveringar: Samfundet för byggnadskonst r.f. förtjänar väl sitt hedersomnämmande. Samfundet, vars medlemsskara torde öka glädjande, har målmedvetet fostrat och påverkat till förmån för byggarvet. Detta är extra värdefullt i en tid då till och med många inflytelserika instanser förhåller sig a priori negativt till byggverksamhet.

Grounds: The Architectural Society well deserves an honorary mention. The Society that seems to have an increase in membership has fostered and lobbied determinedly in favour of the built heritage. This is particularly valuable in times when many influential interest groups show negative attitudes towards building.

Asunto-osakeyhtiön julkisivuremontti yhteistyössä rakennusvalvontaviraston kanssa

ASUNTO OY AHTOLA

Rakennusmestari Heikki Kaartisen suunnittelema Asunto Oy Ahtolan rakennus on vuonna 1907 valmistunut jyhkeä jugendtalo. Se sijaitsee Hakaniemen hallin vieressä, osoitteessa Hämeentie 1. Kiinteistön korjaustöiden yhteydessä talon osakkaat päättivät palauttaa rakennuksen mahdollisimman lähelle alkuperäistä asua. Pyrittiin löytämään talon alkuperäinen rakenne ja tyyli sekä luomaan tasapaino alkuperäisen ja nykyaikaisen rakennustekniikan ja uusien asumisvaatimusten välillä.

Julkisivujen korjausprojektin yhteydessä kiinteistön ikkunat, porrashuoneiden ovet sekä julkisivujen rappaus uusittiin ja kaikki pinnat maalattiin. Porrashuoneiden aulat oli entisöintimaalattu ja niiden valaistus uudistettu jo aiemmin.

Fasadreparation av bostadsaktiebolag i samarbete med byggnadstillsynsverket

BOSTADS AB AHTOLA

Bostads Ab Ahtola är ett majestätiskt jugendhus från 1907, ritat av byggmästare Heikki Kaartinen. Adressen är Tavastvägen 1, granne med Hagnäs hall. I samband med reparationer i fastigheten beslöt aktieägarna att återställa byggnaden så nära originalskicket som möjligt. Man ville samtidigt dels bevara husets ursprungliga konstruktioner och stil, dels skapa balans mellan ursprunglig och modern byggt teknik och nya boendekrav.

Vid fasadreparationen förnyades fönstren, trapphusdörrarna och rappningen, och alla ytor målades. Redan tidigare hade trapphusens målning restaurerats och deras belysning förnyats.

Façade repairs of a block of flats in cooperation with the Building Control Department

AHTOLA HOUSING COMPANY

The Ahtola Housing Company is a robust Jugendstil house from 1907, designed by master builder Heikki Kaartinen. It is located at Hämeentie 1, next to the Hakaniemi market hall. When preparing for repairs, the owner-residents of the house decided to restore the building as close to the original as possible. The aim was to identify the building's original constructions and style and to create a balance between original and modern building technique and new living standards.

The façade repairs consisted of renewing the windows and the staircase doors, rendering and a full paint job. In the staircase, the original colour scheme of the walls and ceilings had been restored and the light fixtures renewed earlier.

ASUNTO OY AHTOLA

ASUNTO OY AHTOLA

Perustelut: Asunto Oy Ahtola on yhdessä isännöitsijänsä Vesa Itkosen kanssa toteuttanut kiinteistössään usean vuoden kestävä, monivaiheista kunnostustyötä. Alkuperäisen rakennusperinnön vaaliminen on tiedostettu koko korjaustyön kantavaksi teemaksi. Kiinteistön korjaustyöt on tehty hallitusti isännöitsijän laatiman kuntoarvion ja pitkäjänteisen korjaussuunnitelman pohjalta, saumattomassa yhteistyössä rakennusvalvontaviraston kanssa.

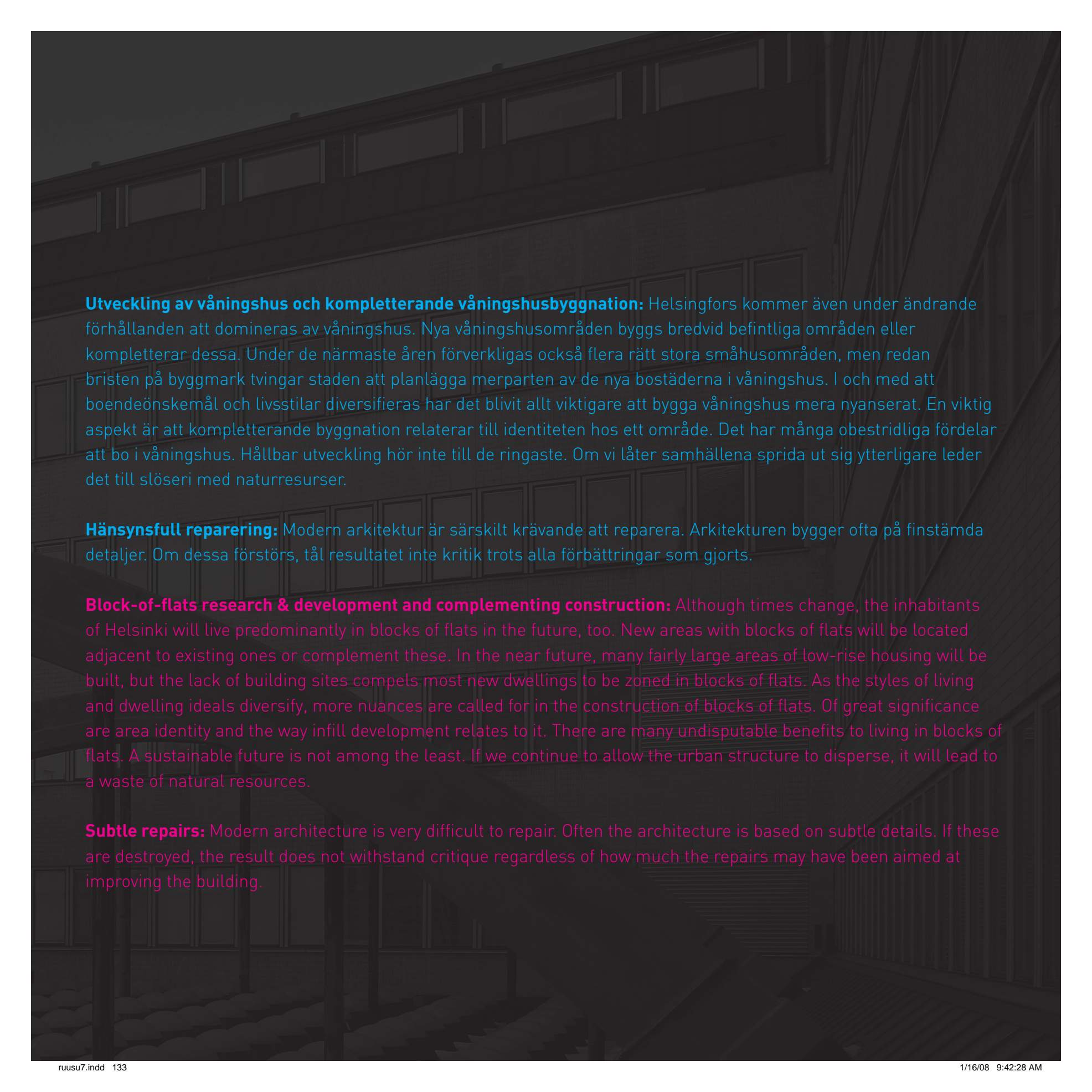
Motiveringar: Bostads Ab Ahtola har tillsammans med sin disponent Vesa Itkonen under många år genomfört ett upprustningsprojekt i många faser. Det bärande temat har genom hela reparationsarbetet varit att värna om det ursprungliga byggarvet. Reparationerna i fastigheten har utförts kontrollerat utgående från disponentens konditionsbedömning och en långfristig reparationsplan i friktionsfritt samarbete med byggnadstillsynsverket.

Grounds: The resident-owners have together with their deputy landlord Vesa Itkonen carried through many phases of repairs over the years. All through the work, the leading theme has been to preserve the original built heritage. The deputy landlord had assessed the condition of the house and made a long-term repair plan that was followed in the repairs. Cooperation with the Building Control Department was friction-free.

2006

Kerrostalorakentamisen kehittäminen ja täydennysrakentaminen: Helsinki tulee muuttuvissakin olosuhteissa säilymään kerrostalovaltaisena. Uudet kerrostaloalueet sijoittuvat olemassa olevan rakennuskannan tuntumaan tai sitä täydentämään. Lähivuosina toteutuu myös monia uusia suurehkoja pientaloalueita, mutta rakennusmaan niukkuus jo yksistään pakottaa kaavoittamaan valtaosan uusista asunnoista kerrostaloihin. Asumistoiveiden ja elämäntyylien moninaistuessa mahdollisuus kehittää kerrostalorakentamista vivahteikkaammaksi on muodostunut entistä tärkeämmäksi. Alueiden identiteetti ja täydennysrakentamisen suhde siihen on puhuttava osatekijä. Kerrostaloasumisella on monia kiistämättömiä valtteja. Vähäisimpiä niistä ei ole kestävä kehitys. Jos yhteiskuntarakenteen annetaan edelleen hajautua, se johtaa luonnonvarojen tuhlaukseen.

Hienovarainen korjaaminen: Moderni arkkitehtuuri on korjaamisen kannalta erityisen haasteellista. Arkkitehtuuri perustuu usein hienovaraisiin yksityiskohtiin. Jos ne tuhotaan, ei lopputulos kaikista korjaamisen kautta tavoitelluista parannuksista huolimatta kestä kritiikkiä.

Utveckling av våningshus och kompletterande våningshusbyggnation: Helsingfors kommer även under ändrande förhållanden att domineras av våningshus. Nya våningshusområden byggs bredvid befintliga områden eller kompletterar dessa. Under de närmaste åren förverkligas också flera rätt stora småhusområden, men redan bristen på byggmark tvingar staden att planlägga merparten av de nya bostäderna i våningshus. I och med att boendeönskemål och livsstilar diversifieras har det blivit allt viktigare att bygga våningshus mera nyanserat. En viktig aspekt är att kompletterande byggnation relaterar till identiteten hos ett område. Det har många obestridliga fördelar att bo i våningshus. Hållbar utveckling hör inte till de ringaste. Om vi låter samhällena sprida ut sig ytterligare leder det till slöseri med naturresurser.

Hänsynsfull reparation: Modern arkitektur är särskilt krävande att reparera. Arkitekten bygger ofta på finstämda detaljer. Om dessa förstörs, tål resultatet inte kritik trots alla förbättringar som gjorts.

Block-of-flats research & development and complementing construction: Although times change, the inhabitants of Helsinki will live predominantly in blocks of flats in the future, too. New areas with blocks of flats will be located adjacent to existing ones or complement these. In the near future, many fairly large areas of low-rise housing will be built, but the lack of building sites compels most new dwellings to be zoned in blocks of flats. As the styles of living and dwelling ideals diversify, more nuances are called for in the construction of blocks of flats. Of great significance are area identity and the way infill development relates to it. There are many undisputable benefits to living in blocks of flats. A sustainable future is not among the least. If we continue to allow the urban structure to disperse, it will lead to a waste of natural resources.

Subtle repairs: Modern architecture is very difficult to repair. Often the architecture is based on subtle details. If these are destroyed, the result does not withstand critique regardless of how much the repairs may have been aimed at improving the building.

Arkkitehtitoimisto Nurmela-Raimoranta-Tasa Oy

Arkkitehdit Matti Nurmela, Kari Raimoranta ja Jyrki Tasa sekä heidän nykyinen toimistonsa Arkkitehdit NRT Oy ovat tulleet tunnetuiksi rohkeista uudisrakennuksista, oivaltavista ratkaisuista sekä syvällisestä paneutumisesta suunnitteluun. Kullakin osakkaalla on omat vahvat osaamisalueensa, ja projektit jakautuvat toimiston sisällä eri työryhmille.

Katajanokalle vuonna 2006 valmistuneet asuinrakennukset Stanssi ja Svingi toteutettiin toimiston kutsukilpailuvoittoon perustuvien suunnitelmien pohjalta. Ne edustavat 2000-luvun kaupunkikerrostalosunnittelua ja olemassa olevaa ympäristöä täydentävää arkkitehtuuria kiinnostavimmillaan. Samaan aikaan Stanssin ja Svingin kanssa työn alla ollut Suomen Pankin päärakennuksen peruskorjaus valmistui syksyllä 2006.

Uusimpia kohteita on myös Aarne Ervin suunnitteleman Helsingin yliopiston Porthania-rakennuksen restaurointi, joka valmistui vuonna 2006. Toimiston käsialaa ovat niin ikään Lauttasaaren Vattuniemen itärannalle tulevaisuudessa kohoavat uudentyypiset kerrostalot, joista osa työnny pilarien varassa meren päälle.

Arkkitehtitoimisto Nurmela-Raimoranta-Tasa Oy

Arkitekterna Matti Nurmela, Kari Raimoranta och Jyrki Tasa samt deras nuvarande byrå Arkkitehdit NRT Oy har blivit kända för djärva nybyggnader, innovativa lösningar och djupgående förtrogenhet med sina planeringsuppgifter. Var och en av delägarna har sin specialkompetens, och projekten fördelas i byrån på olika arbetsgrupper.

Skatuddsvåningshusen Stanssi och Svingi från 2006 byggdes utgående från planer som baserade sig på förstapriset i en tävling för inbjudna. De hör till de mest intressanta representanterna för 2000-talets urbana våningshusplanering och arkitektur där denna kompletterar befintlig miljö. Finlands Banks huvudbyggnad renoverades samtidigt som Stanssi och Svingi byggdes.

Ett av de nyaste objekten är även restaureringen av Helsingfors universitets institutionsbyggnad Porthania, ursprungligen ritad av Aarne Ervi. Också de våningshus av ny typ som i framtiden kommer att stå delvis i vattnet på östra stranden av Hallonnäs på Drumsö bär byråns signatur.

Nurmela, Raimoranta, Tasa Architects Ltd

The architects Matti Nurmela, Kari Raimoranta and Jyrki Tasa and their present company Architects NRT Ltd have become renowned for their bold new buildings, inventive solutions and comprehensive approach to design and planning. Each partner has his strong areas of competence.

Two blocks of flats – Stanssi and Svingi – were completed in 2006 at Katajanokka. Both were designed on the basis of the winning entry in a competition by invitation. They are examples of 21st century urban blocks of flats and of architecture that complements it's the environment in a most interesting way. The Bank of Finland headquarters was refurbished at the same time as Stanssi and Svingi were built.

The restoration of the Porthania building of the University of Helsinki, originally designed by architect Aarne Ervi, was also finished in 2006. Besides, the office has designed the novel block of flats that in a future will stand partly on pylons in the sea on the east shore of Lauttasaari.

JUSSI TIAINEN

ARKKITEHDIT NRT OY / JUSSI KALLIOPUSKA

ARKKITEHDIT NRT OY / JUSSI KALLIOPUSKA

JUSSI TIAINEN

Perustelut: Helsingissä on ilahduttavia merkkejä siitä, kuinka asuinkerrostalojen suunnittelussa on lähdetty haastamaan totut konseptit. Vuoden 2006 Rakentamisen Ruusulla palkittu Arkkitehtitoimisto NRT Oy:n suunnittelu edustaa sekä ulkoiselta arkkitehtuuriltaan että tilaratkaisuiltaan uusia, rohkeita ideoita. Sama suunnittelutoimisto, joka on viime aikoina toiminut kerrostalosuunnittelun edelläkävijänä, on myös erityisen ansioituneesti pystynyt vastaamaan vaativien rakennuskohteiden korjaussuunnittelun haasteisiin. Korjaamisen lähtökohdaksi on itsestään selvästi valittu alkuperäisen arkkitehtuurin kunnioittaminen. Korjaamiseen ei ole lähdetty hätköiden, vaan kohde on ensin riittävässä määrin inventoitu.

Motiveringar: Det finns glädjande exempel i Helsingfors på att man ifrågasatt invanda recept för att planera bostadsvåningshus. Arkitektbyrå NRT, som får Byggrosen 2006, företräder i sin planering nya, djärva idéer vad gäller både den yttre arkitekturen och rumsliga lösningar. Samma planeringsbyrå som de senaste tiderna har varit föregångare inom planeringen av våningshus, har också ytterst förtjänstfullt klarat de utmaningar som ställs när man planerar reparationer av krävande byggobjekt. Den självklara utgångspunkten för reparationerna har varit respekt för originalarkitekturen. Man har inte rusat åstad med reparationerna utan att först utföra tillräckliga inventeringar.

Grounds: There are pleasing examples in Helsinki where customary concepts have been challenged in the design of blocks of flats. Architects NRT Ltd, the 2006 winner of the Rose for Building, design with new and bold ideas both regarding architecture of the exterior and spatial solutions. The same design studio that has been a forerunner in the design of blocks of flats in the recent years has also in an extraordinary way responded to challenges involved with the planning of repairs of high-profile buildings. The unquestioned starting point for the repairs has clearly been respect for the original architecture, and an adequate inventory of the building has been carried out first.

ANTTI LUUTONEN

ANTTI LUUTONEN

ARKKITEHDIT NRT OY / JUSSI KALLIOPUSKA-

Museovirastossa tehty työura

ARKKITEHTI ERKKI MÄKIÖ

Museoviraston arkkitehti Erkki Mäkiö (s. 1943) on tehnyt pitkän ja ansiokkaan uran perehymällä erityisesti kerrostalorakentamisen rakennustekniikkaan. Mäkiö on maan eturivin asiantuntija, kun on kysymys kivirakentamisen kehityksestä antiikin ajoista nykypäivään.

Hänen teossarjansa, joka sai vuonna 2006 täydennykseksi Petri Neuvosen toimittaman, yhteen teokseen tiivistetyn suomalaisen kerrostalon historian, on oloisammalla ja kansainvälisestikin katsottuna ainutlaatuinen.

Arbetskarriär i Museiverket

ARKITEKT ERKKI MÄKIÖ

Arkitekt Erkki Mäkiö (f. 1943) vid Museiverket har gjort en lång och förtjänstfull karriär och är särskilt insatt i våningshusbyggandets teknik. Mäkiö är en av vårt lands främsta experter på stenbyggandets utveckling från antiken till våra dagar.

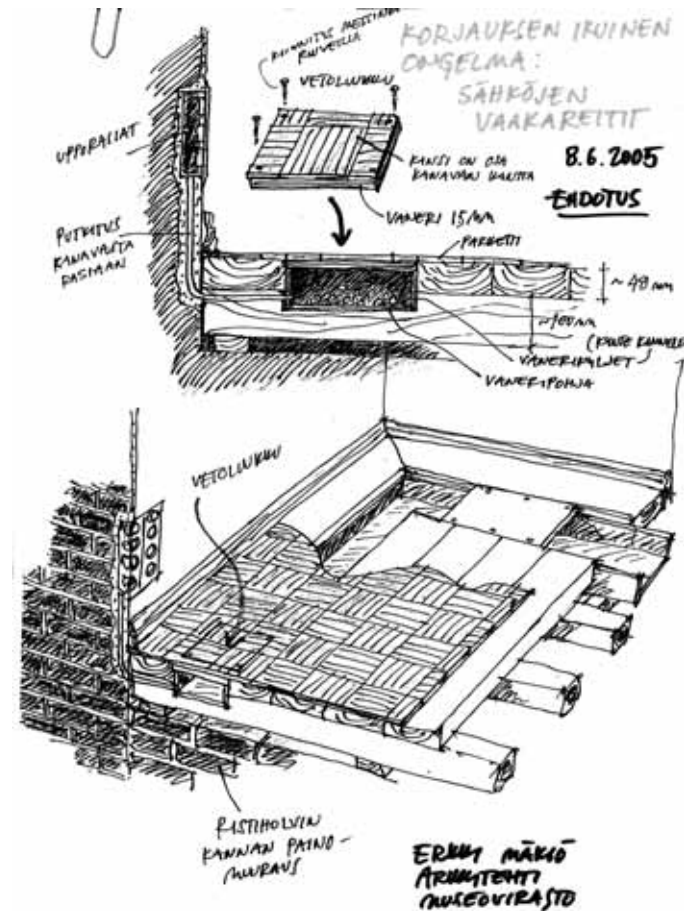
Den bokserie, som han skrivit i ämnet och som år 2006 kompletterades med ett av Petri Neuvonen redigerat band om det finska våningshusets historia i sammandrag, är unik inte bara för våra förhållanden utan även internationellt.

Work career at the National Board of Antiquities

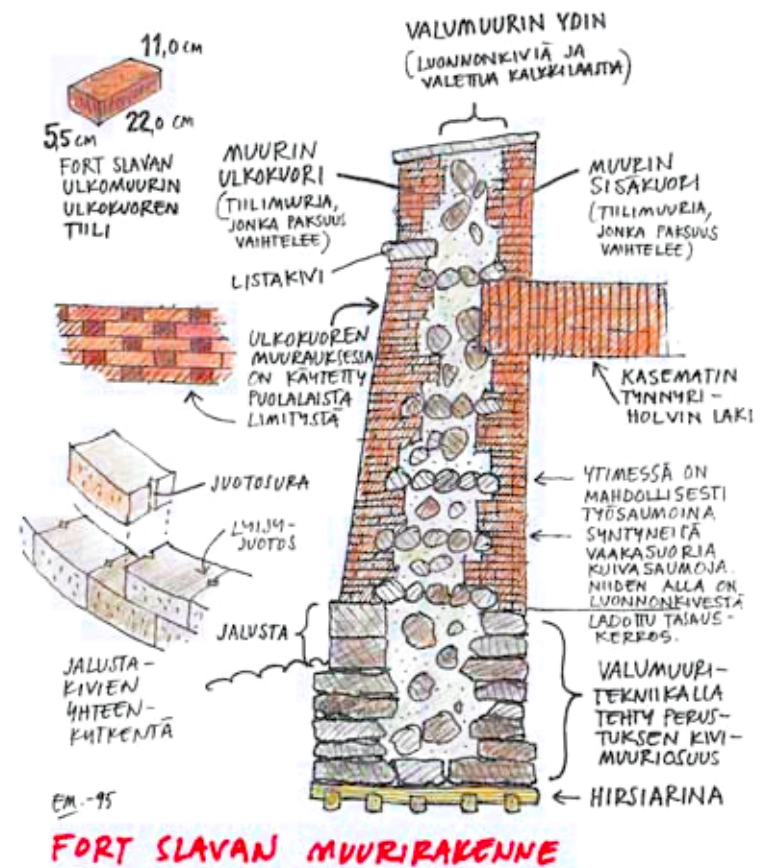
ARCHITECT ERKKI MÄKIÖ

Architect Erkki Mäkiö (born 1943) has done a long career at the National Board of Antiquities, specialising particularly in the structural techniques of blocks of flats. Mäkiö is one of our foremost experts on the development of building in stone from antiquity to our days.

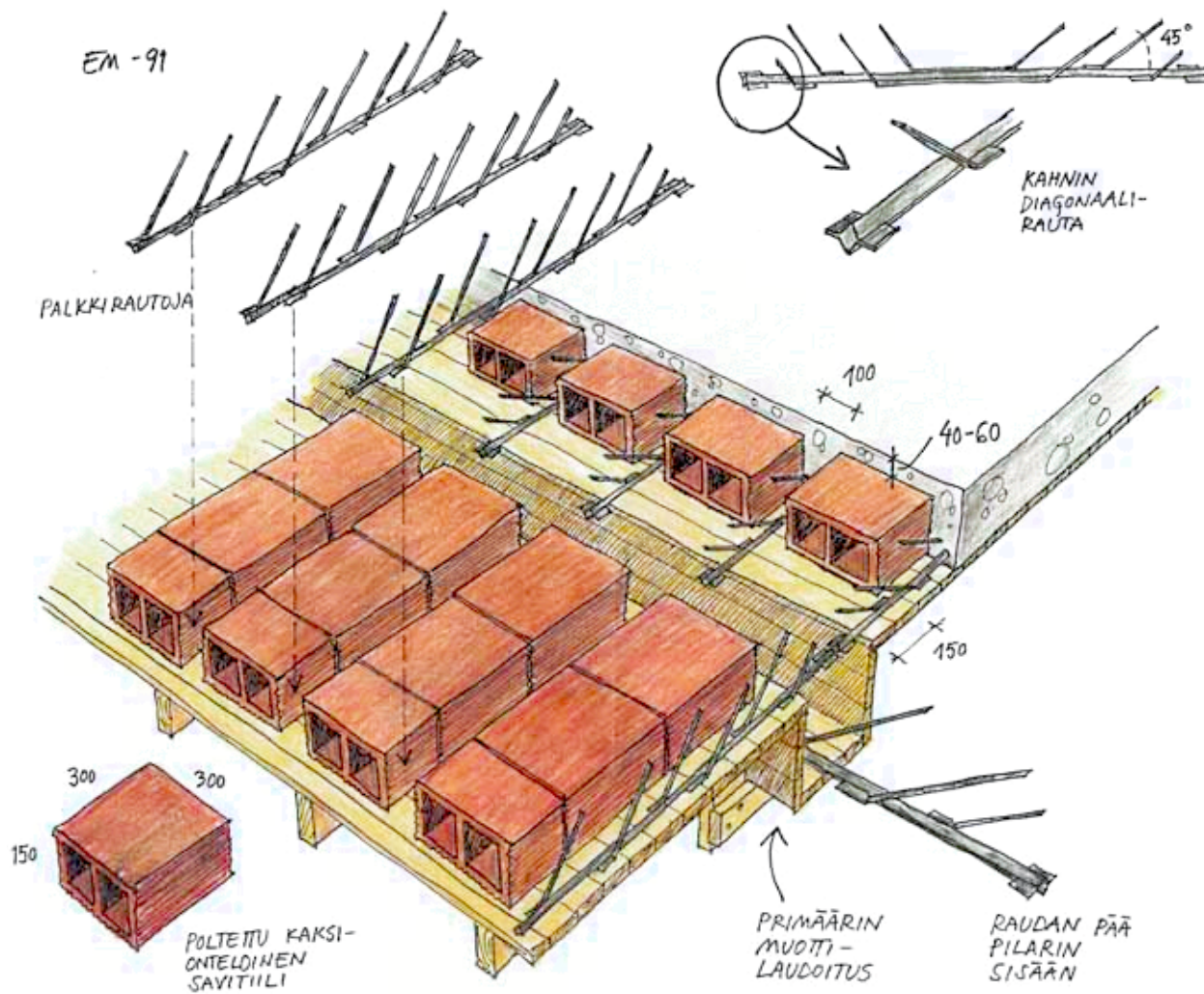
His series of books, complemented in 2006 with a concise history of blocks of flats in Finland edited by architect Petri Neuvonen, is unique in a Finnish context and even internationally.

ERKKI MÄKIÖ

ERKKI MÄKIÖ

ERKKI MÄKIÖ

ERKKI MÄKIÖ

Perustelut: Museoviraston arkkitehti Erkki Mäkiö on perinteisten rakenteiden asiantuntija, joka osaa kiinnostavalla tavalla jakaa tietoa sekä rakentamisen ammattilaisille että harrastajille.

Motiveringar: Museiverkets arkitekt Erkki Mäkiö är expert på traditionella konstruktioner och han kan konsterna att dela med sig av sin kunskap på ett intresserande sätt till såväl fackfolk i byggbranschen som till lekmän.

Grounds: The architect of the National Board of Antiquities Erkki Mäkiö is an expert on traditional structures, and he has the skill to share his knowledge in an interesting way with both building professionals and laymen.

Väitöskirjatyö

ARKKITEHTI OLLI-PAAVO KOPONEN

Tampereen teknillisessä yliopistossa työskentelevä arkkitehtitutkija Olli-Paavo Koponen (s. 1961) väitteli vuonna 2006 täydennysrakentamisesta. Koposen väitöskirja on ensimmäinen suomenkielinen aihetta laajasti käsittelevä teos.

Väitöskirja tarkastelee vuosikymmeniä vallalla ollutta täydennysrakentamisen melko yksioikoista, kontrastoivaa otetta suosintua filosofiaa. Monipuolisesti analysoidut tapausesimerkit Suomesta, Italiasta, Saksasta ja Sveitsistä johtavat harkittuihin päätelmiin.

Doktorsavhandling

ARKITEKT OLLI-PAAVO KOPONEN

Arkitekten och forskaren Olli-Paavo Koponen (f. 1961) som arbetar vid Tammerfors tekniska universitet disputerade år 2006 om kompletterande byggnation. Koponens doktorsavhandling är det första verket på finska som behandlar ämnet i omfattande utsträckning.

Avhandlingen skärskådar den rätt enögda filosofi som i decennier rätt beträffande kompletteringsbyggnation och som favoriserat kontrastering. Med hjälp av mångsidigt analyserade exempel från Finland, Italien, Tyskland och Schweiz drar Koponen välgrundade slutsatser.

Doctoral thesis

ARCHITECT OLLI-PAAVO KOPONEN

Architect researcher Olli-Paavo Koponen (born 1961) at the Tampere University of Technology defended his doctoral thesis on infill development in 2006. His thesis is the first work in Finnish that deals extensively with the theme.

The thesis discusses the quite somewhat simplistic approach of contrasting that has dominated many decades in infill development. He analyses Finnish, Italian, German and Swiss cases from several aspects and makes well-grounded conclusions.

1.

**MODERNISTISTA JA UNIVERSAALIA
TÄYDENNYSRAKENTAMISAJATTELUA
ON TÄSMENNETTÄVÄ PAIKAN
ERITYISYYTEEN POHJAUTUVALLA
ARKKITEHTUURILLA.**

OLLI-PAAVO KOPONEN

Perustelut: Arkkitehti Olli-Paavo Koposen tutkimustulosten mukaan täydennysrakentamisen tulee siirtyä kohti hienovaraisempaa lähestymistapaa, joka sitoutuu paremmin paikalliseen historiaan, kulttuuriin, rakennusperintöön, topografiaan, ilmastoon ja rakennustypologiaan.

Motiveringar: Enligt arkitekt Olli-Paavo Koponens forskningsresultat bör filosofin för kompletteringsbyggnation gå mot ett mer nyanserat betraktelsesätt med bättre förankring till lokal historia, kultur, byggtidition, topografi, klimatsituation och byggnadstypologi.

Grounds: In the light of the results of architect Olli-Paavo Koponen's research, the philosophy of complementing construction ought to shift towards a more subtle approach that is better anchored to local history, culture, building heritage, topography, climate, and building typology.

TÄYDENNYSRAKENTAMINEN ARKKITEHTUURI, HISTORIA JA PAIKAN ERITYISYYS OLLI-PAAVO KOPONEN TTY ARKKITEHTUURIN HISTORIAN JA TEORIAN LAITOS

ESIMERKKEJÄ ARKKITEHTUURIN, HISTORIAN JA PAIKAN ERITYISYDEN YHDISTÄMISESTÄ

URBINO

Tiedekuntarakennus II Magistero, Giancarlo De Carlo 1968-76

Täydennysrakentamisen suunnittelun perustaminen ympäröivän kaupungin eri ominaisuuksien huolelliseen "luentaan" ja sen pohjalta tapahtuvaan kriittiseen tulkintaan.

BOLOGNA

Peep-centro storico, Cervellati ja Cavadini et al. 1975-1979

Täydennysrakentamisen perustuminen Bolognan historiallisen keskustan korttelien, tonttien, rakennusten ja yksityiskohtien tyypologiseen analyysiin.

MAZZORBO

Uusi asuinalue, Giancarlo De Carlo 1980-1985

Täydennysrakentamisen ymmärtäminen mahdolliseksi myös koko kaupunginosan kokoisella alueella luopumalla yksittäisen rakennuksen mittakaavasta.

BERLIINI

Kreuzberg SO36 korttelin 121 korjaus, Alvaro Siza 1980-88

Täydennysrakentamisella voidaan liittyä useamman historiallisen aikakauden rakennusperintöön samanaikaisesti tukeutumalla rakennuspaikan "arkeologiseen" tulkintaan.

EICHSTÄTT

Kirkon ja yliopiston täydennysrakennuksia, Karljosef Schattner 1978-92

Dialogin muodostaminen historiallisen rakentamisen ja täydennysrakennusten välille kehittämällä kärsivällisesti suunnittelijan, rakennuttajan ja käsityöläisten yhteistoimintaa ja osaamista.

MONTE CARASSO

Täydennysrakennuksia ja asemakaava, Luigi Snozzi vuodesta 1979

Pirstoutuneen kunnan identiteetin ehyttäminen eri mittakaavoissa tapahtuvan täydennysrakentamisen avulla.

BASEL

Warteck panimoalueen täydennysrakentaminen, Roger Diener 1992-96

Täydennysrakennusten kytkeminen ympäristöön perustason huolellisen työstämisen avulla.

IRAGNA

Täydennysrakennuksia ja asemakaava, Raffaello Cavadini 1991-95

Paikallisen käsityöperinteen ja materiaalinkäsittelyn innovatiivinen kehittäminen osana täydennysrakentamisen suunnittelua.

VRIN

Kyläprojekti, Gion A. Caminada vuodesta 1979 alkaen

Paikallisen puurakentamisen ja sosiaalisten toimintatapojen perinteiden elvyttäminen ja siirtäminen nykyaikaan osana täydennysrakentamisen tavoitteita.

TAMMISAARI

Täydennysrakennuksia, Adlercreutz ja Aschan 1962-1972

Perinteisen ja modernin arkkitehtuurin vuoropuhelu kaikissa täydennysrakentamisen kannalta keskeisissä mittakaavoissa.

Tekniset tiedot

Tekniska fakta

Technical facts

1995

Suomenlinnan hoitokunta

Suomenlinnan hoitokunta on opetusministeriön alainen itsenäinen virasto, joka kunnostaa, ylläpitää ja kehittää Suomenlinnaa. Hoitokunnan johtaja on arkkitehti Jaakko Antti-Poika ja suunnittelupäällikkö arkkitehti Heikki Lahdenmäki. Henkilötyövuosia hoitokunnassa tehdään noin 94.

Suomenlinnaan kuuluu kahdeksan saarta: Kustaanmiekka, Susisaari, Iso Mustasaari, Pikku Mustasaari, Länsi-Mustasaari, Särkkä, Pormestarinluodot ja Lonna. Maapinta-ala on noin 80 ha ja ympäröivä vesialue 80 ha. Valtio omistaa Suomenlinnassa lähes kaiken maan. Muurien pituus on noin 8km. Rakennuksia on noin 200 (160 000 m²), joista Suomenlinnan hoitokunnan hallinnassa on 181.

Sveaborgs förvaltningsnämnd

Sveaborgs förvaltningsnämnd är ett självständigt ämbetsverk, som lyder under undervisningsministeriet och som iståndsätter, upprätthåller och utvecklar Sveaborg. Förvaltningsnämnden leds av arkitekt Jaakko Antti-Poika och dess planeringschef är arkitekt Heikki Lahdenmäki. Förvaltningsnämnden gör cirka 94 årsverken. Sveaborg omfattar åtta öar: Gustavsvärd, Vargön, Stora Östersvartö, Lilla Östersvartö, Västersvartö, Långören, Borgmästargrunden och Lonnan. Landarealen är cirka 80 ha och det omgivande vattenområdet 80 ha. Staten äger nästan all mark på Sveaborg. Murarna mäter omkring 8 km. Antalet byggnader är cirka 200 (160 000 m²). Av dessa är 181 Sveaborgs förvaltningsnämnds besittning.

The Governing Body of Suomenlinna

The Governing Body of Suomenlinna is an independent office that administers under the Ministry of Education. It repairs, maintains and develops Suomenlinna. Architect Jaakko Antti-Poika is Director of the Governing Body; and architect Heikki Lahdenmäki is Chief of Planning. The Governing Body does around 94 person-years.

Suomenlinna has eight islands. The land surface is about 80 hectares and the surrounding water area another 80 hectares. The State owns practically all the land in Suomenlinna. There are 8 kilometres of defence walls. The number of buildings is around 200 (160 000 sq.metres) of which 181 are in the possession of the Governing Body of Suomenlinna.

Vuosaaren sisääntuloväylän ympäristösuunnitelma Miljöplanen för infartsvägen till Nordsjö Milieu plan for the entrance road to Vuosaari

Toimeksiantaja Uppdragsgivare Client: Helsingin kaupunginkanslia, talous- ja suunnitteluosasto, kehittämis-toimisto / Antti Mäkinen

Arkkitehtisuunnittelu Arkitektplanering Architectural design: Arkkitehtuuri-toimisto Heikkinen - Komonen Oy / Mikko Heikkinen, Markku Komonen

Valaistus-suunnittelu Belysningsplanering Illumination design: Konsultti-toimisto J W Majurinen Oy / Joel Majurinen

Maisema-asiantuntijat Landskapskonsulter Landscape consultants: Maisemasuunnittelu Hemgård, Maisema-arkkitehdit Byman & Ruokonen

Valaistuksen rakennuttaja Byggherre för belysningen Illumination client: Helsingin Energia, Ulkovaaleistus

1996

Svenska Handelshögskolanin peruskorjaus Renovering av Svenska Handelshögskolan Refurbishment of the Swedish School of Economics and Business Administration

Arkadiankatu 22 Arkadiagatan

Kokonaisala Totalareal Total surface: 13 176 brm²

Tilavuus Volym Volume: 50 000 m³

Arkkitehti- ja sisustussuunnittelu Arkitekt- och inredningsplanering Architectural and interior design: Arkkitehtitoimisto A-Konsultit Oy / Eric Adlercreutz, Johannes von Martens

Rakennesuunnittelu Konstruktionsplanering Structural engineering: Engel Rakennuttamispalvelut Oy / Keijo Kekoni

LVI-suunnittelu VVS-planering HVAC engineering: Suomen Talokeskus Oy / Jaakko Laksola, Teuvo Kuusikoski

Sähkösuunnittelu Elplanering Electrical engineering: Yhtyneet Insinöörit Oy / Kalevi Skarin

Pääurakoitsija Huvudentreprenör Main contractor: NCC-Puolimatka Oy / projektipäällikkö Timo Nieminen, vastaava mestari Ari Tikka, työmaainsinööri Juha Leppänen

LVI-urakoitsija WS-entreprenör HVAC contractor: LVI-Marjamaa Ky

Sähköurakoitsija Elentreprenör Electrical contractor: Sähkö-Vihanto Oy (Tekmanni)

Säätölaitteet Automatikk Automation: Satchwell Finland

Kiintokalusteet Fast inredning Fixed furniture: KIP-kaluste

Kalusterestaurointi Möbelrestaurering Furniture restoration: Verhoomo Wiik

Valvoja Övervakning Supervision: Engel Rakennuttamispalvelut Oy / Hannu Kankainen, Heikki Lehmusmies

Rakennuttajakonsultti Byggherre-konsult Building client consultant: Engel Rakennuttamispalvelut Oy / Juha Lemström

Rakennuttaja Byggherre Client: Valtion kiinteistölaitos / Risto Schildt

World Trade Center

Aleksanterinkatu 17 Alexandersgatan

Kokonaisala Totalareal Total surface: 16 000 brm²

Arkkitehtisuunnittelu Arkitektplanering Architectural design: Arkkitehtitoimisto Jan Södertund & Co / Jan Södertund

1997

Soinisen koulu

Soininenskolan

Soininen School

Kenttäpolku 3 Fältstigen

Kokonaisala Totalareal Total surface: 3799 brm²

Tilavuus Volym Volume: 17 400 m³

Toimeksiantaja Uppdragsgivare Client: Kouluvirasto / arkkitehti Kaisa Nuikkinen,

Soinisen koulun johtaja Kaisu Kärkkäinen

Arkkitehtisuunnittelu Arkitektplanering Architectural design: Arkkitehtitoimisto Kaira-Lahdelma-Mahlamäki Ky / Ilmari Lahdelma, Teemu Seppälä

Rakennuttaja Byggherre Client: HKR / Jukka Hovi

Rakennesuunnittelu Konstruktionsplanering Structural engineering: Insinööri-toimisto Kimmo Kaitila Oy / Pentti Väinämä

Sähkösuunnittelu Elplanering Electrical engineering: Insinööri-toimisto SIR-sähkö Oy / Kauko Riekkinen

LVI-suunnittelu VVS-planering HVAC engineering: Insinööri-toimisto Lång Oy / Sverker Lång

Kalustesuunnittelu Möbelplanering Furniture design: Työhuone Gullsten - Inkinen / Jari Inkinen

Näyttämötekniikka Scenteknik Theatre engineering: Teatek Oy / Timo Tuovila

Pohjarakennesuunnittelu Grundläggningsplanering Foundation engineering: Kiinteistövirasto, GEO / Niilo

Volanen

Akustinen suunnittelu Akustikplanering Acoustical design: Akukon Oy / Henrik Möller

Pääurakoitsija Huvudentreprenör Main contractor: Rakennustuote Oy / projektipäällikkö Petri Arvo, vastaava mestari Esko Syvänen

Sanomatalon pohjarakennustyöt

Grundläggningen av Sanomahuset

The foundations of Sanoma House

Alvar Aallon kuja 2 Alvar Aaltos gränd

Rakennuksen kokonaisala Byggnadens totalareal Total surface of the building 42 734 brm²

Rakennuksen tilavuus Byggnadens volym Volume of the building 213 500 m³

Rakennuttamistehtävät Byggherreuppgifter Client: Sanoma Osakeyhtiön kiinteistöyksikkö / Pentti Katainen

Pohjarakennesuunnittelu Grundläggningsplanering Foundation engineering: Insinööri-toimisto Pohjatekniikka Oy

Pohjarakennusurakoitsija Grundläggningsentreprenör Foundation contractor: YIT Oy

1998

Helsingin seurakuntayhtymä

Kiinteistöjohtaja Markku Koskinen

Kiinteistöhallinnossa tehdään yhteensä noin 300 henkilötyövuotta, josta 60 tehdään kiinteistötoimissa ja loput hautausstoimissa.

Helsingin seurakuntayhtymällä on ylläpidettäväänään ja korjausvastuullaan noin 220 000 m²:n ja 1 000 000 m³:n rakennuskanta. Rakennuksia on sadassa kiinteistössä yhteensä noin 220. Kirkkoja näistä on 38, seurakuntataloja 27 ja leirikeskuksia 7. Asuntojen lukumäärä on noin 1000. Viiden hautausmaan yhteispinta-ala on noin 175 ha. Lisäksi Kallion kirkolla on uurnaholvi. Kiinteistöhallinnon vastuulla on niin ikään yhteisötoimissa Vantaan seurakuntayhtymän kanssa olevan Helsingin Lehtisaaren ja Vantaan noin 300 maakaavoitusshankkeen sekä leirikeskusten ja Tuupovaaran metsäalueiden hoito.

Helsingin seurakuntayhtymällä on ylläpidettäväänään ja korjausvastuullaan noin 220 000 m²:n ja 1 000 000 m³:n rakennuskanta. Rakennuksia on sadassa kiinteistössä yhteensä noin 220. Kirkkoja näistä on 38, seurakuntataloja 27 ja leirikeskuksia 7. Asuntojen lukumäärä on noin 1000. Viiden hautausmaan yhteispinta-ala on noin 175 ha. Lisäksi Kallion kirkolla on uurnaholvi. Kiinteistöhallinnon vastuulla on niin ikään yhteisötoimissa Vantaan seurakuntayhtymän kanssa olevan Helsingin Lehtisaaren ja Vantaan noin 300 maakaavoitusshankkeen sekä leirikeskusten ja Tuupovaaran metsäalueiden hoito.

Helsingfors kyrkliga samfällighet

Fastighetsdirektör Markku Koskinen

I fastighetsförvaltningen görs sammanlagt cirka 300 årsverken, av vilka 60 inom fastighetstjänsten och resten inom begravnings-tjänsten

Helsingfors kyrkliga samfällighet ansvarar för underhållet och reparationerna av en byggnadsstock om cirka 220 000 m² och 1 000 000 m³. De cirka 220 byggnaderna fördelar sig på hundra fastigheter. Av dessa är 38 kyrkor, 27 församlingshus och 7 lägercentrum. Antalet bostäder är omkring 1000. De fem begravningsplatserna mäter tillsammans cirka 175 ha. Dessutom finns ett urnvalv i Berghälls kyrka. I samågo med Vanda kyrkliga samfällighet ansvarar fastighetsförvaltningen dessutom för omkring 300 planläggningsprojekt på Lövä i Helsingfors och i Vanda samt för skötseln av lägercentrumen och skogsområden i Tuupovaara.

Parish Union of Helsinki

Real Estate Director Markku Koskinen

The Real Estate Department does around 300 person-years; 60 of these concern properties, the rest burials and cemeteries.

The Parish Union of Helsinki is in charge of maintaining and repairing a building stock of about 220 000 square metres and 1 000 000 cubic metres. Its one hundred properties have a total of about 220 buildings. These include 38 churches, 27 parish centres and 7 summer camps. The number of dwellings is around 1000. The five cemeteries cover a total of about 175 hectares. In addition there is an urn vault in Kallio church. In co-ownership with the Parish Union of Vantaa, the Real Estate Administration is also responsible for some 300 town-planning projects in the Lehtisaari district of Helsinki and in Vantaa, and of maintaining summer camps as well as forest areas in Tuupovaara in eastern Finland.

1999

Viikin Infokeskus-kirjastorakennus

Infocentret-biblioteket i Vik

Viikki Info Centre and Library

Viikinkaari 11 Viiksågen

Kokonaisala Totalareal Total surface 10 781 brm²

Tilavuus Volym Volume 49 769 m³

Rakennuttaja Byggherre Client: Helsingin yliopisto, tekninen osasto / Tapio Vanhatalo, Anna-Maija Lukkari, Raimo Lehtinen

Rakennuttajakonsultti Byggherre-konsult Building client consultant: Indepro Oy / Ola Malmberg, Jarmo Pusa

Arkkitehtisuunnittelu Arkitektplanering Architectural design: ARK-house Arkkitehdit Oy / Markku Erholtz, Hannu Huttunen, Pentti Kareoja

Rakennesuunnittelu Konstruktionsplanering Structural engineering: Aaro Kohonen Oy / Teuvo Meriläinen, Timo Luukka

LVI-suunnittelu VVS-planering HVAC engineering: ClimaConsult Finland Oy / Harri Ripatti, Harry Gullberg

Pääurakoitsija Huvudentreprenör Main contractor: Seicon Oy

2000

Kokos-kiinteistön peruskorjaus

Teatterikorkeakoulun

Renovering av Kokosfastigheten

Refurbishment of Kokos factory

Haapaniemenkatu 6 Aspånsgatan

Kokonaisala Totalareal Total surface 19 638brm²

Tilavuus Volym Volume 81 910 m³

Arkkitehtisuunnittelu Arkitektplanering Architectural design: Arkkitehtitoimisto Stefan Ahlman Arkitektbyrå Oy / Stefan Ahlman

Rakennesuunnittelu Konstruktionsplanering Structural engineering: Finnmap Consulting Oy / Markku Varis

Rakennuttajakonsultti Byggherre-konsult Building client consultant: Engel Rakennuttamispalvelut Oy / Veijo Rossi

Esitystekninen suunnittelu Scenteknisk planering Theatre engineering: Teakon

Akustinen suunnittelu Akustikplanering Acoustical design: Insinööri-toimisto Akukon Oy / Henrik Möller

Pääurakoitsija Huvudentreprenör Main contractor: Oy Alfred A. Palmberg Ab

Junttakujan ympäristö

Pälningsgrändsområdet

Junttakuja area

Paciuksenkuja 1-12 Paciusgränden

Alueen pinta-ala Områdets areal Surface of area 0,55 ha

Helsingin kaupunki Helsingfors stad Helsinki City

Kaupunkisuunnitteluvirasto / projektipäällikkö Matti Visanti

Kiinteistövirasto / toimistopäällikkö Juhani Tuuttila

Kiinteistövirasto / elinkeinosuunnittelija Juhani Kovanen

2001

Juhani Maunula, s. / f. / b. 1948

Arkkitehti Arkitekt Architect SAFA (TKK 1974)

Kirsti Sivén, s. / f. / b. 1948

Arkkitehti Arkitekt Architect SAFA (TKK 1974)

Timo Vormala, s. / f. / b. 1942

Arkkitehti Arkitekt Architect SAFA (TKK 1974)

2002

Senaatti-kiinteistöjen pääkonttori
Stakesin uudisrakennus
Senastfastigheters huvudkontor
Stakes nybyggnad
Senate Properties head office
Stakes premises

Lintulahdenkuja 4–6 Fågelviksgränden

Kokonaisala, peruskorjattua entistä varastotilaa Totalareal, renoverat f.d. lager Total surface, refurbished former storehouse 11 760 m²

Kokonaisala, uudisrakennusosa Totalareal, nybyggnad Total surface, new building 17 180 m²

Arkkitehtisuunnittelu Arkitektplanering Architectural design: Arkkitehtuuritoimisto Heikkinen-Komonen Oy / Mikko Heikkinen, Markku Komonen, Janne Kentala, Markku Puumala

Sisustussuunnittelu Inredningsplanering Interior design: Arkkitehtuuritoimisto Heikkinen-Komonen Oy / Mikko Heikkinen, Markku Komonen

Engel Suunnittelupalvelut Oy

Rakennesuunnittelu Konstruktionsplanering Structural engineering: Insinööri­toimisto Mikko Vahanen Oy

LVI-suunnittelu VVS-planering HVAC engineering: Insinööri­toimisto Olof Granlund Oy

Geotekninen suunnittelu Geoteknisk planering Geotechnical engineering: SCC Viatek Oy

Maisemasuunnittelu Landskapsplanering Landscape planning: Maisema-arkkitehdit Byman & Ruokonen Oy
Pääura­koitsija Huvudent­repre­nör Main contractor: SRV Viitoses Oy

Rakennuttajakonsultti Byggherrekonsult Building client consultant: Engel Rakennuttamis­palvelut Oy

Suomen Kansallisteatterin entistämisen
Restaureringen av Nationalteatern
Restoration of the Finnish National Theatre

Läntinen Teatterikuja 1 Västra Teatergränden

Kokonaisala Totalareal Total surface 8072 brm²

Arkkitehtisuunnittelu Arkitektplanering Architectural design: Arkkitehtitoimisto Schulman Oy / Sari Schulman

Sisustussuunnittelu Inredningsplanering Interior design: Sisustusarkkitehtitoimisto Lauri Olin / Lauri Olin
Rakennesuunnittelu Konstruktionsplanering Structural engineering: Insinööri­toimisto Mikko Vahanen Oy / Pentti Aho

LVI-suunnittelu VVS-planering HVAC engineering: Projectus Team Oy / Juha Åberg

Sähkösuunnittelu Elplanering Electrical engineering: Projectus Team Oy / Erkki Hakanen

Esitystekninen suunnittelu Scenteknisk planering Theatre engineering: Teakon / Timo Tuovila, Janne Auvinen, Jan Holm

Akustinen suunnittelu Akustikplanering Acoustical design: Akuson Oy / Henrik Möller

Paloturvallisuussuunnittelu Brandsäkerhetsplanering Fire safety planning: Laine & Paloturvallisuus / Jukka Laine

Pohjarakennesuunnittelu Grundläggningsplanering Foundation engineering: Fundus Oy / Ragnar Wikström, Aku Varsamäki

Maalau­stekninen asiantuntija Målningsteknisk konsult Paintwork consultant: Asiantuntijamestarit Oy / Päivi Karlsson

Antikvaarinen asiantuntija Antikvarisk konsult Antiquarian consultant: Museovirasto / Pentti Pietarila
Rakennushistoriallinen inventointi Byggnadshistorisk inventering Inventory of building history: Consart Oy / Maarit Mannila

Väritutkimus Färgforskning Colour research: Consernova Oy / Anne Räsänen ja Maarit Mannila
Rakennuttaja Byggherre Client: Suomen Kansallisteatterin Oy

Rakennuttajakonsultti Byggherrekonsult Building client consultant: Engel Rakennuttamis­palvelut Oy / Juha

Lemström ja Mauri Karttunen

Työmaan valvonta Övervakning Supervision: Keijo Kovalainen / Engel Rakennuttamis­palvelut Oy ja Ari Loikkanen / Insinööri­toimisto Magnus Malmberg Oy

Pääura­koitsija Huvudent­repre­nör Main contractor: NCC Finland Oy / työpäällikkö Vesa Ahlroos, työma­asin­ööri Tapio Virta, vastaava mestari Matti Huotari­nen

2003

Laajasalon kirkko
Degerö kyrka
Laajasalo Church

Laajasalontie 34 Degerövägen

Kokonaisala Totalareal Total surface 1 600 m²

Tilavuus Volym Volume 9 600 m³

Arkkitehtisuunnittelu Arkitektplanering Architectural design: Arkkitehtitoimisto Kari Järvinen ja Merja Nieminen / Kari Järvinen, Merja Nieminen

Erikoiskalusteet kirkkosalissa Kyrksalens specialmöbler Special furniture in church hall: Studio Jouko Järvisalo

Kalustesuunnittelu Möbelp­lanering Furniture design: Merja Nieminen, Jouko Järvisalo

Maisema-arkkitehtisuunnittelu Landskapsplanering Landscape architects: MA-arkkitehdit Oy / Marja Mikko­la, Kaisu Hynynen

Projektinjohtotehtävät Projektledningsupp­gifter Building client consultant: JP-Terasto Oy

Taideteokset Konstverk Works of art: Pauno Pohjolainen, Merja Winqvist, Heli Tuori-Luutonen, Pertti Kukkonen

Rakennesuunnittelu Konstruktionsplanering Structural engineering: Insinööri­toimisto Magnus Malmberg Oy

LVI-suunnittelu VVS-planering HVAC engineering: Insinööri­toimisto Olof Granlund Oy

Sähkösuunnittelu Elplanering Electrical engineering: Insinööri­toimisto Tauno Nissinen Oy

Akustinen suunnittelu Akustikplanering Acoustical design: Insinööri­toimisto Akukon Oy

Pääura­koitsija Huvudent­repre­nör Main contractor: Lujatalo Oy / Heikki Antikainen, Ari Uusikangas

Ullakoasumis­suunnitelmat
Vindslägenhetsplaner
Attic flat design

Pietarinkatu Petersgatan

Kerrosala Vänings­syta Added surface 40 m² (huone­ala 29 m²)

Tilavuus Volym Volume 105 m³

Arkkitehtisuunnittelu Arkitektplanering Architectural design: Arkkitehtitoimisto Juha Ilonen / Juha Ilonen

Rakennesuunnittelu Konstruktionsplanering Structural engineering: Insinööri­toimisto Kukkola & Salin / Yrjö Salin

LVI-suunnittelu VVS-planering HVAC engineering: TR­tekniikka Oy / Taisto Rantala

Urakoitsija Entreprenör Contractor: Kennorakenne Oy / Timo Tuominen, vastaava työnjohtaja

Ullakoasumis­suunnitelmat
Vindslägenhetsplaner
Attic flat design

Merimiehenkatu 41 Sjö­mandsgatan

Kerrosala Vänings­syta Added surface 176 m² (asuntojen huoneisto­alat 67,5 m², 55,5 m² ja 33 m²)

Tilavuus Volym Volume 506 m³

Arkkitehtisuunnittelu Arkitektplanering Architectural design: Janne Kupa­inen

Kampin keskuksen työmaan louhintatyöt
Sprängningsarbetena för Kampencentret
Kamppi Centre blasting works

Salomonkatu Salomonsgatan

Rakennettu kokonaisala Byggd totalareal Total built surface 106 000 brm²

Tilavuus Volym Volume 540 000 m³

Louhintaa Sprängning Excavation noin 230 000 m³

Räjät­ytyksiä Sprängingar Blasts noin 1900 kpl

Asiantuntijaryhmä Expert­grupp Expert group: Kehit­tämispäällikkö Harri Kauppinen (Helsingin kaupunki, kiinteistö­virasto), Toimistopäällikkö Pekka Holopainen (Helsingin kaupunki, geotekninen osasto), Tuotanto­johtaja Heimo Siil­an­pää (SRV Viitoses Oy), Rakennus­mestari Pekka Kotro (vastaava työnjohtaja, SRV Teräsbetoni Oy) Professori Pekka Särkkä (asiantuntijatyö­ryhmän puheenjohtaja), DI Jannis Mikkola (vastaava kalliorakennesuunnittelija, Kalliosuunnittelu Oy Rockplan Ltd)

2004

Autismisäätöin Käpylän toimintakeskus ja ryhmäkoti
Autismstiftelsens verksamhetscenter och grupphem i Kottby

The Käpylä activity centre and group home of the Autism Foundation

Käpyläntie 10 Kottbyvägen

Kokonaisala Total areal Total surface 1793 brm²

Tilavuus Volym Volume 6120 m³

Arkkitehtisuunnittelu Arkitektplanering Architectural design: Arkkitehtitoimisto Tuomo Siitonen Oy / Freja Ståhberg-Aalto, Tuomo Siitonen, Päivi Holmström
Rakennuttaja Byggherre Client: Autismisäätöin kiinteistöt Oy / Pertti Keynäs

Rakennuttaminen ja valvonta Byggherrekonsult och övervakning Building client consultant and supervision: Indepro Oy / Pekka Aalto

Rakennesuunnittelu Konstruktionsplanering Structural engineering: Konsulttikolmio Oy

LVI-suunnittelu VVS-planering HVAC engineering: AIR­IX Talotekniikka Oy

Sähkösuunnittelu Elplanering Electrical engineering: Insinööri­toimisto Nurmi Oy

Pohjatutkimus Geoteknisk undersökning Geological survey: Pohjatekniikka Oy

Pääura­koitsija Huvudent­repre­nör Main contractor: YIT Rakennus Oy

Hissiurakoitsija Hissent­repre­nör Lift contractor: Otis Oy

Lyhty-talo, kehitysvammaisten asuinrakennus ja opetustilat Konalassa
Lyhty-huset, hem och skola för utvecklingshämmede i Kånala

Residential and educational facilities for mentally handicapped, the Lyhty House in Konala

Tähkätie 4A Äxvägen

Kokonaisala Total areal Total surface 2304 brm²

Tilavuus Volym Volume 7900 m³

Arkkitehtisuunnittelu Arkitektplanering Architectural design: Arkkitehtuuri- ja muotoilutoimisto Talli Oy / Minna Lukander, Edda Davidsdottir

Rakennuttaja Byggherre Client: Lyhty ry / Helka Liimata, Petri Helander

Rakennuttajatehtävät ja projektin johto Byggherrekonsult och projektledning Building client consultant and project management: Insinööri­toimisto Projektikeskus Oy / Markku Läähtenmäki

Rakennesuunnittelu Konstruktionsplanering Structural engineering: Insinööri­toimisto Projektikeskus Oy / Kari Viitala

Sähkösuunnittelu Elplanering Electrical engineering: Insinööri­toimisto Tauno Nissinen Oy / Pekka Tiitto

LVI-suunnittelu VVS-planering HVAC engineering: Optiplan Oy, Enertek Talotekniikka / Pekka Pessi, Kauko Hannukainen

Pohjatutkimus Geoteknisk undersökning Geological survey: Insinööri­toimisto Pohjatekniikka Oy / Timo Väyrynen, Kimmo Karjalainen

Pihasuunnittelija Gärdspanering Garden planning: Suunnittelutoimisto Molino Oy / Maija Lounamaa

Rakennusurakoitsija, pääurakoitsija Byggnadsentreprenör, huvudent­repre­nör Building contractor, main contractor: Seicon Oy / Terho Korpela, vastaava työnjohtaja Maanrakennusurakoitsija Markbyggnadsentreprenör

Landscaping contractor: Maanrakennusliike Rauno Lehtonen Oy / Juha Kähkö

LVI-urakoitsija VVS-entreprenör HVAC contractor: H­ave­putki Oy / Sami Naakka

Sähköurakoitsija Elentreprenör Electrical contractor: Amplit Oy / Kari Pietilä

Kalusteurakoitsija Möbelent­repre­nör Furniture contractor: Idea-Puu Oy / Kimmo Schoderus

Näkövammaisten palvelu- ja toimintakeskus Iiris Iiris – service- och verksamhetscentret för synskadade Iiris service and activity centre for the visually impaired

Marjanientie 74 Maruddsvägen

Kokonaisala Total areal Total surface 23 917 m²

Tilavuus Volym Volume 93300 m³

Rakennuttaja Byggherre Client

Kiinteistö Oy Iiris / kiinteistö­päällikkö Pentti Lappalainen, Rautkylä Konsultointi Oy / Olli Rautkylä

Arkkitehtisuunnittelu Arkitektplanering Architectural design: Arkkitehtitoimisto Lahdelma & Mahlamäki Oy / Rainer Mahlamäki, Juha Lempinen, Mia Bungers
Rakennesuunnittelu Konstruktionsplanering Structural engineering: Insinööri­toimisto Magnus Malmberg Oy / Jorma Puhto

Sähkösuunnittelu Elplanering Electrical engineering: Niemi & Co Oy / Alpo Lehtinen

LVI-suunnittelu VVS-planering HVAC engineering: Niemi & Co Oy / Kari Helander

Sisustussuunnittelu Inredningsplanering Interior design: Sisustusarkkitehtitoimisto Lauri Olin Oy / Lauri Olin

Pääura­koitsija Huvudent­repre­nör Main contractor: NCC Rakennus Oy

Pääkaupungin turvakoti Kontulan avo- ja asumisyksikkö
Skyddshemmet Kilpola
Enhet för öppenvård och boende i Gärd­sbacka
Kilpola shelter home
Kontula open care and residential unit
Kilpolantie 2 Kilpolavägen

Kokonaisala Total areal Total surface 1484 brm²

Tilavuus Volym Volume 4674 m³

Arkkitehtisuunnittelu Arkitektplanering Architectural design: Archivolta Oy / Topi Tuominen, Simo Halkola
Rakennuttamistehtävät Byggherrekonsult Building client consultant: Insinööri­toimisto AMRON Oy / Matti Kainulainen

Rakennesuunnittelu Konstruktionsplanering Structural engineering: Insinööri­toimisto Pertti Ranta Oy

Rakennepalvelu I. Pihlaja Oy

Pohjatutkimus Geoteknisk undersökning Geological survey: Suunnittelutoimisto Autoio

Sähkösuunnittelu Elplanering Electrical engineering: Insinööri­toimisto Suunnittelukaari Oy / Klaus Korpela

Pääura­koitsija Huvudent­repre­nör Main contractor: Insinööri­toimisto Tuomi Oy / Jori Saulamo

Piha- ja puutarhasuunnittelu Gärd­s- och trädgårdspanering Garden planning: Puutarhasuunnittelu Seppo Äijälä Ky

Pääura­koitsija Huvudent­repre­nör Main contractor: Rakennus­petäjä Oy

Asunto Oy Malmin Ässäkodit
Settlementhuset / Bostads Ab Malmin Ässäkodit
Ässäkodit Settlement House, Malmi

Piilikuja 1–3 Piträd­sgränden

Kokonaisala Total areal Total surface 9 444 brm²

Tilavuus Volym Volume 26 870 m³

Rakennuttaja Byggherre Client: S-Asunnot Oy / Suomen Settlementliitto ry / Risto Pontela

Arkkitehtisuunnittelu Arkitektplanering Architectural design: Arkkitehtuuritoimiston Hirvonen-Huttunen / Timo Hirvonen, Vesa Huttunen
Rakennesuunnittelu Konstruktionsplanering Structural

engineering: Insinööri-toimisto Ylimäki & Tinkanen Oy / Jukka Ukko

LVI-suunnittelu VVS-planering HVAC engineering: Premier Planning Oy / Erik Laitinen, Ari Virnes

Sähkösuunnittelu Elplanering Electrical engineering: Premier Planning Oy / Jorma Jylhä, Jukka Karjalainen
Urakoitsija Entreprenör Contractor: YIT Rakennus Oy / projektipäällikkö Kurt Streng, YIT Rakennus Oy / työpäällikkö Arto Souranmaa, YIT Rakennus Oy / vastaava mestari Harri Sirén

Valvonta Övervakning Supervision: CGH Group Oy / Timo Halonen

Julkisivukorjaus / Asunto Oy Eteläinen Hesperiankatu Fasadrepairation / Bostads Ab Södra Hesperiegatan Facade repairs / Eteläinen Hesperiankatu Housing Company

Eteläinen Hesperiankatu 18 Södra Hesperiegatan
Korjattavaa julkisivupintaa Fasadrepairation Facade repairs noin 1 000 m²

Alkuperäinen suunnittelija Ursprunglig arkitekt Original architect: Helge Lundström (1935)

Toimeksiantaja Uppdragsgivare Client: Helsingin Diakonissalaitos / hallintojohtaja Ilkka Holopainen, kunnossapitopäällikkö Matti Penttinen, isännöitsijä Kirsti Kyyrönen

Arkkitehtisuunnittelu Arkitektplanering Architectural design: Arkkitehtitoimisto Timo Jokinen Oy / Santtu Mäkelä

Rakennesuunnittelu Konstruktionsplanering Structural engineering: Insinööri-toimisto Pentinmikko Oy / Juhani Pentinmikko

2005

Kaksi pientaloa Fregattitiellä Två småhus på Fregattvägen Two detached houses, Fregattitie

Fregattitie 4 Fregattvägen

Kokonaisala Total areal Total surface 476 brm²

Tilavuus Volym Volume 1500 m³

Arkkitehtisuunnittelu Arkitektplanering Architectural design: Kirsi Korhonen ja Mika Penttinen

Rakennuttaja Byggherre Clients: Leona Mattsoff ja Sami Pakarinen sekä Maija ja Juha Partanen

Rakennesuunnittelu ja valvonta Konstruktionsplanering och övervakning Structural engineering and supervision: Insinööri-toimisto Eero Helenius / Eero Helenius
LVI-suunnittelu VVS-planering HVAC engineering: LVI-Insinööri-toimisto R. Ojala / Risto Ojala

Sähkö- ja valaistussuunnittelu EL- och belysningsplanering Electrical engineering and illumination design: Insinööri-toimisto Optomec Oy / Jukka Itkonen

Pohjatutkimus Geoteknisk undersökning Geological survey: Pohjatekniikka Oy / Tapani Tuisku

Pääurakoitsija Huvudentreprenör Main contractor: Olli Uimonen

Maanrakennus Markbyggnad Landscaping: Teräskynsi Oy / Atte Lindsten

Sähköurakoitsija Elentreprenör Electrical contractor: KPT-Sähköpalvelu / Kari Toivonen

Putkiurakoitsija Röntreprenör Plumbing contractor: PM-Rakenne / Petteri Meskus

IV-urakoitsija Luftkonditioneringsentreprenör Air conditioning contractor: Vantaan talotekniikka / Pekka Nieminen

Talo Toivio Villa Toivio

Kuunaritie Skonertvägen 7 b

Kokonaisala Total areal Total surface 214 brm²

Tilavuus Volym Volume 588 m³

Arkkitehtisuunnittelu Arkitektplanering Architectural design: Teemu Toivio

Rakennuttajat ja urakkajohto Byggherrar och projektledning Clients and project management: Kati ja Teemu Toivio

Rakennesuunnittelu Konstruktionsplanering Structural engineering: Insinööri-toimisto Eero Helenius / Eero Helenius

Puuverstas (ikkunat, ovet, portaat) Snickeri (fönster, dörrar, trappor) Carpentry (windows, doors, stairs): Puusepänilike Humalajoki Oy

Sähkösuunnittelu Elplanering Electrical engineering: Helsingin Sähköjohto Oy / Erkki Mohell

Rappaustyö Rapping Wall stain job: Julkisivutyö KSS Oy

Maanrakennus Markbyggnad Landscaping

J. Pihlgren Oy

Asunto Oy Puotilan Pehtoori Bostads Ab Puotilan Pehtoori Puotilan Pehtoori Housing company

Puotilantie 7 Botbygårdsvägen

Kokonaisala Total areal Total surface 1497 brm²

Tilavuus Volym Volume 4945m³

Arkkitehtisuunnittelu Arkitektplanering Architectural design: Pekka Heikkinen, arkkitehti SAFA

Työmaan vastaava mestari Ansvärig byggmästare Site foreman: Rakennusliike Henry Kataja Oy / Rakennusmestari Ari-Pekka Rajala

Rakennuttaja Byggherre Client: ATT / Heli Miettinen, Jarmo Nevalainen, Kirsi Kukkonen

Valvoja Övervakning Supervision: ATT / Olavi Lindström

Rakennesuunnittelu Konstruktionsplanering Structural engineering: Finnmap Consulting Oy / Aulis Ranua, Taija Karjalainen

Pääurakoitsija Huvudentreprenör Main contractor: Rakennusliike Henry Kataja Oy / puutöiden vast. Kari Helenius, työmaainsinööri Jarmo Nieminen, tekninen johtaja Heikki Tikkanen

Rakennustaitteen seura ry Samfundet för byggnadskonst r.f. The Architectural Society

Hallituksen kokoonpano Styrelsens sammansättning Board 2005: Puheenjohtaja Ordförande Chair arkkitehti TkL Mikael Sundman, Varapuheenjohtaja Viceordförande Vice-chair FT Kirsi Saarikangas

Johtokunnan muut jäsenet Övriga styrelseledamöter Other board members: FK Sten Björkman, TkT Olli-Paavo Koponen, TkL Tommi Lindh, arkkitehti Simo Freese, arkkitehti Roy Mänttari, FK Kristiina Paatero, arkkitehti Mona Schalin, FL Helena Soiri-Snellman, Sihteeri Sekreterare Secretary: FM Johanna Nurminen
Jäsenmäärä Medlemsantal Members: 650

Asunto Oy Ahtola Bostads Ab Ahtola Ahtola Housing Company

Hämeentie 1 Tavastvägen

Isännöitsijä Disponent Vice landlord Vesa Itkonen

Pääurakoitsija Huvudentreprenör Main contractor: Hämeenlinnan Ykkössaneeraus / Pasi Tuominen, Harri Martikainen

Puuikkunat katujulkisivulle Gatufasadens träfönster Wooden windows of street façade: Puusepänilike Tamminen Oy / Virve Kuurne, Tarmo Tamminen

Porrashuoneiden ja liikehuoneistojen puuovet ja ikkunat Trapphusens och affärslokalernas trädörrar och fönster Wooden windows and doors of staircases and shops: Puusepänilike Humalajoki Oy / Simo Humalajoki

2006

Asunto Oy Helsingin Svingi ja Asunto Oy Helsingin Stanssi, Kiinteistö Oy Mastokoukku Bostads Ab Helsingin Svingi, Bostads Ab Helsingin Stanssi, Fastighets Ab Mastokoukku Helsingin Svingi Housing Company, Helsingin Stanssi Housing Company, Mastokoukku Real Estate Company

Mastokatu 3 Mastgatan, Kanavakatu 7–9 Kanalgatan, Linnankatu 10 Slottsgatan

Kokonaisala Total areal Total surface 17 424brm²

Tilavuus Volym Volume 56 159 m³

Arkkitehtisuunnittelu Arkitektplanering Architectural design: Arkkitehtitoimisto Nurmela, Raimoranta, Tasa Oy / Jyrki Tasa, Pirjo Soininen, Anne Kleemola, Eeva-Liisa Elo-Lehtinen

Rakennesuunnittelu Konstruktionsplanering Structural engineering: Insinööri-toimisto Ylimäki & Tinkanen / Jukka Ukko, Pekka Länsimies

Rakennusinsinööri-toimisto Salmivallit Oy / Simo Salmivalli: LVIA-suunnittelu VVS- och automatikplanering HVAC and automation engineering

Insinööri-toimisto Reijo Patronen Oy / Reijo Patronen, Kari Koskinen

Sähkösuunnittelu Elplanering Electrical engineering: Elbox Oy / Jorma Jylhä, Sähköinsinööri-toimisto Sakari Pesonen Ky / Sakari Pesonen

Pihasuunnittelu Gårdsplanering Garden planning: Maisema-arkkitehti Petri Eurasto

Rakennuttajat, pääurakoitsijat Byggherrar, huvudentreprenörer Building clients, main contractors: YIT Rakennus Oy / Ilkka Tiensuu, Mari Uittamo, vastaavat mestarit Mika Kosonen, Anssi Yli-Hakala Kuntien Eläkevakuutus / Jaakko Ristola, KJ-Case (projektijohdototeuttajat) / Antti Miettinen, Lasse Suomi, vastaavat mestarit Pertti Puhakka, Jarmo Suuronen

Porthania

Yliopistonkatu 3 Universitetsgatan

Alkuperäinen suunnittelija Ursprunglig arkitekt Original architect Aarne Ervi 1957

Kokonaisala Total areal Total surface 20 700 brm²

Tilavuus Volym Volume 69 000 m³

Toimeksiantaja Uppdragsgivare Client: Helsingin yliopisto

Arkkitehtisuunnittelu Arkitektplanering Architectural design: Arkkitehtitoimisto Nurmela, Raimoranta, Tasa Oy / Matti Nurmela, Tuomo Remes

Sisustussuunnittelu Inredningsplanering Interior design Kiintokalusteet Fast inredning Fixed furniture: Arkkitehtitoimisto Nurmela, Raimoranta, Tasa Oy / Timo Kilpiö

Sisustussuunnittelu Inredningsplanering Interior design Irtokalusteet Möbler Furniture: Arkkitehtitoimisto Nurmela, Raimoranta, Tasa Oy / Timo Kilpiö ja Helsingin yliopisto / Ritva Varakas

Rakennesuunnittelu Konstruktionsplanering Structural engineering: Insinööri-toimisto Pontek Oy / Keijo Saloviini
LVI-suunnittelu VVS-planering HVAC engineering: Insinööri-toimisto Leo Maaskola Oy / Jukka Sainio, Pekka Karjalainen

Sähkösuunnittelu Elplanering Electrical engineering: Insinööri-toimisto Tauno Nissinen Oy / Heikki Toivanen, Pekka Tiitto, Jarmo Jumppanen

Väritutkimukset Färgforskning Colour research: Helsingin Restauraointialtjé / Tiina Sonninen

Maalaus käsittelyt Målningsarbeten Paint jobs: Asian-tuntijamestarit Oy / Seppo Salin

Pääurakoitsija Huvudentreprenör Main contractor: Skanska Talonrakennus Oy / Kimmo Haavisto, vastaava mestari

Valaisinten kunnostus Restaurering av armaturer Lamp restoration: L & P Laaksonen & Poika Oy

Suomen Pankki, vanhan osan peruskorjaus Finlands Bank, renovering av gamla delen Bank of Finland, restoration of old part

Snellmaninaukio Snellmansplatsen

Alkuperäinen suunnittelija Ursprunglig arkitekt Original architect Ludwig Bohnstedt 1883

Kokonaisala Total areal Total surface 4300 brm²

Tilavuus Volym Volume 21 200 m³

Arkkitehtisuunnittelu Arkitektplanering Architectural design: Arkkitehtitoimisto Nurmela, Raimoranta, Tasa Oy / Matti Nurmela, Tom Lindholm

Sisustussuunnittelu Inredningsplanering Interior design: Arkkitehtitoimisto Nurmela, Raimoranta, Tasa Oy / Lauri Olin

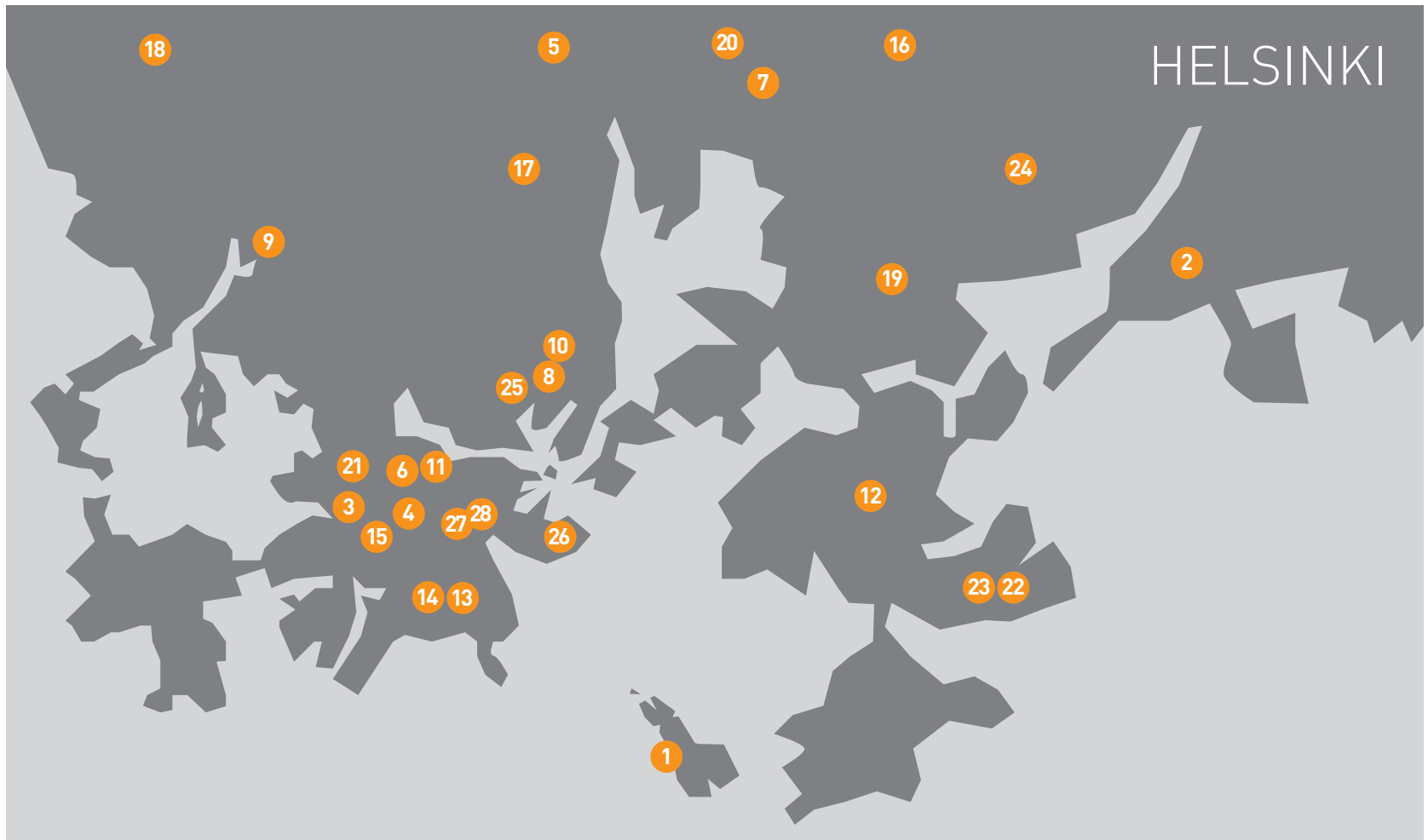
Rakennesuunnittelu Konstruktionsplanering Structural engineering: Rakennusinsinööri-toimisto P&T Jauhiainen Oy / Timo Berg

LVI-suunnittelu VVS-planering HVAC engineering: Kontermo Oy / Markku Tanhola

Sähkösuunnittelu Elplanering Electrical engineering: Insinööri-toimisto Risto Mäenpää Oy / Jouko Kempas
Väritutkimus Färgforskning Colour research: Helsingin Restauraointialtjé / Tiina Sonninen

Pääurakoitsija Huvudentreprenör Main contractor: Uudenmaan Mestari-Rakentajat Oy / Tuomas Juvonen, vastaava mestari

HELSINKI

- 1 Suomenlinna
- 2 Vuosaaren sisääntuloväylä
- 3 Hanken
- 4 World Trade Center
- 5 Soinisen koulu
- 6 Sanomatalo
- 7 Viikin infokeskus
- 8 Teatterikorkeakoulu
- 9 Junttakuja (Paciuksenkuja)
- 10 Stakes ja Senaattikiinteistöjen pääkonttori
- 11 Suomen Kansallisteatteri
- 12 Laajasalon kirkko
- 13 Ullakkoasunto Pietarinkatu
- 14 Ullakkoasunto Merimiehenkatu
- 15 Kampin keskus
- 16 Pääkaupungin turvakoti Kilpola
- 17 Autismsisäitiön Käpylän toimintakeskus
- 18 Hoitokoti Lyhty
- 19 Iiris
- 20 Settlementtitalo Malmin Ässäkodit
- 21 Eteläinen Hesperiankatu 18
- 22 Kuunartie 7 b
- 23 Fregattitie 4
- 24 Asunto Oy Puotilan Pehtoori
- 25 Asunto Oy Ahtola
- 26 Asunto Oy Svingi
- 26 Asunto Oy Helsingin Stanssi
- 26 Kiinteistö Oy Mastokoukku
- 27 Porthania
- 28 Suomen Pankki

- 1 Sveaborg
- 2 Nordsjös infartsväg
- 3 Svenska Handelshögskolan
- 4 World Trade Center
- 5 Soininenskolan
- 6 Sanomahuset
- 7 Infocentret i Vik
- 8 Teaterhögskolan
- 9 Påltningsgränden (Paciusgränden)
- 10 Stakes och Senatsfastigheters huvudkontor
- 11 Nationalteatern
- 12 Degerö kyrka
- 13 Vindslägenhet Petersgatan
- 14 Vindslägenhet Sjömansgatan
- 15 Kampencentret
- 16 Skyddshemmet Kilpola
- 17 Autismstiftelsens verksamhetscenter
- 18 Lytyhuset
- 19 Service- och verksamhetscentret Iiris
- 20 Settlementshuset Ässäkodit i Malm
- 21 Södra Hesperiegatan 18
- 22 Skonertsvägen 7 b
- 23 Fregattvägen 4
- 24 Bostads Ab Puotilan Pehtoori
- 25 Bostads Ab Ahtola
- 26 Bostads Ab Svingi
- 26 Bostads Ab Stanssi
- 26 Fastighets Ab Mastokoukku
- 27 Porthania
- 28 Finlands Bank

- 1 Suomenlinna
- 2 Vuosaari entrance road
- 3 Swedish School of Economics
- 4 World Trade Center
- 5 Soininen School
- 6 Sanoma House
- 7 Viikki information centre
- 8 Theatre Academy
- 9 Junttakuja (Paciuksenkuja)
- 10 Stakes and Senate Properties head office
- 11 National Theatre
- 12 Laajasalo Church
- 13 Attic flat Pietarinkatu
- 14 Attic flat Merimiehenkatu
- 15 Kampi Centre
- 16 Kilpola shelter home
- 17 Autism Centre in Käpylä
- 18 Lyhty House
- 19 Iiris service and activity centre
- 20 Ässäkodit Settlement House
- 21 Eteläinen Hesperiankatu 18
- 22 Kuunartie 7 b
- 23 Fregattitie 4
- 24 Housing Company Puotilan Pehtoori
- 25 Housing Company Ahtola
- 26 Housing Company Svingi
- 26 Housing Company Helsingin Stanssi
- 26 Real Estate Company Mastokoukku
- 27 Porthania
- 28 Bank of Finland

Huvilateltta Fredrikinkatu 42 Miina Sillanpään Säätiön rakennus Pikku-Huopalahdessa Shellin pääkonttorin muutos asunnoiksi Virve Amnell Shell-huoltamoiden uudistus Pihlajiston asuinympäristön kehittämisprojekti Lasten Töölönlahti-projekti Vuosaaren sisääntuloväylä, ympäristösuunnitelma Ruoholahden kanava Suomenlinnan hoitokunta Paikalla rakentaminen Käpylän kolmio Keskikorokkeelliset raitiovaunupysäkit Myllytie 6 Kivikonkaari 37 Varjele modernia -kirja Pohjoisranta 2, asuinkerrostalot Kellosaarenranta 1, asuinkerrostalot Kivikonkaari 7, asuinkerrostalot Juhana Herttuan tie 7, peruskorjaus Taivaskalliontie 2, peruskorjaus Mannerheimintie 9, lisärakentaminen ja peruskorjaus Aleksanterinkatu 17, WTC Helsinki, lisärakentaminen ja peruskorjaus Runeberginkatu 10, Svenska Handelshögskolan, päärakennuksen korjaus- ja muutostyö Pysäkkikatos, tyyppisuunnitelma Pohjoisesplanadi 29, Kämp-hotellin toteutuspäätös Tuomiokirkon peruskorjaus Ulrika Eleonora -lumikirkko Kiasma, nykytaiteen museo Rautatieasemankattaminen Sanomatalon pohjarakennustyö Kaisaniemen metroasema Stockmann-Forum-pysäköintiluola-jalankulkutunneli Forum-Sokos-jalankulkutunneli Kampintori Toinen Helsinki, kuvateos Karhupuisto, asukasyhdistys-viherosasto-yhteistyö Mäkelänkadun graffitiprojekti Korkeasaaren sisäänkäyntirakennus Mustikkamaalla Korkeasaaren viirupöllötarha Villa Hannula, Kulosaari Huvilan suojelu, Ramsinniemi Valon voimat, taidetapahtuma Asunto Oy Meritähti, Lauttasaari Lauttasaaren kesämaja-alueet, asemakaava Arabianranta, asemakaava McDonald's, Paciuksenkatu Vuokratalojen peruskorjaus, Maunula Vuokratalojen peruskorjaus, Jakomäki Soinisen koulu, Malmi Lasipalatsin peruskorjaus Kallion kirkon tornin peruskorjaus McDonald'sin toimitalo Allergiatalo Kiasma Arabianrannan kevyen liikenteen silta Merihiekka-huvilan peruskorjaus Ramsinniementiellä Yliopiston kasvitieteellisen puutarhan peruskorjaus Esplanadin puiston peruskorjaus Tuomiokirkon peruskorjaus Tullisaaren ja Kellomäen puistot, historialliset selvitykset ja restaurointiperiaatteet Talotohtori-kirja, kirjoittaja prof. Panu Kaila Viikin Infokeskus-kirjastorakennus Merikannonrannan asuintalot Taideteollisen korkeakoulun LUME-keskus, Arabianranta Biomedicum Lottahovi Allergiatalo Sanomatalo Tennispalatsi Helsingin Energia: Pitkäsillan ja Esplanadin valaistus Annalan puiston vihersuunnitelma Uusi maankäyttö- ja rakennuslaki Tekes: Rakentamisen ympäristöohjelma Rakennusneuvos Olli Lehtovuori Vanhankaupunginlahden kunnostustyö kokonaisuudessaan Yliopiston rakennuttaminen kokonaisuutena Nokia rakennuttajana Pro Paulig Partnership rakennuttajana Rakennustaiteen museon arkkitehtuurisuunnistus Archtours Oy:n arkkitehtuuriekskursiot High Tech Center, HTC Töölönlahden taidepuutarha Ympäristönhoitosuunnitelma Vuosaaren Hiekkajaalanranta, erityisesti ranta-alueen rakennustyöt sekä Sivénin ja Vormalan rakennukset Peruskoulun lisärakennus Pohjolankatu 45:ssä Timo Vormala Pekka Helin Kirsti Sivén Stefan Ahlman, erityisesti Kokoksen peruskorjauksesta Bruno Erat / Tapanilan Ekotalo Lähiöprojekti Arkkitehtitoimisto Brunow & Maunula Koffin keittämön saneeraus Hietalahdenrannassa Ammattitaitoisen suunnittelijan valinnut pientalorakentaja Kai Warttinen, High Tech Center, HTC Jukka Turtiainen Nurmela-Raimoranta-Tasa Arkkitehtitoimisto Brunow & Maunula Pientalokohde osoitteessa Kõlitiie 2-4 Kirsti Sivén ja Asko Takala Vuotalo Hietalahden hallin saneeraus Viikin Gardenia Viikin kivimelumuurin Laakson ratsastuskentän katsomo Helsingin yliopiston tekninen toimisto rakennuttajana Senaatti-kiinteistöjen ja Stakesin kokonaisuus Sinebrychoffin taidemuseon peruskorjaus ja uusi kahvilarakennus Aurinkolahden koulu, arkkitehti Raimo Teränne henkilökohtaisesti Kansallisteatterin uudistustyö Salmisaaren hiilisiilo AV-oppilaitos, Muotoilijankatu 3 Sato-Yhtymä Oyj:n pääkonttori, Panuntie 4 Madetojankuja 2:n julkisivuremontti Pientalo Korpela-Valkama, Svanströmintie 25 A Eko-Safa, mm. Seurasari-

seminaarista, opintomatkatöiminnasta ja kestävän kehityksen edistämisestä Kerrostalot 1880–1940 -kirja Eliel Saarisen tien joukkoliikennetarkaisu, erityisesti Huopalahden aseman kohdalla Asuinkerrostalo Rörstrandinpiha Neurotalo Suunnitelma Helsingin Energian tyyppimuuntamoksi HKR:n arkkitehtuoriosasto Helsingin Sanomat, mm. purettuja rakennuksia esittelevästä artikkelisarjasta Sinebrychoffin taidemuseon saneeraus TKK:n puustudio Kampin keskuksen rakennusprojektin geo- ym. tekniset innovaatiot ja työt Nordean konttoritalo, Satamaradankatu Uudenlainen asuminen – matala-tiivis-kohteet Aleksanterinkadun peruskorjaus Pakilankirkon laajennushanke Arabianrannan taideprojekti Hämeentie 107–109, asuinkerrostalo As Oy Teema, asuinkerrostalot Tanssin talon uudistushanke, Kaikukatu Kaksi ammatillista uraa: Eric Adlercreutz, Kari Järvinen Helsingin Energian Salmisaaren hiilisiilo Viikinmäki Ullakorakentaminen: Merimiehenkatu 41 ja Pietarinkatu 10 Ruoholahden oikeustalo Tullisaaren puiston parannustyöt Lehtovuoren alue, erityisesti A-konsulttien osuus Eteläinen Hesperiankatu 18:n perusparannushanke Kannelniityn asuntoalue Kannelmäessä ATT, mm. Juha Leiviskän Vallilantielle suunnittelema rivitalosta Eduskunnan lisärakennus Liisanpuistikon kioskki ja sen yrittäjä Svenska Klubben sekä TKK:n puustudio Pienyrittäjä mutteri-, tähti- ja pääpostin vierustan kioskista Isännöintitoimintaa esimerkillisesti harjoittava yhtiö Helsingin Sanomien kaupunkitoimitus pitkäaikaisesta työstä Kuntien Eläkelaitoksen toimitalo Pääkaupungin turvakoti ry:n yksikkö Kilpolantie 2:ssa Seppo Häkli Laadukas jälkiasennushissi Villa Sjöströmin peruskorjaus Sjöströmintiellä Aurinkolahden ja Herttoniemenrannan rantapromenadit Hiidenkiven koulu Arabianrannan taideprojekti Neljä erikoisasumisen kohdetta: Asunto Oy Malmin Ässäkodit, Konalan kehitysvammaisten hoitolaitos, Käpylän Autismitalo sekä Pääkaupungin turvakoti ry:n yksikkö Kilpolantie 2:ssa Lehtovuoren pientaloalue Eric Adlercreutz Tiivistä ja matalaa Pienikin on kaunista/tärkeää/palkittava -teema: Kolmen Sepän kioskki, Pikkuparlamentin puisto, erillismuuntamorakennustyyppi, Kappellesplanadin kioskki Hämeentie 1, taloyhtiön julkisivuremontti Taiteilija Pauno Pohjolainen, Hesperian sairaalan parvekefasadi Piha ja julkiset tilat, As Oy Meriasteri, Lauttasaari Krogiuksentie 22, paritalon ja kuuden pientalon alue Kampin keskuksen terminaalitalat Katajanokan vierasvenesataman huoltorakennus Viikin kirkko Fregattitie 4, kaksi pientaloa Gustav Pauligin katu 13, paritaloja ja rivitalo Harbonkatu 5–7, yhden perheen taloja Väinämöisenkatu 18, asuinkerrostalon ja pihan peruskorjaus Haahtela-rakennuttaminen Oy Pientalokortteli Puotilassa Helsingin yliopiston käyttäytymistieteiden laitos Fazerin sininen, mainoslaite Kaisaniemenkadulla Rakennustaiteen seura Talo Toivio, Kuunaritie 7 b Talo Horsmakuja 8 Vuosaaren sataman maisemasuunnittelija Taiteen ja viestinnän oppilaitos Viikin eläinsairaala Viikin kirkko Pikkukosken huoltorakennus ja sen toteuttaja TKK:n puustudio Arkkitehti Seppo Häkli Eläintarhan skeittipuisto, Micropolis Jan-Magnus Janssonin aukio Arabianrannassa ja sen taideteos "Oasen" Stanssi ja Svingi, asuinkerrostalot, Katajanokka Mariankatu 3, Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran toimitilat, korjaus ja käyttötarkoituksen muutos Elintarvikevirasto Evira, Viikki Porthanian-Vuorikatu 3:n peruskorjaus ja yhteyksien rakentaminen yliopiston kiinteistöjen välille Arkkitehtitoimisto Nurmela-Raimoranta-Tasa Oy Kerrostalot 1880–1940 -kirja Kerrostalot 1880–2000 -kirja (arkkitehtuuri, rakennustekniikka, korjaaminen) Väitöskirja, Olli-Paavo Koponen: Täydennysrakentaminen – Arkkitehtuuri, historia ja paikan erityisyys Tuunaa stadi -projekti ja työmaiden haltuunotto Ilmaisjakelulehdet Helsingin Uutiset, Vartti ja kaupunginosalehti Töölöläinen Arkkitehti Erkki Mäkiö Arabianrannan taideprojekti ja -teokset 2002–2005, Tuula Isohannin kokoama luettelo Meilahden sairaala-alueen työmaaparakit